

CVRIA

SODIŠČE
EVROPSKIH SKUPNOSTI

Letno poročilo
2007

QD-AG-08-001-SL-C

LETNO POROČILO 2007

SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI

SL

Kako do publikacij EU?

Publikacije Urada za publikacije, namenjene prodaji, so na voljo na strani EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu/>, kjer jih lahko naročite pri izbrani prodajni enoti.

Seznam prodajnih enot po vsem svetu lahko zahtevate tudi po faksu (352) 29 29-42758.

SODIŠČE
EVROPSKIH SKUPNOSTI

LETNO POROČILO 2007

Pregled dela Sodišča Evropskih skupnosti,
Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti
in Sodišča za uslužbence Evropske unije

Luxembourg 2008

www.curia.europa.eu

Sodišče Evropskih skupnosti
L-2925 Luxembourg
Tel. (+352) 43 03-1

Sodišče prve stopnje Evropskih skupnosti
L-2925 Luxembourg
Tel. (+352) 43 03-1

Sodišče za uslužbence Evropske unije
L-2925 Luxembourg
Tél. (+352) 43 03-1

Spletna stran Sodišča: <http://www.curia.europa.eu>

Letno poročilo je mogoče dobiti tudi na zgoščenki pri službi
za medije in informacije Sodišča.
Tel. (+352) 4303-2035

Konec redakcije: 31. december 2007

Razmnoževanje je dovoljeno le ob navedbi vira. Fotografije je dovoljeno razmnoževati le kot del te publikacije. Za vsako drugo uporabo je treba prositi za dovoljenje Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti.

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Kataloški podatki so navedeni na koncu te publikacije.

Luksemburg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti, 2008

ISBN 978-92-829-0885-3

© Evropske skupnosti, 2008
Ponatis je dovoljen samo skupaj z navedbo vira.

Printed in Italy

NATISNJENO NA NEKLORIRANEM PAPIRJU

Kazalo

Stran

Predgovor predsednika Sodišča, g. Vassiliosa Skourisa	5
---	---

Poglavje I

Sodišče Evropskih skupnosti

A – Razvoj in dejavnost Sodišča leta 2007	9
B – Sestava Sodišča	49
1. Člani Sodišča	51
2. Spremembe v sestavi Sodišča leta 2007	67
3. Protokolarni vrstni red	69
4. Nekdanji člani Sodišča	71
C – Sodne statistike Sodišča	75

Poglavje II

Sodišče prve stopnje Evropskih skupnosti

A – Dejavnost Sodišča prve stopnje leta 2007	105
B – Sestava Sodišča prve stopnje	145
1. Člani Sodišča prve stopnje	147
2. Spremembe v sestavi Sodišča prve stopnje leta 2007	159
3. Protokolarni vrstni red	161
4. Nekdanji člani Sodišča prve stopnje	163
C – Sodne statistike Sodišča prve stopnje	165

Poglavje III

Sodišče za uslužbence Evropske unije

A – Dejavnost Sodišča za uslužbence leta 2007	189
B – Sestava Sodišča za uslužbence	203
1. Člani Sodišča za uslužbence	205
2. Protokolarna razvrstitev	209
C – Sodne statistike Sodišča za uslužbence	211

Poglavje IV

Srečanja in obiski

A – Uradni obiski in prireditve na Sodišču, Sodišču prve stopnje in Sodišču za uslužbence	225
B – Obiski, namenjeni izobraževanju (2007)	229
C – Slavnostne seje	233
D – Obiski ali udeležba na uradnih prireditvah	235

<i>Strnjeni organigram</i>	239
----------------------------------	-----

<i>Podatki Sodišča</i>	243
------------------------------	-----

Predgovor

Leto 2007 je zaznamovala petdesetletnica obstoja Evropske skupnosti. Ob tej priložnosti so institucije Skupnosti vse leto organizirale vrsto prireditev. Sodišče je petdesetletnico Evrope proslavilo z organiziranjem simpozija, na katerem so se zbrali predsedniki vrhovnih sodišč 27 držav članic ter sedanji in nekdanji člani Sodišča. Na tem simpoziju, ki je dokaz tesnega sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, so bili glavni govorniki predsedniki vrhovnih sodišč držav članic.

Leto 2007 bo nedvomno ostalo zapisano v spomin kot leto podpisa Lizbonske pogodbe, katere namen je zagotoviti, da bo imela Evropska unija učinkovitejšo zakonodajno in upravno strukturo ter da se bo lažje spoprijela z izzivi začetka 21. stoletja. Glede Sodišča naj omenim, da so določbe o njegovi pristojnosti v okviru območja svobode, varnosti in pravice, ki so zdaj uvrščene delno pod naslov IV Pogodbe ES in delno pod naslov VI Pogodbe o Evropski uniji, združene pod istim naslovom prihodnje pogodbe o delovanju Evropske unije. Večina obstoječih omejitev njegove pristojnosti na zadevnem področju bo prenehala veljati.

Zadeve, za katere se uporabljajo določbe o območju svobode, varnosti in pravice, so nedvomno velik izziv za Sodišče tako zaradi njihove občutljivosti kot zaradi zahteve po posebej hitri obravnavi. Zato je to, da je Svet leta 2007 sprejel spremembe Statuta in Poslovnika, ki zadevajo uvedbo nujnega postopka predhodnega odločanja in so namenjene obravnavanju takih zadev, odločilen korak, ki Sodišču omogoča, da se spoprime s tem izzivom.

Leto 2007 je zaznamovala tudi delna zamenjava članov Sodišča prve stopnje in odhod štirih njegovih članov. Po zgledu delne zamenjave članov Sodišča leta 2006 so vlade držav članic pri imenovanju sodnikov upoštevale skrb za ohranitev stabilnosti institucije in Sodišču prve stopnje tako omogočile, da je še naprej neovirano izpolnjevalo svojo nalogo.

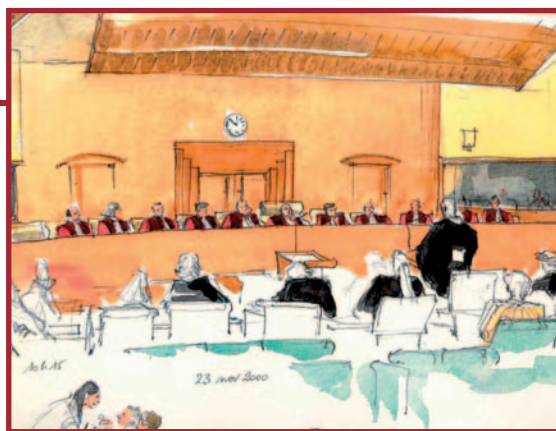
Na koncu naj navedem, da je bilo v preteklem letu pri treh sodiščih, ki sestavljajo Sodišče, vloženi 1259 zadev, kar je največ v zgodovini institucije in dokazuje, da se je število sporov v Skupnosti povečalo.

Bralec bo na straneh tega poročila našel celotno predstavitev razvoja in dejavnosti institucije v letu 2007. Kot v prejšnjih letih bo velik del posvečen jedrnatemu in izčrpnemu pregledu temeljne sodne dejavnosti Sodišča, Sodišča prve stopnje in Sodišča za uslužbenice. Predstavitev bo podprta s statističnimi podatki.

V. Skouris
predsednik Sodišča

Poglavje I

Sodišče Evropskih skupnosti

A – Razvoj in dejavnost Sodišča leta 2007

Vassilios Skouris, predsednik

V tem delu letnega poročila so strnjeno opisane dejavnosti Sodišča Evropskih skupnosti leta 2007. V kratkem pregledu razvoja institucije v tem letu je poudarek na institucionalnih spremembah, ki so vplivale na Sodišče, in na spremembah njegove notranje organizacije in metod dela (oddelek 1). Sledi analiza statistik, ki se nanašajo na razvoj obsega dela institucije in na povprečno trajanje postopkov (oddelek 2). Nato je tako kot vsako leto opisan poglobljen razvoj sodne prakse, razvrščene po področjih (oddelek 3).

1. Institucionalni razvoj Sodišča leta 2007 je najbolj zaznamoval konec zakonodajnega postopka za uvedbo nujnega postopka predhodnega odločanja, ki omogoča hitro in ustrezno obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice.

Svet je s sklepom z dne 20. decembra 2007 sprejel spremembe Statuta in Poslovnika Sodišča, ki se nanašajo na uvedbo nujnega postopka predhodnega odločanja. Gre za novo vrsto postopka predhodnega odločanja, ki je bil uveden za obravnavanje zadev, ki zdaj spadajo pod naslov IV Pogodbe ES (Vizumi, azil, priseljevanje in druge politike v zvezi s prostim gibanjem oseb) in naslov VI Pogodbe o Evropski uniji (Določbe o policijskem in pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah). Sodišče je na podlagi ugotovitve, da obstoječi postopki, vključno s hitrim postopkom iz člena 104a Poslovnika, ne morejo zagotoviti dovolj hitrega obravnavanja te skupine zadev, predlagalo uvedbo tega novega postopka, da bi navedene zadeve lahko obravnavalo v posebej kratkih rokih, ne da bi upočasnilo obravnavanje drugih nerešenih zadev pred Sodiščem.

Spremembe Statuta in Poslovnika bodo začele veljati v prvem trimesečju leta 2008. Nujen postopek predhodnega odločanja se od običajnega postopka predhodnega odločanja in hitrega postopka predhodnega odločanja razlikuje v glavnih značilnostih. Prvič, udeležba v postopku je omejena na stranke v sporu pred nacionalnim sodiščem, na državo članico, iz katere je to sodišče, ter na Evropsko komisijo in druge institucije, kadar je sporen njihov akt. Stranke in vsi drugi udeleženci iz člena 23 Statuta lahko sodelujejo pri ustnem postopku in se ob tej priložnosti opredelijo glede vloženih pisnih izjav. Drugič, zadeve, vložene po nujnem postopku predhodnega odločanja, se takoj ko prispejo na Sodišče, dodelijo senatu petih sodnikov, ki je za to posebej določen. In tretjič, postopek v teh zadevah poteka skoraj v celoti po elektronskih sredstvih sporočanja, saj je po novih določbah Poslovnika procesne akte mogoče vložiti in vročiti po telefaksu ali elektronski pošti.

2. Iz sodnih statistik Sodišča za leto 2007 je razvidno precejšnje izboljšanje glede na preteklo leto. Zlasti je treba opozoriti na skrajšanje trajanja postopkov pred Sodiščem že četrto leto zapored in na približno 10 % več končanih zadev v primerjavi z letom 2006.

Sodišče je leta 2007 končalo 551 zadev, leta 2006 pa 503 (neto številka, upoštevajoč združitve). V 379 med njimi je odločilo s sodb, v 172 pa s sklepom. Število razglašanih sodb in sklepov se je v primerjavi z letom 2006 (351 sodb in 151 sklepov) precej povečalo.

Na Sodišče je prispelo 580 novih zadev, kar je največ v zgodovini Sodišča¹ in pomeni 8-odstotno povečanje v primerjavi s številom zadev, vloženih leta 2006, ter 22,3-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2005. Število nerešenih zadev ob koncu leta 2007 pa se ni močno povečalo (741 zadev, bruto številka) v primerjavi z zaostankom ob koncu leta 2006 (731 zadev, bruto številka).

Iz sodnih statistik za leto 2007 je tudi razvidno, da se trajanje postopkov od leta 2004 stalno zmanjšuje. Povprečno trajanje postopkov predhodnega odločanja je bilo 19,3 meseca, leta 2006 19,8 meseca in leta 2005 20,4 meseca. Enako kot leta 2006 je iz primerjalne analize razvidno, da je bilo od leta 1995 povprečno obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe najkrajše leta 2007. Obravnavanje neposrednih tožb oziroma pritožb je povprečno trajalo 18,2 oziroma 17,8 meseca (20 mesecev oziroma 17,8 meseca leta 2006).

V preteklem letu je Sodišče uporabilo različne instrumente za pospešitev postopka v določenih zadevah (prednostno obravnavanje zadeve, hitri postopek, skrajšani postopek in možnost odločanja brez sklepnih predlogov generalnega pravobranilca). Predlog za obravnavanje po hitrem postopku je bil vložen v osmih zadevah, v katerih pa niso bili izpolnjeni pogoji izredne nujnosti, ki so zahtevani v Poslovniku. V skladu s prakso, uvedeno leta 2004, predsednik Sodišča z obrazloženim sklepom ugotovi ali zavrne predloge za odločanje po hitrem postopku. Prednostno je bilo obravnavanih pet zadev.

Poleg tega je Sodišče še naprej odločalo po skrajšanem postopku iz člena 104(3) Poslovnika, da bi odgovorilo na določena vprašanja, ki jih je prejelo v postopkih predhodnega odločanja. Na podlagi te določbe je bilo namreč s sklepi končanih 18 zadev.

Sodišče je precej pogosteje uporabilo tudi možnost, ki jo ima na podlagi člena 20 Statuta, da odloči brez sklepnih predlogov generalnega pravobranilca, če zadeva ne odpira novega pravnega vprašanja. Leta 2007 je bilo tako brez sklepnih predlogov razglašanih okoli 43 % sodb (v primerjavi s 33 % leta 2006).

V zvezi s porazdelitvijo zadev različnim sestavam Sodišča naj navedemo, da je veliki senat odločil v okoli 11 % zadev, senati petih sodnikov v skoraj 55 % zadev in senati treh sodnikov v okoli 33 % zadev, končanih leta 2007. Ugotavljamo, da je število zadev, ki jih je obravnaval veliki senat, približno enako kot v preteklem letu, število zadev, ki so jih obravnavali senati petih sodnikov (63 % leta 2006), se je malo zmanjšalo, število zadev, ki so jih obravnavali senati treh sodnikov, pa se je povečalo (24 % leta 2006). Tako je porazdelitev zadev po različnih sestavah skoraj enaka kot leta 2005.

Drugi statistični podatki za sodno leto 2007 so zbrani v točki C tega poglavja.

3. Ta oddelek vsebuje poglavitne razvojne težnje sodne prakse, razvrščene po področjih:

ustavna ali institucionalna vprašanja; državljanstvo Unije; prosti pretok blaga; prosto gibanje oseb, prosti pretok storitev in kapitala; vizumi, azil in priseljevanje; pravila o

¹ Razen 1324 zadev, vloženih leta 1979. Ta številka je nenavadno visoka zato, ker je bilo takrat vloženih izjemno veliko ničnostnih tožb z istim predmetom.

konkurenci; obdavčitev; približevanje zakonodaj in enotnost zakonodaj; znamke; ekonomska in monetarna politika; socialna politika; okolje; pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah; policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah; boj proti terorizmu, pri čemer pripominjamo, da sodba, ki se glede na glavno obravnavano problematiko uvršča na določeno področje, zelo pogosto odpira vprašanja, ki so pomembna na drugem področju.

Ustavna ali institucionalna vprašanja

Ker je področje ustavnih in institucionalnih vprašanj zelo široko, naj bralca ne preseneti, da je Sodišče s sodbami, ki jih navajamo, odločalo o zelo različnih vprašanjih.

V sporih pred Sodiščem se še vedno postavlja vprašanje določitve ustrezne pravne podlage za sprejemanje predpisov Skupnosti, čeprav je bilo v prejšnji sodni praksi to vprašanje že temeljito obravnavano.

Tako je Komisija v zadevi *Komisija proti Svetu*, v kateri je bila izdana sodba z dne 23. oktobra 2007 (C-440/05) – ker je menila, da je okvirni sklep Sveta o okrepitvi kazenskopravnega okvira za izvrševanje zakonodaje proti onesnaževanju morja z ladij², ki je bil sprejet v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, temeljil na neustrezni pravni podlagi – ob intervenciji Evropskega parlamenta vložila ničnostno tožbo, v kateri je zatrjevala, da cilj in vsebina tega okvirnega sklepa izhajata iz pristojnosti Evropske skupnosti na področju skupne prometne politike.

Sodišče je najprej opozorilo na to, da Pogodba o Evropski uniji določa, da se, kadar je mogoče uporabiti Pogodbo ES in Pogodbo o Evropski uniji, uporabi prva in da Sodišče skrbi, da akti, za katere Svet trdi, da se zanje uporabljajo določbe o policijskem in pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah, ne posegajo v pristojnosti Skupnosti, nato pa je ugotovilo, da je cilj okvirnega sklepa izboljšanje varnosti na morju in sočasno izboljšanje varstva morskega okolja pred onesnaževanjem morja z ladij.

Zato bi bile določbe tega okvirnega sklepa, ki od držav članic zahtevajo uporabo kazenskih sankcij za določene vrste ravnanj, lahko veljavno sprejete na podlagi Pogodbe ES. Čeprav načeloma ne kazensko pravo ne pravila kazenskega postopka ne spadajo v pristojnost Skupnosti, lahko zakonodajalec Skupnosti, če pristojni nacionalni organi kot bistveni ukrep v boju proti hudim okoljskim kršitvam uporabljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazenske sankcije, zahteva, naj države članice uvedejo take sankcije, ki bodo zagotavljale poln učinek pravil, ki jih določa na področju varstva okolja.

Nasprotno pa Skupnost ni pristojna za določbe tega okvirnega sklepa, ki se nanašajo na vrsto in višino kazenskih sankcij, ki jih je treba uporabiti. Ker pa so te določbe nedeljivo povezane z določbami o kaznivih dejanjih, na katere se nanašajo, je Sodišče ugotovilo, da

² Okvirni sklep Sveta 2005/667/PNZ z dne 12. julija 2005 o okrepitvi kazenskopravnega okvira za izvrševanje zakonodaje proti onesnaževanju morja z ladij (UL L 255, str. 164). Ta sklep dopolnjuje Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, str. 11).

je Svet s tem okvirnim sklepom posegel v pristojnosti Skupnosti na področju pomorskega prometa in kršil Pogodbo o Evropski uniji, ki daje prednost takim pristojnostim. Okvirni sklep je bil torej zaradi nedeljivosti v celoti razglašen za ničnega.

Glede obsega pristojnosti Sodišča na področju sprejemanja predhodnih odločb v zvezi z razlago ali presojo veljavnosti je treba omeniti več zadev.

V zadevi *Merck Genéricos-Produtos Farmacêuticos* (sodba z dne 11. septembra 2007, C-431/05) je Sodišče na vprašanje portugalskega vrhovnega sodišča, ali je Sodišče pristojno za razlago člena 33 Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (Sporazum TRIPs)³, odgovorilo pritrdilno in navedlo, da je zato, ker so ta sporazum sklenile Skupnost in njene države članice na podlagi deljene pristojnosti, Sodišče pristojno za določitev obveznosti, ki jih je Evropska skupnost tako prevzela, in v ta namen za razlago določb zadevnega sporazuma. Vprašanje o delitvi pristojnosti med Skupnostjo in njenimi državami članicami zahteva enoten odgovor na ravni Skupnosti, ki ga lahko poda le Sodišče. V tej zadevi je Sodišče presodilo, da obstaja nedvomen interes Skupnosti za to, da se Sodišče šteje za pristojno za razlago člena 33 Sporazuma TRIPs o minimalnem trajanju patentnega varstva, da bi ugotovilo, ali pravo Skupnosti nasprotuje priznanju neposrednega učinka tej določbi.

V skladu s sodno prakso *Dzodzi*⁴ ali *Leur-Bloem*⁵ in novejšo *Poseidon Chartering*⁶ je Sodišče v zadevi *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* (sodba z dne 11. decembra 2007, C-280/06) ponovno ugotovilo, da je, če so bila v posameznem primeru Sodišču predložena vprašanja za predhodno odločanje, v katerih so se pravila Skupnosti, glede katerih se je prosilo za razlago, uporabljala le na podlagi napotila notranjega prava, torej kadar nacionalna zakonodaja za primere, ki so povsem notranjega značaja, sprejme enake rešitve, kot jih določa pravo Skupnosti, zagotovo v interesu Skupnosti, da se zaradi izogibanja prihodnjim razhajajočim se razlagam določbe ali pojmi iz prava Skupnosti razlagajo enako, ne glede na okoliščine, v katerih se uporabljajo, in sicer glede na sodbe Sodišča, sprejete na podlagi predloga za sprejetje predhodne odločbe. Na podlagi tega je Sodišče sprejelo razlago, za katero ga je prosilo nacionalno sodišče.

Sodišče je v zadevi *Ikea Wholesale* (sodba z dne 27. septembra 2007, C-351/04) tudi ugotovilo, da sporazumi Svetovne trgovinske organizacije (STO), upoštevajoč njihovo naravo in sistematiko, v načelu niso med pravili, ki jih Sodišče upošteva pri nadzoru zakonitosti aktov institucij Skupnosti. Le ko Skupnost namerava izpolniti posebno obveznost, ki jo je sprejela v okviru STO, ali ko akt Skupnosti izrecno napotuje na natančne

³ Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, ki je priloga 1C k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), podpisanemu v Marakešu 15. aprila 1994 in potrjenemu s Sklepom Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL L 336, str. 1).

⁴ Sodba z dne 18. oktobra 1990, C-297/88 in C-197/89, Recueil, str. I-3763.

⁵ Sodba z dne 17. julija 1997, C-28/95, Recueil, str. I-4161.

⁶ Sodba z dne 16. marca 2006, C-3/04, ZOdl., str. I-2505.

določbe sporazumov STO, mora Sodišče nadzorovati zakonitost akta Skupnosti glede na pravila STO.

O zelo drugačnem vprašanju je Sodišče v sodbi z dne 28. junija 2007 (*Internationaler Hilfsfonds proti Komisiji*, C-331/05 P) presodilo tako, da plačila stroškov postopkov pred evropskim varuhom človekovih pravic, ki jih ni mogoče povrniti, ker ne spadajo med povračljive stroške⁷, ni mogoče naložiti zadevni instituciji iz naslova nepogodbene odgovornosti Skupnosti, ker ni vzročne zveze med škodo in zadevnim nepravilnim aktom, saj so stroški nastali po prosti izbiri zadevnih oseb.

Predmet sporov je bila tudi pravica dostopa javnosti do dokumentov institucij. Sodišče se je moralo v zadevi *Sison proti Svetu* (sodba z dne 1. februarja 2007, C-266/05 P, ZOdl., str. I-1233) izreči o večkratni, tudi delni zavrnitvi prošnje tožeče stranke, ki je zahtevala, prvič, dostop do dokumentov, na podlagi katerih jo je Svet uvrstil na seznam oseb, katerih sredstva in finančno premoženje se zamrznejo v skladu z Uredbo št. 2580/2001⁸, in jo na tem seznamu ohranil, in drugič, navedbo imen držav, ki so v zvezi s tem predložile določene dokumente.

Sodišče je spomnilo na to, da ima na področjih, na katerih mora zakonodajalec Skupnosti sprejeti odločitve, ki so politične, gospodarske in socialne, pri katerih mora opraviti zahtevno presojo, le omejen nadzor nad zakonitostjo.

Na podlagi navedenega je Sodišče presodilo, da je predmet Uredbe št. 1049/2001⁹ podelitev pravice javnosti do dostopa do dokumentov institucij na splošno, in ne določitev pravil za varstvo posebnega interesa, ki bi ga ta ali ona oseba lahko imela za dostop do enega od njih, in da glede izjem od pravice do dostopa, utemeljenih z nekaterimi javnimi in zasebnimi interesi, posebnega interesa pritožnika za prejetje dokumentov ne more upoštevati institucija, ki se je dolžna izreči o vprašanju, ali bi razkritje teh dokumentov javnosti škodilo interesom, ki jih je želel zakonodajalec Skupnosti zavarovati, in ki mora v takem primeru zahtevani dostop zavrniti.

Sodišče je nato opozorilo na to, da tudi če bi pritožnik imel pravico do tega, da se ga takoj in podrobno seznani z bistvom in vzroki obtožbe, ki ga bremeni, ker je bil vključen na sporni seznam, in bi ta pravica vsebovala dostop do dokumentov Sveta, take pravice ni mogoče izvajati posebej z uporabo mehanizmov za dostop javnosti do dokumentov institucij.

Glede dokumentov, katerih vsebina je izjemno občutljiva, je Sodišče menilo, da je organ, ki jih je ustvaril, upravičen zahtevati tajnost o samem obstoju takega dokumenta in ima tudi pravico nasprotovati razkritju njegovega imena, če bi prišlo do razkritja navedenega dokumenta, česar ni mogoče šteti za nesorazmerno, ker lahko prosilcu, ki prejme tako

⁷ Glej člen 91(b) Poslovnika Sodišča prve stopnje.

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 2580/2001 z dne 27. decembra 2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu (UL L 344, str. 70).

⁹ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, str. 43).

zavrnitev dostopa do dokumenta z občutljivo vsebino, oteži ali celo praktično onemogoči, da bi ugotovil, katera država je ta dokument ustvarila.

V zadevi *Skoma Lux* (sodba z dne 11. decembra 2007, C-161/06), katere predmet ni bil dostop državljanov do dokumentov, ampak njihov dostop do pravnih predpisov, se je Sodišče izreklo o vsebini člena 58 Akta o pogojih pristopa¹⁰ iz leta 2004. Sodišče je pri odločanju o vprašanju češkega sodišča, ali navedeni člen državi članici omogoča, da proti posameznikom uveljavlja določbe uredbe Skupnosti, ki ni bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* v jeziku te države članice, čeprav je ta jezik eden od uradnih jezikov Unije, menilo, da obveznosti, ki jih vsebuje uredba Skupnosti, zaradi opisane neobjavljenosti ni mogoče uveljavljati proti posameznikom te države, in sicer tudi če bi se te osebe s to ureditvijo lahko seznanile drugače. Sodišče je s tem pravo Skupnosti razlagalo, ne pa odločalo o njegovi veljavnosti.

Na področju razmerij med pravom Skupnosti in nacionalnim pravom držav članic je Sodišče podalo nekaj opredelitev v zvezi s primarnostjo prava Skupnosti in njegovim neposrednim učinkom.

V zadevi *Lucchini* (sodba z dne 18. julija 2007, C-119/05) je Sodišče na podlagi načel iz sodne prakse *Simmenthal*¹¹ presodilo, da pravo Skupnosti nasprotuje uporabi določbe italijanskega prava, ki uzakonja načelo pravnomočnosti, če njena uporaba onemogoča vračilo državne pomoči, dodelitev katere pomeni kršitev prava Skupnosti in katere nezdržljivost s skupnim trgom je bila ugotovljena z dokončno odločbo Komisije.

V zadevi *Carp* (sodba z dne 7. junija 2007, C-80/06) je Sodišče obravnavalo vprašanje neposrednega horizontalnega učinka odločb. Ugotovilo je, da je Odločba 1999/93 o postopku za potrjevanje skladnosti gradbenih proizvodov v skladu s členom 20(2) Direktive Sveta 89/106¹² splošni akt, ki določa vrste postopkov potrjevanja skladnosti in Evropski odbor za standardizacijo/Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehniki (CEN/Cenelec) pooblašča, da določi vsebino upoštevanih harmoniziranih standardov, ki jih bodo morali nato prenesti standardizacijski organi vsake od držav članic, in je torej zavezujoča le za države članice, ki so njene edine naslovnice. Zato se posameznik nanje ne more sklicevati v sporu z drugim posameznikom v okviru postopka o pogodbeni odgovornosti.

¹⁰ Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike k Evropski uniji in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 2003, L 236, str. 33).

Člen 58 tega akta določa:

„Besedila aktov institucij in Evropske centralne banke, ki so sprejeta pred pristopom in ki so jih Svet, Komisija ali Evropska centralna banka sestavili v češkem, estonskem, madžarskem, latvijskem, litovskem, malteškem, poljskem, slovaškem in slovenskem jeziku, so od dne pristopa enako verodostojna kot besedila, sestavljena v sedanjih enajstih uradnih jezikih. Besedila se objavijo v Uradnem listu Evropske unije, če so bila v njem objavljena v sedanjih jezikih.“

¹¹ Sodba z dne 9. marca 1978 v zadevi *Simmenthal*, 106/77, Recueil, str. 629.

¹² Odločba Komisije 1999/93/ES z dne 25. januarja 1999 o postopku za potrjevanje skladnosti gradbenih proizvodov v skladu s členom 20(2) Direktive Sveta 89/106/EGS v zvezi z vrati, okni, naoknicami, roloji, vhodnimi vrati in ustreznim stavbnim okovjem (UL L 29, str. 51).

Stališče, ki ga morajo zavzeti nacionalna sodišča glede mednarodnih sporazumov, je bilo opredeljeno v dveh sodbah.

V zadevi *Tum in Dari* (sodba z dne 20. septembra 2007, C-16/05) se je Sodišče moralo izreči o vsebini klavzule „standstill“ iz člena 41(1) Dodatnega protokola k sporazumu o pridružitvi EGS-Turčija¹³, ki določa, da pogodbenici medsebojno ne smeta uvajati nobenih novih omejitev na področju svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev od dneva začetka veljavnosti tega protokola. V obravnavani zadevi sta hotela turška državljana v Združenem kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska ustanoviti podjetje.

Po mnenju Sodišča ima ta nedvoumna določba neposredni učinek in ni materialnopravna določba, ki onemogoča uporabo materialnega prava o vstopu na ozemlje države članice tako, da ga nadomesti, ampak kot kvaziprocenopravna določba, ki *ratione temporis* določa, glede na katere določbe ureditve države članice o priseljevanju je treba presoјati položaj turškega državlјana, ki želi uveljaviti svobodo ustanavljanja. Sodišče je zato sklepalo, da z navedeno klavzulo ni ogrožena načelna pristojnost držav članic, da vodijo svojo nacionalno politiko v zvezi s priseljevanjem. Glede tega na podlagi okolišćine, da taka klavzula od takrat, ko začne veljati, tem državam nalaga obveznost opustitve, posledica česar je, da na tem področju v določeni meri omejuje njihov manevrski prostor, ni mogoče ugotoviti, da bi to vplivalo na njihovo suverenost na področju politike priseljevanja.

Sodišče je nato to določbo razlagalo tako, da od začetka veljavnosti tega protokola zadevni državi članici prepoveduje uvedbo novih omejitev izvajanja svobode ustanavljanja, skupaj s tistimi, ki se nanašajo na materialnopravne in/ali procesnopravne pogoje na področju prvega sprejema turških državlјanov na nacionalno ozemlje te države, ki želijo v njej opravljati poklicno dejavnost kot samozaposlene osebe.

V zgoraj navedeni zadevi *Merck Genéricos-Produtos Farmacêuticos* je portugalsko vrhovno sodišče zastavilo Sodišču vprašanje, ali morajo nacionalna sodišča v sporih, ki potekajo pred njimi, uporabiti člen 33 Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (Sporazum TRIPs) glede minimalnega trajanja patentnega varstva po uradni dolžnosti ali samo na predlog strank.

Sodišče je najprej spomnilo na to, da je pristojno za razlago določb navedenega sporazuma, nato pa presodilo, da je treba v okviru tega razlikovati med področji, ki jih Skupnost še ni normativno uredila, in tistimi, ki jih je že. Glede prvih, ki zato še spadajo v pristojnost držav članic, je ugotovilo, da varstvo intelektualne lastnine in ukrepi, ki jih v ta namen sprejmejo sodni organi, ne spadajo v pravo Skupnosti, slednje pa niti ne zahteva niti ne izključuje tega, da pravni red države članice posameznikom prizna pravico, da se neposredno sklicujejo na določbo Sporazuma TRIPs, ali da naloži sodišću, naj to določbo uporabi po uradni dolžnosti. Glede drugih pa je Sodišče potrdilo, da se zanje uporablja pravo Skupnosti, kar pomeni obveznost, da se Sporazum TRIPs kar v največji meri razlaga enotno, vendar pa zadevni določbi tega sporazuma ni mogoče pripisati neposrednega učinka.

¹³ Dodatni protokol, podpisan 23. novembra 1970 v Bruslju, ki je bil sklenjen, odobren in potrjen v imenu Skupnosti z Uredbo Sveta (EGS) št. 2760/72 z dne 19. decembra 1972 (UL L 293, str. 1).

Sodišče je v tej zadevi ugotovilo, da Skupnost še ni izvrševala svojih pristojnosti na področju patentov, na katero spada člen 33 Sporazuma TRIPs, ali da to izvrševanje na notranji ravni doslej ni bilo dovolj pomembno, da bi glede na sedanje stanje to področje spadalo v pravo Skupnosti. Ugotovilo je, da pravo Skupnosti zdaj ne nasprotuje temu, da nacionalno sodišče pod pogoji, določenimi z nacionalnim pravom, neposredno uporabi člen 33 tega Sporazuma.

Na koncu je treba omeniti tri sodbe v zvezi z učinkovitim sodnim varstvom pravic na podlagi prava Skupnosti, ki mora biti omogočeno posameznikom.

V zadevi *Unibet* (sodba z dne 13. marca 2007, C-432/05, ZOdl., str. I-2271) je Sodišče najprej spomnilo na to, da gre za splošno načelo prava Skupnosti, nato pa kot po navadi poudarilo, da če ni ureditve Skupnosti, vsaka država članica v skladu z obveznostjo sodelovanja določi pristojna sodišča in postopkovna pravila za pravna sredstva, ki zagotavljajo varovanje pravic, ki jih posameznikom daje pravo Skupnosti. O tej postopkovni avtonomiji, ki jo opredeljujeta načeli enakovrednosti in učinkovitosti, bi bilo mogoče podvomiti, le če bi iz ureditve zadevnega nacionalnega pravnega reda izhajalo, da ni nobenega pravnega sredstva, ki bi lahko, čeprav posredno, zagotovilo spoštovanje pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Skupnosti.

Na podlagi navedenega je Sodišče opozorilo na to, da načelo učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Skupnosti, ne zahteva, da mora notranji pravni red predvideti samostojno tožbo, primarno, za preizkus skladnosti nacionalnih določb s pravom Skupnosti, če druga učinkovita pravna sredstva, ki niso manj ugodna od tistih, ki veljajo za podobne nacionalne tožbe, omogočajo predhodno presojo te skladnosti, kar pa je naloga nacionalnega sodišča. V danem primeru to pomeni, da če je posameznik prisiljen v upravni ali kazenski postopek oziroma v sankcije, ki bi lahko izhajale iz tega, to kot edino pravno sredstvo za izpodbijanje skladnosti spornih nacionalnih določb s pravom Skupnosti ne zadostuje za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva.

Na koncu je Sodišče na podlagi načela učinkovitega sodnega varstva pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi prava Skupnosti, ugotovilo, da morajo države članice zagotoviti, da je v njihovih pravnih redih za posameznike mogoče sprejeti začasne ukrepe, dokler se pristojno sodišče ne izreče o skladnosti zadevnih nacionalnih določb s pravom Skupnosti, če je sprejetje takih ukrepov potrebno za zagotovitev polnega učinka sodne odločbe, in pojasnilo, da te možnosti ni takrat, ko posameznikov zahtevkov po nacionalnem pravu zadevne države članice ni dopusten, razen če po pravu Skupnosti ta nedopustnost ni vprašljiva. Kadar določeno področje ni urejeno s pravom Skupnosti, urejajo morebitno sprejetje začasnih odredb merila nacionalnega prava, če sta spoštovani navedeni načeli enakovrednosti in učinkovitosti.

V zadevi *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* (sodba z dne 13. marca 2007, C-524/04, ZOdl., str. I-2107) je Sodišče med drugim spomnilo na to, da imajo posamezniki, če je država članica pobrala davke s kršitvijo pravil prava Skupnosti, pravico do vračila neupravičeno obračunanega davka in tudi zneskov, ki so bili plačani in so neposredno povezani s tem davkom.

Drugo škodo, ki jo je utrpela oseba zaradi kršitve prava Skupnosti, za katero je odgovorna država članica, je ta država dolžna povrniti pod pogoji iz sodne prakse Sodišča, in sicer v okviru nacionalnih predpisov o odgovornosti, to avtonomijo pa opredelujeta načeli enakovrednosti in učinkovitosti.

To pomeni, da kadar se izkaže, da pomeni zakonodaja države članice oviro za svobodo ustanavljanja, ki je prepovedana s členom 43 ES, lahko predložitveno sodišče pri določitvi škode, ki jo je treba povrniti, preveri, ali so oškodovanci ravnali z razumno skrbnostjo, da bi se tej škodi izognili ali da bi zmanjšali njen obseg, in zlasti ali so pravočasno uporabili vsa pravna sredstva, ki so jih imeli na voljo. Nemogoča ali preveč otežena bi bila tudi uporaba določb, ki se nanašajo na svobodo ustanavljanja, če bi bilo treba zahtevke za vračilo ali zahtevke za povrnitev škode, ki bi temeljili na kršitvi prava Skupnosti, zavrniti ali zmanjšati samo zato, ker zadevne družbe od davčne uprave niso zahtevale, da bi pri vračilu posojila povezani družbi nerezidentki lahko plačale obresti, ne da bi bile te opredeljene kot razdeljeni dobiček, čeprav je v obravnavanih okoliščinah nacionalno pravo, v tem primeru v povezavi z upoštevnimi določbami sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja, določalo tako opredelitev.

Nato je Sodišče spomnilo tudi na to, da je treba pri ugotavljanju, ali je podana dovolj resna kršitev prava Skupnosti, upoštevati vse dejavnike, ki so značilni za zadevo, predloženo nacionalnemu sodišču. Slednje mora na področju, kot je področje neposrednih davkov, upoštevati, da so bile posledice, ki izhajajo iz prostega pretoka in jih zagotavlja Pogodba, le postopno pojasnjene, zlasti z načeli, ki jih je določilo Sodišče v sodni praksi.

V združenih zadevah *van der Weerd in drugi* (sodba z dne 7. junija 2007, od C-222/05 do C-225/05) je Sodišče odločalo zlasti o vprašanju, ali pravo Skupnosti v okviru sodnega postopka o zakonitosti upravnega akta nacionalnemu sodišču nalaga, naj opravi preizkus po uradni dolžnosti na podlagi meril, ki niso bila navedena v podlagi spora, ampak izhajajo iz Direktive 85/511 o uvedbi ukrepov Skupnosti za obvladovanje slinavke in parkljevke.¹⁴

Sodišče je odgovorilo nikalno in je menilo, da niti načelo enakovrednosti niti načelo učinkovitosti, ki ju opredeljuje sodna praksa, nacionalnemu sodišču ne nalagata, naj po uradni dolžnosti preizkusi razlog kršitve določb prava Skupnosti.

Glede prvega načela je Sodišče presodilo, da navedene določbe zadevne direktive ne določajo niti pogojev, v katerih bi se lahko začeli postopki na področju obvladovanja slinavke in parkljevke, niti organov, ki so v njihovem okviru pristojni za določitev obsega pravic in obveznosti posameznikov, tako da jih ni mogoče šteti za enakovredne nacionalnim pravilom javnega reda, ki so podlaga za nacionalne postopke, ker opredeljujejo pogoje, na podlagi katerih se slednji lahko začnejo, in organe, ki so v njihovem okviru pristojni za določitev obsega pravic in obveznosti posameznikov. Glede drugega načela je Sodišče potrdilo, da kadar imajo stranke dejansko možnost pri nacionalnem sodišču uveljavljati razlog, ki temelji na pravu Skupnosti, načelo učinkovitosti ne nasprotuje določbi notranjega prava, ki nacionalnim sodiščem preprečuje, da bi po uradni dolžnosti preizkusila razlog

¹⁴ Direktiva Sveta 85/511/EGS z dne 18. novembra 1985 o uvedbi ukrepov Skupnosti za obvladovanje slinavke in parkljevke (UL L 315, str. 11), kot je bila spremenjena z Direktivo Sveta 90/423/EGS z dne 26. junija 1990 (UL L 224, str. 13).

kršitve določb Skupnosti, kadar bi jih preizkus tega razloga obvezoval, da se odpovejo predpisani pasivnosti, tako da bi prekoračila meje spora, kot so ga razmejile stranke, in bi se oprla na druga dejstva in okoliščine od tistih, ki jih je za podlago zahtevka navedla stranka postopka, ki ima interes, da se uporabijo določbe Skupnosti, in to neodvisno od pomena teh določb za pravni red Skupnosti.

Državljanstvo Unije

Sodišče je v več zadevah preizkusilo nacionalne določbe, s katerimi bi se lahko neupravičeno omejevalo prosto gibanje državljanov Unije.

Na področju pomoči pri usposabljanju in študiju je Sodišče v združenih zadevah *Morgan in Bucher* (sodba z dne 23. oktobra 2007, C-11/06 in C-12/06) izhajalo iz ugotovitve, da imajo državljani države članice, ki študirajo v drugi državi članici, v skladu s členom 17(1) ES status državljanov Unije in torej lahko uveljavljajo pravice, ki se nanašajo na tak status, in sicer tudi proti svoji državi članici izvora.

Sodišče je nato menilo, da mora država članica – čeprav ima načeloma pravico, da zato, da pomoči pri usposabljanju študentom, ki želijo študirati v drugih državah članicah, ne bi postale pretirana obremenitev, take pomoči dodeli le študentom, ki so izkazali določeno stopnjo vključitve v družbo – vseeno skrbeti za to, da podrobni pogoji dodeljevanja teh pomoči neupravičeno ne omejujejo prostega gibanja oseb in da so skladni in sorazmerni s cilji zagotavljanja čim hitrejšega zaključka študija ali olajševanja razumne izbire usposabljanja.

Sodišče je ugotovilo, da člena 17 ES in 18 ES nasprotujeta določbam – ki za podelitev pomoči pri usposabljanju študentu za študij v drugi državi članici, katere državljan ni, določata pogoj, da je ta študij nadaljevanje študija, ki je v njegovi državi članici izvora trajalo vsaj eno leto – ker državljane Unije odvrčajo od izvrševanja pravice prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic iz člena 18 ES.

Na področju davčne zakonodaje je Sodišče v zadevah *Schwarz in Gootjes-Schwarz* ter *Komisija proti Nemčiji* (sodbi z dne 11. septembra 2007, C-76/05 in C-318/05) preizkusilo določbe nemškega zakona o dohodnini, da je davčni zavezanec upravičen do davčne olajšave za šolnino za svoje otroke, ki jo je plačal nekaterim zasebnim šolam, če imajo slednje sedež na nacionalnem ozemlju.

Sodišče je presodilo, da pravo Skupnosti nasprotuje temu, da se davčna olajšava na splošno ne bi priznala za šolnine, plačane šolam s sedežem v drugi državi članici. Sodišče je v svoji obrazložitvi razlikovalo med dvema vrstama financiranja šol. Na svobodo opravljanja storitev se lahko sklicujejo zgolj šole, ki se pretežno financirajo z zasebnimi sredstvi. Za šole s sedežem v državi članici, ki ni Nemčija, ki se pretežno ne financirajo z zasebnimi sredstvi, se svoboda opravljanja storitev ne uporablja, vendar pa davčne olajšave za šolnino za te šole vseeno ni mogoče zavrniti. Pravice, ki jih imajo državljani Unije, nasprotujejo takemu nepriznavanju: tudi otrok v nizki starosti se lahko sklicuje na pravice prostega gibanja in prebivanja, zadevne določbe pa neupravičeno prikrajšajo

otroke, ki so šli v šolo s sedežem v drugi državi članici, v razmerju do tistih, ki niso uporabili pravice prostega gibanja.

Prosti pretok blaga

Na področju prostega pretoka blaga se je Sodišče izreklo o združljivosti več nacionalnih ureditev z določbami Pogodbe.

Najprej naj omenimo sodbo *Rosengren in drugi* (sodba z dne 5. junija 2007, C-170/04), ki jo je Sodišče sprejelo na podlagi predloga za sprejetje predhodne odločbe v zvezi s tem, ali je s Pogodbo ES združljiva švedska zakonodaja, ki posameznikom prepoveduje uvoz alkoholnih pijač, katerih prodaja na drobno je na Švedskem podvržena monopolni ureditvi, določeni v istem zakonu. Sodišče je presodilo, da ta ukrep prepovedi ni združljiv s pravom Skupnosti, potem ko je ugotovilo, da ga je treba presoati v smislu člena 28 ES in ne člena 31 ES v zvezi s tržnimi državnimi monopoli, ker ne pomeni pravila o obstoju oziroma delovanju tega monopola, ki bi se nanašal na prodajo na drobno, razen na uvoz. Sodišče je v ta namen ugotovilo, da pomeni švedski ukrep količinsko omejitev uvoza v smislu člena 28 ES, na eni strani zaradi možnosti imetnika monopola, da zavrne naročilo blaga, torej v tem primeru uvoz zadevne pijače, in na drugi strani zaradi nevšečnosti, ki jih imajo zaradi takega ukrepa potrošniki. Sodišče je nato menilo, da ta ukrep ne more biti utemeljen na podlagi člena 30 ES zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi. Švedska zakonodaja namreč ni primerna za uresničitev cilja na splošno omejiti uživanje alkohola, ker so njeni učinki v zvezi s tem postranski, in ni sorazmerna z uresnitvijo cilja varovati mlajše pred hudimi posledicami takega uživanja, saj se prepoved uvoza uporablja ne glede na starost posameznika, ki si želi priskrbeti zadevne pijače.

Drugič, v sodbi *Komisija proti Nemčiji* (sodba z dne 15. novembra 2007, C-319/05) je Sodišče na podlagi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti ponovno obravnavalo uvrstitev snovi med zdravila ali med živila. Zvezna republika Nemčija je uvrstila med zdravila česnov preparat v obliki kapsul, ki se v drugih državah članicah trži kot prehransko dopolnilo, in je zato za njegovo trženje določila pridobitev predhodnega dovoljenja za dajanje živil v promet. V skladu z ustaljeno sodno prakso je Sodišče ugotovilo, da Zvezna republika Nemčija s tem ni izpolnila obveznosti iz členov 28 ES in 30 ES. Sodišče je na podlagi ugotovitve, da zadevni proizvod ne ustreza niti opredelitvi zdravila po opisu niti opredelitvi zdravila glede na zdravilno učinkovino v smislu zadevne ureditve Skupnosti¹⁵, presodilo, da nemški ukrep ustvarja oviro za trgovino znotraj Skupnosti. Zadevni ukrep niti ne more biti utemeljen z varovanjem javnega zdravja v skladu s členom 30 ES, ker mora taka določba temeljiti na poglobljeni oceni zatrjevanega zdravstvenega tveganja in ker bi cilju varovanja javnega zdravja lahko ustrezal ukrep, ki bi manj omejeval prosti pretok blaga, kot je primerna označba, ki bi potrošnike opozorila pred potencialnimi tveganji v zvezi z uživanjem tega proizvoda.

Na koncu je treba omeniti sodbo v zadevi *Komisija proti Nizozemski* (sodba z dne 20. septembra 2007, C-297/05), s katero se je nadgradila sodna praksa Sodišča o nacionalnih

¹⁵ Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini (UL L 311, str. 67).

predpisih v zvezi z uvozom vozil, registriranih v drugi državi članici. Na podlagi vprašanja, ali je s pravom Skupnosti združljiva nizozemska ureditev, ki pred registracijo takih vozil na Nizozemskem zahteva pregled z namenom njihove identifikacije in tudi tehnični pregled, je Sodišče najprej menilo, da pregled z namenom identifikacije vozil ne ovira prostega pretoka blaga. Tak pregled namreč ne more imeti nikakršnih odvrčilnih učinkov na uvoz vozila na Nizozemsko oziroma tak uvoz ne more biti manj zanimiv, in sicer zaradi pravil pregleda in ker gre za preprosto upravno formalnost, ki ne vzpostavlja nobenega dodatnega pregleda ter je del obravnavanja vloge za registracijo in ustreznega postopka. Nato se je Sodišče izreklo o združljivosti tehničnega pregleda splošnega stanja vozil ob njihovi registraciji na Nizozemskem s členoma 28 ES in 30 ES in ugotovilo, da tak omejevalni ukrep, kadar se uporablja za vozila, starejša od treh let, ki so bila predhodno registrirana v drugi državi članici, ni sorazmeren z vidika legitimnih ciljev prometne varnosti in varstva okolja. Sodišče je glede tega poudarilo, da obstajajo manj omejevalni ukrepi, na primer priznavanje dokazila, izdanega v drugi državi članici, da je vozilo, registrirano na njenem ozemlju, opravilo tehnični pregled, in sodelovanje nizozemske carinske uprave z ustreznimi organi drugih držav članic v zvezi z morebitnimi manjkajočimi podatki.

Prosto gibanje oseb, prosti pretok storitev in kapitala

Sodna praksa na tem področju je bila še posebej raznovrstna in jo je težje sistematično predstaviti, zlasti zato, ker se zadeve, o katerih je odločalo Sodišče, pogosto nanašajo na izvrševanje več svoboščin hkrati. Zato smo se odločili, da jo bomo razdelili na štiri sklope. Trije sklopi, pri katerih smo uporabili sektorski pristop, se nanašajo na prosto gibanje delavcev, pravico ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev, prosti pretok kapitala, četrti sklop, pri katerem smo uporabili transversalni pristop, pa vsebuje omejitve, ki jih te svoboščine nalagajo izvrševanju davčne pristoynosti držav članic.

Na področju prostega gibanja fizičnih oseb, to je delavcev, se je Sodišče med drugim izreklo o pravici prebivanja družinskih članov – državljanov tretjih držav – državljanov Skupnosti, zlasti delavcev migrantov Skupnosti, ter o socialnih ugodnostih, ki jih lahko uveljavljajo družinski člani. Omeniti je treba tudi to, da je Sodišče v zadevi *Hartmann* (sodba z dne 18. julija 2007, C-212/05) natančneje opredelilo pojem „delavec migrant“. Tako se državljan države članice, ki je prenesel svoje stalno prebivališče v drugo državo članico in obdržal zaposlitev v prvi državi ter odtlej opravlja poklicno dejavnost kot obmejni delavec, lahko sklicuje na status „delavca migranta“ v smislu Uredbe št. 1612/68.¹⁶

Glede pravice do prebivanja družinskih članov – državljanov tretje države – državljana Skupnosti, ki je uporabil pravico do prostega gibanja, še zlasti izstopata zadevi *Jia* (sodba z dne 9. januarja 2007, C-1/05) in *Eind* (sodba z dne 11. decembra 2007, C-291/05).

V zadevi *Jia* se je spor, o katerem je odločalo predložitveno sodišče, nanašal na taščo nemške državljanke, kitajsko državljanke, ki se je pridružila svojemu sinu na Švedskem, kjer je njena snaha opravljala dejavnost kot samozaposlena oseba. Ko ji je potekel turistični vizum, ji ni bilo izdano dovoljenje za bivanje, ker ni dovolj dokazala finančne

¹⁶ Uredba Sveta št. 1612/68 (EGS) z dne 15. oktobra 1968 o prostem gibanju delavcev v Skupnosti (UL L 257, str. 2).

odvisnosti od svojega sina in njegove žene. Predložitveno sodišče se je sklicevalo na sodbo *Akrich* (sodba z dne 23. septembra 2003, C-109/01, Recueil, str. I-9607) in v bistvu vprašalo, ali pogoj zakonitega bivanja, ki je bil sprejet v navedeni sodbi, velja tudi v obravnavanem primeru. Sodišče je na to vprašanje odgovorilo, da pravo Skupnosti glede na zgoraj navedeno sodbo *Akrich* državam članicam ne nalaga, naj za dodelitev pravice do bivanja državljanu tretje države, ki je družinski član državljana Skupnosti, ki je uporabil pravico do prostega gibanja, določijo pogoj, da je ta družinski član pred tem zakonito bival v drugi državi članici. Vendar pa morata tega družinskega člana vzdrževati državljan Skupnosti ali njegov zakonec v takem smislu, da družinski član potrebuje finančno pomoč slednjih, da bi zadovoljil svoje temeljne potrebe v državi izvora ali državi, iz katere je prišel, ko je zaprosil za to, da se jima pridruži.

V zgoraj navedeni zadevi *Eind* je Sodišče presodilo, da pravica do združitve družine na podlagi člena 10 Uredbe št. 1612/68 družinskim članom delavcev migrantov ne daje samostojne pravice do prostega gibanja, ampak je ta določba namenjena predvsem delavcu migrantu, k čigar družini pripada državljan tretje države. Zato ob vrnitvi delavca Skupnosti v državo članico, katere državljan je, pravo Skupnosti organom te države ne nalaga priznanja državljanu tretje države, ki je družinski član tega delavca, pravice do vstopa in do prebivanja le zato, ker ima v državi članici, v kateri je bil delavec zaposlen, ta državljan tretje države veljavno dovoljenje za prebivanje, izdano na podlagi zgoraj navedenega člena. Ob vrnitvi delavca v državo članico, katere državljan je, potem ko je bil zaposlen v drugi državi članici, pa ima državljan tretje države, njegov družinski član, na podlagi člena 10(1)(a) Uredbe št. 1612/68, kot je bila spremenjena, pravico do prebivanja v državi, katere državljan je delavec, tudi če slednji tam ne opravlja nobene resnične in dejanske gospodarske dejavnosti. Dejstvo, da državljan tretje države, družinski član delavca Skupnosti, pred bivanjem v državi članici, v kateri je bil delavec zaposlen, ni imel pravice do prebivanja na podlagi nacionalnega prava v državi članici, katere državljan je delavec, ne vpliva na presojo pravice do prebivanja tega državljana v slednji državi.

Delavci Skupnosti in njihovi družinski člani, ki se naselijo v državi članici, uživajo enake socialne ugodnosti kot domači delavci. Tako je v zgoraj navedeni zadevi *Hartmann* Sodišče presodilo, da člen 7(2) Uredbe št. 1612/68 nasprotuje temu, da je brezposelna oseba, ki prebiva v drugi državi članici in je zakonec delavca migranta, ki opravlja poklicno dejavnost v državi članici, izključena od pravice do socialne ugodnosti, ki ima lastnosti nemškega dodatka za vzgojo, z obrazložitvijo, da nima niti stalnega niti običajnega prebivališča v prvi državi. Tak pogoj prebivališča je namreč posredno diskriminatoren, ker lahko že zaradi svoje narave bolj vpliva na delavce migrante oziroma njihove zakonce, ki pogostejše prebivajo v drugi državi članici, kot na domače delavce in ker so zato lahko v slabšem položaju zlasti delavci migranti. Nasprotno pa je Sodišče v zadevi *Geven* (sodba z dne 18. julija 2007, C-213/05) ugotovilo, da isti člen ne nasprotuje temu, da nacionalna ureditev države članice državljanu druge države članice s prebivališčem v tej državi, ki v prvi državi opravlja neznatno poklicno dejavnost (manj kot 15 ur tedensko), onemogoča prejemanje socialne ugodnosti, kot je dodatek za vzgojo otroka, ker v prvi državi nima niti stalnega niti običajnega prebivališča. Sodišče je enako ugotovilo v zadevi *Hendrix* (sodba z dne 11. septembra 2007, C-287/05), in sicer da člen 39 ES in člen 7 Uredbe št. 1612/68 ne

nasprotujeta nacionalni zakonodaji, ki izvaja člena 4(2a) in 10a Uredbe št. 1408/71¹⁷, kot je bila spremenjena, in določa, da je posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, mogoče dodeliti le osebam, ki prebivajo na nacionalnem ozemlju. Vendar uresničevanje te zakonodaje ne sme ogroziti pravic, ki izhajajo iz prostega gibanja delavcev, tako da bi presegalo to, kar se zahteva za uresničitev legitimnega cilja, ki mu sledi nacionalna zakonodaja.

Na področju socialne varnosti se je moralo Sodišče izreči o združljivosti nekaterih določb zgoraj navedene Uredbe št. 1408/71 s prostim gibanjem oseb in zlasti členom 42 ES. Tako je Sodišče v združenih zadevah *Habelt, Möser in Watcher* (sodba z dne 18. decembra 2007, C-396/05, C-419/05 in C-450/05), katerih predmet je bilo izplačevanje starostne pokojnine izgnanim osebam z nemškim državljanstvom ali nemške narodnosti, razglasilo, da je s prostim gibanjem delavcev nezdružljivo dovoljenje, dano Zvezni republiki Nemčiji, da za upoštevanje dopolnjenih dob plačevanja prispevkov zunaj ozemlja navedene republike določa pogoj, da upravičenec stalno prebiva v Nemčiji. Če bi namreč dovolili, da se pristojna država članica pri uvedbi pogoja stalnega prebivališča sklicuje na namen vključevanja v družbeno življenje te države članice, bi to neposredno nasprotovalo temeljnemu cilju Unije, ki je spodbujanje gibanja oseb v njej in njihovo vključevanje v družbo drugih držav članic. Zato so nacionalni organi, s tem ko pri izračunu dajatev za starost niso upoštevali prispevkov, ki jih je delavec plačal v tujini, očitno otežili ali celo onemogočili izvrševanje pravice do prostega gibanja v Uniji, kar torej pomeni oviro za to svobodo.

Na področju svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev je Sodišče opredelilo področje uporabe določb Pogodbe, ko gre za primere z zunajskupnostnim elementom, in ugotovilo različne omejitve.

V zgoraj navedeni sodbi *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation*, ki se nanaša na zakonodajo države članice v zvezi s tem, da je družba rezidentka odbijala obresti za davčne namene, ki jih je ta plačala pri vračilu posojila matični družbi ali družbi, ki jo taka matična družba nadzira, je Sodišče presodilo, da se za razmerja med družbo rezidentko države članice in družbo rezidentko druge države članice ali tretje države, ki sama ne nadzira prve družbe, ampak ki jo, tako kot drugo družbo, neposredno ali posredno nadzira skupna povezana družba, ki je rezidentka tretje države, ne uporablja člen 43 ES. Enako je Sodišče presodilo v zadevi *Holböck* (sodba z dne 24. maja 2007, C-157/05), in sicer da se določbe poglavja Pogodbe ES o pravici do ustanavljanja ne uporabljajo takrat, kadar prejme delničar dividende od družbe s sedežem v tretji državi. To poglavje namreč ne vključuje nobene določbe, ki bi razširjala njegovo uporabo na položaje, ki zajemajo ustanavljanje v tretji državi za državljana države članice ali družbo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo države članice.

Glede omejitev naj najprej omenimo zadevo *Placanica* (sodba z dne 6. marca 2007, C-338/04, ZOdl., str. I-1891) v zvezi z organiziranjem iger na srečo. Spor, o katerem je odločalo predložitveno sodišče, se je nanašal na nacionalno ureditev o organiziranju iger na srečo in na pobiranje stav, ki je bila sprejeta zaradi boja proti nezakonitim igram in stavam. Ta ureditev določa, da sta za sodelovanje pri organiziranju iger na srečo, skupaj s

¹⁷ Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L 149, str. 2).

pobiranjem stav, potrebna koncesija in dovoljenje policije, sicer predpisuje kazenske sankcije. Pristojni nacionalni organi so poleg tega za podelitev koncesij iz razpisov izključili subjekte, ki so organizirani v obliki družb, katerih delnice kotirajo na organiziranem trgu. Sodišče pa je povsem v skladu s sodbo *Gambelli in drugi* (sodba z dne 6. novembra 2003, C-243/01, Recueil, str. I-13031) presodilo, da nacionalna ureditev – ki ob neobstoju koncesije ali dovoljenja policije, ki ju izdaja zadevna država članica, prepoveduje opravljanje dejavnosti pobiranja, sprejemanja, vpisa in prenosa stavnih predlogov, zlasti pri športnih dogodkih, sicer predpisuje kazenske sankcije – pomeni omejitev pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev, vendar da je ta omejitev lahko upravičena, če je, kadar omejuje število subjektov, ki delujejo v sektorju iger na srečo, dejansko skladna s ciljem preprečiti izkoriščanje dejavnosti v tem sektorju v kriminalne ali goljufove namene, kar morajo preveriti nacionalna sodišča. Prav tako je presodilo, da nacionalna ureditev, ki izključi iz sektorja iger na srečo subjekte, ki so organizirani v obliki kapitalskih družb, katerih delnice kotirajo na organiziranem trgu, pomeni tudi oviro za pravico do ustanavljanja in za svobodo opravljanja storitev, saj taka izključitev presega to, kar je nujno za dosego cilja, to je preprečiti, da bi bili subjekti, ki delujejo v sektorju iger na srečo, vpleteni v kriminalne ali goljufove dejavnosti. Na koncu po mnenju Sodišča pomeni tudi omejitev teh svobod ureditev, ki določa kazensko sankcijo za osebe, ki so opravljale organizirano dejavnost pobiranja stav brez koncesije ali dovoljenja policije, ki ga zahteva nacionalna zakonodaja, če te osebe niso mogle pridobiti koncesij ali dovoljenj, ker jim jih zadevna država članica, v nasprotju s pravom Skupnosti, ni odobrila. Čeprav načeloma kazenska zakonodaja spada v pristojnost držav članic, pravo Skupnosti to pristojnost vseeno omejuje s pravilom, da taka zakonodaja ne sme omejevati temeljnih svoboščin, ki jih zagotavlja pravo Skupnosti.

V zvezi s šolninami in stroški bolnišničnega zdravljenja, plačanimi ustanovam v drugi državi članici, je treba omeniti zgoraj navedeni zadevi *Schwarz in Gootjes-Schwarz* ter *Komisija proti Nemčiji* in zadevo *Stamatelaki* (sodba z dne 19. aprila 2007, C-444/05). V omenjenih zadevah *Schwarz in Gootjes-Schwarz* ter *Komisija proti Nemčiji* so bile predmet sporov davčne olajšave, priznane nemškimi davčnim zavezancem za šolnine, plačane zasebnim šolam, ki v Nemčiji izpolnjujejo določene pogoje in ki jih obiskujejo njihovi otroci. Vendar pa se ta olajšava ni uporabljala za šolnine, plačane zasebni šoli s sedežem v drugi državi članici. Preden se je Sodišče izreklo o združljivosti te zakonodaje s členom 49 ES, je, prvič, pojem storitev razširilo na šole, ki se pretežno financirajo z zasebnimi sredstvi. Ker je cilj, ki mu sledijo te šole, ponudba storitev za plačilo, se lahko sklicujejo na svobodo opravljanja storitev. Ni pa potrebno, da bi jih financirali učenci ali njihovi starši, saj člen 50 ES ne zahteva, da bi storitev plačal tisti, ki jo uporablja. Nasprotno pa pojem storitev ne zajema šol, ki se pretežno ne financirajo z zasebnimi sredstvi, zlasti javnih šol, ker država z vzpostavitvijo in ohranjanjem javnega izobraževalnega sistema, ki ga na splošno financira javni proračun, ne pa učenci ali njihovi starši, uresničuje svoje poslanstvo do svojih prebivalcev na socialnem, kulturnem in izobraževalnem področju. Drugič, Sodišče je po eni strani ugotovilo, da kadar želijo šole, ki se pretežno financirajo z zasebnimi sredstvi in imajo sedež zunaj Nemčije, ponujati izobraževanje otrokom nemških rezidentov, nepriznanje šolnine kot davčne olajšave ovira njihovo svobodo opravljanja storitev, in po drugi strani, da tudi če se svoboda opravljanja storitev ne uporablja za šole, ki se pretežno ne financirajo z zasebnimi sredstvi, davčne olajšave za šolnino za te šole vseeno ni mogoče zavrniti. Kot smo že poudarili, takemu nepriznanju nasprotuje pravica do prostega gibanja državljanov Unije. Zato je Sodišče presodilo, da pravo Skupnosti nasprotuje splošnemu nepriznanju davčne olajšave za šolnino, plačano

šolam s sedežem v drugih državah članicah. Končno pa taka ureditev pomeni tudi oviranje svobode ustanavljanja zaposlenih ali samozaposlenih oseb, ki so svoje stalno prebivališče prenesle ali ki delajo v zadevni državi članici in katerih otroci še naprej obiskujejo šolo, za katero se plačuje šolnina, s sedežem v drugi državi članici. Ti delavci namreč niso upravičeni do davčne olajšave, medtem ko bi bili do nje upravičeni, če bi njihovi otroci obiskovali šolo s sedežem v Nemčiji.

V zgoraj navedeni zadevi *Stamatelaki* je Sodišče presodilo, da pomeni oviro svobodi opravljanja storitev nacionalna ureditev, ki izključuje, da bi nacionalni nosilec socialne varnosti povrnil kakršne koli stroške bolnišničnega zdravljenja svojih zavarovancev v zasebni zdravstveni ustanovi v drugi državi članici, razen stroškov za zdravljenje otrok, mlajših od 14 let. Takega ukrepa – katerega absolutnost, razen ko gre za otroke, mlajše od 14 let, ni v skladu z zasledovanim ciljem – ni mogoče upravičiti z nevarnostjo resne ogrožitve finančnega ravnovesja sistema socialne varnosti, kadar bi bilo mogoče sprejeti milejše ukrepe, ki so bolj skladni s svobodo opravljanja storitev, kot je ureditev predhodne odobritve, ki upošteva zahteve, določene v pravu Skupnosti in, če je to potrebno, določitev tabel tarif za povračilo stroškov zdravljenja.

Na koncu zahtevata posebno pozornost zadevi *Laval un Partneri* (sodba z dne 18. decembra 2007, C-341/05) in *The International Transport Workers' Federation in The Finnish Seamen's Union* (sodba z dne 11. decembra 2007, C-438/05) o kolektivnem ukrepu, ki so ga sindikalne organizacije izvajale proti izvajalcu storitev, ki ima sedež ali bi želel imeti sedež v drugi državi članici. V zadevi *The International Transport Workers' Federation in The Finnish Seamen's Union* je želela finska pomorska družba v Estoniji ustanoviti družbo, da bi zaradi večje konkurenčnosti v njej registrirala eno od svojih ladij, v zadevi *Laval* pa je latvijska gradbena družba želela izvrševati svojo pravico do svobode opravljanja storitev na Švedskem, zlasti z napotitvijo latvijskih delavcev v eno od svojih odvisnih družb na Švedskem. V obeh zadevah pa sta se zadevni družbi morali pogajati s sindikalnimi organizacijami o svojem spoštovanju in pristopu h kolektivnim pogodbam na zadevnem področju. V prvi zadevi je sindikalna organizacija, članica angleškega združenja sindikatov, zahtevala uporabo finske kolektivne pogodbe za osebje ladje, ki bo vpisana v estonski register. V drugi zadevi je sindikalna organizacija od latvijske družbe zahtevala, naj zaradi zagotovila glede višine plač pristopi k švedski kolektivni pogodbi in naj jo uporablja za svoje napotene delavce. Ker pogajanja v obeh primerih niso bila uspešna, so sindikalne organizacije uporabile pravico do kolektivnih ukrepov, zlasti pravico do stavke, da bi zadevni družbi prisilile k pristopu in uporabi kolektivnih pogodb. Zato sta predložitveni sodišči vprašali Sodišče, ali kolektivni ukrepi pomenijo omejitev v smislu členov 43 ES in 49 ES. Sodišče je presodilo, da čeprav je treba torej pravico do kolektivnega ukrepanja, vključno s pravico do stavke, priznati kot temeljno pravico, ki je sestavni del splošnih načel prava Skupnosti, katerih spoštovanje zagotavlja Sodišče, lahko za njeno izvrševanje vseeno veljajo omejitve. Poleg tega na podlagi ustaljene sodne prakse za izvrševanje zadevnih temeljnih pravic veljajo določbe Pogodbe in je treba njihovo izvrševanje uskladiti z zahtevami pravic, zavarovanih s Pogodbo in načelom sorazmernosti. Zato taki kolektivni ukrepi sindikata ali združenja sindikatov proti podjetju, ki so namenjeni temu, da bi slednjega pripravili do sklenitve kolektivne pogodbe, katere vsebina bi ga odvrnila od izvrševanja svobode ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev, pomenijo omejevanje teh svoboščin. Vendar je Sodišče pojasnilo, da so te omejitve lahko načeloma upravičene zaradi varstva iz nujnega razloga v

splošnem interesu, kot je na primer varstvo delavcev države gostiteljice pred morebitnim socialnim dampingom, če se ugotovi, da so primerne za zagotovitev uresničitve legitimnega cilja in ne presegajo tega, kar je potrebno za zagotovitev tega cilja.

V zgoraj navedeni zadevi *Laval un Partneri* pa je Sodišče presodilo, da zakonodaja, ki ne upošteva kolektivnih pogodb – ne glede na njihovo vsebino –, ki že zavezujejo podjetja, ki napotijo delavce na Švedsko, v državi članici, v kateri imajo sedež, ustvarja diskriminacijo teh podjetij, ker jih obravnava enako kot nacionalna podjetja, ki niso sklenila kolektivne pogodbe.

Posebno pozornost na področju prostega pretoka kapitala zahtevajo tri sodbe. Najprej naj omenimo zadevo *Komisija proti Nemčiji* (sodba z dne 23. oktobra 2007, C-112/05) o zakonu, imenovanem „zakon Volkswagen“. Sodišče je presodilo, da Zvezna republika Nemčija, s tem da je ohranila v veljavi določbe tega zakona, ki z odstopanjem od splošnega prava določajo zgornjo mejo glasovalnih pravic vsakega delničarja družbe Volkswagen na 20 % kapitala družbe, zahtevajo za sprejetje določenih sklepov skupščine delničarjev družbe 80-odstotno večino kapitala družbe ter podeljujejo državi in teritorialni skupnosti pravico, da imenujeta vsaka po dva predstavnika v nadzorni svet družbe, ni izpolnila obveznosti iz člena 56(1) ES. Določitev kvoruma na več kot 80 % kapitala družbe namreč vsakemu delničarju, ki ima 20 % kapitala družbe, omogoča, da ima manjšino, s katero je mogoče preprečiti sprejetje sklepa, in javnim subjektom omogoča, da si z manjšo naložbo, kot se zahteva na podlagi splošnega prava družb, ohranijo možnost nasprotovanja pomembnim odločitvam. Poleg tega ta zakonodaja, s tem da je z njo določena zgornja meja glasovnih pravic na 20 %, prispeva k temu, da se javnim subjektom omogoči izvajanje pomembnega vpliva. Te določbe torej omejujejo možnost udeležbe drugih delničarjev v družbi, da bi z njo vzpostavili ter ohranjali trajne in neposredne gospodarske vezi in da bi dejansko sodelovali pri upravljanju ali nadzoru te družbe. Ker ti ukrepi povzročajo manjšanje zanimanja za pridobitev deleža v kapitalu družbe, lahko odvrčajo neposredne vlagatelje iz drugih držav članic in torej omejujejo prosti pretok kapitala. Enako velja za pravico do imenovanja dveh predstavnikov v nadzorni svet, ki je določena samo za javne subjekte. S tem da daje ta ukrep javnim subjektom možnost, da pomembneje sodelujejo pri dejavnosti nadzornega sveta, jim pravzaprav omogoča izvajanje vpliva, ki presega njihove naložbe in to, kar bi jim njihov status delničarja sicer omogočal.

Drugič, pozornost vzbuja tudi zadeva *Festersen* (sodba z dne 25. januarja 2007, C-370/05, ZOdl., str. I-1129), v kateri je Sodišče presodilo, da člen 56 ES nasprotuje temu, da nacionalna zakonodaja za nakup kmetijskega posestva določa pogoj, da ima kupec osem let stalno bivališče na tem posestvu, ne glede na posebne okoliščine v zvezi z značilnostmi zadevnega kmetijskega posestva. Po mnenju Sodišča je sprejemljivo, da je namen nacionalne ureditve, ki vsebuje tako obveznost, preprečiti nakupovanje kmetijskih zemljišč zgolj zaradi špekulativnih razlogov in olajšati osebam, ki želijo obdelovati kmetijska zemljišča, prednostni nakup teh zemljišč. Taka zakonodaja tako ustreza cilju v splošnem interesu v državi članici, v kateri so kmetijska zemljišča nesporno omejen naravni vir. Vendar pa je Sodišče ugotovilo, da pomeni obveznost bivanja ukrep, ki presega to, kar je nujno za doseg takega cilja. Na eni strani je namreč ta obveznost posebno omejevalna, ker ne omejuje samo prostega pretoka kapitala, ampak tudi pravico kupca do svobodne izbire bivališča, ki mu je zagotovljena z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in jo varuje pravni red Skupnosti, s čimer je kršena temeljna pravica. Na drugi strani pa ni nobene

podlage za ugotovitev, da bi bilo mogoče za dosego zastavljenega cilja sprejeti druge manj omejevalne ukrepe, kot je ta obveznost. Taka obveznost *a fortiori*, kadar ji je dodan pogoj, da je bivanje večletno, presega to, kar bi bilo nujno z vidika zadevnega cilja v splošnem interesu.

In tretjič, v zgoraj navedeni zadevi *Holböck* je Sodišče uporabilo člen 57(1) ES, ki določa izjemo od prepovedi omejevanja prostega pretoka kapitala med državami članicami in tretjimi državami za omejitve, ki veljajo na dan 31. decembra 1993 in se nanašajo na pretok kapitala pri neposrednih naložbah. Sodišče je najprej spomnilo na to, da pojem „neposredne naložbe“ zadeva naložbe vseh vrst fizičnih ali pravnih oseb, ki so namenjene vzpostavitvi ali ohranjanju trajnih in neposrednih povezav med osebo, ki je zagotovila kapital, in podjetjem, ki je dobilo kapital za izvajanje gospodarske dejavnosti na voljo. Cilj vzpostavitve ali ohranjanja trajnih gospodarskih povezav glede deleža v novih ali obstoječih podjetjih predpostavlja, da delnice svojemu imetniku dajejo možnost učinkovito sodelovati pri upravljanju družbe ali njenem nadzoru. Sodišče je nato navedlo, da se člen 57(1) ES uporablja tudi za nacionalne ukrepe, ki omejujejo izplačila dividend, ki izhajajo iz naložb. Sodišče je zato presodilo, da se za tako omejitev pretoka kapitala, kot je manj ugodno davčno obravnavanje tujih dividend, uporablja člen 57(1) ES, ker se omejitev nanaša na prevzem deležev, da bi se vzpostavile ali ohranile trajne in neposredne gospodarske povezave med delničarjem in zadevno družbo, ki delničarju omogočajo učinkovito sodelovanje pri upravljanju družbe ali njenem nadzoru. Člen 57(1) ES je treba torej razlagati tako, da člen 56 ES ne posega v uporabo zakonodaje s strani države članice, ki velja na dan 31. decembra 1993, ki določa, da se delničarja, ki prejme dividende družbe s sedežem v tretji državi, v kateri ima dve tretjini družbenega kapitala, obdavči po stopnji, ki je višja od stopnje, po kateri se obdavči delničarja, ki prejme dividende družbe rezidentke.

Sodišče je imelo veliko priložnosti za obravnavanje pristojnosti držav članic na področju neposrednega obdavčenja in omejitev njihovega izvajanja. Glede tega se je izreklo o različnih nacionalnih davčnih ukrepih v zvezi z obdavčitvijo družb in njihovih delničarjev na eni strani in obdavčitvijo posameznikov na drugi strani. Nekateri med temi ukrepi so bili razglašeni za združljive s pravom Skupnosti, drugi pa za nezdružljive.

Najprej naj navedemo, da je bilo na področju obdavčenja družb več nacionalnih ukrepov v celoti razglašeni za nezdružljive s temeljnimi svoboščinami Pogodbe. Tako je v zadevi *Geurts in Vogten* (sodba z dne 25. oktobra 2007, C-464/05) Sodišče presodilo, da so davčni predpisi države članice na področju davkov na dediščino, ki iz oprostitve plačila teh davkov, predvidene za družinska podjetja, brez utemeljenega razloga izključujejo podjetja, ki so tri leta pred smrtjo zapustnika zaposlovala vsaj pet delavcev v drugi državi članici – medtem ko tako oprostitve dovoljujejo, če so delavci zaposleni v regiji prve države članice – v nasprotju s členom 43 ES. Sodišče je namreč menilo, da pogoj zaposlitve delavcev na ozemlju države članice lahko lažje izpolni družba, ki že ima sedež na ozemlju te države članice, in da zato ti predpisi uvajajo posredno diskriminacijo med davčnimi zavezanci na podlagi kraja zaposlovanja določenega števila delavcev v določenem obdobju. Nato je Sodišče spomnilo na to, da če je tako obravnavanje upravičeno z razlogi v zvezi s preživetjem malih in srednje velikih podjetij in s potrebo po zaščiti učinkovitosti davčnega nadzora, mora biti tudi primerno za uresničitev teh ciljev in ne sme presegati tega, kar je nujno potrebno za njihovo uresničitev. Vendar je Sodišče ugotovilo, da so nacionalna in tuja družinska podjetja v primerljivem položaju glede cilja kontinuitete podjetij in da je poleg

tega učinkovitost davčnega nadzora mogoče zaščititi tako, da se od davčnih zavezancev zahteva, naj sami predložijo dokaze, ki so potrebni za dodelitev davčne ugodnosti, namesto da se družbi, ki ne zaposluje najmanj pet delavcev v zadevni državi članici, kategorično zavrne dodelitev ugodnosti. Zadevna zakonodaja je zato v nasprotju s členom 43 ES, ker ne omogoča uresničitve zastavljenega cilja.

V zadevi *Elisa* (sodba z dne 11. oktobra 2007, C-451/05) je Sodišče presodilo, da člen 56 ES nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki družbe s sedežem v tej državi oprošča davka na nepremičnine, ki ležijo v tej državi, medtem ko to oprostitvev za družbe s sedežem v drugi državi članici pogojuje z obstojem dvostranske konvencije o boju proti davčnim utajam in izogibanju plačevanja davkov ali z okoliščino, da na podlagi uporabe pogodbe, ki vsebuje klavzulo o nediskriminaciji glede na državljanstvo, te družbe niso bolj obdavčene od družb rezidentk. Sodišče je namreč menilo, da so zaradi dodatnih pogojev, ki jih določa nacionalna ureditev za to, da se družbam nerezidentkam prizna davčno oprostitvev, naložbe v nepremičnine manj privlačne za te družbe. S to ureditvijo se torej omejuje načelo prostega pretoka kapitala. Sodišče je spomnilo, da čeprav je boj proti davčni utaji nujni razlog v splošnem interesu, s katerim je mogoče upravičiti omejitev prostega pretoka, pa mora biti zadevna omejitev primerna za uresničitev zastavljenega cilja in ne sme presegati tega, kar je nujno potrebno za dosego tega cilja. Zadevna nacionalna zakonodaja družbam nerezidentkam ne omogoča, da bi dokazale, da ne zasledujejo goljufivega cilja. Sodišče je presodilo, da bi lahko država članica sprejela manj omejevalne ukrepe in da zato tega davka ni mogoče utemeljiti z bojem proti davčnim utajam.

V zadevi *Meilicke in drugi* (sodba z dne 6. marca 2007, C-292/04, ZOdl., str. I-1835) je Sodišče presodilo, da država članica ne sme pridržati davčnega odbitka zgolj za dividende, ki jih izplačajo kapitalske družbe s sedežem v tej državi. Sodišče se je sklicevalo na svojo sodno prakso, ki pojasnjuje zahteve, ki izhajajo iz načela prostega pretoka kapitala glede dividend, ki jih družbe nerezidentke izplačajo rezidentom, in zlasti na sodbi *Verkooijen* (sodba z dne 6. junija 2000, C-35/98, Recueil, str. I-4071) ter *Manninen* (sodba z dne 7. septembra 2004, C-319/02, ZOdl., str. I-7477) in razsodilo, da nemška davčna zakonodaja omejuje prosti pretok kapitala. Ugotovilo je, da je namen odbitka davka, predvidenega v nacionalni zakonodaji, preprečevanje dvojne obdavčitve dobičkov družb, ki se izplačajo v obliki dividend. Nato je spomnilo na to, da ker velja odbitek davka zgolj za dividende, ki jih je izplačala družba s sedežem v Nemčiji, taka zakonodaja postavlja osebe, ki so neomejeno zavezane dohodnini v Nemčiji in ki prejemajo dividende od družb s sedežem v drugih državah članicah, v slabši položaj. Te osebe nimajo ugodnosti odbiti od svojega davka davek od dohodka pravnih oseb, ki je naložen tem družbam v državi, v kateri imajo sedež. Poleg tega ta ureditev zadnjenavedenim družbam preprečuje pridobivanje kapitala v Nemčiji. Sodišče je tudi zavrnilo utemeljitev, da naj bi to ureditev utemeljevala nujnost zagotavljanja doslednosti nacionalnega davčnega sistema. Ne da bi podvomilo o doslednosti tega sistema, je poudarilo, da bi zadoščala dodelitev odbitka dohodnine delničarju, ki je v Nemčiji neomejeno davčno zavezan in ima delnice družbe s sedežem v drugi državi članici, pri čemer bi se ta odbitek davka izračunal v sorazmerju z davkom od dohodkov pravnih oseb, ki ga dolguje ta družba v slednji državi članici. Taka rešitev bi pomenila manjšo omejitev za prosti pretok kapitala. Sodišče je na koncu menilo, da učinkov te sodbe ni treba časovno omejiti, in navedlo, da so bile zahteve, ki izhajajo iz načela prostega pretoka kapitala glede dividend, ki jih družbe nerezidentke izplačajo rezidentom, že pojasnjene v sodbi *Verkooijen* in da njeni učinki niso bili časovno omejeni.

Sicer pa so bili določeni ukrepi razglašeni za delno nezdržljive s temeljnimi svoboščinami Pogodbe ali nezdržljive, s pridržkom nadzora sorazmernosti, z zasledovanjem legitimnim ciljem. Najprej naj omenimo zadevo *Centro Equestro da Lezíria Grande* (sodba z dne 15. februarja 2007, C-345/04, ZOdl., str. I-1425). Neka družba je v državi članici, v kateri ni bila rezidentka, izvedla več umetniških predstav, njeni prejemki v tej državi članici pa so bili obdavčeni z davkom, odtegnjenim pri viru. Ker ta družba ni imela sedeža v tej državi članici in je bila torej v njej delno davčno zavezana, je lahko uveljavljala povračilo tako odtegnjenega davka, če so materialni stroški ali poslovni stroški, ki so neposredno gospodarsko povezani s temi prihodki, višji od polovice teh prihodkov. Sodišče je presodilo, da člen 59 Pogodbe ES (po spremembi postal člen 49 ES) ne nasprotuje taki zakonodaji, če ta pogojuje povračilo pri viru odtegnjenega davka od dohodkov pravnih oseb na prihodke, ki jih je pridobil davčni zavezanec, ki je delno davčno zavezan, s tem da so poslovni stroški, za katere ta davčni zavezanec zahteva, da se v ta namen upoštevajo, neposredno gospodarsko povezani s prihodki, pridobljenimi v okviru dejavnosti, opravljene na ozemlju zadevne države članice, ker se kot taki štejejo vsi stroški, ki so nerazdržljivi od te dejavnosti, ne glede na kraj ali čas, v katerem so prikazani. Vendar pa ta člen taki zakonodaji nasprotuje, če slednja povračilo davka temu davčnemu zavezancu pogojuje s tem, da so ti poslovni stroški višji od polovice zadevnih prihodkov.

Drugič, zgoraj navedena sodba *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* se je nanašala na zakonodajo države članice, ki omejuje možnost družbe rezidentke, da za davčne namene odbije obresti, plačane pri vračilu posojila neposredni ali posredni matični družbi rezidentki druge države članice ali družbi, ki je rezidentka druge države članice in jo taka matična družba nadzira, ne da bi to omejitev določala za družbo rezidentko, ki je dala posojilo družbi, ki je prav tako rezidentka. Sodišče je najprej ugotovilo, da je zaradi različnega obravnavanja odvisnih družb rezidentk glede na kraj, v katerem ima njuna matična družba sedež, izvajanje svobode ustanavljanja za družbe s sedežem v drugih državah članicah manj zanimivo, nato pa spomnilo na to, da je nacionalni ukrep, ki omejuje svobodo ustanavljanja, lahko upravičen, če je posebej namenjen povsem umetnim konstruktom brez gospodarske resničnosti, katerih cilj je izogibanje zakonodaji zadevne države članice. Tako ravnanje lahko namreč po mnenju Sodišča ogroža pravico držav članic do izvajanja davčne pristojnosti glede dejavnosti, ki se opravljajo na njihovem ozemlju, in s tem škoduje enakomerni porazdelitvi pristojnosti obdavčevanja med državami članicami. Sodišče je nato menilo, da je z zadevno zakonodajo, ker onemogoča podkapitalizacijo, mogoče doseči ta cilj, vendar pa se o dejanski sorazmernosti zadevnega ukrepa ni izreklo in je to vprašanje prepustilo nacionalnemu sodišču. Navedlo pa je, da je treba šteti, da je nacionalna zakonodaja sorazmerna, če na eni strani davčnemu zavezancu omogoča, da brez prekomernih upravnih zahtev predloži dokaze v zvezi s poslovnimi razlogi, na katerih je temeljila zadevna transakcija, s čimer omogoča objektivno in preverljivo presojo dokazov za določitev, ali ima transakcija značaj povsem umetnega konstrukta z izključno davčnimi nameni, in če na drugi strani ta zakonodaja te obresti opredeli kot razdeljeni dobiček, le če presegajo to, kar bi bilo dogovorjeno v okoliščinah svobodne konkurence.

In tretjič, nekateri nacionalni ukrepi so bili, čeprav so primerljive položaje obravnavali različno, razglašeni za združljive s pravom Skupnosti, ker je bilo to upravičeno z nujnimi razlogi v splošnem interesu. Tako je treba v skladu z zgoraj navedeno sodbo *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* omeniti zadevo *Oy AA* (sodba z dne 18. julija 2007, C-231/05), ker potrjuje trditve o upravičenosti zaradi nevarnosti davčnemu izogibanju. Ta zadeva se

je nanašala na zakonodajo države članice, na podlagi katere lahko odvisna družba, rezidentka te države članice, od svojih obdavčljivih dohodkov odbije prispevek skupine družb, ki ga je plačala matični družbi, le če ima slednja sedež v isti državi članici. Sodišče je najprej poudarilo, da taka zakonodaja uvaža različno obravnavanje odvisnih družb s sedežem v isti državi članici glede na to, ali ima njihova matična družba svoj sedež v isti državi ali ne, kar povzroča omejevanje svobode ustanavljanja, nato pa je ugotovilo, da to omejitev upravičuje povezana nujnost ohranjanja uravnotežene porazdelitve davčnih pristojnosti med državami članicami in preprečevanja davčnega izogibanja. Ti ugotovitvi sta namreč skupaj del legitimnih ciljev, ki so združljivi s Pogodbo ES in izhajajo iz nujnih razlogov v splošnem interesu. Sodišče meni, da če bi se dopustila odbitnost čezmejnega prispevka skupine družb, bi se skupinam družb omogočilo, da prosto izberejo državo članico, v kateri se obdavči dobiček odvisne družbe, pri čemer bi bilo mogoče dobiček družbe izvzeti iz njene davčne osnove in ga, ker se ta prispevek šteje za obdavčljiv dohodek v državi članici matične družbe prejemnice, vključiti v davčno osnovo matične družbe, kar bi ogrozilo sam sistem porazdelitve davčnih pristojnosti med državami članicami. Poleg tega možnost „pritegniti“ obdavčljiv dohodek odvisne družbe k matični družbi s sedežem v drugi državi članici vključuje nevarnost, da bi bil z umetnim konstruktom znotraj skupine družb organiziran prenos dohodka družbam s sedežem v državah članicah, v katerih so najnižje davčne stopnje. Sodišče je na koncu menilo, da tudi če taka zakonodaja nima posebnega namena iz predvidene davčne ugodnosti izključiti povsem umetnih konstruktov, se jo lahko šteje za sorazmerno z zgoraj navedenimi cilji, upoštevanimi skupaj, ker bi razširitev davčne ugodnosti na čezmejne primere skupinam družb omogočila prosto izbiro države članice, v kateri se obdavči njihov dobiček, v škodo pravice države članice odvisne družbe do obdavčitve dobička iz dejavnosti, ki se opravljajo na njenem ozemlju.

Na področju obdavčenja posameznikov je bilo več nacionalnih ukrepov razglašanih za nezdružljive s temeljnimi svoboščinami iz Pogodbe, ker brez upravičenega razloga enake položaje obravnavajo različno. Tako je Sodišče v sodbi *Meindl* (sodba z dne 25. januarja 2007, C-329/05, ZOdl., str. I-1113) potrdilo, da država članica, v kateri davčni zavezanec rezident prebiva, slednjemu ne sme zavrniti skupne odmere dohodnine z njegovim zakoncem, od katerega ni ločen in ki prebiva v drugi državi članici, z obrazložitvijo, da je ta zakonec v tej drugi državi članici prejel več kot 10 % dohodkov gospodinjstva in več od najvišje določenega zneska, če dohodki, ki jih je prejel ta zakonec v omenjeni drugi državi članici, v njej niso obdavčeni z dohodnino. Tega davčnega zavezanca se namreč obravnava drugače, čeprav je objektivno v enakem položaju kot davčni zavezanec rezident, čigar zakonec prebiva v isti državi članici in v njej prejema samo dohodke, ki niso obdavčeni. Sodišče je tudi ugotovilo, da je država prebivališča takega davčnega zavezanca edina država, ki lahko upošteva osebni in družinski položaj tega davčnega zavezanca, saj slednji ne le prebiva v tej državi, temveč v njej tudi prejema vse obdavčljive dohodke gospodinjstva. To, da davčni zavezanec brez upravičljivega razloga v okviru skupne odmere dohodnine nikakor ne more uveljavljati tega, da naj se upošteva njegov osebni in družinski položaj, ampak se ga, čeprav je poročen, obdavči kot samskega, pomeni diskriminacijo, ki jo prepoveduje načelo svobode ustanavljanja.

Sodba *Talotta* (sodba z dne 22. marca 2007, C-383/05, ZOdl., str. I-2555) vsebuje drug primer odločitve, s katero je bil ukrep na področju dohodnine razglašen za nezdružljivega s Pogodbo ES, ker je različno obravnaval zavezanke rezidente in nerezidente, ki so bili v objektivno primerljivih položajih. Zadevna zakonodaja je določala, da se obdavčljivi

dohodki zavezanca rezidenta, ki jih je pridobil v okviru opravljanja dejavnosti kot samozaposlena oseba, ugotavljajo – kadar ni zadostnih dokazov – tako, da se primerjajo z dohodki drugih zavezancev, medtem ko se dohodki davčnega zavezanca nerezidenta določajo glede na najnižjo davčno osnovo. Sodišče je presodilo, da tako različno obravnavanje po eni strani pomeni posredno diskriminacijo na podlagi državljanstva, ki je v nasprotju s svobodo ustanavljanja, ker sta dohodek, ki ga prejme davčni zavezanec rezident, in dohodek, ki ga prejme davčni zavezanec nerezident, uvrščena v isto kategorijo dohodkov, in sicer tistih, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti samozaposlene osebe na ozemlju zadevne države članice, in da se lahko po drugi strani s takim obravnavanjem škoduje predvsem državljanom drugih držav članic, saj so nerezidenti v večini primerov tujci. Pri tem ni pomembno, da uporaba najnižje davčne osnove pogosto koristi zavezancem nerezidentom. Sodišče je nato navedlo, da s potrebo po zagotovitvi učinkovitega davčnega nadzora, čeprav predstavlja nujni razlog v splošnem interesu, ni mogoče upravičiti te posredne diskriminacije, ker obstajajo pri nadzoru rezidentov enake praktične težave, in da so na voljo drugi mehanizmi, ki omogočajo izmenjavo davčnih informacij med državami članicami.

V zadevi *Komisija proti Dansk* (sodba z dne 30. januarja 2007, C-150/04, ZOdl., str. I-1169) pa je Sodišče ugodilo tožbi zaradi neizpolnitve obveznosti, ki jo je Komisija vložila proti Kraljevini Dansk, in razglasilo, da je zakonodaja – po kateri se pravici do odbitka in do neobdavčitve prispevkov priznata le za prispevke, plačane v okviru pogodb, sklenjenih s pokojninskimi institucijami s sedežem na Danskem, medtem ko se za prispevke, plačane na podlagi pogodb, sklenjenih s pokojninskimi institucijami s sedežem v drugih državah članicah, ne prizna nobena taka davčna olajšava – v nasprotju s členi 39 ES, 43 ES in 49 ES. Sodišče je namreč ugotovilo, da ima lahko taka zakonodaja odvrčilni učinek na svobodo opravljanja zavarovalniških storitev pokojninskih institucij druge države članice in na svobodo ustanavljanja ter prosto gibanje delavcev, ki so iz druge države članice ali ki so v drugi državi članici delali in so v njej že sklenili pogodbo za pokojninski načrt. Sodišče je zavrnilo trditve o nujnosti ohranitve učinkovitosti davčnega nadzora in preprečevanja davčnega izogibanja ter presodilo, da so za uresničitev teh dveh ciljev na voljo manj omejevalna sredstva. Prav tako ni bilo sprejeto utemeljevanje z doslednostjo davčnega sistema brez dokaza o neposredni povezavi med davčno ugodnostjo in soodvisnim prikrajšanjem, ki ju je treba ohraniti. Edini dejavnik, ki bi lahko negativno vplival na to doslednost, je namreč nepričakovan prenos stalnega prebivališča zavezanca med plačevanjem prispevkov v pokojninski načrt in izplačilom ustreznih dajatev in ne toliko okoliščina, da je pokojninska institucija v drugi državi članici.

Vizumi, azil in priseljevanje

V zadevah *Združeno kraljestvo proti Svetu* (sodbi z dne 18. decembra 2007, C-77/05 in C-137/05) je moralo Sodišče razlagati Schengenski protokol¹⁸ v zvezi s sprejetjem uredb

¹⁸ Protokol, ki vključuje schengenski pravni red v okvir Evropske unije in je priložen k Pogodbi EU in Pogodbi ES z Amsterdamsko pogodbo.

(ES) št. 2007/2004¹⁹ in 2252/2004²⁰. Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, ki ga je Svet izključil iz udeležbe pri sprejemanju teh uredb, je zahtevalo, da se ti uredbi razglasita za nični, z obrazložitvijo, da je bil s to izključitvijo kršen Schengenski protokol.

Sodišče je presodilo, da je bil Schengenski protokol pravilno uporabljen in da je treba njegov člen 5(1) razlagati tako, da je udeležba države članice pri sprejetju ukrepa na podlagi tega člena mogoča samo, če to državo zavezuje področje schengenskega pravnega reda, h kateremu spada ukrep – ki se ga namerava sprejeti – ali katerega razvoj pomeni, za kar pa v tem primeru ni šlo. Po mnenju Sodišča bi bila posledica razlage, ki jo zastopa Združeno kraljestvo, odvzem polnega učinka členu 4 Schengenskega protokola, ker bi Združeno kraljestvo in Irska lahko sodelovala pri vseh predlogih in pobudah za nadgrajevanje schengenskega pravnega reda na podlagi člena 5(1) navedenega protokola, čeprav se ti državi članici pred tem ne bi zavezali upoštevni določbam tega pravnega reda ali jima ne bi bilo dovoljeno pri tem sodelovati.

Pravila o konkurenci

Na področju konkurence vzbujajo pozornost zlasti tri sodbe. Najprej naj opišemo zadevo *Autorità garante della Concorrenza e del Mercato* (sodba z dne 11. decembra 2007, C-280/06), v kateri so predmet obravnave merila za ugotavljanje, katero podjetje je odgovorno za kršitev pravil o konkurenci v primeru nasledstva podjetij, ki sta odvisni od istega javnega organa. Sodišče je v tej sodbi najprej spomnilo na to, da mora podjetje, kadar krši pravila o konkurenci, v skladu z načelom osebne odgovornosti samo odgovarjati za to kršitev. Kadar je subjekt, ki je kršil pravila o konkurenci, pravno ali organizacijsko spremenjen, ta sprememba nujno ne pomeni ustanovitve novega podjetja, ki ni odgovorno za ravnanja predhodnega subjekta v nasprotju s pravili o konkurenci, če iz gospodarskega vidika med subjektoma obstaja istovetnost. Sodišče je pojasnilo, da kadar dva subjekta sestavljata enoten gospodarski subjekt, dejstvo, da subjekt, ki je storil kršitev, še obstaja, samo po sebi ne preprečuje sankcioniranja subjekta, h kateremu so bile prenesene njegove gospodarske dejavnosti. Na koncu je Sodišče poudarilo, da je tako izvajanje sankcije zlasti dopustno, kadar sta ta subjekta pod nadzorom iste osebe in sta glede na tesne vezi na gospodarskem in organizacijskem področju uporabljala v glavnem iste gospodarske smernice. Sodišče je zato presodilo, da je v primeru subjektov, ki sta odvisna od istega javnega organa, lahko – kadar je prvi subjekt začel ravnanje, ki pomeni kršitev pravil o konkurenci – drugi subjekt, ki je prvega, ki ni prenehal obstajati, nasledil, a je to ravnanje nadaljeval do konca, sankcioniran za kršitev v celoti, če se dokaže, da sta bila ta subjekta pod nadzorom navedenega organa.

Kot drugo naj predstavimo zadevo *British Airways proti Komisiji* (sodba z dne 15. marca 2007, C-95/04 P, ZOdl., str. I-2331), v kateri je Sodišče opredelilo sistem premij in popustov, ki jih daje podjetje s prevladujočim položajem. Sodišče je presodilo, da je treba pri

¹⁹ Uredba Sveta (ES) št. 2007/2004 z dne 26. oktobra 2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (UL L 349, str. 1).

²⁰ Uredba Sveta (ES) št. 2252/2004 z dne 13. decembra 2004 o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajo države članice (UL L 385, str. 1).

ugotavljanju domnevne zlorabe v okviru podjetja s prevladujočim položajem, sistema popustov ali premij, ki ne pomenijo niti količinskih popustov ali premij niti popustov ali premij za zvestobo, presoditi vse okoliščine, zlasti merila in pogoje dodelitve popusta ali premij. Najprej je treba preveriti, ali imajo lahko ti popusti ali premije učinek izpodrinjenja, to pomeni, ali lahko, prvič, otežijo ali celo onemogočijo konkurentom podjetja s prevladujočim položajem dostop do trga, in drugič, otežijo ali celo onemogočijo njegovim sopogodbnikom izbiro med več oskrbovalnimi viri ali trgovinskimi partnerji. Nato je treba ugotoviti, ali so dodeljeni popusti in premije objektivno ekonomsko upravičljivi. Sodišče je opredelilo tudi pogoje za uporabo prepovedi diskriminacije iz člena 82, drugi odstavek, točka (c), ES za premije in popuste, ki jih daje podjetje s prevladujočim položajem, in poudarilo, da je treba ugotoviti, da ravnanje tega podjetja na trgu ni samo diskriminacijsko, ampak tudi to, da se z njim skuša izkriviti razmerje konkurence med sopogodbniki podjetja.

Kot zadnjo naj predstavimo zadevo *Cementbouw Handel & Industrie proti Komisiji* (sodba z dne 18. decembra 2007, C-202/06 P), v kateri je Sodišče obravnavalo vpliv zavez, ki so jih predlagale stranke, na pristojnost Komisije Evropskih skupnosti na področju nadzora koncentracij. Sodišče je spomnilo na to, da Uredba št. 4064/89²¹ o nadzoru koncentracij temelji na načelu natančne delitve pristojnosti med nadzornimi nacionalnimi organi in organi Skupnosti. Ta delitev je predvsem izraz skrbi za pravno varnost, ki pomeni, da je mogoče istovetnost organa, pristojnega za nadzor koncentracije, predvidljivo ugotoviti. Zato je zakonodajalec Skupnosti določil natančna in objektivna merila, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, ali transakcija dosega ustrezen gospodarski obseg, da jo lahko štejemo za koncentracijo „z razsežnostjo Skupnosti“ in da tako spada v izključno pristojnost Komisije. Poleg tega zahteva po hitrosti, ki označuje splošno sistematično Uredbe št. 4064/89 in ki Komisiji nalaga spoštovanje natančno določenih rokov za sprejetje končne odločbe, pomeni, da te pristojnosti ni mogoče nenehno izpodbijati ali stalno spreminjati. Sodišče je torej presodilo, da čeprav Komisija izgubi svojo pristojnost za preizkus koncentracije, če udeležena podjetja popolnoma odstopijo od predloga, to ne velja, kadar stranke predlagajo le delne spremembe. Zaradi takih sprememb Komisija ne more biti zavezana ponovno preučiti svojo pristojnost, da ne bi zadevna podjetja pomembneje motila poteka postopka in učinkovitosti nadzora, ki ga zahteva zakonodajalec. Zaveze, ki jih predlagajo ali sprejmejo podjetja, niso samo dejavniki, ki jih mora Komisija upoštevati v okviru vsebinskega preizkusa, in sicer združljivosti ali nezdružljivosti koncentracije s skupnim trgom, pač pa te zaveze Komisiji ne morejo odvzeti njene pristojnosti, saj se je ta preverila že v prvi fazi postopka. Iz tega izhaja, da je treba pristojnost Komisije za odločanje o koncentraciji za celotno trajanje postopka ugotoviti na določen datum, ki mora biti nujno tesno povezan s priglasitvijo.

Obdavčitev

Na tem področju je treba omeniti tri zadeve v zvezi z davkom na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV).

²¹ Uredba Sveta (EGS) št. 4064/89 z dne 21. decembra 1989 o nadzoru koncentracij podjetij (UL L 395, str. 1), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1310/97 z dne 30. junija 1997 (UL L 180, str. 1).

V združenih zadevah *T-Mobile Austria in drugi* (sodba z dne 26. junija 2007, C-284/04) ter *Hutchison 3G in drugi* (sodba z dne 26. junija 2007, C-369/04) je Sodišče določilo področje uporabe pojma gospodarske dejavnosti v smislu člena 4(2) Šeste direktive 77/388²². Ti zadevi sta se nanašali na dodeljevanje z dražbo pravic, kot so pravice uporabe frekvenc elektromagnetnega spektra, s strani nacionalnega regulativnega organa, odgovornega za dodelitev frekvenc, zato da bi se javnosti zagotovile mobilne komunikacijske storitve. Sodišče je menilo, da je treba dodeljevanje takih dovoljenj šteti za nujen prvi pogoj za dostop gospodarskih subjektov do trga mobilnih telekomunikacij, in ne za udeležbo pristojnih nacionalnih organov na navedenem trgu. Zgolj subjekti, imetniki dodeljenih pravic, namreč z delovanjem na obravnavanem trgu izkoriščajo zadevno premoženje z namenom trajnega doseganja dohodka, kar pa ne velja za pristojne organe. Dejstvo, da je za izdajo zadevnih dovoljenj treba plačati dajatve, ne spremeni tega razlogovanja. Izdajanje takih dovoljenj zato ni gospodarska dejavnost v smislu zgoraj navedenega člena 4(2) in torej ne spada na področje uporabe Šeste direktive 77/388.

V zadevi *Planzer Luxembourg* (sodba z dne 28. junija 2007, C-73/06) je Sodišče obravnavalo pogoje in postopke vračila DDV, kot jih določata Osmo direktiva 79/1072²³ in Trinajsta direktiva 86/560²⁴. Podlaga za to zadevo je bila odločba davčnega organa države članice, s katero je bilo davčnemu zavezancu s sedežem v drugi državi članici zavrnjeno vračilo DDV, ki ga je v prvi državi članici plačal pri nakupu blaga za svoje obdavčljive transakcije, z obrazložitvijo, da obstajajo dvomi o kraju dejanskega poslovanja zadevnega zavezanca – v državi članici njegovega sedeža ali pri njegovi matični družbi s sedežem zunaj ozemlja Skupnosti – in to kljub predložitvi potrdila organa države članice, v kateri ima ta zavezanec sedež, da je zavezan za DDV v tej državi. Sodišče je najprej navedlo, da potrdilo, skladno z obrazcem iz priloge B k Osmi direktivi, načeloma omogoča domnevo, da zadevna oseba ni le davčni zavezanec za DDV v državi članici, ki potrdilo izda, ampak da ima v taki ali drugačni obliki v tej državi sedež, kar načeloma glede dejanskega stanja in prava veže organe države članice, pri katerih se zahteva vračilo davka. Vseeno pa se ob dvomu glede gospodarske stvarnosti sedeža, katerega naslov je naveden v tem potrdilu, zadevni organ o tej stvarnosti lahko prepriča tako, da uporabi upravne ukrepe, ki jih v ta namen določa ureditev Skupnosti, in če je treba, zavrne vračilo, ki ga je zahteval davčni zavezanec, brez poseganja v pravico do tožbe, ki jo ima slednji. Sodišče je nato pojasnilo, da se pojem sedeža gospodarske dejavnosti v smislu člena 1, točka 1, Trinajste direktive nanaša na kraj, kjer se sprejemajo najpomembnejše odločitve glede splošnega vodenja te družbe ali kjer se izvajajo naloge glavne uprave te družbe. Pri določitvi tega kraja je treba upoštevati veliko dejavnikov, in sicer najprej statutarni sedež, kraj glavne uprave, kraj sestanka vodilnih v družbi in kraj sprejemanja splošne politike te družbe, ki je po navadi isti kraj. Preostala dejstva, kot so prebivališče vodilnih, kraj sklicevanja skupščin, upravnih in računovodskih dokumentov in glavni potek finančnih dejavnosti, med

²² Šesta direktiva Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1).

²³ Osmo direktivo Sveta 79/1072/EGS z dne 6. decembra 1979 o usklajevanju zakonodaje držav članic glede prometnih davkov – Postopki vračila davka na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki nimajo stalnega prebivališča ali sedeža na ozemlju države (UL L 331, str. 11).

²⁴ Trinajsta direktiva Sveta 86/560/EGS z dne 17. novembra 1986 o usklajevanju zakonodaje držav članic glede prometnih davkov – Postopki vračila davka na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki nimajo stalnega prebivališča ali sedeža na ozemlju Skupnosti (UL L 326, str. 40).

drugim bančnih, se tudi lahko upoštevajo. Tako se navidezne ustanovitve, kot je družba „poštni nabiralnik“ ali „kulisa“, ne morejo opredeliti kot sedež gospodarske dejavnosti v smislu člena 1, točka 1, Trinajste direktive.

Približevanje zakonodaj in enotnost zakonodaj

Na tem področju je tako kot v preteklosti nastalo veliko sodne prakse in nekaj zadev zahteva posebno pozornost.

V zadevi *AGM-COS.MET* (sodba z dne 17. aprila 2007, C-470/03) je Sodišče odločalo o vprašanju, ali je mogoče šteti, da je za ravnanje uradnika, ki je v javni izjavi razkril krhkost dvigal za servisiranje vozil, odgovorna država. Sodišče je presodilo, da je država odgovorna za izjave uradnika, ki zaradi oblike in okoliščin pri naslovniki ustvarjajo vtis, da gre za uradna stališča države in ne za osebno mnenje uradnika. Odločilni dejavnik je, ali lahko v danih okoliščinah naslovniki teh izjav razumno predpostavljajo, da gre za stališča, ki jih uradnik zavzame v okviru svoje funkcije. Povedano natančneje, izjave uradnika, da stroj, ki je certificiran za skladnega z Direktivo 98/37/ES²⁵, ne ustreza standardom, ki se nanj nanašajo, in da je nevaren, lahko vsaj posredno in potencialno ovirajo dajanje teh strojev v promet in jih ni mogoče upravičiti niti s ciljem varovanja zdravja niti s svobodo izražanja uradnika. Člen 4(1) Direktive 98/37 je treba namreč razlagati tako, da v obravnavanem primeru po eni strani posameznikom daje pravice in po drugi strani državam članicam ne dopušča nobene diskrecijske pravice, kar zadeva stroje, ki so skladni s to direktivo ali se štejejo za take. Nespoštovanje te določbe, ki je posledica izjav uradnika države članice, če jih lahko pripišemo tej državi, pa pomeni dovolj resno kršitev prava Skupnosti, da povzroči odgovornost te države.

V zadevi *Ordre des barreaux francophones in germanophone in drugi* (sodba z dne 26. junija 2007, C-305/05) je bilo postavljeno vprašanje, ali je z obveznostjo obveščanja in sodelovanja z organi, pristojnimi za boj proti pranju denarja, ki je s členom 6(1) Direktive 91/308²⁶ naložena odvetnikom, kadar so vključeni v finančne ali poslovne transakcije, ki nimajo zveze s sodnim postopkom, kršena pravica do poštenega sojenja.

Sodišče je presodilo, da v tem primeru ni bila kršena pravica do poštenega sojenja, in je najprej spomnilo na to, da se obveznost obveščanja in sodelovanja za odvetnike uporablja zgolj takrat, ko strankam pomagajo pri pripravi ali izvedbi določenih transakcij, zlasti finančnih in nepremičninskih, ali ko delujejo v imenu in za račun svoje stranke pri kakršni koli finančni ali nepremičninski transakciji. Po splošnem pravilu te dejavnosti spadajo v kontekst, ki nima zveze s sodnim postopkom, in zato ne spadajo na področje pravice do poštenega sojenja.

Takrat ko se za odvetnikovo pomoč zaprosi zaradi izvedbe obrambe ali zastopanja pred sodišči ali zaradi svetovanja o sprožitvi sodnega postopka ali njegovi izogitvi, je odvetnik

²⁵ Direktiva 98/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o približevanju zakonov držav članic o strojih (UL L 207, str. 1).

²⁶ Direktiva Sveta z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja (91/308/EGS) (UL L 166, str. 77).

oproščen obveznosti obveščanja in sodelovanja in v tem pogledu ni pomembno, ali so bili podatki prejeti ali pridobljeni pred postopkom, med njim ali po njem. Taka oprostitvev ohranja pravico stranke do poštenega sojenja.

V zadevi *Land Oberösterreich proti Komisiji* (sodba z dne 13. septembra 2007, C-439/05 P in C-454/05 P) je Komisija Evropskih skupnosti zavrnila predlog za odobritev izjeme od usklajevalnih ukrepov, ki ga je Republika Avstrija vložila na podlagi člena 95(5) ES in se je nanašal na zakonski osnutek, katerega predmet je bila pridobitev odobritve odstopanja od določb Direktive 2001/18²⁷ in prepoved gensko spremenjenih organizmov v deželi Zgornja Avstrija. Potem ko je Sodišče prve stopnje zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti sporne odločbe Komisije, sta pritožnici v utemeljitev pritožbe navedli nespoštovanje načela kontradiktornosti in kršitev člena 95(5) ES. Sodišče je presodilo, da ob upoštevanju posebnosti postopka iz odstavka 5 člena 95 ES podobnosti tega postopka s tistim iz odstavka 4 tega člena ter skupnega cilja teh dveh odstavkov, ki je državam članicam omogočiti, da se jim odobri odstop od usklajevalnih ukrepov, Komisija pred sprejetjem odločitve na podlagi člena 95(5) ES ni dolžna spoštovati načela kontradiktornosti.

Iz tega člena namreč ne izhaja, da bi Komisija državi članici prijaviteljici morala dati možnost opredeliti se pred sprejetjem odločitve o odobritvi ali zavrnitvi zadevnih nacionalnih določb. Zakonodajalec Skupnosti je v členu 95 ES predvidel zgolj pogoje, ki jih je treba izpolniti za pridobitev odločbe Komisije, roke, v katerih mora slednja sprejeti odločbo o odobritvi ali zavrnitvi, ter morebitna podaljšanja roka.

Dalje, postopka ne začne institucija Skupnosti ali nacionalna institucija, temveč država članica, odločitev Komisije pa je zgolj odgovor na to pobudo. S predlogom ima država članica vse možnosti, da se opredeli do nacionalnih določb, ki jih želi uvesti, kot izrecno izhaja iz navedenega člena 95(5) ES, ki zavezuje državo članico, da navede razloge, ki njen predlog upravičujejo.

Sodišče je tudi pojasnilo, da mora uvedba nacionalnih določb, ki odstopajo od usklajevalnega ukrepa, temeljiti na novih znanstvenih spoznanjih o varstvu okolja ali delovnega okolja zaradi problema, ki je značilen za to državo članico in je posledica sprejetja usklajevalnega ukrepa, in da mora biti Komisija uradno obveščena tako o načrtovanih določbah kot tudi o razlogih za njihovo uvedbo.

V zadevi *Rampion in Godard* (sodba z dne 4. oktobra 2007, C-429/05), ki se nanaša na varstvo potrošnikov na področju potrošniških kreditov in na pravico potrošnika, da uveljavlja pravice proti kreditodajalcu, je Sodišče presodilo, da se Direktiva 87/102²⁸ uporablja tako za kredit, namenjen financiranju enega samega pravnega posla, kot tudi za odprtje kredita, ki potrošniku omogoča večkratno uporabo kredita. Sodišče je tudi odločilo, da je treba člena 11 in 14 te direktive razlagati tako, da nasprotujeta temu, da bi za pravico potrošnika, da proti kreditodajalcu uveljavlja pravice iz člena 11(2) te direktive, veljal pogoj,

²⁷ Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS – Izjava Komisije (UL L 106, str. 1).

²⁸ Direktiva Sveta z dne 22. decembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti (87/102/EGS) (UL L 42, str. 48).

da je v predhodni kreditni ponudbi omenjeno financirano blago ali storitve. Tega člena, ki določa, da države članice določijo, koliko in pod kakšnimi pogoji se pravice nasproti kreditodajalcu lahko uveljavljajo, namreč ni mogoče razlagati tako, da državam članicam dovoljuje, da za pravico potrošnika do uveljavljanja pravic določijo dodatne pogoje poleg tistih, ki so v tem členu že taksativno naštet. To razlago potrjuje člen 14 te direktive, ki nasprotuje zlasti temu, da bi nacionalna zakonodaja omogočila kreditodajalcu, da se izogne potrošnikovemu uveljavljanju pravic na podlagi navedenega člena 11, zgolj zato, ker ni omenjeno financirano blago ali storitve.

V zadevi *Schutzverband der Spirituosen-Industrie* (sodba z dne 4. oktobra 2007, C-457/05) je Sodišče spomnilo na to, da ob upoštevanju splošnega pomena in namena Direktive 75/106²⁹ ter načela prostega pretoka blaga, zagotovljenega s členom 28 ES, člen 28 ES nasprotuje temu, da bi država članica prepovedala trženje predpakiranega proizvoda z nazivno prostornino 0,071 litra, ki ni v okviru stopenj Skupnosti, se pa zakonito proizvaja in trži v drugi državi članici, razen če se izkaže, da je taka prepoved upravičena z nujno zahtevo, ki se brez razlikovanja uporablja tako za nacionalne kot za uvožene proizvode in je potrebna za izpolnitev zadevne zahteve in sorazmerna z zastavljenim ciljem, ter da se tega cilja ne da doseči z ukrepi, ki manj omejujejo trgovino znotraj Skupnosti.

Več direktiv s področja oddaje javnih naročil je tudi tokrat povečalo število sporov.

V zadevi *Asociación Nacional de Empresas Forestales* (sodba z dne 19. aprila 2007, C-295/05) se je postavilo vprašanje, ali lahko država članica javnemu podjetju dodeli pravno ureditev, ki mu dovoljuje opravljanje dejavnosti, ne da bi ga pri tem zavezovale direktive 92/50³⁰, 93/36³¹ in 93/37³² o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil. Zadevno javno podjetje ima poseben položaj, ki mu kot tehnični službi uprave omogoča opravljanje veliko dejavnosti na podlagi neposrednega naročila uprave brez sodelovanja na razpisih, ki jih določa zakon, in nima svobode niti glede posledic naročila, ki ga je dal pristojni organ, niti glede cen za svoje storitve. Sodišče je presodilo, da navedene direktive ne nasprotujejo pravni ureditvi, kot jo uživa to javno podjetje, ki deluje kot sredstvo in tehnična služba različnih javnih organov, ki mu omogoča opravljati dejavnosti, ne da bi ga pri tem zavezovale ureditev, ki je določena v teh direktivah, tako da na eni strani zadevni javni organi nad tem podjetjem izvajajo nadzor, ki je podoben tistemu, ki ga izvajajo nad svojimi službami, in na drugi strani tako podjetje večino svojih dejavnosti opravlja s temi organi.

V zadevi *Komisija proti Nemčiji* (sodba z dne 18. julija 2007, C-503/04) v zvezi s pogodbo o odvozu odpadkov, ki jo je sklenilo mesto Brunswick brez javnega naročila na ravni Skupnosti, potem ko Zvezna republika Nemčija ni izvršila sodbe o ugotovitvi te neizpolnitve

²⁹ Direktiva Sveta z dne 19. decembra 1974 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s pripravo določenih predpakiranih tekočin glede na prostornino (75/106/EGS) (UL L 42, str. 1).

³⁰ Direktiva Sveta 92/50/EGS z dne 18. junija 1992 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil storitev (UL L 209, str. 1).

³¹ Direktiva Sveta 93/36/EGS z dne 14. junija 1993 o usklajevanju postopkov oddaje javnih naročil blaga (UL L 199, str. 1).

³² Direktiva Sveta 93/37/EGS z dne 14. junija 1993 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil za gradnje (UL L 199, str. 54).

obveznosti na podlagi člena 226 ES, je Sodišče presodilo, da čeprav lahko države članice na podlagi določbe člena 2(6), drugi pododstavek, Direktive 89/665³³ ohranijo učinke pogodb, sklenjenih ob kršitvi direktiv s področja oddaje javnih naročil, in s tem ščitijo legitimna pričakovanja pogodbene stranke, posledica te določbe ne more biti taka – ne da bi omejila obseg določb Pogodbe glede vzpostavitve notranjega trga – da se ravnanje naročnika do tretjih po sklenitvi teh pogodb šteje za skladno s pravom Skupnosti. Poleg tega se ta določba nanaša, kot izhaja iz njenega besedila, na nadomestilo za škodo, ki jo je utrpela določena oseba zaradi kršitve naročnika, in se zaradi njene posebnosti ne sme razumeti, kot da ureja tudi odnose med državo članico in Skupnostjo, na kar se nanašata člena 226 ES in 228 ES. Tudi če se pogodbeni stranka pri odpovedi pogodbe, sklenjene ob kršitvi Direktive 92/50, v razmerju do naročnika sklicuje na načeli pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj, načelo *pacta sunt servanda* ter temeljno pravico do lastnine, se država članica na ta načela in to pravico v nobenem primeru ne more sklicevati, zato da bi upravičila neizvršitev sodbe, s katero je ugotovljena neizpolnitev obveznosti na podlagi člena 226 ES, in se tako izogniti svoji dolžnosti na podlagi prava Skupnosti.

V zadevi *Bayerischer Rundfunk in drugi* (sodba z dne 13. decembra 2007, C-337/06) je Sodišče obravnavalo vprašanje, ali so nemški javni izdajatelji programov naročniki za namen uporabe Skupnostnih pravil na področju uporabe javnih naročil. Na podlagi člena 1 Direktive 92/50 šteje za naročnika med drugim organizacija javnega prava, ki jo večinoma financira država. Sodišče je presodilo, da „je večinsko financiranje državno“, ko se dejavnosti javnih izdajateljev programov financirajo večinoma z naročnino imetnikom radijskega ali televizijskega sprejemnika, ki je določena, izračunana in pobrana v skladu z javnimi pooblastili. V primeru financiranja dejavnosti zgoraj navedenih javnih izdajateljev programov, na zgoraj predstavljen način, pogoj „državnega financiranja“ ne zahteva neposrednega vpliva države ali drugih javnih organov na oddajo naročila javnih izdajateljev programov na področju storitev čistilnih servisov. Sodišče pojasnjuje, da so samo javna naročila v zvezi s storitvami iz člena 1 navedene direktive, torej javna naročila storitev v zvezi z značilno nalogo izdajateljev programov, to je ustvarjanje in izvedba programov, izključena s področja uporabe navedene direktive. Nasprotno pa za javna naročila storitev, ki niso povezane z dejavnostjo izvrševanja značilne naloge javne službe javnih izdajateljev programov, veljajo vsa pravila Skupnosti.

Znamke

Na tem področju je Sodišče obravnavalo uredbo, s katero je bila uvedena znamka Skupnosti³⁴, in direktivo o približevanju nacionalnih zakonodaj.³⁵

V sodbi v zadevi *UUNT proti Kaul* (sodba z dne 13. marca 2007, C-29/05 P, ZOdl., str. I-2213) so opredeljeni pogoji za upoštevanje novih dejstev in dokazov, ki so bili predloženi v

³³ Direktiva Sveta z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje (89/665/EGS) (UL L 395, str. 33).

³⁴ Uredba Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL L 11, str. 1).

³⁵ Prva Direktiva Sveta z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (89/104/EGS) (UL L 40, str. 1).

utemeljitev pritožbe v okviru postopka z ugovorom. Sodišče je presodilo, da ima odbor za pritožbe Urada za usklajevanje na notranjem trgu, če svojo odločitev obrazloži, diskrecijsko pravico pri odločanju, ali bo pri odločitvi, ki jo mora sprejeti, upošteval dejstva in dokaze, ki jih je stranka, ki ugovarja, prvič predložila s pritožbo, tako da na eni strani ta odbor ni nujno dolžan upoštevati takih dejstev in dokazov ter na drugi strani upoštevanje navedenih dejstev in dokazov ne more biti izključeno po uradni dolžnosti. Člena 59 Uredbe št. 40/94, ki opredeljuje pogoje vložitve pritožbe pri odboru za pritožbe, torej ni mogoče razlagati, kot da daje vlagatelju take pritožbe nov rok za predložitev dejstev in dokazov v podporo njegovemu ugovoru.

V zadevi *Dyson* (sodba z dne 25. januarja 2007, C-321/03, ZOdl., str. I-687) je Sodišče o vprašanju, kateri znaki lahko sestavljajo znamko, presodilo, da predmet zahteve za registracijo znamk, ki se nanaša na vse oblike brezbarvne zbiralne posode ali komore za zbiranje, ki si jih je mogoče zamisliti, ki je del zunanje površine sesalnika, ni „znak“ v smislu člena 2 Direktive 89/104 in zato ne more biti znamka v smislu te določbe. Predmet take zahteve, ki je dejansko zgolj lastnina nad zadevnim proizvodom, se namreč razteza na več različnih oblikovnih značilnosti in zato ni določen. Glede na izključnost, na kateri temelji pravo znamk, bi zato imetnik znamke s takim nedoločenim predmetom, v nasprotju s ciljem, ki ga zasleduje člen 2 Direktive, pridobil neupravičeno konkurenčno prednost, saj bi lahko upravičeno oviral možnost svojih konkurentov, da bi ponujali sesalnike, ki imajo na zunanji površini prozorno zbiralno posodo, kakršne koli oblike.

V zadevi *Adam Opel* (sodba z dne 25. januarja 2007, C-48/05, ZOdl., str. I-1017) je Sodišče spomnilo na to, da na podlagi člena 5(1) Prve direktive 89/104/EGS registrirana znamka podeljuje imetniku izključne pravice, da tretjim osebam prepove brez njegovega dovoljenja v gospodarskem prometu uporabiti kateri koli znak, ki je enak znamki, za enako blago ali storitve, za katere je registrirana znamka. To imetniku znamke omogoči zavarovanje posebnih interesov, ki jih ima kot imetnik znamke, in sicer da se zagotovi uresničitev naloge znamke, predvsem da potrošnikom zagotavlja podatek o izvoru blaga. Zato je lahko to – da tretji brez dovoljenja imetnika znamke, v tem primeru Opel, na pomanjšane modele vozil te znamke zaradi doslednega posnemanja teh vozil namesti znak, enak tej znamki, in da se ti pomanjšani modeli prodajajo – prepovedano samo, če vpliva ali bi lahko vplivalo na naloge znamke kot znamke, registrirane za igrače. Glede posledic dejstva, da je na eni strani logotip Opel registriran tudi za motorna vozila in da ima na drugi strani znamka v Nemčiji ugled za to vrsto proizvodov, je Sodišče tudi poudarilo, da imetnik znamke lahko prepove uporabo, ki brez upravičenega razloga izkorišča razlikovalni učinek ali ugled te znamke kot znamke, registrirane za motorna vozila, ali jima škoduje.

Podobna odločitev je bila sprejeta v zadevi *Céline* (sodba z dne 11. septembra 2007, C-17/06) v zvezi z uporabo imena družbe, trgovskega imena ali imena trgovine, ki je enako prejšnji znamki, v okviru trženja enakih proizvodov, za katere je bila znamka registrirana. Sodišče je dodalo, da na podlagi člena 6(1)(a) te direktive znamka ne daje imetniku pravice prepovedati tretji osebi uporabo v gospodarskem prometu lastnega imena in naslova, če ju uporablja v skladu z dobrimi poslovnimi običaji.

V zadevi *Häupl* (sodba z dne 14. junija 2007, C-246/05) je moralo Sodišče razlagati člena 10(1) in 12(1) Prve direktive 89/104. Na vprašanje, kdaj se šteje, da je postopek registracije znamke končan, ker to opredeljuje začetek uporabe znamke, je Sodišče presodilo, da v

navedeni direktivi ni nedvoumno določen začetek trajanja varstva in da besedilo omogoča prilagoditev navedenega roka posebnostim nacionalnih postopkov. Zato mora dan končanja postopka registracije znamke v smislu člena 10(1) Direktive določiti vsaka država članica ob upoštevanju veljavnih procesnih pravil s področja registracije znamke, ki veljajo v tej državi. Povedano natančneje, ta določba opredeljuje začetek petletnega obdobja, v katerem je treba znamko začeti resno uporabljati, razen če obstajajo upravičeni razlogi za neuporabo. Zato je Sodišče presodilo, da se na podlagi člena 12(1) Direktive za „upravičene razloge za neuporabo“ znamke štejejo ovire, ki imajo neposredno zvezo s to znamko in onemogočijo njeno uporabo oziroma je zaradi njih njena uporaba nerazumna ter so neodvisne od volje imetnika omenjene znamke. Naloga predložitvenega sodišča je v posameznem primeru presoditi upošteveno dejansko stanje v postopku v glavni stvari glede na ta navodila in ugotoviti, ali bi postala uporaba navedene znamke neprimerna.

Ekonomska in monetarna politika

V zadevi *Estager* (sodba z dne 18. januarja 2007, C-359/05, ZOdl., str. I-581) je Sodišče presodilo, da uredbi št. 1103/97 in 974/98 o uvedbi eura³⁶ nasprotujeta nacionalnim predpisom, ki določajo povečanje zneska davka ob preračunavanju v eure, razen če je tako povečanje skladno z zahtevami pravne varnosti in preglednosti, kar omogoča varovanje zaupanja gospodarskih subjektov v uvedbo eura. To pomeni, da morajo zadevni pravni akti omogočiti jasno razlikovanje med odločitvijo organov države članice o povečanju zneska davka in preračunavanjem tega zneska v eure.

Socialna politika

Med sodbami Sodišča na področju socialne politike je treba omeniti nekaj zadev v zvezi z izvajanjem načela enakega obravnavanja ter v zvezi s pravicami delavcev in njihovim varstvom.

Glede pravil prava Skupnosti, s katerimi je urejeno enako obravnavanje moških in žensk na področju zaposlovanja in delovnih pogojev, je Sodišče najprej natančneje opredelilo pravni položaj nosečih delavk, in sicer v okviru vprašanj za predhodno odločanje v zvezi z razlago določb direktiv 76/207/EGS³⁷ in 92/85/EGS³⁸. Tako je Sodišče v sodbi v zadevi *Kiiski* (sodba z dne 20. septembra 2007, C-116/06) navedlo, da določbe Skupnosti nasprotujejo nacionalnim določbam, ki urejajo dopust za nego in varstvo otroka ter noseči delavki – ker ne upoštevajo sprememb zanjo, ki so posledica nosečnosti v omejenem obdobju vsaj štirinajst tednov pred porodom in po njem, in ker jo tako prikrajšajo za pravice, ki se

³⁶ Uredba Sveta (ES) št. 1103/97 z dne 17. junija 1997 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem eura (UL L 162, str. 1). Uredba Sveta (ES) št. 974/98 z dne 3. maja 1998 o uvedbi eura (UL L 139, str. 1).

³⁷ Direktiva Sveta z dne 9. februarja 1976 o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev (76/207/EGS) (UL L 39, str. 40).

³⁸ Direktiva Sveta 92/85/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (UL L 348, str. 1).

navezujejo na porodniški dopust – ne omogočajo ugoditve njenemu zahtevku za spremembo obdobja dopusta za nego in varstvo otroka, ko uveljavlja svoje pravice do porodniškega dopusta. V sodbi *Paquay* (sodba z dne 11. oktobra 2007, C-460/06) je Sodišče tudi navedlo, da Direktiva 92/85/EGS prepoveduje vročitev odločbe o odpustu zaradi nosečnosti in/ali rojstva otroka med obdobjem varstva iz njenega člena 10(1) in tudi izvrševanje pripravljanih dejanj za tako odločbo pred potekom tega obdobja. Na podlagi ugotovitve, da je taka odločba v nasprotju s členoma 2(1) in 5(1) Direktive 76/207/EGS – ne glede na trenutek njene vročitve in čeprav je vročena po koncu predvidenega obdobja varstva – in tudi v nasprotju s členom 10 Direktive 92/85/EGS, je Sodišče sklepalo, da mora biti ukrep, ki ga na podlagi člena 6 Direktive 76/207/EGS izbere država članica za sankcioniranje kršitve teh določb, vsaj enakovreden tistemu, ki ga določa nacionalno pravo na podlagi členov 10 in 12 Direktive 92/85/EGS.

Sodišče je svojo sodno prakso v zvezi z enakim obravnavanjem moških in žensk razširilo tudi na področju pokojninskega sistema. V zvezi s pokojninami Skupnosti je Sodišče med drugim presodilo, da pomeni uporaba faktorjev, ki se razlikujejo glede na spol, za izračun pokojninske dobe ob prenosu pravic do pokojnine – ki jih je uradnik pridobil na podlagi opravljanja poklicne dejavnosti pred zaposlitvijo v Skupnostih – v sistem Skupnosti diskriminacijo glede na spol, ki jo ne upravičuje potreba po zagotavljanju dobrega upravljanja pokojninskega sistema (sodba z dne 11. septembra 2007 v zadevi *Lindorfer proti Svetu*, C-227/04 P). Glede enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti je Sodišče ugotovilo, da Direktiva 79/7/EGS³⁹ ne nasprotuje sprejetju nacionalne ureditve, ki prvotno diskriminiranim osebam določenega spola za celotno obdobje njihove pokojnine omogoča upravičenost do sistema pokojninskega zavarovanja, ki se uporablja za osebe drugega spola, in sicer s plačilom poravnalnih prispevkov, ki pomenijo razliko med plačanimi prispevki oseb, ki so bile prvotno diskriminirane v obdobju, med katerim je diskriminacija trajala, in višjimi prispevki, ki jih je v istem obdobju plačala druga skupina oseb, zvišanimi za obresti za izravnavo zmanjšanja vrednosti denarja. Vendar pa se plačilo poravnalnih prispevkov ne sme zvišati za druge obresti, kot so obresti za izravnavo zmanjšanja vrednosti denarja. Poleg tega ni mogoče zahtevati, da se tako plačilo opravi v enkratnem znesku, če tak pogoj praktično onemogoči ali prekomerno oteži zadevno poravnavo (sodba z dne 21. junija 2007 v zadevi *Jonkman*, od C-231/06 do C-233/06). Sodišče je spomnilo tudi na to, da so nacionalni organi takrat, ko je s sodbo na podlagi vprašanja za predhodno odločanje ugotovljena nezdružljivost nacionalne zakonodaje s pravom Skupnosti, dolžni sprejeti ukrepe, s katerimi se zavaruje spoštovanje prava Skupnosti, in med drugim poskrbeti za čim hitrejšo uskladitev nacionalnega prava s pravom Skupnosti in da se posameznikom omogoči poln učinek pravic, ki jih imajo na podlagi prava Skupnosti. Če se odkrije diskriminacija, ki je v nasprotju s pravom Skupnosti, mora nacionalno sodišče, dokler niso sprejeti ukrepi za ponovno vzpostavitev enakega obravnavanja, odpraviti vsako diskriminacijsko nacionalno določbo, ne da bi moralo zahtevati ali čakati, da zakonodajalec to predhodno odstrani, in za člane manj ugodno obravnavane skupine uporabiti enako ureditev, kot je ta, do katere so upravičene osebe iz druge skupine.

³⁹ Direktiva Sveta 79/7/EGS z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti (UL L 6, str. 24).

Poleg tega je načelo enakega plačila za delavce in delavke predmet sodbe (sodba z dne 6. decembra 2007 v zadevi *Voß*, C-300/06), v kateri je Sodišče razlagalo člen 141 ES tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi glede plačila za uslužbence, v skladu s katero so po eni strani nadure – ki jih opravijo uslužbenci, zaposleni s polnim delovnim časom, in uslužbenci, zaposleni s krajšim delovnim časom – opredeljene kot ure, ki jih opravijo zunaj svojega individualnega delovnega časa, po drugi strani pa se te ure izplačujejo po nižji postavki, kot je urna postavka, ki se uporablja za ure, opravljene v mejah individualnega delovnega časa, tako da so uslužbenci – zaposleni s krajšim delovnim časom, glede opravljenih ur, ki presegajo njihov individualni delovni čas, ne presegajo pa števila ur, ki jih v okviru svojega delovnega časa opravi uslužbenec, zaposlen s polnim delovnim časom – plačani slabše od uslužbencev, zaposlenih s polnim delovnim časom, in sicer če je s to ureditvijo prizadet veliko višji odstotek delavk kot delavcev in če različnega obravnavanja ne upravičujejo objektivni in z diskriminacijo na podlagi spola nepovezani dejavniki.

Enako obravnavanje na področju zaposlovanja in dela, tokrat z vidika prepovedi diskriminacije zaradi starosti, je bilo predmet sodbe v zadevi *Palacios de la Villa* (sodba z dne 16. oktobra 2007, C-411/05), v kateri je Sodišče obravnavalo vprašanje, ali je z Direktivo 2000/78/ES⁴⁰ združljiva španska ureditev, na podlagi katere so veljavne klavzule o obvezni upokojitvi v kolektivnih pogodbah, ki določajo prenehanje delovnega razmerja, ko delavec dopolni upokojitveno starost, ki je po tej ureditvi 65 let, in izpolnjuje druge pogoje za starostno pokojnino iz prispevkov. Sodišče je ugotovilo, da prepoved diskriminacije zaradi starosti, ki je določena v navedeni direktivi, ne nasprotuje taki nacionalni določbi, če je objektivno in razumno utemeljena z legitimnim ciljem v zvezi z zaposlovalno politiko in delovnim trgom in če načini uresničevanja tega cilja niso nerazumni in nepotrebni. Sodišče je najprej ugotovilo, da je treba načeloma šteti, da cilj v splošnem interesu – da se uredi trg zaposlovanja zlasti zaradi zmanjšanja brezposelnosti in spodbujanja zaposlenosti – v okviru nacionalnega prava upravičuje različno obravnavanje zaradi starosti, nato pa je razsodilo, da je ukrep ustrezen in potreben, ker je upoštevalo okoliščino, da so zadevne osebe upravičene do pokojnine, in možnost socialnih partnerjev, da se s kolektivnimi pogodbami, in torej prožno, odločijo za uporabo mehanizma obvezne upokojitve.

Na podlagi vprašanja za predhodno odločanje španskega sodišča v zvezi dodatkom za delovno dobo pa je Sodišče presodilo, da je lahko pojem „pogoji zaposlitve“ iz določbe 4(1) Okvirnega sporazuma o delu za določen čas⁴¹ – katere določbe se tako kot določbe Direktive 1999/70/ES⁴², katere priloga je ta okvirni sporazum, uporabljajo tudi za pogodbe o zaposlitvi in delovna razmerja za določen čas, sklenjena med upravami in drugimi subjekti javnega sektorja – pravna podlaga za zahtevek, ki se nanaša na dodelitev dodatka za delavno dobo delavcu, zaposlenemu za določen čas, to je dodatka za delovno dobo, ki ga nacionalno pravo določa samo za delavce, zaposlene za nedoločen čas (sodba z dne 13. septembra 2007 v zadevi *Del Cerro Alonso*, C-307/05). Poleg tega je Sodišče navedlo, da ta

⁴⁰ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, str. 16).

⁴¹ Okvirni sporazum o delu za določen čas, sklenjen 18. marca 1999, ki je priloga k Direktivi Sveta 1999/70/ES z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, str. 43).

⁴² Direktiva Sveta 1999/70/ES z dne 28. junija 1999 o okvirnem sporazumu o delu za določen čas, sklenjenem med ETUC, UNICE in CEEP (UL L 175, str. 43).

določba nasprotuje uvedbi različnega obravnavanja delavcev, zaposlenih za določen čas, in delavcev, zaposlenih za nedoločen čas, ki bi bilo upravičeno, le če bi bilo določeno z zakonsko ali drugo določbo države članice ali s kolektivno pogodbo, sklenjeno med sindikati zaposlenih in zadevnim delodajalcem.

Obseg nekaterih določb Skupnosti v zvezi s pravicami delavcev in njihovim varstvom je Sodišče opredelilo na podlagi različnih vprašanj za predhodno odločanje. Tako je Sodišče v sodbi v zadevi *Jouini in drugi* (sodba z dne 13. septembra 2007, C-458/05) opredelilo pojem prenosa podjetij, ki je posledica pogodbenega prenosa v smislu Direktive 2001/23/ES⁴³, in je razsodilo, da se slednja nanaša na primer, ko je na eni strani del upravnega osebja in del začasnih delavcev premeščen v drugo podjetje za začasno zaposlovanje, da bi tam opravljali iste dejavnosti za iste stranke, in ko na drugi strani dejavniki, na katere vpliva prenos gospodarske enote, sami zase zadostujejo za opravljanje storitev, ki so značilne za zadevno gospodarsko dejavnost, ne da bi bilo treba uporabiti druga pomembna produkcijska sredstva ali druge dele podjetja, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče. V sodbi v zadevi *Robins in drugi* (sodba z dne 25. januarja 2007, C-278/05, ZOdl., str. I-1053) je Sodišče pojasnilo različna vprašanja v zvezi z varstvom delavcev ob plačilni nesposobnosti delodajalca, ki jih je v predlogu za predhodno odločanje postavilo sodišče Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska. Ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo imajo na tem področju države članice, je Sodišče glede člena 8 Direktive 80/987/EGS⁴⁴ presodilo, da ob plačilni nesposobnosti delodajalca in nezadostnih sredstvih dodatnega pokojninskega podjetniškega ali medpodjetniškega zavarovanja financiranja priznanih pravic starostne pokojnine ni dolžna obvezno zagotoviti sama država članica in niti ni potrebno, da je to financiranje popolno. Sodišče je spomnilo tudi na to, da je ob nepravilnem prenosu take določbe Skupnosti odgovornost zadevne države članice odvisna od ugotovitve očitne in hude kršitve diskrecijske pravice s strani države članice.

Okolje

V zadevi *Komisija proti Finski* (sodba z dne 14. junija 2007, C-342/05) je moralo Sodišče preučiti, ali Republika Finska, tako kot je trdila Komisija, z dovolitvijo lova na volkove ni izpolnila obveznosti iz Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.⁴⁵ Na podlagi člena 12(1) te direktive in njene priloge IV(a) so namreč volkovi živalska vrsta, ki jo je treba strogo varovati. Vendar pa člen 16 te direktive določa sistem odstopanja od teh prepovedi. Na podlagi nacionalnih določb, s katerimi je bila ta direktiva prenesena, so finski organi vsako leto na podlagi odstopanja izdajali dovoljenja za lov na volkove. Sodišče je najprej spomnilo na to, da je, tudi če so veljavni nacionalni predpisi združljivi s pravom Skupnosti, lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso neizpolnitev obveznosti iz naslova člena 226 ES posledica obstoja

⁴³ Direktiva Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL L 82, str. 16).

⁴⁴ Direktiva Sveta z dne 20. oktobra 1980 o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca (80/987/EGS) (UL L 283, str. 23).

⁴⁵ UL L 206, str. 7.

upravne prakse, ki krši to pravo, če je v določeni meri ustaljena in splošna. Nato je ugotovilo, da je treba člen 16 navedene direktive, ker določa odstopanje, razlagati ozko ter da nalaga breme dokazovanja obstoja zahtevanih pogojev za vsako odstopanje organu, ki o njem odloča. V takem primeru morajo države članice zagotoviti, da je vsak poseg, ki zadeva zaščitene vrste, dovoljen le na podlagi odločitev, ki so natančno in ustrezno obrazložene ter v katerih so navedeni razlogi, pogoji in zahteve, določeni v tem členu. Vendar pa ugodno stanje ohranjenosti navedenih populacij na njihovem naravnem območju razširjenosti določa kot nujen prvi pogoj za odobritev predvidenega odstopanja. Odobritev takih odstopanj je mogoča samo izjemoma, če se ustrezno ugotovi, da ne bi poslabšala neugodnega stanja ohranjenosti ali preprečevala obnovitve ugodnega stanja ohranjenosti omenjenih populacij, kar je cilj člena 16 te direktive. Zato ni mogoče izključiti, da odstrel omejenega števila živali, tudi če bi nekatere med njimi lahko povzročile resno škodo, ne bi vplival na doseganje tega cilja. Sodišče je na podlagi tega ugotovilo, da država članica, ki dovoli preventivni lov na volkove, ne da bi bilo ugotovljeno, da se z lovom na volkove lahko prepreči resna škoda, ne izpolni obveznosti na podlagi Direktive 92/43.

Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah

Na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah naj najprej omenimo sodbo v zadevi C (sodba z dne 27. novembra 2007, C-435/06), ki vsebuje prvo razlago določb Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000.⁴⁶ Sodišče je presodilo, da se ta uredba uporablja za eno samo odločbo, ki odreja takojšen prevzem v varstvo in namestitvev otroka v rejniško družino zunaj lastne družine, če je bila sprejeta v okviru pravil javnega prava o zaščiti otrok. Za tako odločbo se uporablja uredba, ker se nanaša na „starševsko odgovornost“ in spada med „civilne zadeve“. Pojem „civilne zadeve“ je treba razlagati samostojno in lahko torej zajema ukrepe, ki z vidika prava države članice spadajo na področje javnega prava. Poleg tega je Sodišče ugotovilo, da se usklajeni nacionalni predpisi o priznavanju in izvrševanju upravnih odločb o prevzemu v varstvo in namestitvi oseb, ki so bili sklenjeni v okviru nordijskega sodelovanja, ne morejo uporabljati za odločbo o prevzemu otroka v varstvo, ki spada na področje uporabe Uredbe št. 2201/2003. Na podlagi njenega člena 59(1) Uredba št. 2201/2003 med državami članicami nadomesti konvencije, ki so bile sklenjene med njimi ter se nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba. Sodelovanje med nordijskimi državami ni navedeno med izjemami, ki so taksativno naštet v tej uredbi. Sodišče je tudi navedlo, da te razlage ni mogoče ovreči s skupno izjavo o nordijskem sodelovanju, ki je priložena aktu o pristopu Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske ter o prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija.⁴⁷ V skladu z navedeno izjavo so se namreč države članice nordijskega sodelovanja, ki so članice Evropske unije, zavezale nadaljevati to sodelovanje

⁴⁶ Uredba Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000, kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta št. 2116/2004 z dne 2. decembra 2004 (UL L 367, str. 1).

⁴⁷ Skupna izjava št. 28 o nordijskem sodelovanju, ki je priložena Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske ter o prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL 1994, C 241, str. 21, in UL 1995, L 1, str. 1).

v skladu s pravom Skupnosti. Iz tega izhaja, da mora to sodelovanje spoštovati načela pravnega reda Skupnosti.

Kot naslednjo naj omenimo zadevo *Color Drack* (sodba z dne 3. maja 2007, C-386/05), v kateri je Sodišče razlagalo člen 5(1)(b) Uredbe št. 44/2001 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah. Po tej določbi je oseba v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji lahko tožena pred sodiščem v kraju, kjer je bila ali mora biti izpolnjena obveznost, ki je podlaga zahtevka, s tem da je natančneje določeno, da je ob prodaji blaga ta kraj, če ni dogovorjeno drugače, kraj v državi članici, v kateri je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno. Sodišče je navedlo, da se ta določba uporablja, če je več krajev dostave v isti državi članici in da je v takem primeru za odločanje o vseh tožbah, ki izhajajo iz pogodbe o prodaji blaga, pristojno sodišče, v pristojnosti katerega je kraj glavne dostave, ki mora biti določen na podlagi ekonomskih meril. Če ni mogoče ugotoviti kraja glavne dostave, lahko tožnik toži toženca pred sodiščem kraja dostave po svoji izbiri.

Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah in boj proti terorizmu

V sodbi z dne 3. maja 2007 v zadevi *Advocaten voor de Wereld* (C-303/05) je Sodišče presodilo, da ni ugotovilo nobenega dejavnika, ki bi vplival na veljavnost Okvirnega sklepa Sveta 2202/584 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami.⁴⁸ Namen tega okvirnega sklepa ni usklajitev materialnega kazenskega prava v državah članicah – določa približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah, njegov predmet pa je uvedba poenostavljenega sistema predaje, med pravosodnimi organi držav članic obsojenih ali osumljenih oseb zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni. S sprejetjem navedenega sklepa ni bil kršen člen 34(2) EU, ki našteva in določa s splošnimi izrazi različne vrste pravnih instrumentov, ki se lahko uporabijo za „doseganje ciljev Unije“, naštetih v naslovu VI Pogodbe o Evropski uniji, in ki ga ni mogoče razlagati tako, kot da izključuje, da bi približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic s sprejetjem okvirnega sklepa lahko zadevalo druga področja od tistih, naštetih v členu 31(e) EU, in zlasti področje evropskega naloga za prijetje. Člen 34(2) EU ne določa niti prednostnega vrstnega reda med različnimi navedenimi instrumenti. Čeprav bi bil evropski nalog za prijetje lahko predmet konvencije, ima Svet diskrecijsko pravico dati prednost pravnemu instrumentu okvirnega sklepa, če so, kot v tem primeru, pogoji za sprejetje tega akta izpolnjeni. Tega sklepa ne ovrže dejstvo, da Okvirni sklep s 1. januarjem 2004 v odnosih med državami članicami nadomesti ustrezne določbe prejšnjih konvencij v zvezi z izročitvijo. Vsaka druga razlaga, ki se ne opira niti na člen 34(2) EU niti na katero koli drugo določbo Pogodbe o Evropski uniji, bi lahko odvzela bistveni del učinkovitosti pristojnosti Sveta, da sprejema okvirne sklepe na področjih, ki so bila prej urejena z mednarodnimi konvencijami. Poleg tega je to, da je bilo z Okvirnim sklepom odpravljeno ugotavljanje dvojne kaznivosti za določena kazniva dejanja, skladno z načelom zakonitosti v kazenskem pravu ter načeloma enakosti in prepovedi diskriminacije.

⁴⁸ Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 (UL L 190, str. 1).

V zadevi *Dell'Orto* (sodba z dne 28. junija 2007, C-467/05) se je moralo Sodišče izreči o pojmu žrtve v smislu Okvirnega sklepa 2001/220 o položaju žrtev v kazenskem postopku.⁴⁹ Presodilo je, da v kazenskem postopku, natančneje v postopku za izvršitev kazni, ki sledi dokončni kazenski sodbi, pojem „žrtve“, ki ga vsebuje Okvirni sklep, ne obsega pravnih oseb, ki so škodo utrpeli kot neposredno posledico dejanj ali opustitev, ki kršijo kazensko zakonodajo države članice, ker je zakonodajalec želel zajeti izključno fizične osebe, ki so škodo utrpeli kot posledico kaznivega dejanja. Po mnenju Sodišča te razlage ne more omajati razlog, da ni v skladu z določbo Direktive 2004/80⁵⁰ o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj, kajti tudi če bi določbe direktive, sprejete na podlagi Pogodbe ES, kakor koli vplivale na razlago določb okvirnega sklepa, ki temelji na Pogodbi o Evropski uniji, in bi bilo pojem žrtve iz Direktive mogoče razlagati tako, da zajema pravne osebe, Direktiva in Okvirni sklep urejata različni področji in nista v takem medsebojnem razmerju, da bi bilo treba zadevni pojem razlagati enotno.

Sodišče je sprejelo več sodb s področja boja proti terorizmu.

V zadevi *PKK in KNK proti Svetu* (sodba z dne 18. januarja 2007, C-229/05 P, ZOdl., str. I-439) je Sodišče zlasti vztrajalo pri zahtevah, povezanih s pravico posameznikov do učinkovitega sodnega varstva, in to v primeru Uredbe št. 2580/2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu.

Leta 2002 je Svet Evropske unije v okviru izvajanja Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1373 (2001) sklenil, da delavsko stranko Kurdistana (PKK) vključi na seznam terorističnih organizacij, kar povzroči zamrznitev denarnih sredstev. Zoper ta sklep sta prvi tožnik v imenu PKK in drugi tožnik v imenu kurdistanskega nacionalnega kongresa (KNK) vložila tožbo. Ker je Sodišče prve stopnje to tožbo zavrglo kot nedopustno, sta tožnika pri Sodišču vložila pritožbo.

Sodišče je zlasti presodilo, da je glede zgoraj navedene uredbe učinkovitost sodnega varstva toliko pomembnejša, saj imajo omejevalni ukrepi iz zadevne uredbe hude posledice. Ne le da se osebi, skupini ali organizaciji, na katere se ta uredba nanaša, preprečijo vse finančne transakcije in storitve, temveč sta s tem, da so označene za teroristične, prizadeta tudi njihova ugled in politična dejavnost.

Na podlagi člena 2(3) Uredbe št. 2580/2001⁵¹ v povezavi s členom 1, od (4) do (6), Skupnega stališča 2001/931⁵² je mogoče osebo, skupino ali organizacijo vključiti na seznam oseb, skupin in organizacij, na katere se nanaša ta uredba, le če obstajajo prepričljivi dokazi in pod pogojem natančne identifikacije zadevnih oseb, skupin ali organizacij. Poleg tega je natančno navedeno, da se lahko ime osebe, skupine ali organizacije ohrani na navedenem

⁴⁹ Okvirni sklep Sveta 2001/220/PNZ z dne 15. marca 2001 (UL L 82, str. 1).

⁵⁰ Direktiva Sveta 2004/80/ES z dne 29. aprila 2004 (UL L 261, str. 15).

⁵¹ Uredba Sveta (ES) št. 2580/2001 z dne 27. decembra 2001 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte zaradi boja proti terorizmu (UL L 344, str. 70).

⁵² Skupno stališče Sveta 2001/931/SZVP z dne 27. decembra 2001 o uporabi posebnih ukrepov za boj proti terorizmu (UL L 344, str. 93).

seznamu, le če Svet ponovno v rednih časovnih presledkih preuči njen položaj. Za vse te dejavnike mora biti omogočen nadzor sodišča.

Sodišče je iz navedenega sklepalo, da če zakonodajalec Skupnosti meni, da organizacija še naprej obstaja v zadostni meri, da je predmet omejevalnih ukrepov iz Uredbe št. 2580/2001, je treba v skladu z načelom doslednosti in pravičnosti priznati, da ta organizacija še naprej obstaja v zadostni meri, da te ukrepe lahko izpodbija. Iz vsakega drugega zaključka bi sledilo, da bi bilo mogoče organizacijo vključiti na sporni seznam, ne da bi bilo mogoče zoper to vložiti tožbo.

Sodišče je zato sklep Sodišča prve stopnje razveljavilo v delu, v katerem je bila zavržena tožba tožnika, ki jo je vložil v imenu PKK.

V zadevah *Gestoras Pro Amnistía in drugi proti Svetu* ter *Segi in drugi proti Svetu* (sodbi z dne 27. februarja 2007, C-354/04 P, ZOdl., str. I-1579, in C-355/04 P, ZOdl., str. I-1657) je Sodišče zavrnilo pritožbi obeh organizacij, s katerima sta zahtevali odškodnino zaradi vključitve na seznam oseb, skupin in organizacij, vpletenih v teroristična dejanja, ki je bil priložen Skupnemu stališču Sveta.⁵³

Sodišče je najprej opozorilo na to, da v okviru naslova VI Pogodbe o Evropski uniji v zvezi z policijskim in pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah zakonodajalec Skupnosti ni določil, da bi bilo Sodišče pristojno za obravnavo katere koli odškodninske tožbe.

Vendar pa po navedbah Sodišča stranke, ki hočejo sodno izpodbijati zakonitost skupnega stališča, niso popolnoma brez sodnega varstva. S tem ko ne predvideva možnosti, da nacionalna sodišča na Sodišče naslovijo vprašanje za predhodno odločanje v zvezi s skupnim stališčem, temveč le vprašanje v zvezi s sklepi ali okvirnimi sklepi, namreč predvideva, da so lahko predmet predhodnega odločanja vse določbe, ki jih sprejme Svet in ki ustvarjajo pravni učinek do tretjih strank. Ker je namen postopka, ki Sodišču omogoča predhodno odločanje, zagotovitev spoštovanja prava pri razlagi in uporabi Pogodbe, mora biti torej možnost, da se na Sodišče naslovi vprašanje za predhodno odločanje, odprta glede na vse določbe, ki jih sprejme Svet, ne glede na vrsto ali obliko, in ki ustvarjajo pravne učinke do tretjih strank.

Zato bi nacionalno sodišče, ki odloča o sporu, ki bi lahko vseboval vprašanje veljavnosti ali razlage skupnega stališča, sprejetega v okviru naslova VI Pogodbe o Evropski uniji, in v katerem bi se zastavljal resen dvom glede vprašanja, ali bi to skupno stališče dejansko ustvarilo učinke do tretjih strank, Sodišču lahko predložilo zadevo v predhodno odločanje. Sodišče bi moralo tedaj, odvisno od primera, ugotoviti, da skupno stališče ustvarja pravne učinke do tretjih strank, ga ponovno opredeliti in sprejeti predhodno odločbo.

Sodišče je na koncu ugotovilo, da morajo nacionalna sodišča notranja postopkovna pravila o vložitvi pravnih sredstev razlagati in uporabljati tako, da to fizičnim in pravnim osebam dopušča sodno izpodbijanje zakonitosti vsake nacionalne odločbe ali drugega

⁵³ Skupno stališče Sveta 2002/340/SZVP z dne 2. maja 2002 o posodobitvi Skupnega stališča Sveta 2001/931/SZVP z dne 27. decembra 2001 o uporabi posebnih ukrepov za boj proti terorizmu (UL L 116, str. 75).

nacionalnega ukrepa, ki se nanaša na pripravo in uporabo akta Evropske unije, ter vložitev zahteve za odškodnino za morebiti utrpljeno škodo.

Tako je Sodišče ugotovilo, da pritožniki niso prikrajšani za vsakršno učinkovito sodno varstvo in da sklepa Sodišča prve stopnje ne kršita njihove pravice do učinkovitega sodnega varstva.

V zadevi *Möllendorf in Möllendorf-Niehuus* (sodba z dne 11. oktobra 2007, C-117/06) je Sodišče v bistvu odločilo, da se prodaje nepremičnin ne sme opraviti, če so bila finančna sredstva kupca v vmesnem času zamrznjena na podlagi prava Skupnosti.

Nemško sodišče, ki je odločalo o tožbi zoper sklep, ki ga je izdal Grundbuchamt (zemljiška knjiga), s katerim je ta organ zavrnil predlog za končno vknjižbo prenosa lastninske pravice, kar je po nemškem pravu nujni pogoj za pridobitev nepremičnine, je postavilo Sodišču vprašanje, ali določbe Uredbe št. 881/2002 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte, povezane z Osamo bin Ladnom, mrežo Al Kaida in talibani⁵⁴, prepovedujejo vknjižbo prenosa lastninske pravice na kupca, ki je bil po sklenitvi prodajne pogodbe vključen na seznam oseb, povezanih z Osamo bin Ladnom, mrežo Al Kaida in talibani, ki je priloga k navedeni uredbi.

Sodišče je odgovorilo pritrdilno in ugotovilo, da je treba člen 2(3) Uredbe št. 881/2002 razlagati tako, da v primeru, ko sta bila prodajna pogodba za nepremičnino in dogovor o prenosu lastninske pravice na tej nepremičnini sklenjena pred datumom vpisa pridobitelja na seznam iz priloge I k tej uredbi in ko je bila kupnina prav tako plačana pred tem datumom, ta določba prepoveduje, da bi se po navedenem datumu zaradi izpolnitve navedene pogodbe izvedla končna vknjižba prenosa lastninske pravice v zemljiško knjigo.

Sodišče je namreč na eni strani menilo, da se navedena določba uporablja za vsako dajanje gospodarskih virov na voljo, torej tudi za dejanje, pri katerem gre za izpolnitev dvostranske pogodbe, ki je bila dogovorjena ob plačilu ekonomske protidajatve. Na drugi strani je treba člen 9 te uredbe razumeti tako, da ukrepi, ki jih predpisuje ta uredba, med katerimi je tudi zamrznitev finančnih sredstev, prav tako prepovedujejo izvršitev dejanj za izpolnitev pogodb, ki so bile sklenjene pred začetkom veljavnosti navedene uredbe.

⁵⁴ Uredba Sveta (ES) št. 881/2002 z dne 27. maja 2002 o posebnih omejevalnih ukrepih za nekatere osebe in subjekte, povezane z Osamo bin Ladnom, mrežo Al Kaida in talibani, in o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 467/2001 o prepovedi izvoza nekaterega blaga in storitev v Afganistan, o poostritvi prepovedi poletov in podaljšanju zamrznitve sredstev in drugih finančnih virov talibanov iz Afganistana (UL L 139, str. 9), kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 561/2003 z dne 27. marca 2003 (UL L 82, str. 1).

B – Sestava Sodišča

(Protokolarni vrstni red na dan 7. oktobra 2007)

Prva vrsta, z leve proti desni:

predsednika senatov J. Klučka in P. Kūris; prva generalna pravobranilka J. Kokott; predsednika senatov A. Rosas in P. Jann; predsednik Sodišča V. Skouris; predsedniki senatov C. W. A. Timmermans, K. Lenaerts, R. Schintgen in E. Juhász.

Druga vrsta, z leve proti desni:

sodnika G. Arestis in K. Schieman, sodnica R. Silva de Lapuerta in sodnik A. Tizzano; generalni pravobranilec D. Ruiz-Jarabo Colomer; sodnik J. N. Cunha Rodrigues; generalni pravobranilec M. Poiares Maduro; sodnika J. Makarczyk in A. Borg Barthet.

Tretja vrsta, z leve proti desni:

generalni pravobranilec P. Mengozzi, sodniki L. Bay Larsen, E. Levits, J. Malenovský, M. Ilešič, U. Löhmus in A. Ó Caoimh; generalna pravobranilka E. Sharpston; sodnica P. Lindh.

Četrta vrsta, z leve proti desni:

sodni tajnik R. Grass; sodnika A. Arabadjiev in T. von Danwitz; generalna pravobranilka J. Mazák in Y. Bot; sodnik J.-C. Bonichot; generalna pravobranilka V. Trstenjak; sodnica C. Toader.

1. Člani Sodišča

(po vrstnem redu nastopa funkcije)

Vassilios Skouris

Rojen leta 1948; diploma iz prava na Svobodni univerzi v Berlinu (1970); doktorat iz ustavnega in upravnega prava na univerzi v Hamburgu (1973); docent na univerzi v Hamburgu (1972–1977); profesor javnega prava na univerzi v Bielefeldu (1978); profesor javnega prava na univerzi v Solunu (1982); minister za notranje zadeve (1989 in 1996); član upravnega odbora univerze na Kreti (1983–1987); direktor centra za mednarodno gospodarsko in evropsko pravo v Solunu (1997–2005); predsednik grškega društva za evropsko pravo (1992–1994); član grškega nacionalnega odbora za raziskovanje (1993–1995); član visokega sveta za izbor grških funkcionarjev (1994–1996); član znanstvenega sveta Akademije za evropsko pravo v Trierju (od 1995); član upravnega odbora grške nacionalne šole za sodnike (1995–1996); član znanstvenega sveta pri ministrstvu za zunanje zadeve (1997–1999); predsednik grškega ekonomsko-socialnega odbora v letu 1998; sodnik na Sodišču od 8. junija 1999; predsednik Sodišča od 7. oktobra 2003.

Peter Jann

Rojen leta 1935; doktorat iz prava na univerzi na Dunaju (1957); imenovan za sodnika in dodeljen na zvezno ministrstvo za pravosodje (1961); sodnik za zadeve s področja medijskega prava na Straf-Bezirksgericht Wien (1963–1966); tiskovni predstavnik ministrstva za pravosodje (1966–1970), nato zaposlen pri oddelku za mednarodne zadeve istega ministrstva; svetovalec odbora za pravosodje in tiskovni predstavnik Parlamenta (1973–1975); imenovan za sodnika ustavnega sodišča (1978); stalni sodnik poročevalec na istem sodišču do konca leta 1994; sodnik Sodišča od 19. januarja 1995.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Rojen leta 1949; sodnik; član Consejo General del Poder Judicial; profesor; šef kabineta predsednika Sveta za pravosodje; sodnik *ad hoc* na Evropskem sodišču za človekove pravice; sodnik na vrhovnem sodišču od leta 1996; generalni pravobranilec na Sodišču od 19. januarja 1995.

Romain Schintgen

Rojen leta 1939; univerzitetni študij na pravni fakulteti v Montpellieru in na fakulteti ekonomskih znanosti v Parizu; doktor prava (1964); odvetnik (1964); priznani odvetnik (1967); administrator (administrateur général) na ministrstvu za delo in socialno varnost; član (1978–1989) in nato predsednik (1988–1989) ekonomsko-socialnega sveta; direktor Société nationale de crédit et d'investissement in Société européenne des satellites (do 1989); član (1993–1995) in nato predsednik sveta Institut universitaire international Luxembourg (1995–2004); predavatelj na univerzi v Luxembourg; predstavnik vlade v odboru Evropskega socialnega sklada, v posvetovalnem odboru za prosti pretok delavcev in upravnem odboru Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev (do 1989); sodnik na Sodišču prve stopnje od 25. septembra 1989 do 11. julija 1996; sodnik na Sodišču od 12. julija 1996.

Antonio Tizzano

Rojen leta 1940; različne pedagoške zadolžitve na italijanskih univerzah; pravni svetovalec stalne misije Italije pri Evropskih skupnostih (1984–1992); odvetnik za zastopanje pred Corte di Cassazione (vrhovno sodišče) in drugimi višjimi sodišči; član italijanske delegacije na mednarodnih pogajanjih in medvladnih konferencah, na katerih sta bila sprejeta Enotni evropski akt in Pogodba o Evropski uniji; urednik več publikacij; član skupine neodvisnih strokovnjakov za preučitev finančnega poslovanja Evropske komisije (1999); profesor evropskega prava, direktor inštituta za mednarodno in evropsko pravo na univerzi v Rimu; generalni pravobranilec na Sodišču od 7. oktobra 2000 do 3. maja 2006; sodnik na Sodišču od 4. maja 2006.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Rojen leta 1940; različne funkcije v pravosodju (1964–1977); sodeloval z različnimi vlada pri izdelavi in usklajevanju študij o reformi sodnega sistema; zastopnik vlade pred Evropsko komisijo za človekove pravice in Evropskim sodiščem za človekove pravice (1980–1984); strokovnjak v pripravljalnem odboru za človekove pravice pri Svetu Evrope (1980–1985); član odbora za revizijo kazenskega zakona in zakona o kazenskem postopku; Procurador-Geral da República (generalni republiški tožilec) (1984–2000); član odbora za nadzor nad Uradom Evropske unije za boj proti goljufijam (OLAF) (1999–2000); sodnik na Sodišču od 7. oktobra 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Rojen leta 1941; strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti (1966–1969); funkcionar v Evropski komisiji (1969–1977); doktor prava (univerza v Leidnu); profesor evropskega prava na univerzi v Groningenu (1977–1989); nadomestni sodnik (juge adjoint) na Cour d'appel d'Arnhem (višje sodišče v Arnhemu); urednik več publikacij; namestnik generalnega direktorja pravne službe pri Komisiji Evropskih skupnosti (1989–2000); profesor evropskega prava na univerzi v Amsterdamu; sodnik na Sodišču od 7. oktobra 2000.

Allan Rosas

Rojen leta 1948; doktor prava (univerza Turku, Finska); profesor prava na univerzi Turku (1978–1981) in Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981–1996); direktor inštituta za človekove pravice pri slednji (1985–1995); različne odgovorne univerzitetne funkcije, nacionalne in mednarodne; član znanstvenih združenj; koordinator več raziskovalnih projektov in programov, nacionalnih in mednarodnih, v glavnem na naslednjih področjih: pravo Skupnosti, mednarodno pravo, pravo človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ustavno pravo in primerjalna javna uprava; predstavnik finske vlade, v vlogi člana ali svetovalca finskih delegacij na različnih mednarodnih konferencah in srečanjih; strokovne funkcije v finskem pravnem življenju, predvsem v vladnih in parlamentarnih odborih na Finskem, pa tudi pri Združenih narodih, Unescu in Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OSCE) ter Svetu Evrope; od leta 1995 glavni pravni svetovalec v pravni službi Evropske komisije, zadolžen za zunanje odnose; od marca 2001 namestnik generalnega direktorja pravne službe pri Evropski komisiji; sodnik Sodišča od 17. januarja 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

Rojena leta 1954; diplomirana pravica (Universidad Complutense de Madrid); državna pravobranilka, zaposlena v Malagi; državna pravobranilka, zaposlena v pravni službi ministrstva za promet, turizem in telekomunikacije, nato v pravni službi ministrstva za zunanje zadeve; državna pravobranilka in direktorica pravne službe, oddelka za postopke pred Sodiščem Evropskih skupnosti in pomočnica generalnega direktorja službe za pravno pomoč za evropsko in mednarodno pravo pri generalnem državnem pravobranilstvu (ministrstvo za pravosodje); članica strokovne skupine Komisije za prihodnjo ureditev sodnega sistema Skupnosti; vodja španske delegacije pri skupini „Prijatelji predsedstva“ („Amis de la Présidence“) za reformo sodnega sistema Skupnosti v Pogodbi iz Nice in skupine *ad hoc* „Sodišče Evropskih skupnosti“ Sveta (groupe *ad hoc* „Cour de Justice“ du Conseil); profesorica prava Skupnosti na diplomatski akademiji v Madridu; sodirektorica revije „Noticias de la Unión Europea“; sodnica na Sodišču od 7. oktobra 2003.

Koen Lenaerts

Rojen leta 1954; diploma in doktorat iz prava (katoliška univerza Leuven); magister prava, magister javne uprave (univerza Harvard); izredni profesor na katoliški univerzi Leuven (od 1983); strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti (1984–1985); profesor na Collège d'Europe v Brugesu (1984–1989); odvetnik in član odvetniške zbornice Bruslja (1986–1989); gostujoči profesor na Harvard Law School (1989); sodnik na Sodišču prve stopnje od 25. septembra 1989 do 6. oktobra 2003; sodnik na Sodišču od 7. oktobra 2003.

Juliane Kokott

Rojena leta 1957; študij prava (univerzi v Bonnu in Ženevi); LL.M. (American University/Washington D.C), doktorica pravnih znanosti (univerza v Heidelbergu, 1985; Harvard, 1990), gostujoča profesorica na Berkeleyju (1991), profesorica nemškega in tujega javnega prava, mednarodnega prava in evropskega prava na univerzah v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) in Düsseldorfu (1994); nadomestni arbiter na Mednarodnem sodišču za spravo in arbitražo pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OSCE); podpredsednica Zveznega posvetovalnega sveta o globalnih spremembah (WBGU, 1996); profesorica mednarodnega prava, mednarodnega gospodarskega prava in evropskega prava na univerzi St. Gallen (1999); direktorica inštituta za evropsko pravo in mednarodno gospodarsko pravo na univerzi St. Gallen (2000); namestnica direktorja specialističnega programa gospodarskega prava na univerzi St. Gallen (2001); generalna pravobranilka na Sodišču od 7. oktobra 2003.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

Rojen leta 1967; diploma iz prava (univerza v Lizboni, 1990); asistent (Univerzitetni evropski inštitut, 1991); doktor prava (evropski univerzitetni inštitut v Firencah, 1996); gostujoči profesor (London School of Economics; Collège d'Europe de Natolin; Institut Ortega y Gasset de Madrid; katoliška univerza Portugalske; inštitut za evropske študije, Macao), profesor (avtonomna univerza v Lizboni, 1997), Fulbrightov gostujoči raziskovalec (univerza Harvard, 1998); sodirektor akademije za mednarodno gospodarsko pravo; sourednik (Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal) in član uredniških odborov več pravnih revij; generalni pravobranilec na Sodišču od 7. oktobra 2003.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

Rojen leta 1937, študij pravnih znanosti v Cambridgeu; barrister (1964–1980); Queen's Counsel (1980–1986); sodnik na High Court of England and Wales (višje sodišče Anglije in Walesa) (1986–1995); Lord Justice of Appeal (1995–2003); od leta 1985 višji član in leta 2003 blagajnik Honourable Society of the Inner Temple; sodnik Sodišča Evropskih skupnosti od 8. januarja 2004.

Jerzy Makarczyk

Rojen leta 1938; doktor pravnih znanosti (1966); profesor mednarodnega javnega prava (1974); Senior Visiting Fellow na univerzi v Oxfordu (1985); profesor na mednarodni krščanski univerzi v Tokiu (1988); avtor več del o mednarodnem javnem pravu, pravu Skupnosti in človekovih pravicah; član več mednarodnih znanstvenih društev za mednarodno pravo, evropsko pravo in človekove pravice; pogajalec poljske vlade za umik ruskih čet z ozemlja Republike Poljske; državni podsekretar, nato državni sekretar na zunanjem ministrstvu (1989–1992); predsednik poljske delegacije na generalni skupščini Združenih narodov, sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice (1992–2002); predsednik Instituta za mednarodno pravo (2003); svetovalec predsednika Republike Poljske za zunanjo politiko in človekove pravice (2002–2004); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Pranas Kūris

Rojen leta 1938; diploma iz prava na univerzi v Vilni (1961); doktor pravnih znanosti na univerzi v Moskvi (1965); habilitacija (dr. hab) na univerzi v Moskvi (1973); stažist na Institut des Hautes Études Internationales (pod mentorstvom prof. Ch. Rousseauja), univerza v Parizu (1967–1968); redni član akademije znanosti Litve (1996); častni doktorat pravne univerze Litve (2001); razna upravna in učna mesta na univerzi v Vilni (1961–1990); docent, redni profesor, profesor mednarodnega javnega prava, dekan pravne fakultete, več mest v diplomatski službi in litovskem pravosodju, pravosodni minister (1990–1991), državni svetnik (1991), veleposlanik Republike Litve v Belgiji, Luksemburgu in na Nizozemskem (1992–1994); sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice (nekdanjega) (junij 1994–november 1998); sodnik na vrhovnem sodišču Litve in predsednik tega sodišča (december 1994–oktober 1998); sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice (od novembra 1998); sodelovanje na več mednarodnih konferencah; član delegacije Republike Litve na pogajanjih z ZSSR (1990–1992); avtor več objav (okoli 200); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Endre Juhász

Rojen leta 1944; diploma iz prava na univerzi v Szegedu, Madžarska (1967); madžarski odvetniški izpit (1970); podiplomski študij na univerzi v Strasbourgu, Francija (1969, 1970, 1971, 1972); uradnik pravne službe ministrstva za zunanjo trgovino (1966–1974), direktor za zakonodajne zadeve (1973–1974); prvi trgovinski ataše madžarskega veleposlaništva v Bruslju, pristojen za vprašanja Skupnosti (1974–1979); direktor na ministrstvu za zunanjo trgovino (1979–1983); prvi trgovinski ataše, nato trgovinski svetnik madžarskega veleposlaništva v Washingtonu, ZDA (1983–1989); generalni direktor na ministrstvu za trgovino in na ministrstvu za mednarodne gospodarske odnose (1989–1991); glavni pogajalec za sklenitev pridružitvenega sporazuma med Republiko Madžarsko in Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami (1990–1991); generalni sekretar na ministrstvu za mednarodne gospodarske odnose, direktor urada za evropske zadeve (1992); državni sekretar na ministrstvu za mednarodne gospodarske odnose (1993–1994); državni sekretar, predsednik urada za evropske zadeve na ministrstvu za industrijo in trgovino (1994); pooblaščen in izredni veleposlanik, vodja diplomatskega predstavništva Republike Madžarske pri Evropski uniji (januar 1995–maj 2003); glavni pogajalec za pristop Republike Madžarske k Evropski uniji (julij 1998–april 2003); minister brez listnice, pristojen za koordinacijo vprašanj evropske integracije (od maja 2003); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

George Arestis

Rojen leta 1945; diploma iz prava na univerzi v Atenah (1968); magistrski študij Comparative Politics and Government, univerza v Kentu, Canterbury (1970); odvetnik na Cipru (1972–1982); imenovanje na mesto District Court Judge (1982); napredovanje na mesto predsednika District Court (1995); upravni predsednik District Court v Nikoziji (1997–2003); sodnik na vrhovnem sodišču Cipra (2003); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Rojen leta 1947; doktorat pravnih znanosti na kraljevi univerzi na Malti (1973); kariera kot malteški javni uslužbenec kot Notary to Government (1975); svetovalec republike (1978), prvi svetovalec republike leta 1979, namestnik generalnega državnega tožilca (Attorney General) (1988) in imenovan za generalnega državnega tožilca (Attorney General) od predsednika Malte (1989); predavatelj civilnega prava s skrajšanim delovnim časom na univerzi na Malti (1985–1989); član sveta univerze na Malti (1998–2004); član komisije za pravosodje (1994–2004); član odbora guvernerjev arbitražnega centra Malte (1998–2004); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Marko Ilešič

Rojen leta 1947; doktor pravnih znanosti (Univerza v Ljubljani); specializacija v primerjalnem pravu (univerzi v Strasbourgu in Coimbri); odvetnik; sodnik na Sodišču združenega dela v Ljubljani (1975–1986); predsednik športnega sodišča (1978–1986); arbiter pri stalni arbitraži Zavarovalnice Triglav (1990–1998); predsednik borznega razsodišča (od 1995); arbiter borznega razsodišča (od 1998); arbiter pri Gospodarski zbornici Jugoslavije (do 1991) in Slovenije (od 1991); arbiter pri mednarodni trgovinski zbornici v Parizu; sodnik pritožbenega sodišča UEFA (do 1988) in FIFA (od 2000); predsednik Zveze društev pravnikov Slovenije; član International Law Association, Comité maritime international in več mednarodnih pravnih društev; profesor civilnega, gospodarskega in mednarodnega zasebnega prava; dekan Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, avtor več pravnih objav; sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Jiří Malenovský

Rojen leta 1950; doktor pravnih znanosti Karlove univerze v Pragi (1975); asistent (1974–1990), prodekan (1989–1991) in vodja oddelka za mednarodno in evropsko pravo (1990–1992) na Masarykovi univerzi v Brnu; sodnik ustavnega sodišča Češkoslovaške (1992); veleposlanik pri Svetu Evrope (1993–1998); predsednik odbora namestnikov ministrov Sveta Evrope (1995); generalni direktor na ministrstvu za zunanje zadeve (1998–2000); predsednik češke in slovaške veje International Law Association (1999–2001); sodnik na ustavnem sodišču (2000–2004); član zakonodajnega sveta (1998–2000); član Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu (od 2000); profesor mednarodnega javnega prava na Masarykovi univerzi v Brnu (2001); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Ján Klučka

Rojen leta 1951; doktor pravnih znanosti univerze v Bratislavi (1974); profesor mednarodnega javnega prava na univerzi v Košicah (od 1975); sodnik na ustavnem sodišču (1993); član Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu (1994); član Beneške komisije (1994); predsednik slovaškega društva za mednarodno pravo (2002); sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Uno Lõhmus

Rojen leta 1952; doktorat pravnih znanosti (1986); odvetnik (1977–1998); gostujoči profesor kazenskega prava na univerzi v Tartuju; sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice (1994–1998); predsednik vrhovnega sodišča Estonije (1998–2004); član pravne komisije za ustavo; svetovalec redakcijskega odbora za kazenski zakonik; član delovne skupine za zakonik o kazenskem postopku; avtor več del o človekovih pravicah in ustavnem pravu; sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Egils Levits

Rojen leta 1955; diploma pravnih in političnih znanosti na univerzi v Hamburgu; znanstveni sodelavec pravne fakultete univerze v Kielu; svetovalec latvijskega parlamenta za vprašanja mednarodnega prava, ustavnega prava in zakonodajne reforme; veleposlanik Republike Latvije v Nemčiji in Švici (1992–1993), Avstriji, Švici in na Madžarskem (1994–1995); podpredsednik vlade in pravosodni minister, z nalogami ministra za zunanje zadeve (1993–1994); conciliator na Arbitražnem sodišču OSCE (od 1997); član Stalnega arbitražnega sodišča (od 2001); leta 1995 imenovan za sodnika Evropskega sodišča za človekove pravice, ponovno imenovan leta 1998 in 2001; več objav na področju ustavnega in upravnega prava, zakonodajne reforme in prava Skupnosti; sodnik na Sodišču od 11. maja 2004.

Aindrias Ó Caoimh

Rojen leta 1950; diplomirani pravnik civilnega prava (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diploma specialističnega študija evropskega prava (University College Dublin, 1977); barrister v okviru odvetniške zbornice Irske (1972–1999); predavatelj evropskega prava (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); zastopnik irske vlade v številnih zadevah pred Sodiščem Evropskih skupnosti; sodnik High Court of Ireland (višje sodišče Irske) (od leta 1999); član upravnega odbora (doyen) Honorable Society of King's Inns (od leta 1999); podpredsednik irskega združenja za evropsko pravo; član združenja za mednarodno pravo (irska sekcija); sin Andreasa O'Keeffa (Aindriasa Ó Caoimha), sodnika Sodišča (1974–1985); sodnik Sodišča od 13. oktobra 2004.

Lars Bay Larsen

Rojen leta 1953; diploma iz političnih ved (1976), diploma iz prava (1983), univerza v Københavnu; uradnik na ministrstvu za pravosodje (1983–1985); predavatelj (1984–1991), nato pridruženi profesor (1991–1996) za družinsko pravo na univerzi v Københavnu; vodja sekcije Advokatsamfunda (1985–1986); vodja službe (1986–1991) na ministrstvu za pravosodje; član odvetniške zbornice (1991); vodja oddelka (1991–1995), vodja oddelka za policijo (1995–1999), vodja pravnega oddelka (2000–2003) na ministrstvu za pravosodje; predstavnik Kraljevine Danske v odboru K-4 (1995–2000), v centralni skupni za Schengen (1996–1998) in v upravnem odboru Europol (1998–2000); sodnik na Højesteret (2003–2006); sodnik na Sodišču od 11. januarja 2006.

Eleanor Sharpston

Rojena leta 1955; študij ekonomije, jezikoslovja in prava na King's College, Cambridge (1973–1977); asistentka in raziskovalka na Corpus Christi College, Oxford (1977–1980); članica odvetniške zbornice (Middle Temple, 1980); barrister (1980–1987 in 1990–2005); strokovna sodelavka pri generalnem pravobranilcu in pozneje sodniku siru Gordonu Slynnu (1987–1990); profesorica evropskega in primerjalnega prava (direktorica Evropskih pravnih študij) na University College London (1990–1992); predavateljica (Lecturer) na pravni fakulteti (1992–1998) in pozneje pridružena predavateljica (Affiliated Lecturer) (1998–2005) na univerzi v Cambridgeu; Fellow of King's College, Cambridge (od 1992); stalna predavateljica in raziskovalka (Senior Research Fellow) na Centre for European Legal Studies na univerzi v Cambridgeu (1998–2005); Queen's Counsel (1999); Bench of Middle Temple (2005); generalna pravobranilka na Sodišču od 11. januarja 2006.

Paolo Mengozzi

Rojen leta 1938; profesor za mednarodno pravo in predstojnik katedre Jean Monnet za pravo Evropskih skupnosti univerze v Bologni; doktor honoris causa univerze Carlos III v Madridu; gostujoči profesor na univerzah Johns Hopkins (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris-II, Georgia (Atene) in na Institut universitaire international (Luksemburg); koordinator programa European Business Law Pallas Program, ki se izvaja na univerzi v mestu Nijmegen; član posvetovalnega odbora Komisije Evropskih skupnosti za javna naročila; državni podsekretar za industrijo in trgovino med polletnim italijanskim predsedovanjem Svetu; član delovne skupine Evropske skupnosti o Svetovni trgovinski organizaciji (STO) in direktor zasedanja Centra za raziskave akademije mednarodnega prava v Haagu leta 1997, ki je bilo posvečeno STO; sodnik na Sodišču prve stopnje od 4. marca 1998 do 3. maja 2006; generalni pravobranilec na Sodišču od 4. maja 2006.

Pernilla Lindh

Rojena leta 1945; diplomirana pravnica univerze v Lundu; strokovna sodelavka in sodnica na prvostopenjskem sodišču v Trollhättanu (1971–1974); strokovna sodelavka na pritožbenem sodišču v Stockholmu (1974–1975); sodnica na prvostopenjskem sodišču v Stockholmu (1975); svetovalka za pravne in administrativne zadeve pri predsedniku pritožbenega sodišča v Stockholmu (1975–1978); zadolžena za nalogo pri Domstolverket (nacionalna sodna uprava) (1977); svetovalka pri uradu ministra za pravosodje (Justice Chancellor) (1979–1980); sodnica prisednica na pritožbenem sodišču v Stockholmu (1980–1981); pravna svetovalka ministrstva za trgovino (1981–1982); pravna svetovalka, nato direktorica in generalna direktorica pravne službe pri ministrstvu za zunanje zadeve (1982–1995); naziv veleposlanice leta 1992; podpredsednica Swedish Market Court; odgovorna za pravna in institucionalna vprašanja med pogajanji EGP (podpredsednica, nato predsednica skupine EFTA) in med pogajanji za pristop Kraljevine Švedske k Evropski uniji; sodnica na Sodišču prve stopnje od 18. januarja 1995 do 6. oktobra 2006; sodnica na Sodišču od 7. oktobra 2006.

Yves Bot

Rojen leta 1947; diploma pravne fakultete v Rouenu; doktor prava (univerza Paris II Panthéon-Assas); izredni profesor na pravni fakulteti v Mansu; pomočnik in nato prvi pomočnik državnega tožilca v Mansu (1974–1982); procureur de la République (državni tožilec) na tribunal de grande instance (prvostopenjsko sodišče) v Dieppe (1982–1984); namestnik procureur de la République na tribunal de grande instance v Strasbourg (1984–1986); procureur de la République na tribunal de grande instance v Bastiji (1986–1988); avocat général (državni tožilec) na cour d'appel (višje sodišče) v Caenu (1988–1991); procureur de la République tribunal de grande instance v Mansu (1991–1993); vodja delegacije pri ministru države, ministru za pravosodje (1993–1995); procureur de la République na tribunal de grande instance v Nanterre (1995–2002); procureur de la République na tribunal de grande instance v Parizu (2002–2004); procureur général (glavni državni tožilec) na cour d'appel v Parizu (2004–2006); generalni pravobranilec na Sodišču od 7. oktobra 2006.

Ján Mazák

Rojen leta 1954; doktor prava (univerza Pavol Jozef Safarik, Košice, 1978); profesor civilnega prava (1994) in prava Skupnosti (2004); direktor inštituta za pravo Skupnosti na pravni fakulteti v Košicah (2004); sodnik na Krajský súd (okrožnem sodišču) v Košicah (1980); podpredsednik (1982) in predsednik (1990) Mestský súd (drugostopenjsko sodišče) v Košicah; član slovaške odvetniške zbornice (1991); strokovni sodelavec na ustavnem sodišču (1993–1998); podminister za pravosodje (1998–2000); predsednik ustavnega sodišča (2000–2006); član Beneške komisije (2004); generalni pravobranilec na Sodišču od 7. oktobra 2006.

Jean-Claude Bonichot

Rojen leta 1955; diploma iz prava na univerzi v Metz, diploma Institut d'études politiques de Paris (inštitut za politične študije v Parizu), nekdanji študent École nationale d'administration (državna šola za upravo); sodnik poročevalec (1982–1985), komisar vlade (1985–1987 in 1992–1999); sodnik prisednik (1999–2000); predsednik šestega pododdelka oddelka za spore (2000–2006) v Conseil d'État (državni svet); strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti (1987–1991); direktor kabineta ministra za delo, zaposlovanje in poklicno izobraževanje, nato minister države (ministre d'État), minister za javno upravo in za modernizacijo uprave (1991–1992); vodja pravne delegacije Conseil d'État pri državnem nosilcu zdravstvenega zavarovanja delavcev (2001–2006); izredni profesor na univerzi v Metz (1988–2000), nato na univerzi Paris I Panthéon-Sorbonne (od 2000); avtor številnih objav o upravnem pravu, pravu Skupnosti in evropskem pravu človekovih pravic; ustanovitelj in predsednik redakcijskega odbora „Bulletin de jurisprudence prava de l'urbanisme“ (zvezek sodne prakse iz prava urbanizma), soustanovitelj in član redakcijskega odbora „Bulletin juridique des collectivités locales“ (pravni zvezek lokalnih skupnosti), predsednik znanstvenega sveta raziskovalne skupine o institucijah in urbanistični ureditvi ter naseljih; sodnik na Sodišču od 7. oktobra 2006.

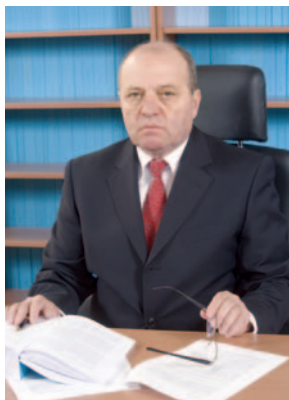
Thomas von Danwitz

Rojen leta 1962; študij v Bonnu, Ženevi in Parizu; pravniški državni izpit (1986 in 1992); doktor prava (univerza v Bonnu, 1988); mednarodno priznana diploma iz javne uprave (École nationale d'administration, 1990); habilitacija (univerza v Bonnu, 1996); profesor nemškega javnega prava in evropskega prava (1996–2003), dekan pravne fakultete univerze Ruhr v Bochumu (2000–2001); profesor nemškega javnega prava in evropskega prava (univerza v Kölnu, 2003–2006); direktor inštituta za javno pravo in upravne znanosti (2006); gostujoči profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), na univerzi François Rabelais (Tours, 2001–2006) in na univerzi Paris I Panthéon-Sorbonne, (2005–2006); sodnik na Sodišču od 7. oktobra 2006.

Verica Trstenjak

Rojena leta 1962; pravosodni izpit (1987); doktorica pravnih znanosti Univerze v Ljubljani (1995); profesorica (od leta 1996) teorije države in prava ter zasebnega prava; raziskovalka; doktorski študij na univerzah v Zürichu, na inštitutu za primerjalno pravo univerze na Dunaju, na inštitutu Max Planck za mednarodno zasebno pravo v Hamburgu, na svobodni univerzi v Amsterdamu; gostujoča profesorica na univerzi na Dunaju, v Freiburgu (Nemčija) in na Bucerius Law School v Hamburgu; vodja pravne službe (1994–1996) in državna sekretarka na ministrstvu za znanost in tehnologijo (1996–2000); generalna sekretarka vlade (2000); od leta 2003 članica komisije za evropski civilni zakonik; nosilka raziskovalnega projekta Humboldt (Humboldtova ustanova); objava več kot sto pravnih člankov in več knjig o evropskem in zasebnem pravu; nagrada Društva pravnikov Slovenije „pravnica leta 2003“; članica izdajateljskega sveta več pravnih revij; generalna sekretarka Zveze društev pravnikov Slovenije, članica več društev pravnikov, med njimi Gesellschaft für Rechtsvergleichung; sodnica na Sodišču prve stopnje od 7. julija 2004 do 6. oktobra 2006; generalna pravobranilka na Sodišču od 7. oktobra 2006.

Alexander Arabadjiev

Rojen leta 1949; študij prava (univerza St. Kliment Ohridski v Sofiji); sodnik na prvostopenjskem sodišču v Blagoevgradu (1975–1983); sodnik na regionalnem sodišču v Blagoevgradu (1983–1986); sodnik na vrhovnem sodišču (1986–1991); sodnik na ustavnem sodišču (1991–2000); član nekdanje Evropske komisije za človekove pravice (1997–1999); poslanec (2001–2006); član Evropske konvencije o prihodnosti Evrope (2002–2003); opazovalec v Evropskem parlamentu; sodnik na Sodišču od 12. januarja 2007.

Camelia Toader

Rojena leta 1963; diploma iz prava (1986), doktorica prava (1997) (univerza v Bukarešti); sodnica pripravnica na prvostopenjskem sodišču v Buftea (1986–1988); sodnica v petem oddelku prvostopenjskega sodišča v Bukarešti (1988–1992); predavateljica (1992–2005), nato profesorica (2005–2006) civilnega prava in evropskega pogodbenega prava na univerzi v Bukarešti; več doktorskih študij in raziskovanje na institutu Max Planck za mednarodno zasebno pravo v Hamburgu (med 1992 in 2004); vodja oddelka za evropsko integracijo na ministrstvu za pravosodje (1999–2006); gostujoča profesorica na univerzi na Dunaju (2000); predavateljica prava Skupnosti na nacionalnem inštitutu za sodnike (2003 in 2005–2006); članica redakcijskega odbora več pravnih revij; sodnica na Sodišču od 12. januarja 2007.

Roger Grass

Rojen leta 1948; diploma inštituta za politične študije v Parizu in visokošolskega študija javnega prava; namestnik Procureur de la République na Tribunal de grande instance de Versailles; generalni administrator (administrateur général) na Sodišču; generalni sekretar Parquet général pri Cour d'appel de Paris; kabinet ministra za pravosodje, ministrstvo za pravosodje; strokovni sodelavec pri predsedniku Sodišča; sodni tajnik Sodišča od 10. februarja 1994.

2. Spremembe v sestavi Sodišča leta 2007

Slavnostna seja 12. januarja 2007

Po pristopu Republike Bolgarije in Romunije k Evropski uniji 1. januarja 2007 so predstavniki vlad držav članic Evropske unije za sodnika Sodišča Evropskih skupnosti imenovali Alexandra Arabadjieva za obdobje od 12. januarja 2007 do 6. oktobra 2012 in Camelio Toader za obdobje od 12. januarja 2007 do 6. oktobra 2009.

3. Protokolarni vrstni red

Od 1. januarja do 11. januarja 2007

V. SKOURIS, predsednik Sodišča
P. JANN, predsednik prvega senata
C. W. A. TIMMERMANS, predsednik drugega senata
A. ROSAS, predsednik tretjega senata
K. LENAERTS, predsednik četrtega senata
R. SCHINTGEN, predsednik petega senata
J. KOKOTT, prva generalna pravobranilka
P. KÜRIS, predsednik šestega senata
E. JUHÁSZ, predsednik osmega senata
J. KLUČKA, predsednik sedmega senata
D. RUIZ-JARABO COLOMER, generalni pravobranilec
A. TIZZANO, sodnik
J. N. CUNHA RODRIGUES, sodnik
R. SILVA de LAPUERTA, sodnica
M. POIARES MADURO, generalni pravobranilec
K. SCHIEMANN, sodnik
J. MAKARCZYK, sodnik
G. ARESTIS, sodnik
A. BORG BARTHET, sodnik
M. ILEŠIČ, sodnik
J. MALENOVSKÝ, sodnik
U. LÖHMUS, sodnik
E. LEVITS, sodnik
A. Ó CAOIMH, sodnik
L. BAY LARSEN, sodnik
E. SHARPSTON, generalna pravobranilka
P. MENGGOZZI, generalni pravobranilec
P. LINDH, sodnica
Y. BOT, generalni pravobranilec
J. MAZÁK, generalni pravobranilec
J.-C. BONICHOT, sodnik
T. von DANWITZ, sodnik
V. TRSTENJAK, generalna pravobranilka

R. GRASS, sodni tajnik

Od 12. januarja do 12. februarja 2007

V. SKOURIS, predsednik Sodišča
P. JANN, predsednik prvega senata
C. W. A. TIMMERMANS, predsednik drugega senata
A. ROSAS, predsednik tretjega senata
K. LENAERTS, predsednik četrtega senata
R. SCHINTGEN, predsednik petega senata
J. KOKOTT, prva generalna pravobranilka
P. KÜRIS, predsednik šestega senata
E. JUHÁSZ, predsednik osmega senata
J. KLUČKA, predsednik sedmega senata
D. RUIZ-JARABO COLOMER, generalni pravobranilec
A. TIZZANO, sodnik
J. N. CUNHA RODRIGUES, sodnik
R. SILVA de LAPUERTA, sodnica
M. POIARES MADURO, generalni pravobranilec
K. SCHIEMANN, sodnik
J. MAKARCZYK, sodnik
G. ARESTIS, sodnik
A. BORG BARTHET, sodnik
M. ILEŠIČ, sodnik
J. MALENOVSKÝ, sodnik
U. LÖHMUS, sodnik
E. LEVITS, sodnik
A. Ó CAOIMH, sodnik
L. BAY LARSEN, sodnik
E. SHARPSTON, generalna pravobranilka
M. P. MENGGOZZI, generalni pravobranilec
P. LINDH, sodnica
Y. BOT, generalni pravobranilec
J. MAZÁK, generalni pravobranilec
J.-C. BONICHOT, sodnik
T. von DANWITZ, sodnik
V. TRSTENJAK, generalna pravobranilka
A. ARABADJIEV, sodnik
C. TOADER, sodnica

R. GRASS, sodni tajnik

Od 13. februarja do 7. oktobra 2007

V. SKOURIS, predsednik Sodišča
P. JANN, predsednik prvega senata
C. W. A. TIMMERMANS, predsednik drugega senata
A. ROSAS, predsednik tretjega senata
K. LENAERTS, predsednik četrtega senata
J. KOKOTT, prva generalna pravobranilka
R. SCHINTGEN, predsednik petega senata
P. KÜRIS, predsednik šestega senata
E. JUHÁSZ, predsednik osmega senata
J. KLUČKA, predsednik sedmega senata
D. RUIZ-JARABO COLOMER, generalni pravobranilec
A. TIZZANO, sodnik
J. N. CUNHA RODRIGUES, sodnik
R. SILVA de LAPUERTA, sodnica
M. POIARES MADURO, generalni pravobranilec
K. SCHIEMANN, sodnik
J. MAKARCZYK, sodnik
G. ARESTIS, sodnik
A. BORG BARTHET, sodnik
M. ILEŠIČ, sodnik
J. MALENOVSKÝ, sodnik
U. LÖHMUS, sodnik
E. LEVITS, sodnik
A. Ó CAOIMH, sodnik
L. BAY LARSEN, sodnik
E. SHARPSTON, generalna pravobranilka
P. MENGZZI, generalni pravobranilec
P. LINDH, sodnik
Y. BOT, generalni pravobranilec
J. MAZÁK, generalni pravobranilec
J.-C. BONICHOT, sodnik
T. von DANWITZ, sodnik
V. TRSTENJAK, generalna pravobranilka
A. ARABADJIEV, sodnik
C. TOADER, sodnica

R. GRASS, sodni tajnik

Od 8. oktobra do 31. decembra 2007

V. SKOURIS, predsednik Sodišča
P. JANN, predsednik prvega senata
C. W. A. TIMMERMANS, predsednik drugega senata
A. ROSAS, predsednik tretjega senata
K. LENAERTS, predsednik četrtega senata
M. POIARES MADURO, prvi generalni pravobranilec
A. TIZZANO, predsednik petega senata,
G. ARESTIS, predsednik osmega senata
U. LÖHMUS, predsednik sedmega senata
L. BAY LARSEN, predsednik šestega senata
D. RUIZ-JARABO COLOMER, generalni pravobranilec
R. SCHINTGEN, sodnik
J. N. CUNHA RODRIGUES, sodnik
R. SILVA de LAPUERTA, sodnica
J. KOKOTT, generalna pravobranilka
K. SCHIEMANN, sodnik
J. MAKARCZYK, sodnik
P. KÜRIS, sodnik
E. JUHÁSZ, sodnik
A. BORG BARTHET, sodnik
M. ILEŠIČ, sodnik
J. MALENOVSKÝ, sodnik
J. KLUČKA, sodnik
E. LEVITS, sodnik
A. Ó CAOIMH, sodnik
E. SHARPSTON, generalna pravobranilka
P. MENGZZI, generalni pravobranilec
P. LINDH, sodnica
Y. BOT, generalni pravobranilec
J. MAZÁK, generalni pravobranilec
J.-C. BONICHOT, sodnik
T. von DANWITZ, sodnik
V. TRSTENJAK, generalna pravobranilka
A. ARABADJIEV, sodnik
C. TOADER, sodnica

R. GRASS, sodni tajnik

4. Nekdanji člani Sodišča

Massimo Pilotti, sodnik (1952–1958), predsednik od 1952 do 1958
Josephus Servatius Serrarens Petrus, sodnik (1952–1958)
Otto Riese, sodnik (1952–1963)
Louis Delvaux, sodnik (1952–1967)
Jacques Rueff, sodnik (1952–1959 in 1960–1962)
Charles Léon Hammes, sodnik (1952–1967), predsednik od 1964 do 1967
Adrianus Van Kleffens, sodnik (1952–1958)
Maurice Lagrange, generalni pravobranilec (1952–1964)
Karl Roemer, generalni pravobranilec (1953–1973)
Rino Rossi, sodnik (1958–1964)
Andreas Matthias Donner, sodnik (1958–1979), predsednik od 1958 do 1964
Nicola Catalano, sodnik (1958–1962)
Alberto Trabucchi, sodnik (1962–1972), nato generalni pravobranilec (1973–1976)
Robert Lecourt, sodnik (1962–1976), predsednik od 1967 do 1976
Walter Strauss, sodnik (1963–1970)
Riccardo Monaco, sodnik (1964–1976)
Joseph Gand, generalni pravobranilec (1964–1970)
Josse J. Mertens de Wilmars, sodnik (1967–1984), predsednik od 1980 do 1984
Pierre Pescatore, sodnik (1967–1985)
Hans Kutscher, sodnik (1970–1980), predsednik od 1976 do 1980
Alain Louis Dutheil de Lamothe, generalni pravobranilec (1970–1972)
Henri Mayras, generalni pravobranilec (1972–1981)
Cearbhall O'Dalaigh, sodnik (1973–1974)
Max Sørensen, sodnik (1973–1979)
Alexander J. Mackenzie Stuart, sodnik (1973–1988), predsednik od 1984 do 1988
Jean-Pierre Warner, generalni pravobranilec (1973–1981)
Gerhard Reischl, generalni pravobranilec (1973–1981)
Aindrias O'Keeffe, sodnik (1975–1985)
Francesco Capotorti, sodnik (1976), nato generalni pravobranilec (1976–1982)
Giacinto Bosco, sodnik (1976–1988)
Adolphe Touffait, sodnik (1976–1982)
Thymen Koopmans, sodnik (1979–1990)
Ole Due, sodnik (1979–1994), predsednik od 1988 do 1994
Ulrich Everling, sodnik (1980–1988)
Alexandros Chloros, sodnik (1981–1982)
Sir Gordon Slynn, generalni pravobranilec (1981–1988), nato sodnik (1988–1992)
Simone Rozès, generalna pravobranilka (1981–1984)
Pieter VerLoren van Themaat, generalni pravobranilec (1981–1986)
Fernand Grévisse, sodnik (1981–1982 in 1988–1994)
Kai Bahlmann, sodnik (1982–1988)
G. Federico Mancini, generalni pravobranilec (1982–1988), nato sodnik (1988–1999)
Yves Galmot, sodnik (1982–1988)
Constantinos Kakouris, sodnik (1983–1997)
Carl Otto Lenz, generalni pravobranilec (1984–1997)

Marco Darmon, generalni pravobranilec (1984–1994)
René Joliet, sodnik (1984–1995)
Thomas Francis O'Higgins, sodnik (1985–1991)
Fernand Schockweiler, sodnik (1985–1996)
Jean Mischo, generalni pravobranilec (1986–1991 in 1997–2003)
José Carlos De Carvalho Moithinho de Almeida, sodnik (1986–2000)
José Luis Da Cruz Vilaça, generalni pravobranilec (1986–1988)
Gil Carlos Rodríguez Iglesias, sodnik (1986–2003), predsednik od 1994 do 2003
Manuel Díez de Velasco, sodnik (1988–1994)
Manfred Zuleeg, sodnik (1988–1994)
Walter Van Gerven, generalni pravobranilec (1988–1994)
Geoffrey Francis Jacobs, generalni pravobranilec (1988–2006)
Giuseppe Tesaro, generalni pravobranilec (1988–1998)
Paul Joan George Kapteyn, sodnik (1990–2000)
Claus Christian Gulmann, generalni pravobranilec (1991–1994), nato sodnik (1994–2006)
John L. Murray, sodnik (1991–1999)
Edward David Alexander Ogilvy, sodnik (1992–2004)
Antonio Mario La Pergola, sodnik (1994 in 1999–2006), generalni pravobranilec (1995–1999)
Georges Cosmas, generalni pravobranilec (1994–2000)
Jean-Pierre Puissochet, sodnik (1994–2006)
Philippe Léger, generalni pravobranilec (1994–2006)
Günter Hirsch, sodnik (1994–2000)
Michael Bendik Elmer, generalni pravobranilec (1994–1997)
Hans Ragnemalm, sodnik (1995–2000)
Leif Sevón, sodnik (1995–2002)
Nial Fennelly, generalni pravobranilec (1995–2000)
Melchior Wathelet, sodnik (1995–2003)
Krateros Ioannou, sodnik (1997–1999)
Siegbert Alber, generalni pravobranilec (1997–2003)
Antonio Saggio, generalni pravobranilec (1998–2000)
Fidelma O'Kelly Macken, sodnik (1999–2004)
Ninon Colneric, sodnik (2000–2006)
Stig Von Bahr, sodnik (2000–2006)
Leendert A. Geelhoed, generalni pravobranilec (2000–2006)
Christine Stix-Hackl, generalna pravobranilka (2000–2006)

– Predsedniki

Massimo Pilotti (1952–1958)
Andreas Matthias Donner (1958–1964)
Charles Léon Hammes (1964–1967)
Robert Lecourt (1967–1976)
Hans Kutscher (1976–1980)
Josse J. Mertens de Wilmars (1980–1984)

Nekdanji člani

Sodišče

Alexander John Mackenzie Stuart (1984–1988)
Ole Due (1988–1994)
Gil Carlos Rodríguez Iglésias (1994–2003)

– Sodni tajniki

Albert Van Houtte (1953–1982)
Paul Heim (1982–1988)
Jean-Guy Giraud (1988–1994)

C – Sodne statistike Sodišča

Splošna dejavnost Sodišča

1. Vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve (2000–2007)

Vložene zadeve

2. Vrste postopkov (2000–2007)
3. Direktne tožbe – Vrsta tožbe (2007)
4. Predmet tožbe (2007)
5. Tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti države (2000–2007)

Končane zadeve

6. Vrsta postopkov (2000–2007)
7. Sodbe, sklepi, mnenja (2007)
8. Sestava (2000–2007)
9. Predmet tožbe (2000–2007)
10. Predmet tožbe (2007)
11. Sodbe zaradi neizpolnitve obveznosti države: način rešitve (2007)
12. Trajanje postopkov (2000–2007)

Nerešene zadeve na dan 31. decembra

13. Vrsta postopkov (2000–2007)
14. Sestava (2007)

Razno

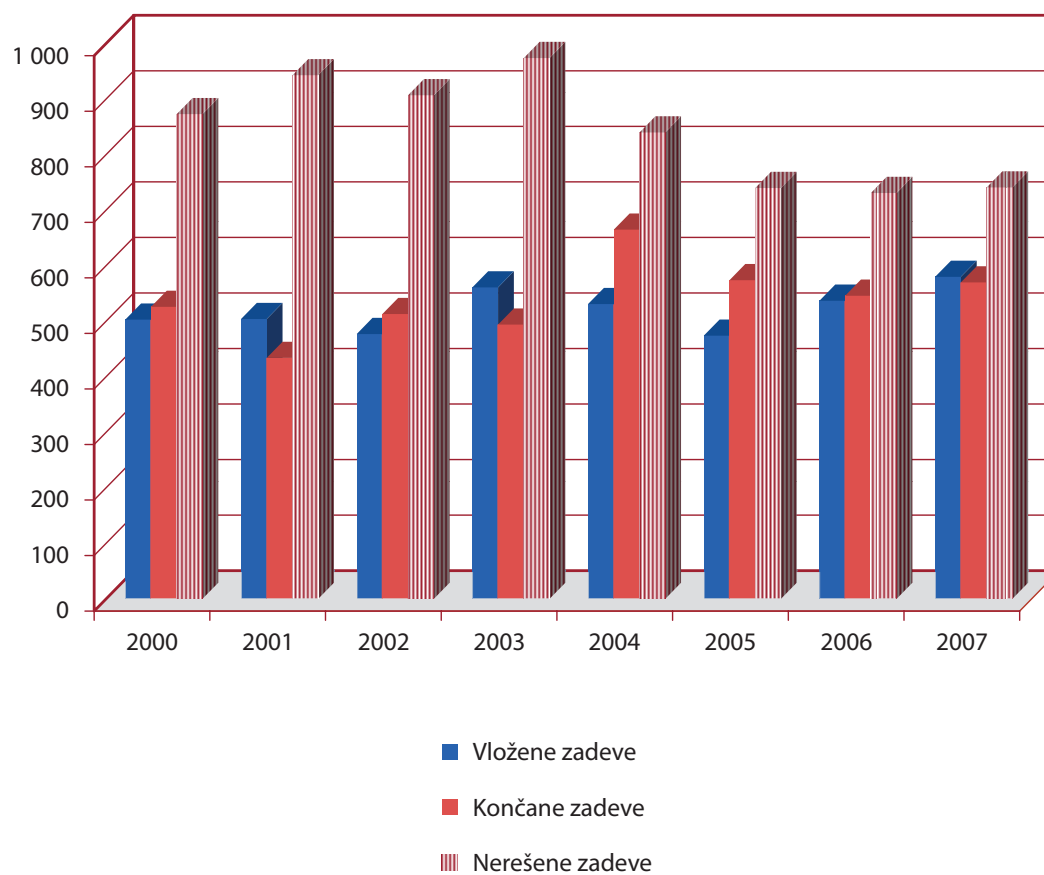
15. Hitri postopek (2000–2007)
16. Začasne odredbe (2007)

Splošni razvoj sodne dejavnosti (1952–2007)

17. Vložene zadeve in sodbe
18. Vloženi predlogi za sprejetje predhodne odločbe (po državi članici in po letu)
19. Vloženi predlogi za sprejetje predhodne odločbe (po državi članici in po pristojnem sodišču)
20. Vložene tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti države

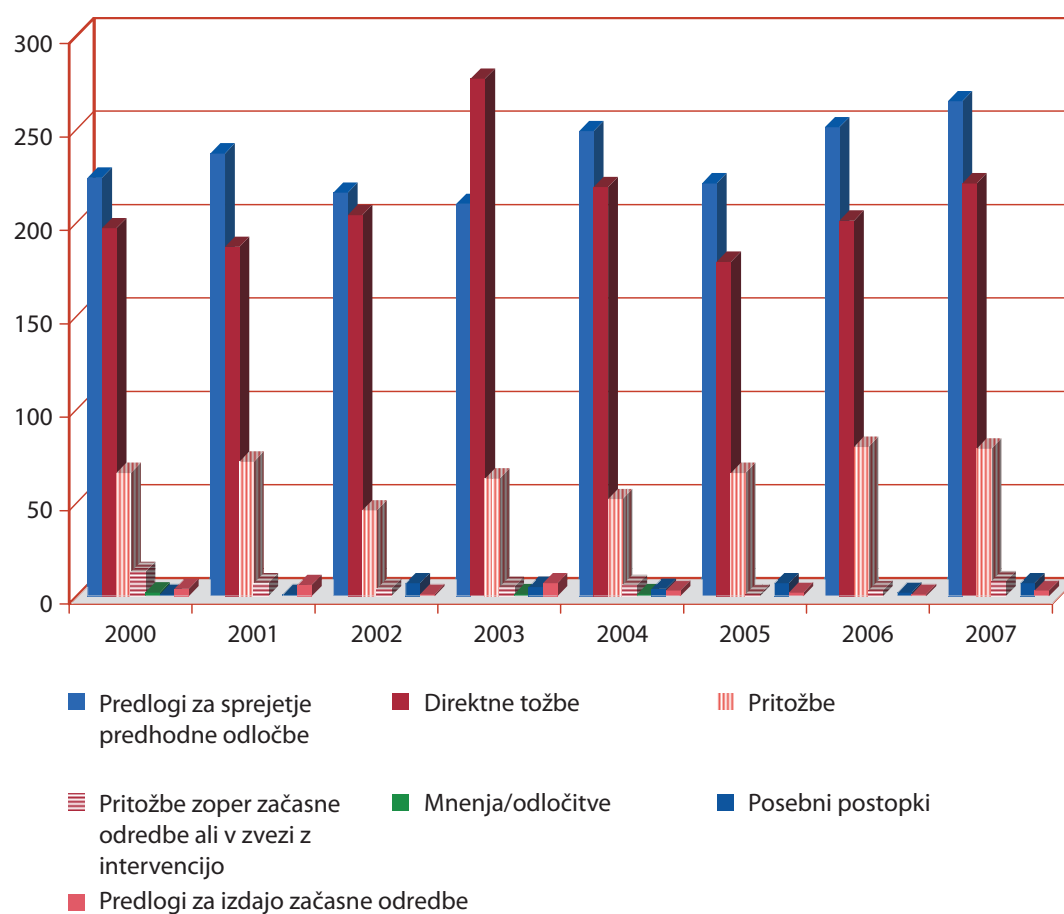

Splošna dejavnost Sodišča**1. Vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve
(2000–2007)¹**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vložene zadeve	503	504	477	561	531	474	537	580
Končane zadeve	526	434	513	494	665	574	546	570
Nerešene zadeve	873	943	907	974	840	740	731	741

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

Vložene zadeve**2. Vrste postopkov (2000–2007)¹**

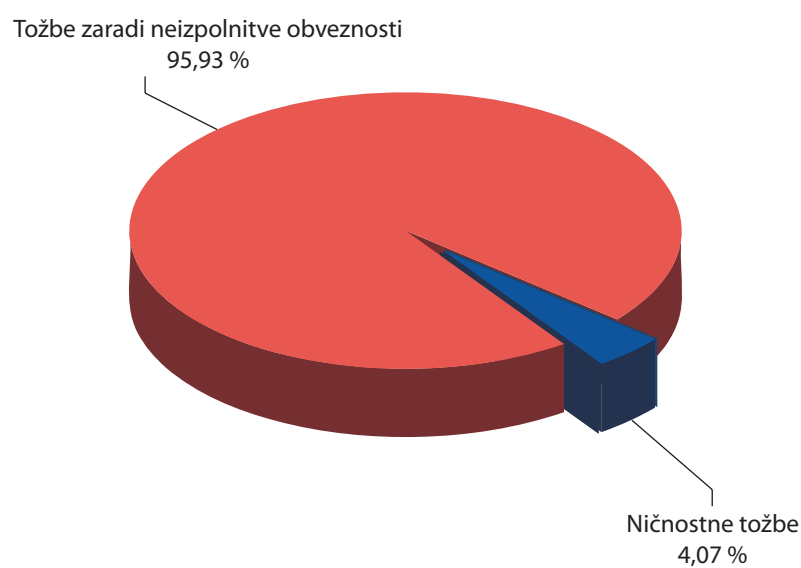
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	224	237	216	210	249	221	251	265
Direktne tožbe	197	187	204	277	219	179	201	221
Pritožbe	66	72	46	63	52	66	80	79
Pritožbe zoperčasne odredbe ali v zvezi z intervencijo	13	7	4	5	6	1	3	8
Mnenja/odločitve	2			1	1			
Posebni postopki	1	1	7	5	4	7	2	7
Skupaj	503	504	477	561	531	474	537	580
Predlogi za izdajočasne odredbe	4	6	1	7	3	2	1	3

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

3. Vložene zadeve – Direktne tožbe – Vrsta tožbe (2007)¹

Ničnostne tožbe	9
Tožbe zaradi nedelovanja	
Odškodninske tožbe	
Tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti	212
Razno	
Skupaj	221

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

4. Vložene zadeve¹ – Predmet tožbe (2007)²

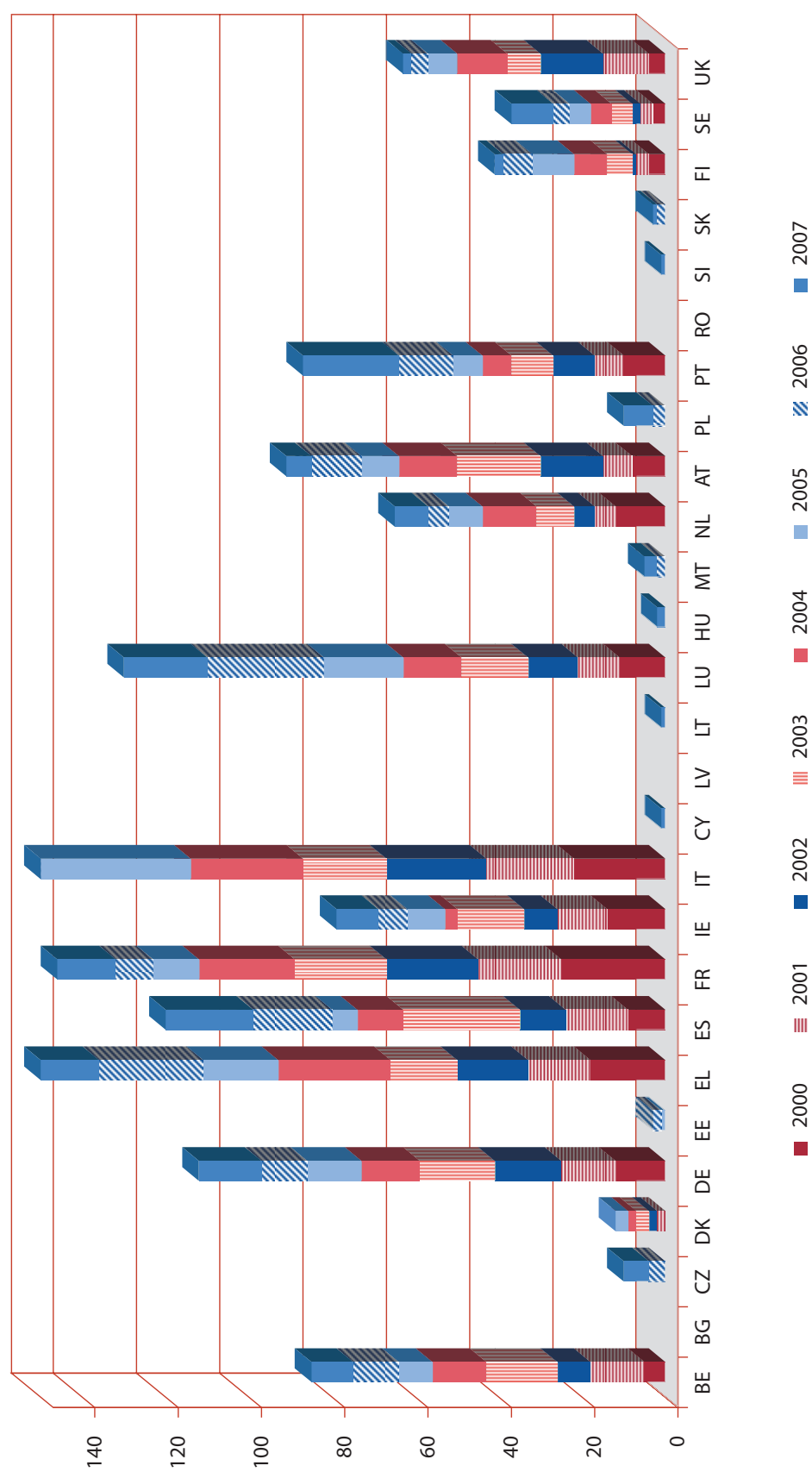
	Direktne tožbe	Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	Pritožbe	Pritožbe zoper začasne odredbe ali v zvezi z intervencijo	Skupaj	Posebni postopki
Bruseljska konvencija		3			3	
Carinska unija		8	2		10	
Državne pomoči	3	4	10	1	18	
Ekonomska in monetarna politika			1		1	
Energija	1	1			2	
Evropsko državljanstvo		2			2	
Industrijska politika	19	6			25	
Intelektualna lastnina	11	3	14		28	
Kadrovski predpisi			1		1	
Kmetijstvo	6	26			32	
Konkurenca	3	8	20		31	
Lastna sredstva Skupnosti	2				2	
Načela prava Skupnosti	1	2			3	
Obdavčenje	6	42			48	
Območje svobode, varnosti in pravice	22	8			30	
Okolje in potrošniki	38	15	5	2	60	
Podjetniško pravo	5	8	1		14	
Politika na področju ribištva	4	1			5	
Pravo institucij	8	1	8	5	22	
Pravosodje in notranja politika		1			1	
Približevanje zakonodaje	35	25			60	
Privilegiji in imunitete		2			2	
Promet	10	5			15	
Prosti pretok blaga	8	6	1		15	
Prosti pretok kapitala	1	6			7	
Prosto gibanje oseb	11	17			28	
Prosto opravljanje storitev	2	3	1		6	
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	1				1	
Regionalna politika			3		3	
Skupna carinska tarifa		7	1		8	
Socialna politika	10	32			42	
Socialna varnost delavcev migrantov		2			2	
Svoboda ustanavljanja	10	14			24	
Zunanji odnosi	4	4	2		10	
Pogodba ES	221	262	70	8	561	
Pogodba EU						
Pogodba ESPJ		1			1	
Pogodba ESAE	1		1		2	
Postopek						7
Kadrovski predpisi			9		9	
Razno			9		9	7
SKUPAJ SPLOŠNO	222	263	80	8	573	7

¹ Brez upoštevanja predlogov za izdajo začasne odredbe.

² Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

5. Vložene zadeve – Tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti države (2000–2007)¹

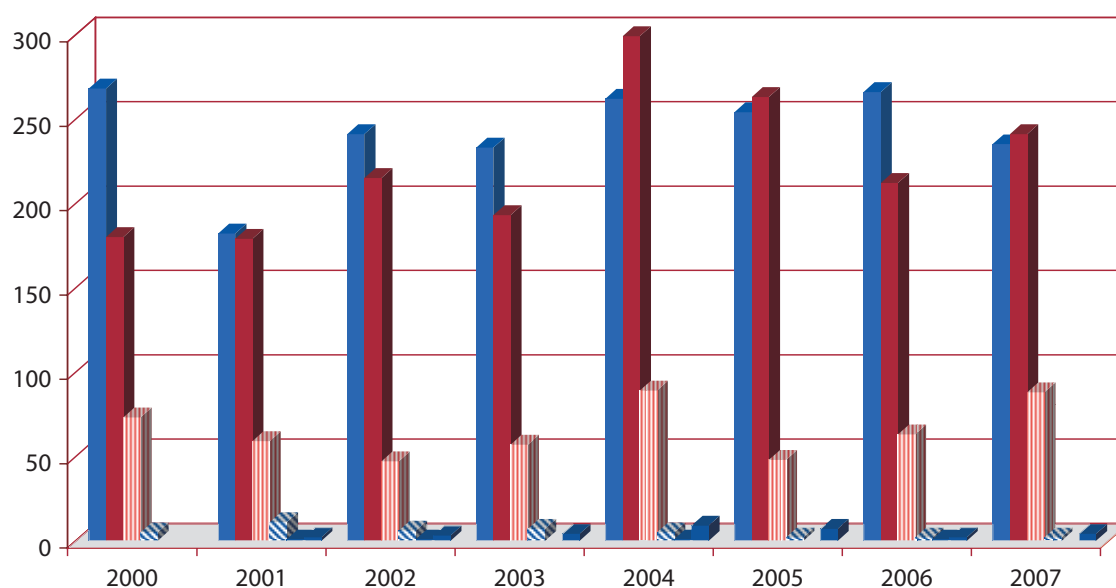

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Skupaj	
2000	5				12		18	9	25	14	22				11			12	8		10					4	3	4	157
2001	13			2	13		15	15	20	12	21				10			5	7		7				3	3	11	157	
2002	8			2	16		17	11	22	8	24				12			5	15		10				1	2	15	168	
2003	17			3	18		16	28	22	16	20				16			9	20		10				6	5	8	214	
2004	13			2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7				8	5	12	193 ²	
2005	8			3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7				10	5	7	170	
2006	11		4		11	2	25	19	9	7	25				28		2	5	12	3	13			2	7	4	4	193	
2007	10		6		15		26	21	14	10	23	1		1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212	

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitev medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

Členi 93, 169, 170, 171, 225 Pogodbe ES (postali členi 88 ES, 226 ES, 227 ES, 228 ES in 298 ES), členi 141 AE, 142 AE, 143 AE in člen 88 PJ.

² Od katerih je bila ena tožba vložena na podlagi člena 170 Pogodbe ES (postal člen 227 ES).

Končane zadeve**6. Vrste postopkov (2000–2007)^{1 2}**■ Predlogi za sprejetje
predhodne odločbe

■ Direktne tožbe

■ Pritožbe

■ Pritožbe zoper začasne
odredbe in v zvezi z
intervencijo

■ Mnenja/odločitve

■ Posebni postopki

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	268	182	241	233	262	254	266	235
Direktne tožbe	180	179	215	193	299	263	212	241
Pritožbe	73	59	47	57	89	48	63	88
Pritožbe zoper začasne odredbe in v zvezi z intervencijo	5	11	6	7	5	2	2	2
Mnenja/odločitve		1	1		1		1	
Posebni postopki		2	3	4	9	7	2	4
Skupaj	526	434	513	494	665	574	546	570

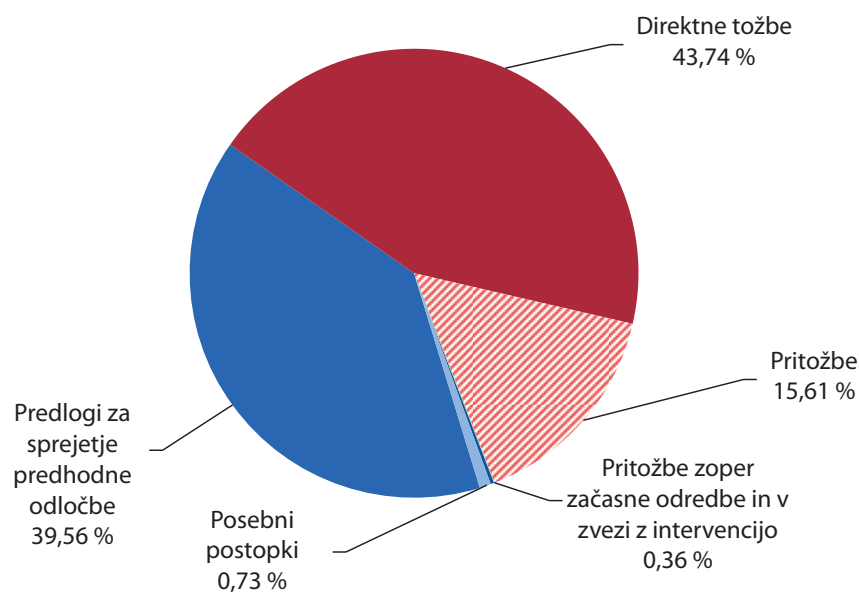
¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

² Za „posebne postopke“ štejejo: odmera stroškov (člen 74 Poslovnika), pravna pomoč (člen 76 Poslovnika), ugovor zoper sodbo (člen 94 Poslovnika), ugovor tretjega (člen 97 Poslovnika), razlaga sodbe (člen 102 Poslovnika), obnova postopka (člen 98 Poslovnika), poprava sodbe (člen 66 Poslovnika), postopek v zvezi z izvršbo (Protokol o privilegijih in imunitetah), zadeve v zvezi z imuniteto (Protokol o privilegijih in imunitetah).

7. Končane zadeve – Sodbe, sklepi, mnenja (2007)¹

	Sodbe	Sklepi ²	Sklepi o začnih odredbah ³	Drugi sklepi ⁴	Mnenja	Skupaj
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	175	22		21		218
Direktne tožbe	153	1		87		241
Pritožbe	50	32		4		86
Pritožbe zoper začasne odredbe in v zvezi z intervencijo			2			2
Mnenja/odločitve						
Posebni postopki	1	2		1		4
Skupaj	379	57	2	113	0	551

¹ Navedene številke (neto številke) označujejo skupno število zadev ob upoštevanju združitve zaradi medsebojne povezanosti (niz združenih zadev = ena zadeva).

² Sklepi, s katerimi se postopek konča (nedopustnost, očitna nedopustnost...).

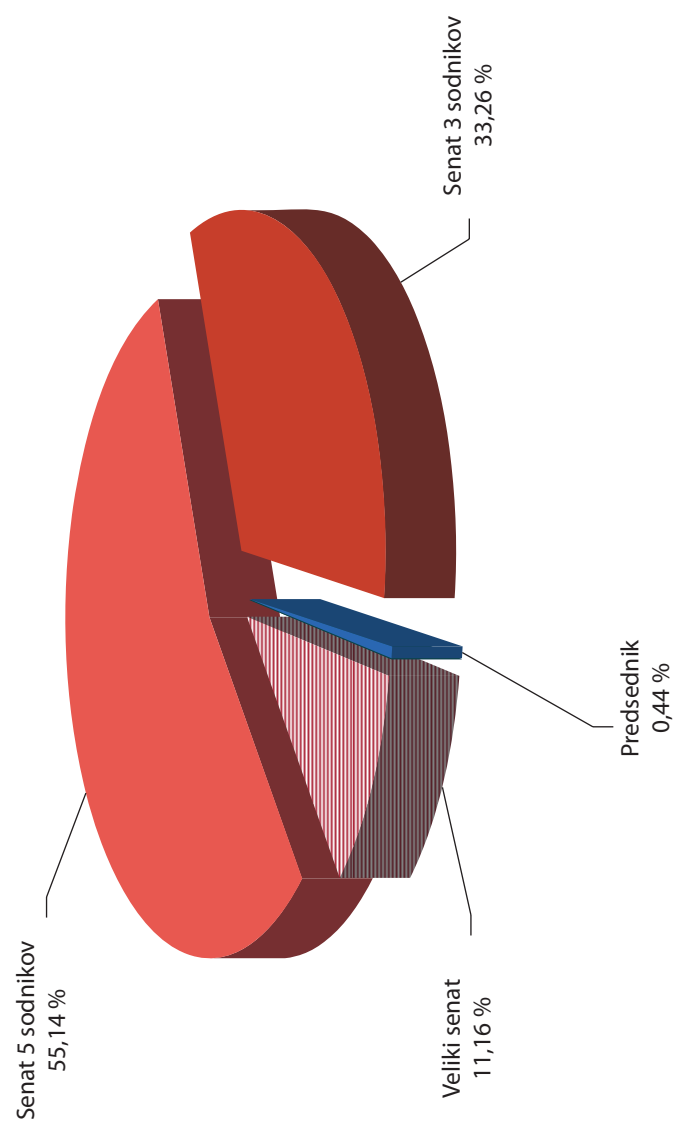
³ Sklepi, izdani na podlagi členov 185 ali 186 Pogodbe ES (postala člena 242 ES in 243 ES) ali na podlagi člena 187 Pogodbe ES (postal člen 244 ES) ali na podlagi določb Pogodb ESAE ali ESPJ, ki ustrezajo navedenim določbam, ali na podlagi pritožbe zoper sklep o začasni odredbi ali v zvezi z intervencijo.

⁴ Sklepi, s katerimi se postopek konča z izbrisom zadeve, z ustavitvijo postopka ali z vrnitvijo zadeve Sodišču prve stopnje v ponovno odločanje.

8. Končane zadeve – Sestava (2000–2007)¹

	2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007		
	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj	Sodbe/menja	Sklepi ²	Skupaj
Občna seja	31	6	37	33	2	35	27	4	31	48	2	50	21		21	1		1	2		2			
Mali plenum ³	91		91	24		24	52		52	35		35	1		1									
Veliki senat													31	1	32	59		59	55		55	51		51
Senat 5 sodnikov	162	3	165	155	13	168	177	10	187	200	8	208	257	18	275	245	5	250	265	13	278	242	10	252
Senat 3 sodnikov	50	40	90	59	42	101	60	27	87	51	27	78	113	61	174	103	51	154	67	41	108	104	48	152
Predsednik		4	4		11	11		3	3		7	7		6	6		2	2		1	1		2	2
Skupaj	334	53	387	271	68	339	316	44	360	334	44	378	423	86	509	408	58	466	389	55	444	397	60	457

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

² Sklepi, s katerimi se postopek konča (različni od sklepov, s katerimi se postopek konča z izbrisom zadeve, z ustavitvijo postopka ali z vrnitvijo zadeve Sodišču prve stopnje v ponovno odločanje).

³ Sestava, ki je obstajala pred začetkom veljavnosti Pogodbe iz Nice.

9. Končane zadeve – Predmet tožbe (2000–2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbitražna klavzula	1							
Bruseljska konvencija		1	7	4	7	8	4	2
Carinska unija		3	3	8	12	9	9	12
Državne pomoči	17	9	15	21	21	23	23	9
Ekonomska in monetarna politika					2			1
Energija			1		1	3	6	4
Evropsko državljanstvo	1	2		1	1	2	4	2
Industrijska politika		3	4	4	11	11		11
Intelektualna lastnina	7	1	1	4	20	5	19	21
Kmetijstvo	14	35	36	37	60	63	30	23
Konkurenca	20	16	13	13	29	17	30	17
Lastna sredstva Skupnosti		1	1	1		2	6	3
Načela prava Skupnosti		1	4	8	4	2	1	4
Obdavčenje		37	22	26	28	34	55	44
Območje svobode, varnosti in pravice					2	5	9	17
Okolje in potrošniki	4	30	38	48	67	44	40	50
Podjetniško pravo	4	8	6	17	16	24	10	16
Politika na področju ribištva		4	10	2	6	11	7	6
Pravo institucij	19	8	2	12	13	16	15	6
Pravosodje in notranja politika				3			2	
Približevanje zakonodaje		15	23	34	33	41	19	22
Pridruževanje čezmorskih držav in ozemelj	1				1	2		
Pristop novih držav			1	2	2	1		1
Privilegiji in imunitete				1		1	1	1
Promet	2	11	25	6	11	16	9	6
Prosti pretok blaga	5	8	7	19	17	11	8	14
Prosti pretok kapitala		2	24	3	4	5	4	13
Prosto gibanje oseb	4	6	10	11	17	17	20	19
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	1							
Regionalna politika	4	1	1			5		7
Skupna carinska tarifa		7	7		4	7	7	10
Skupna zunanja in varnostna politika								4
Socialna politika	17	29	13	20	44	29	29	26
Socialna varnost delavcev migrantov		11	12	5	6	10	7	7
Svoboda opravljanja storitev	1	13	13	15	23	11	17	23
Svoboda ustanavljanja		5	8	13	14	5	21	19
Trgovinska politika	15	7	1	4		4	1	1
Zunanji odnosi	4	9	7	8	9	8	11	9
Pogodba ES	141	283	315	350	485	452	424	430
Pogodba EU						3	3	4
Pogodba ESPJ	3	4	4	15	1	3		1
Pogodba ESAE			3	2	2	1	4	1
Privilegiji in imunitete		1		1	1			
Postopek		1	2	3	8	1	2	3
Kadrovski predpisi	97	16	11	7	12	6	9	17
Razno	97	18	13	11	21	7	11	20
SKUPAJ SPLOŠNO	241	305	335	378	509	466	442	456

¹ XXX

10. Končane zadeve – Predmet tožbe (2007)¹

	Sodbe/mnenja	Sklepi ²	Skupaj
Bruseljska konvencija	2		2
Carinska unija	10	2	12
Državne pomoči	7	2	9
Ekonomska in monetarna politika	1		1
Energija	4		4
Evropsko državljanstvo	2		2
Industrijska politika	11		11
Intelektualna lastnina	13	8	21
Kmetijstvo	22	1	23
Konkurenca	13	4	17
Lastna sredstva Skupnosti	1	2	3
Načela prava Skupnosti	3	1	4
Obdavčenje	42	2	44
Območje svobode, varnosti in pravice	17		17
Okolje in potrošniki	47	3	50
Podjetniško pravo	13	3	16
Politika na področju ribištva	6		6
Pravo institucij	3	3	6
Približevanje zakonodaje	21	1	22
Pristop novih držav	1		1
Privilegiji in imunitete	1		1
Promet	6		6
Prosti pretok blaga	13	1	14
Prosti pretok kapitala	10	3	13
Prosto gibanje oseb	15	4	19
Regionalna politika	6	1	7
Skupna carinska tarifa	9	1	10
Skupna zunanja in varnostna politika	4		4
Socialna politika	25	1	26
Socialna varnost delavcev migrantov	5	2	7
Svoboda opravljanja storitev	21	2	23
Svoboda ustanavljanja	17	2	19
Trgovinska politika	1		1
Zunanji odnosi	8	1	9
Pogodba ES	380	50	430
Pogodba EU	4		4
Pogodba ESPJ	1		1
Pogodba ESAE	1		1
Postopek	1	2	3
Kadrovski predpisi	10	7	17
Razno	11	9	20
SKUPAJ SPLOŠNO	397	59	456

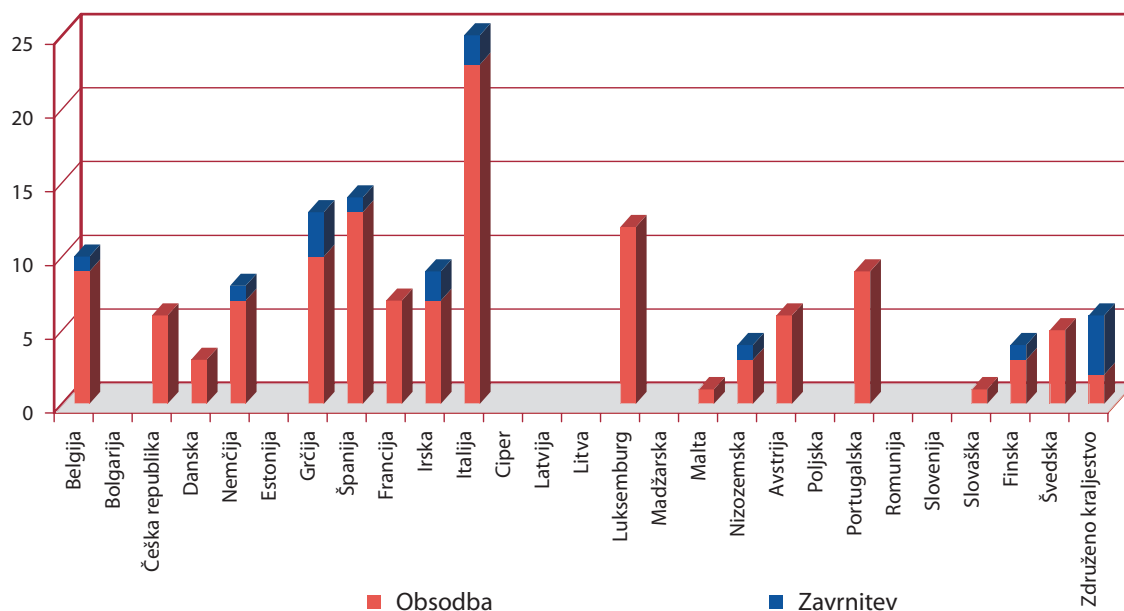
¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

² Sklepi, s katerimi se postopek konča (različni od sklepov, s katerimi se postopek konča z izbrisom zadeve, z ustavitvijo postopka ali z vrnitvijo zadeve Sodišču prve stopnje v ponovno odločanje).

11. Končane zadeve – Sodbe zaradi neizpolnitve obveznosti države: način rešitve (2007)¹

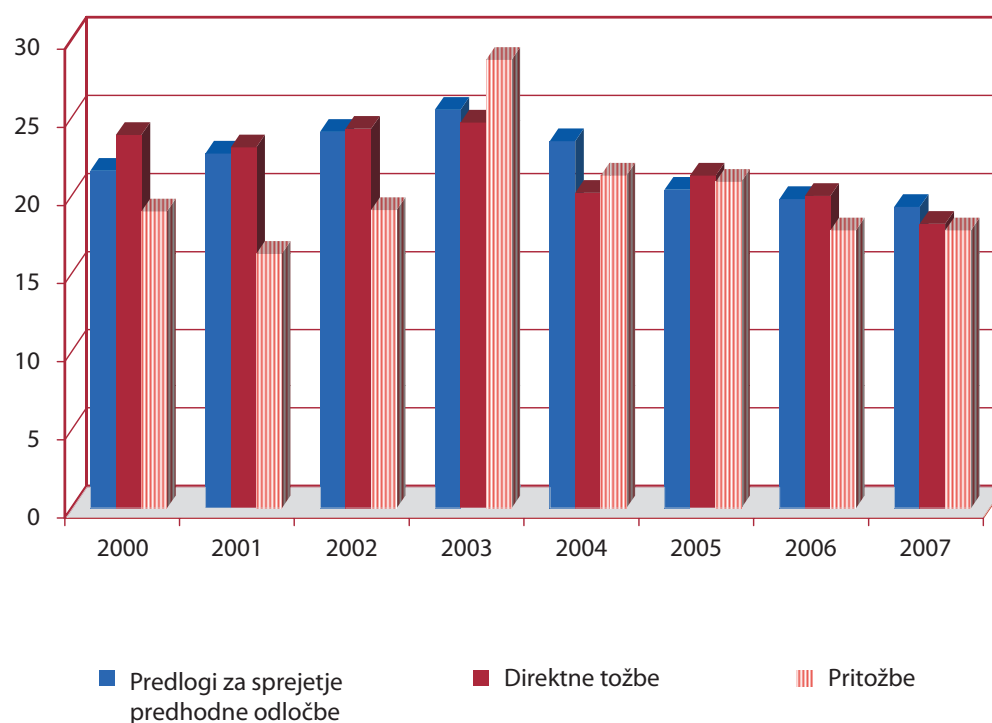
	Obsodba	Zavrnitev	Skupaj
Belgija	9	1	10
Bolgarija			
Češka republika	6		6
Danska	3		3
Nemčija	7	1	8
Estonija			
Grčija	10	3	13
Španija	13	1	14
Francija	7		7
Irska	7	2	9
Italija	23	2	25
Ciper			
Latvija			
Litva			
Luksemburg	12		12
Madžarska			
Malta	1		1
Nizozemska	3	1	4
Avstrija	6		6
Poljska			
Portugalska	9		9
Romunija			
Slovenija			
Slovaška	1		1
Finska	3	1	4
Švedska	5		5
Združeno kraljestvo	2	4	6
Skupaj	127	16	143

¹ Navedene številke (neto številke) označujejo skupno število zadev ob upoštevanju združitve zaradi medsebojne povezanosti (niz združenih zadev = ena zadeva).

12. Končane zadeve – Trajanje postopkov (2000–2007)¹ (sodbe in sklepi, s katerimi se postopek konča)²

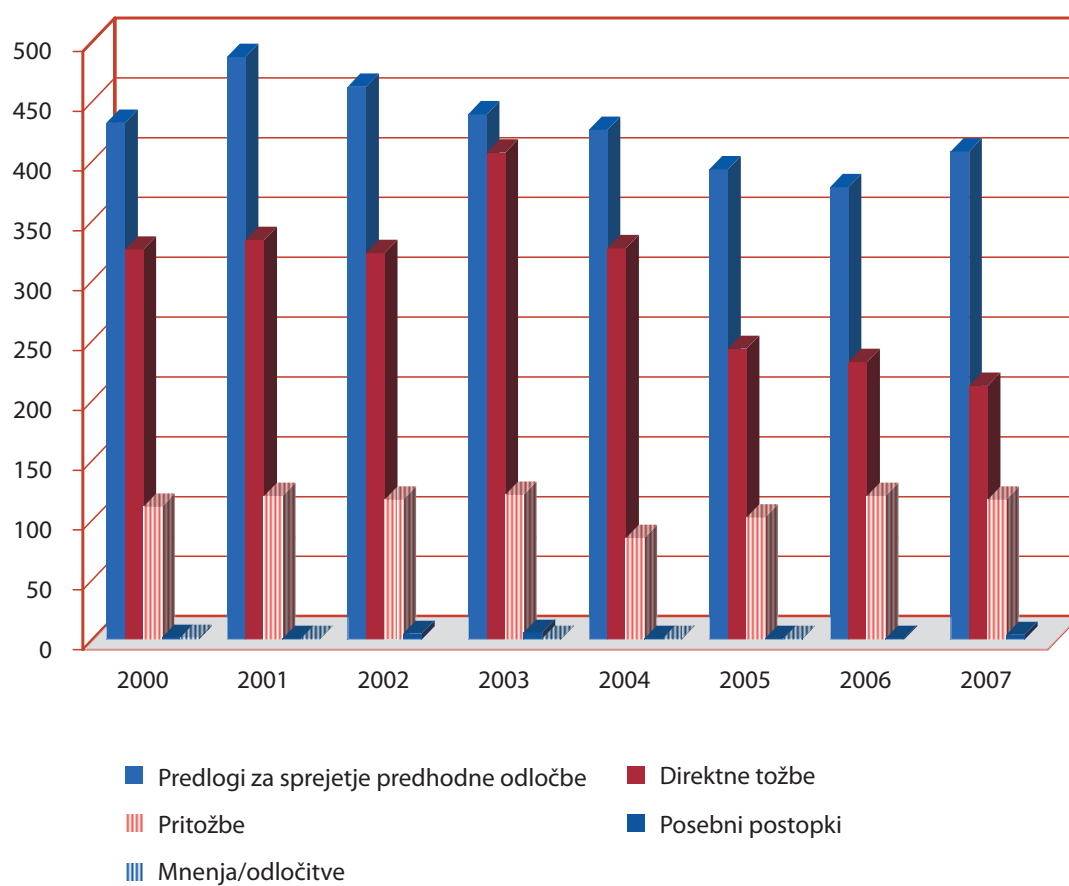
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	21,6	22,7	24,1	25,5	23,5	20,4	19,8	19,3
Direktne tožbe	23,9	23,1	24,3	24,7	20,2	21,3	20	18,2
Pritožbe	19	16,3	19,1	28,7	21,3	20,9	17,8	17,8

¹ Pri izračunu trajanja postopkov so izključeni: zadeve, v katerih je izdana vmesna sodba ali v kateri je prišlo do pripravljalnih ukrepov, mnenja in odločitve, posebni postopki (in sicer: odmera stroškov, pravna pomoč, ugovor zoper sodbo, ugovor tretjega, razlaga sodbe, obnova postopka, poprava sodbe, postopek v zvezi z izvršbo in zadeve v zvezi z imuniteto), postopki, ki se končajo s sklepom o izbrisu zadeve, s sklepom o ustavitvi postopka, s sklepom o vrnitvi zadeve v ponovno odločanje ali o vrnitvi zadeve Sodišču prve stopnje, postopki za izdajo začasnih odredb ter pritožbe zoperčasne odredbe in v zvezi z intervencijo.

Čas trajanja postopkov je izražen v mesecih in desetinah mesecev.

² Gre za sklepe, različne od tistih, s katerimi se postopek konča z izbrisom zadeve, z ustavitvijo postopka ali z vrnitvijo zadeve Sodišču prve stopnje v ponovno odločanje.

Nerešene zadeve na dan 31. decembra**13. Vrste postopkov (2000–2007)¹**

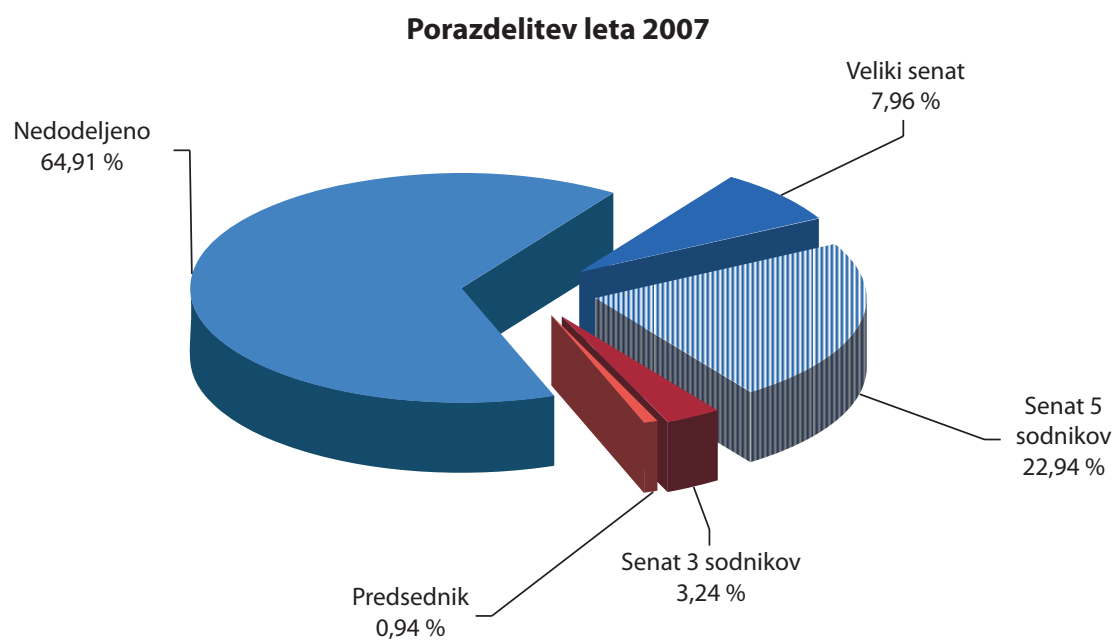
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	432	487	462	439	426	393	378	408
Direktne tožbe	326	334	323	407	327	243	232	212
Pritožbe	111	120	117	121	85	102	120	117
Posebni postopki	2	1	5	6	1	1	1	4
Mnenja/odločitve	2	1		1	1	1		
Skupaj	873	943	907	974	840	740	731	741

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

14. Nerešene zadeve na dan 31. decembra – Sestava Sodišča (2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nedodeljeno	634	602	546	690	547	437	490	481
Občna seja	34	31	47	21	2	2		
Mali plenum ²	26	66	36	1				
Veliki senat				24	56	60	44	59
Senat 5 sodnikov	129	199	234	195	177	212	171	170
Senat 3 sodnikov	42	42	42	42	57	29	26	24
Predsednik	8	3	2	1	1			7
Skupaj	873	943	907	974	840	740	731	741

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo skupno število zadev, ne glede na združitve medsebojno povezanih zadev (ena številka zadeve = ena zadeva).

² Sestava, ki je obstajala pred začetkom veljavnosti Pogodbe iz Nice.

15. Razno – Hitri postopek (2000–2007)¹

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007		Skupaj
	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	Dovoljeni predlogi	Zavrtnjeni predlogi	
Direktne tožbe						1		3	1	2						1	8
Predlogi za sprejetje predhodne odločbe		1	1	5		1		3		10		5		5		6	37
Pritožbe				2			1	1								1	5
Mnenja										1							1
Skupaj		1	1	7		2	1	7	1	13		5		5		8	51

¹ Obravnavanje zadeve po hitrem postopku pred Sodiščem je mogoče v skladu z določbami členov 62a in 104a Poslovnika, ki je začel veljati 1. julija 2000.

16. Razno – Začasne odredbe (2007)¹

	Predlogi za izdajo začasnih odredb	Pritožbe zoper začasne odredbe in v zvezi z intervencijo	Vrsta odločbe		
			Zavrnitev	Ugoditev	Izbris ali ustavitev postopka
Državne pomoči		1	1		
Okolje in potrošniki	2	1	1		2
Skupaj Pogodba ES	2	2	2		2
Razno					
SPLOŠNO SKUPAJ	2	2	2		2

¹ Navedene številke (neto številke) označujejo skupno število zadev ob upoštevanju združitve zaradi medsebitne povezanosti (niz združenih zadev = ena zadeva).

Splošni razvoj sodne dejavnosti (1952–2007)**17. Vložene zadeve in sodbe**

Leto	Vložene zadeve ¹						Sodbe ²
	Direktne tožbe ³	Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	Pritožbe	Pritožbe zoper začasne odredbe ali v zvezi z intervencijo	Skupaj	Predlogi za izdajo začasne odredbe	
1953	4				4		
1954	10				10		2
1955	9				9	2	4
1956	11				11	2	6
1957	19				19	2	4
1958	43				43		10
1959	47				47	5	13
1960	23				23	2	18
1961	25	1			26	1	11
1962	30	5			35	2	20
1963	99	6			105	7	17
1964	49	6			55	4	31
1965	55	7			62	4	52
1966	30	1			31	2	24
1967	14	23			37		24
1968	24	9			33	1	27
1969	60	17			77	2	30
1970	47	32			79		64
1971	59	37			96	1	60
1972	42	40			82	2	61
1973	131	61			192	6	80
1974	63	39			102	8	63
1975	62	69			131	5	78
1976	52	75			127	6	88
1977	74	84			158	6	100
1978	147	123			270	7	97
1979	1 218	106			1 324	6	138
1980	180	99			279	14	132
1981	214	108			322	17	128
1982	217	129			346	16	185
1983	199	98			297	11	151
1984	183	129			312	17	165

>>>

Leto	Vložene zadeve ¹						Sodbe ²
	Direktne tožbe ³	Predlogi za sprejetje predhodne odločbe	Pritožbe	Pritožbe zoper začasne odredbe ali v zvezi z intervencijo	Skupaj	Predlogi za izdajo začasne odredbe	
1985	294	139			433	23	211
1986	238	91			329	23	174
1987	251	144			395	21	208
1988	193	179			372	17	238
1989	244	139			383	19	188
1990 ⁴	221	141	15	1	378	12	193
1991	142	186	13	1	342	9	204
1992	253	162	24	1	440	5	210
1993	265	204	17		486	13	203
1994	128	203	12	1	344	4	188
1995	109	251	46	2	408	3	172
1996	132	256	25	3	416	4	193
1997	169	239	30	5	443	1	242
1998	147	264	66	4	481	2	254
1999	214	255	68	4	541	4	235
2000	199	224	66	13	502	4	273
2001	187	237	72	7	503	6	244
2002	204	216	46	4	470	1	269
2003	278	210	63	5	556	7	308
2004	220	249	52	6	527	3	375
2005	179	221	66	1	467	2	362
2006	201	251	80	3	535	1	351
2007	221	265	79	8	573	3	379
Skupaj	8 129	6 030	840	69	15 068	345	7 557

¹ Bruto številke; brez posebnih postopkov.

² Neto številke.

³ Vključno z mnenji.

⁴ Od leta 1990 je treba tožbe glede uradnikov vložiti pri Sodišču prve stopnje.

18. Splošni razvoj sodne dejavnosti (1952–2007) –

Vloženi predlogi za sprejetje predhodne odločbe (po državi članici in po letu)¹

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Beneluks ²	Skupaj
1961																		1											1
1962																		5											5
1963															1			5											6
1964											2							4											6
1965					4				2									1											7
1966																		1											1
1967	5				11				3						1			3											23
1968	1				4				1		1							2											9
1969	4				11				1						1														17
1970	4				21				2		2							3											32
1971	1				18				6		5				1			6											37
1972	5				20				1		4							10											40
1973	8				37				4		5				1			6											61
1974	5				15				6		5							7								1			39
1975	7			1	26				15		14				1			4								1			69
1976	11				28				8	1	12							14								1			75
1977	16			1	30				14	2	7							9								5			84
1978	7			3	46				12	1	11							38								5			123
1979	13			1	33				18	2	19				1			11								8			106
1980	14			2	24				14	3	19							17								6			99
1981	12			1	41				17		11				4			17								5			108
1982	10			1	36				39		18							21								4			129
1983	9			4	36				15	2	7							19								6			98
																													>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Beneluks ²	Skupaj
1984	13			2	38				34	1	10							22									9		129
1985	13				40				45	2	11				6			14									8		139
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16									8		91
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19									9		144
1988	30			4	34			1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18		1							14		139
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9		2							12		141
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17		3							14		186
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18		1							18		162
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43		3							12		204
1994	19			4	44			13	36	2	46				1			13		1							24		203
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19	2	5						6	20		251
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10	6	6					3	4	21		256
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24	35	2					6	7	18		239
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21	16	7					2	6	24		264
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23	56	7					4	5	22		255
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12	31	8					5	4	26	1	224
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14	57	4					3	4	21		237
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12	31	3					7	5	14		216
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28	15	1					4	4	22		210
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12	1					4	5	22		249
2005	21		1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		14	17	24	1	34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	8	14	26	2	43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
Skupaj	555	1	6	116	1 601	2	125	194	743	50	939			2	60	11		685	308	10	63	1		2	52	69	434	1	6 030

¹ Členi 177 Pogodbe ES (postal člen 234 ES), 35(1) EU, 41 PJ, 150 AE, Protokol 1971.

² Zadeva Campina Melkunie, C-265/00.

19. Splošni razvoj sodne dejavnosti (1952– 2007) – Vloženi predlogi za sprejetje predhodne odločbe (po državi članici in po pristojnem sodišču)

			Skupaj
Belgija	Cour de cassation	69	
	Cour d'arbitrage	5	
	Conseil d'État	42	
	Druga sodišča	439	555
Bolgarija	Софийски градски съд Търговско отделение	1	
	Druga sodišča		1
Češka republika	Nejvyššího soudu		
	Nejvyšší správní soud		
	Ústavní soud		
	Druga sodišča	6	6
Danska	Højesteret	21	
	Druga sodišča	95	116
Nemčija	Bundesgerichtshof	110	
	Bundesverwaltungsgericht	79	
	Bundesfinanzhof	242	
	Bundesarbeitsgericht	17	
	Bundessozialgericht	72	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Druga sodišča	1 080	1 601
Estonija	Riigikohus	1	
	Druga sodišča	1	2
Grčija	Άρειος Πάγος	9	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	28	
	Druga sodišča	88	125
Španija	Tribunal Supremo	20	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Druga sodišča	166	194
Francija	Cour de cassation	76	
	Conseil d'État	40	
	Druga sodišča	627	743
Irska	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Druga sodišča	18	50

>>>

			Skupaj
Italija	Corte suprema di Cassazione	94	
	Consiglio di Stato	60	
	Druga sodišča	785	939
Ciper	Ανώτατο Δικαστήριο		
	Druga sodišča		
Latvija	Augstākā tiesa		
	Satversmes tiesa		
	Druga sodišča		
Litva	Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas		
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	1	
	Druga sodišča		2
Luksemburg	Cour supérieure de justice	10	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Druga sodišča	30	60
Madžarska	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Szegedi Ítéletáblá	1	
	Druga sodišča	9	11
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Druga sodišča		
Nizozemska	Raad van State	54	
	Hoge Raad der Nederlanden	157	
	Centrale Raad van Beroep	46	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	134	
	Tariefcommissie	34	
	Druga sodišča	260	685
Avstrija	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	64	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	52	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Druga sodišča	157	308

>>>

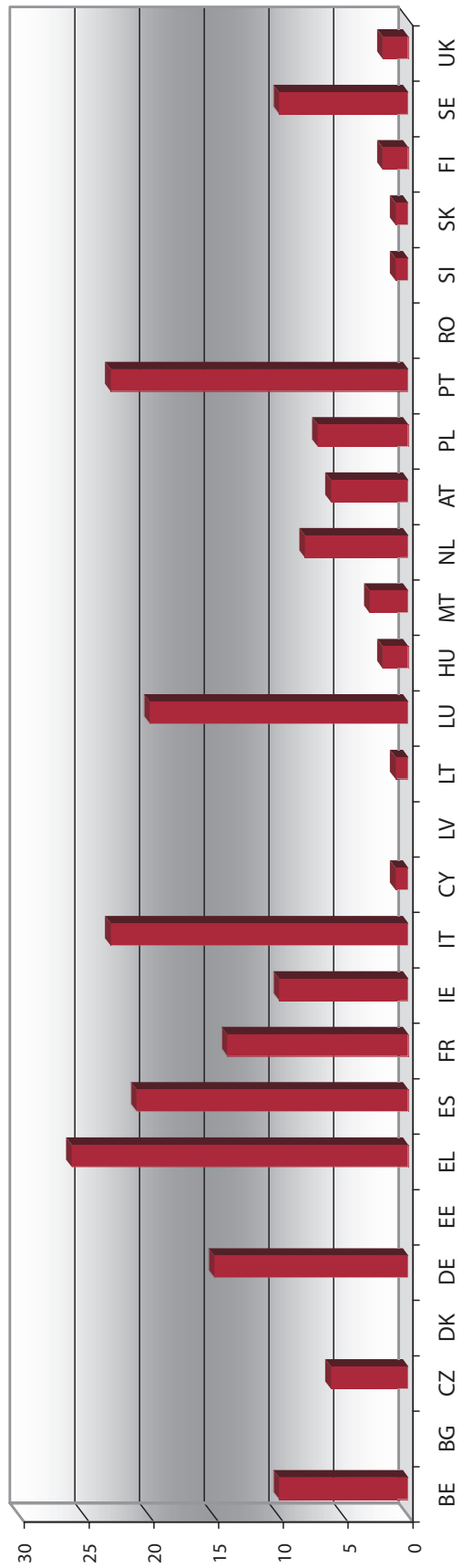
			Skupaj
Poljska	Sąd Najwyższy		
	Naczelny Sąd Administracyjny		
	Trybunał Konstytucyjny		
	Druga sodišča	10	10
Portugalska	Supremo Tribunal de Justiça	1	
	Supremo Tribunal Administrativo	36	
	Druga sodišča	26	63
Romunija	Tribunal Dâmbovița	1	
	Druga sodišča		1
Slovenija	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Druga sodišča		
Slovaška	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	1	
	Druga sodišča	1	2
Finska	Korkein hallinto-oikeus	22	
	Korkein oikeus	8	
	Druga sodišča	22	52
Švedska	Högsta Domstolen	10	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	20	
	Druga sodišča	35	69
Združeno kraljestvo	House of Lords	36	
	Court of Appeal	42	
	Druga sodišča	356	434
Beneluks	Cour de justice/Gerechtshof ¹	1	1
Skupaj			6 030

¹ Zadeva Campina Melkunie, C-265/00.

20. Splošni razvoj sodne dejavnosti (1952–2007) –
Vložene tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti države¹

2007

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Skupaj
2007	10		6		15		26	21	14	10	23	1		1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212
1952–2007	323		10	34	243	3	334	187	366	176	582	1		1	230	2	5	125	104	10	141		1	3	42	39	110	3 072

Število tožb, vloženih proti Španiji, zajema tudi tožbo na podlagi člena 170 Pogodbe ES (postal člen 227 ES), ki jo je vložila Belgija.

Število tožb, vloženih proti Franciji, zajema tudi tožbo na podlagi člena 170 Pogodbe ES (postal člen 227 ES), ki jo je vložila Irska.

Število tožb, vloženih proti Združenemu kraljestvu, zajema tudi tri tožbe na podlagi člena 170 Pogodbe ES (postal člen 227 ES), od katerih je eno vložila Francija in dve Španija.

¹ Členi 93, 169, 170, 171, 225 Pogodbe ES (postali členi 88 ES, 226 ES, 227 ES, 228 ES in 298 ES), členi 141 AE, 142 AE, 143 AE in člen 88 PJ.

Poglavje II

Sodišče prve stopnje
Evropskih skupnosti

A – Dejavnost Sodišča prve stopnje leta 2007

Marc Jaeger, predsednik

Leto 2007 je bilo za Sodišče prve stopnje Evropskih skupnosti leto sprememb in tranzicije. Po širitvi Evropske unije na Republiko Bolgarijo in Romunijo sta se na začetku leta kolegiju sodnikov pridružila dva nova člana, T. Tchipev in V. Ciucă. Septembra 2007 je predsednik B. Vesterdorf, ki je bil član Sodišča prve stopnje od njegove ustanovitve leta 1989 in skoraj deset let njegov predsednik, prenehal opravljati svoje funkcije in nadomestil ga je S. Frimodt Nielsen. Istočasno so sodnike R. García-Valdecasasa y Fernández, ki je bil prav tako član tega sodišča od njegove ustanovitve, J. Pirunga in H. Legala, katerih mandati so se iztekli, nadomestili S. Soldevila Frago, A. Dittrich in L. Truchot. Nazadnje je Sodišče prve stopnje v spremenjeni sestavi izvolilo M. Jaegerja za svojega novega predsednika.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje izreklo prve odločbe kot sodišče, pristojno za odločanje o pritožbah zoper odločitve sodnih oddelkov, ustanovljenih na podlagi člena 220, drugi odstavek, ES in člena 225a ES in uvedenih s Pogodbo iz Nice. Sodišče prve stopnje je tako kljub svojemu imenu pristojno za odločanje o pritožbah zoper odločbe Sodišča za uslužbenke Evropske unije, kot je določeno v členih od 9 do 13 priloge k Statutu Sodišča. Ti novi spori so bili za sedaj dodeljeni *ad hoc* senatu, pritožbenemu senatu, ki ga sestavljajo predsednik Sodišča prve stopnje in izmenično štirje predsedniki senatov.

Preteklo leto sta zaznamovali razglasitvi sodb velikega senata Sodišča prve stopnje v zadevah Microsoft proti Komisiji¹ in API proti Komisiji². Obravnava teh zadev, še posebej prve, je od trinajstih članov tega senata zahtevala presojo zapletenih in občutljivih ekonomskih in pravnih problemov.

S statističnega vidika je bilo to leto vloženih 522 zadev, kar je veliko v primerjavi z letom 2006 (432). Nasprotno pa se je znižalo število rešenih zadev (397 v primerjavi s 436 leta 2006). Kljub temu je treba poudariti, da se je povečalo število zadev, rešenih s sodbami (247 v primerjavi z 227 v 2006), in predlogov za izdajo začasnih odredb (41 v primerjavi s 24 v 2006). Poleg tega, da je bilo veliko sredstev namenjenih obravnavi zadeve Microsoft proti Komisiji in da v primerjavi s preteklimi leti ni bilo velikih skupin enakih ali povezanih zadev, je razlog za znižanje števila rešenih zadev, da so vložene tožbe pri Sodišču prve stopnje vse bolj zapletene in raznovrstne. Kljub temu je zaradi neravnovesja med vloženimi in rešenimi zadevami število nerešenih zadev naraslo, kar poveča tveganje za podaljšanje postopkov.

Sodišče prve stopnje, ki se zaveda nastalega položaja, je začelo temeljito preučevati svoje delovanje in način dela, da bi povečalo svojo učinkovitost. V zvezi s tem je bilo že ugotovljeno, da je treba spremeniti organiziranost Sodišča prve stopnje, predvsem zaradi boljšega izkoriščanja povečanja števila njegovih članov. Tako je od 25. septembra 2007 Sodišče prve stopnje sestavljeno iz osmih senatov treh sodnikov ali – če to upravičuje pomembnost zadeve – petih sodnikov (razširjena sestava).

¹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 17. septembra 2007 (T-201/04).

² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 (T-36/04).

Namen navedb v zvezi z dejavnostjo Sodišča prve stopnje, ki sledijo, je podati nujno selektiven pregled bogate sodne prakse in zapletenosti vprašanj, o katerih je odločalo Sodišče prve stopnje.

I. Spori o zakonitosti

Dopustnost tožb, vloženih na podlagi členov 230 ES in 232 ES

1. Akti, zoper katere je mogoče vložiti tožbo

Akti, zoper katere je mogoče vložiti ničnostno tožbo v smislu člena 230 ES, so lahko samo ukrepi z zavezujočimi pravnimi učinki, ki posegajo v interese tožeče stranke in bistveno spremenijo njen pravni položaj³.

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals proti Komisiji*⁴ presodilo, da če se podjetje sklicuje na zaupnost komunikacije med odvetniki in strankami, da bi ugovarjalo zasegu listine, ima odločba, s katero Komisija zavrne to zahtevo, pravne učinke za to podjetje in jo je torej mogoče izpodbijati. Ta odločba zadevnemu podjetju namreč zavrne varstvo, ki ga določa pravo Skupnosti, ter je dokončna in neodvisna od končne odločbe, s katero bi se lahko ugotovilo kršitev pravil konkurence. Poleg tega je Sodišče prve stopnje presodilo, da če Komisija brez sprejetja formalne odločbe zaseže listino, ki jo ima zadevno podjetje za zaupno, to fizično dejanje nujno pomeni implicitno odločitev organa, zaradi katere mora biti mogoče vložiti ničnostno tožbo.

Nasprotno pa je Sodišče prve stopnje v sklepu *Vodafone España in Vodafone Group proti Komisiji*⁵ zavrglo kot nedopustno tožbo zoper dopis s pisnimi pripombami Komisije, sprejet na podlagi člena 7(3) Direktive 2002/21⁶ in naslovljen na španski regulativni organ, potem ko ji je ta organ sporočil predlog ukrepov v zvezi s podjetji, ki imajo skupen prevladujoč položaj na španskem trgu mobilnih komunikacij. Sodišče prve stopnje je zavrnilo vsako podobnost s postopki, ki veljajo za državne pomoči in nadzor nad koncentracijami. V bistvu je menilo, da je navedeni dopis del postopka posvetovanja in ne sistema odobritve, ker dejstva, da Komisija ni začela faze podrobne ocene zadevnega ukrepa, ni mogoče enačiti z odobritvijo priglasenega načrtovanega ukrepa.

V zadevi, v kateri je bila izdana sodba *Nizozemska proti Komisiji*⁷, je nizozemska vlada na podlagi člena 95(4) ES zaprosila Komisijo, da zavzame stališče do vprašanja obsega področja uporabe direktive. V zvezi s tem je Sodišče prve stopnje odločilo, da člen 95(4) ES

³ Sodba Sodišča z dne 11. novembra 1981 v zadevi IBM proti Komisiji, 60/81, Recueil, str. 2639.

⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 17. septembra 2007 (T-125/03 in T-253/03).

⁵ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2007 (T-109/06).

⁶ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva) (UL L 108, str. 33).

⁷ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. novembra 2007 (T-234/04).

ni podlaga za to, da država članica od Komisije zahteva, naj sprejme odločitev o obsegu uskladitve, ki jo uvaja direktiva Skupnosti, in/ali o združljivosti nacionalne ureditve s tako direktivo. Ker v skladu z isto določbo le zadevna država članica odloča o tem, ali naj se pošlje uradno obvestilo zaradi pridobitve dovoljenja za odstopanje zaradi izjemnih okoliščin, in ker poleg tega Komisija na podlagi nobene določbe direktive ni pristojna za odločanje o njeni razlagi, je stališče tega organa glede področja uporabe zadevnega ukrepa Skupnosti zgolj mnenje, ki ne zavezuje pristojnih nacionalnih organov in ga ni mogoče izpodbijati.

Sodišče prve stopnje je s sklepom *Commune de Champagne in drugi proti Svetu in Komisiji*⁸ razglasilo za nedopustno tožbo, s katero so švicarske fizične in pravne osebe zahtevale razglasitev ničnosti sklepa Sveta o potrditvi mednarodnega sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o trgovini s kmetijskimi proizvodi. Sodišče je poudarilo, da enostranski akt Skupnosti ne more ustvarjati pravic in obveznosti zunaj ozemlja Skupnosti, določenega v členu 299 ES. V skladu z določbami švicarske pravne ureditve ima lahko le mednarodni sporazum, ki ga ni mogoče izpodbijati in je bil ratificiran po veljavnem postopku, pravne posledice na njenem ozemlju. Izpodbijani sklep nima pravnih učinkov na švicarskem ozemlju in torej ne more spremeniti pravnega položaja tožečih strank na omenjenem ozemlju.

Nazadnje je Italijanska republika v zadevi, v kateri je bila izdana sodba *Italija proti Komisiji*⁹, predlagala razglasitev ničnosti dopisa Komisije, s katerim je ta zahtevala predhodno predložitev določenih podatkov kot pogoj za ugoditev določenim zahtevkom za plačilo, ki jih je Italija vložila v okviru strukturnih skladov Skupnosti. Sodišče prve stopnje je presodilo, da stališče Italijanske republike, da naj bi ji bila z zadevnim dopisom, v skladu s katerim ji do prejema navedenih podatkov ne bodo nakazana zahtevana plačila, naložena sankcija, v bistvu pomeni naznanitev trajnega nedelovanja Komisije. Če bi bilo to nedelovanje nezakonito, ker bi bilo v nasprotju z določbami o strukturnih skladih, bi morala Italijanska republika, da bi ga izpodbijala, vložiti tožbo zaradi nedelovanja v skladu s členom 232 ES, ne pa ničnostno tožbo.

2. Procesno upravičenje – Posamična zadevnost

V skladu z ustaljeno sodno prakso lahko fizične in pravne osebe, na katere odločba ni naslovljena, trdijo, da jih posamično zadeva le, če ta odločba nanje vpliva zaradi določenih njihovih posebnih lastnosti ali zaradi dejanskega položaja, na podlagi katerega se jih razlikuje od vseh drugih oseb, in se jih zato posamično opredeli podobno kot naslovnike¹⁰.

Sodišče prve stopnje je v sklepu *Galileo Lebensmittel proti Komisiji*¹¹ presodilo, da mora tožeča stranka, da se ji prizna procesno upravičenje, pripadati omejeni skupini, poleg tega

⁸ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 3. julija 2007 (T-212/02).

⁹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2007 (T-308/05).

¹⁰ Sodba Sodišča z dne 15. julija 1963 v zadevi Plaumann proti Komisiji, (25/62, Recueil, str. 199, 223).

¹¹ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 28. avgusta 2007 (T-46/06) (v pritožbenem postopku, C-483/07 P).

pa mora Komisija tej skupini nuditi posebno varstvo. Natančneje, odločilno za ugotovitev, katere posameznike splošni akt posamično zadeva, je posebno varstvo, do katerega so ti upravičeni na podlagi prava Skupnosti.

Sodba *Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia*¹², v okviru katere je tožeča stranka predlagala razglasitev ničnosti določbe uredbe, s katero se je omejilo pravico do uporabe imena „Tocai friulano“, je Sodišču prve stopnje omogočila pojasniti, v katerih okoliščinah lahko tožeča stranka utemelji svoje procesno upravičenje z načeli, določenimi v sodbi Sodišča Codorníu proti Svetu¹³. Sodišče prve stopnje je presodilo, da v obravnavanem primeru splošni akt ni oviral tožeče stranke, za razliko od družbe Codorníu, pri izvrševanju pravice intelektualne lastnine, ki jo je registrirala in tradicionalno uporabljala dalj časa pred sprejetjem navedenega akta. Ime „Tocai friulano“ pravzaprav ni geografska oznaka, ki bi bila pomembna za pravice intelektualne lastnine in bi zato uživala posebno varstvo.

Sodišče prve stopnje je prav tako poudarilo, da splošni interes, ki ga ima lahko regija kot subjekt, pristojen za gospodarska in družbena vprašanja na svojem ozemlju, za dosego ugodnega rezultata za svoj gospodarski razcvet, ne more zadostovati za to, da bi se štel, da je ta regija posamično prizadeta. Poleg tega posebne zakonske in podzakonske pravice, ki jih eventualno lahko ima pravna oseba javnega prava države članice, z izjemo države, tej osebi ne morejo podeliti posamičnega interesa za to, da bi predlagala razglasitev ničnosti določbe prava Skupnosti, ki ne vpliva na obseg njenih pristojnosti, ker oseba, ki je nosilec teh posebnih pravic, slednjih načeloma ne izvršuje v svojem interesu.

Nazadnje, v zadevi, v kateri je bila izdana sodba *Alrosa proti Komisiji*¹⁴, je tožeča stranka predlagala razglasitev ničnosti odločbe, s katero je Komisija odločila, da so zaveze družbe De Beers s prevladujočim položajem na trgu, da bo zmanjšala nabavne količine surovih diamantov in jih kasneje prenehala kupovati od tožeče stranke, zavezujoče. Sodišče prve stopnje je po uradni dolžnosti preizkusilo tožbo in presodilo, da odločba tožečo stranko posamično zadeva, ker je bila sprejeta po končanem postopku, v katerem je tožeča stranka odločilno sodelovala, ker je bila izdana z namenom prekiniti dolgotrajne trgovinske odnose tožeče stranke z družbo De Beers in ker se z njo lahko precej vpliva na konkurenčni položaj tožeče stranke na trgu dobave in proizvodnje surovih diamantov.

3. Pravni interes

V zadevi, v kateri je bila izdana sodba *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse proti Komisiji*¹⁵, je tožeča stranka izpodbijala odločbo pooblaščenca za zaslišanje Komisije, s katero je bila zavrnjena njena prošnja za zaupno obravnavo določenih odlomkov besedila odločbe Komisije (v nadaljevanju: odločba o peroksidih), ki je vsebovala navedbe o vlogi tožeče stranke v zvezi z vrsto omejevalnih sporazumov na določenih trgih organskih peroksidov. Vendar Komisija, ker je postopek zoper tožečo stranko zastaral, v izreku odločbe

¹² Sklep Sodišča prve stopnje z dne 12. marca 2007 (T-417/04).

¹³ Sodba Sodišča z dne 18. maja 1994 (C-309/89, Recueil, p. I-1853).

¹⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 (T-170/06).

¹⁵ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. oktobra 2007 (T-474/04).

o peroksidih ni ugotovila sodelovanja tega podjetja pri kršitvi. Sodišče prve stopnje je zavrnilo izjemo, na katero se je sklicevala Komisija, v skladu s katero naj tožeča stranka, ki ni izpodbijala odločbe o peroksidih, ne bi imela pravnega interesa vložiti tožbo zoper odločbo pooblaščenca za zaslišanje. Nasprotno, presodilo je, da bi razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe lahko pomenila korist za tožečo stranko v tem, da bi morala Komisija upoštevati pravno utemeljen interes tožeče stranke za varovanje zaupnosti zadevnih podatkov. Poleg tega dejstvo, da so bili omenjeni podatki že objavljeni, ne odvzame tožeči stranki pravnega interesa za vložitev tožbe, saj če se njihovo razširjanje nadaljuje na spletni strani Komisije, to ne preneha škodovati ugledu tožeče stranke, kar pomeni, da dejanski interes obstaja.

V zadevi, v kateri je bila izdana sodba *Ufex in drugi proti Komisiji*¹⁶, so tožeče stranke izpodbijale odločbo Komisije, s katero je bila zavrnjena njihova pritožba. Njihov pravni interes je bil izpodbijan v tem smislu, kot so menile intervenientke v podporo Komisiji, da naj Komisija tudi v primeru razglasitve ničnosti izpodbijanega akta ne bi mogla ugotoviti obstoja prijavljene kršitve, ker naj bi bila zaradi predolgega upravnega postopka kršena pravica do obrambe navedenih strank. V zvezi s tem je Sodišče prve stopnje presodilo, da se tožeči stranki, ki je vložila ničnostno tožbo zoper odločbo Komisije, s katero je bila zavrnjena pritožba, ki jo je vložila zaradi prijave ravnanja, ki bi lahko pomenilo zlorabo prevladujočega položaja, lahko pravni interes odreče le v izjemnih okoliščinah, predvsem če je mogoče z gotovostjo ugotoviti, da Komisija ni mogla sprejeti odločbe o ugotovitvi kršitve, ki bi se jo lahko pripisalo tej družbi s prevladujočim položajem.

4. Dopustnost na področju državnih pomoči

a) Pojem zadevne stranke

Več odločb, sprejetih leta 2007, je Sodišču prve stopnje omogočilo, da je natančneje opredelilo veljavnost sodne prakse¹⁷, v skladu s katero ima zadevna stranka v smislu člena 88(2) ES pravni interes za razglasitev ničnosti odločbe, sprejete v predhodni fazi preučitve pomoči iz člena 88(3) ES, da bi zavarovala svoje procesne pravice.

Sodišče prve stopnje je s sklepom *SID proti Komisiji*¹⁸ sindikatu mornarjev, ki je vložil pritožbo v zvezi z določenimi davčnimi ukrepi, ki so veljali za mornarje, zaposlene na ladjah, vpisanih v danske mednarodne registre, zanikalo lastnost zadevne stranke. Sindikat mornarjev in njegovi člani v bistvu niso bili konkurenti upravičencev do zadevnih ukrepov. Če lahko predstavniški organi delavcev podjetja, ki je upravičeno do pomoči, kot zadevne stranke predložijo Komisiji svoja stališča do socialnih preudarkov, pa ostaja dejstvo, da v obravnavanem primeru morebitni socialni vidiki izhajajo iz uvedbe navedenega registra in ne iz spornih davčnih ukrepov, ki jih je preučila Komisija, da bi

¹⁶ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 (T-60/05).

¹⁷ Sodba Sodišča z dne 13. decembra 2005 v zadevi Komisija proti Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, ZOdl., str. I-10737.

¹⁸ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 23. aprila 2007 (T-30/03) (v pritožbenem postopku, C-319/07 P).

presodila njihovo skladnost s skupnim trgov. Socialni vidiki, ki se nanašajo na ta register, torej niso neposredna vez z izpodbijano odločbo.

Sodišče prve stopnje je s sodbo *Fachvereinigung Mineralfaserindustrie proti Komisiji*¹⁹, potem ko je ugotovilo, da so bile članice tožeče stranke zadevne stranke, ki so imele pravni interes za varstvo svojih procesnih pravic, in da je tožeča stranka dejansko trdila, da bi morala Komisija uvesti formalni postopek preiskave iz člena 88(2) ES, ker se je soočila z resnimi težavami v zvezi s skladnostjo pomoči s skupnim trgov, razglasilo tožbo za dopustno in dodalo, da čeprav so bili dodatni tožbeni razlogi po temelju nedopustni kot taki, je treba kljub temu preučiti navedene trditve, da bi se ugotovilo, ali se je Komisija res soočila z resnimi težavami.

Enaka problematika je bila obravnavana v okviru tožbe zaradi nedelovanja na podlagi člena 232 ES v zadevi *Asklepios Kliniken*²⁰, v kateri je nemška družba, specializirana za upravljanje zasebnih bolnišnic, vložila tožbo na ugotovitev, da Komisija protipravno ni zavzela stališča glede pritožbe o obstoju državnih pomoči, ki naj bi jih nemške oblasti dodelile javnim bolnišnicam. Sodišče prve stopnje je opozorilo, da sta člena 230 ES in 232 ES izraz istega pravnega sredstva. Tako kot člen 230, četrti odstavek, ES dopušča posameznikom, da vložijo tožbo za razglasitev ničnosti akta Skupnosti, ki jih zadeva neposredno in posamično, jim člen 232, tretji odstavek, ES omogoča, da zoper institucijo, ki ni sprejela akta, ki bi jih zadeval na enak način, vložijo tožbo zaradi nedelovanja²¹.

b) Program pomoči

V zadevi *Salvat père & fils in drugi proti Komisiji*²² je Komisija sprejela odločbo, s katero je določene ukrepe, ki so jih francoske oblasti sprejele za financiranje sektorskega programa pomoči za vinogradnike, ki proizvajajo manjše količine vina, opredelila kot državne pomoči, nezdržljive s skupnim trgov. Tako je Francoski republiki naložila, da te pomoči, ki so bile izplačane nezakonito, izterja od njihovih prejemnikov.

Na podlagi sodne prakse Sodišča, v skladu s katero dejanskega prejemnika individualne pomoči, ki je bila dodeljena z naslova splošne sheme, odločba Komisije, ki nalaga vračilo te pomoči, posamično zadeva²³, je Sodišče prve stopnje opozorilo, da okoliščina, da v izpodbijani odločbi niso opredeljena podjetja, ki so prejemniki zadevne pomoči, velja v objektivno določenih položajih in ima pravne posledice za kategorijo oseb, ki so določene splošno in abstraktno, ter ne vodi k nedopustnosti tožbe. Nasprotno pa je Sodišče prve

¹⁹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. septembra 2007 (T-375/03).

²⁰ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 v zadevi *Asklepios Kliniken proti Komisiji*, (T-167/04).

²¹ Sodba Sodišča z dne 18. novembra 1970 v zadevi *Chevalley proti Komisiji* (15/70, Recueil, str. 975) in sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. maja 2006 v zadevi *Air One proti Komisiji* (T-395/04, ZOdl., str. II-1343).

²² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. septembra 2007 (T-136/05). V zvezi s tem vprašanjem glej tudi sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 v zadevi *Italija in Brandt Italia proti Komisiji* (T-239/04 in T-323/04).

²³ Sodba Sodišča z dne 19. oktobra 2000 v zadevi *Italija in Sardegna Lines proti Komisiji* (C-15/98 in C-105/99, Recueil, str. I-8855).

stopnje opozorilo, da so se dodeljeni zneski razlikovali glede na podjetja in so bili torej individualizirani glede na značilnosti posameznega podjetja, in ugotovilo, da je bila ena od tožečih strank dejanska prejemnica individualne pomoči, ki ji je bila dodeljena na podlagi zadevne sektorske sheme pomoči in katere vračilo je odredila Komisija. Ta del izpodbijane odločbe je tožečo stranko zato zadeval neposredno in posamično.

5. Spori o pravicah do emisije toplogrednih plinov

Leto 2007 je zaznamoval nov spor na podlagi tožbe, ki so jo vložili posamezniki zoper ukrepe, ki jih je sprejela Komisija in jih naslovila na države članice v okviru sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, določenega z Direktivo 2003/87²⁴. Ta direktiva je uvedla sistem za trgovanje s pravicami, da bi pospešila zmanjšanje emisij, glede katerih je treba dodeliti pravice, ki upravljavcu, njihovem imetniku, dovoljujejo določeno količino emisije toplogrednih plinov, pri čemer morajo biti te pravice dodeljene v skladu z nacionalnimi načrti razdelitve (v nadaljevanju: NNR), ki so bili priglašeni Komisiji.

Nobena od vloženih tožb, ki so jih podjetja, ki so jim bile dodeljene pravice, vložila zoper odločbe Komisije, ni bila dopustna, in to iz različnih razlogov glede na vrsto izpodbijane odločbe.

a) Odločbe o nevložitvi ugovora zoper priglašen NNR

Z uporabo besedne, sistematične in teleološke razlage Direktive 2003/87 je Sodišče prve stopnje v sklepu *EnBW Energie Baden-Württemberg proti Komisiji*²⁵ odločilo, da je Komisija po navedeni direktivi le omejeno pooblaščenca za zavrnitev in se lahko tudi odreče uporabi tega pooblastila, ker če Komisija izrecno ne ugovarja v roku, določenem v direktivi, postane NNR pravnomočen in ga država članica lahko uporabi. Sodišče prve stopnje je sklenilo, da kadar odločba vsebuje izrecno odobritev določenih vidikov NNR, ni mogoče šteti, da dovoljuje, niti implicitno, celoten NNR, ker tožeča stranka nima pravnega interesa za izpodbijanje drugih vidikov NNR²⁶.

²⁴ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, str. 32).

²⁵ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 2007 (T-387/04).

²⁶ Opazili bomo, da je bil ta nemški NNR za obdobje 2005-2007 obravnavan v sodbi Sodišča prve stopnje z dne 7. novembra 2007 v zadevi Nemčija proti Komisiji (T-374/04). S to sodbo je bila odločba Komisije razglašena za nično zaradi napačne uporabe prava, ker je Komisija možnost naknadne prilagoditve iz NNR, ki je nemškim oblastem dopuščala znižanje števila pravic, dodeljenih določeni napravi, in prenos odvzetih pravic v rezervo, če je upravljavec zamenjal staro napravo z novo, katere proizvodne zmogljivosti so bile manjše, razglasila za neskladno z Direktivo 2003/87. Sodišče prve stopnje je poudarilo, da nobena določba Direktive 2003/87 ne prepoveduje poznejše spremembe števila pravic, ki so bile dodeljene posamično, saj ima država diskrecijo glede njihovega znižanja.

Iz podobnih razlogov je Sodišče prve stopnje v sklepu *US Steel Košice proti Komisiji*²⁷ presodilo, da odločba Komisije o nevložitvi ugovora zoper slovaški NNR ni privedla do podelitve dovoljenja, ki bi ustvarjalo pravice, saj za slovaške ukrepe glede na njihove značilnosti tako dovoljenje ni bilo potrebno. Izpodbijana odločba v teh okoliščinah ni mogla imeti zavezujočih pravnih učinkov, ki bi vplivali na interese tožeče stranke, in torej ni bila izpodbojni akt.

S sklepom *Cemex UK Cement proti Komisiji*²⁸ je Sodišče prve stopnje tožbo za razglasitev ničnosti odločbe Komisije, ki ni vložila ugovora zoper dodelitev posamičnih pravic, ki so bile tožeči stranki dodeljene z NNR in za katere je slednja menila, da so nezadostne in v nasprotju z direktivo, razglasilo za nedopustno zaradi neobstoja posamične zadevnosti, ker je bilo zgolj Združeno kraljestvo odgovorno za izvršitev NNR ter dodelitev posebnih pravic za posamezne naprave.

b) Odločbe o nezdružljivosti NNR

Sodišče prve stopnje je v sklepu *Fels-Werke in drugi proti Komisiji*²⁹ presodilo, da odločba Komisije, s katero je bila s prejšnjim NNR uvedena metoda dodelitve, ki je bila naklonjena novim napravam, razglašena za nezdružljivo, tožečih strank ni posamično zadevala. Ta odločba se na tožeče stranke in na druge upravljavce naprav, ki so v enakem položaju, v bistvu nanaša enako. Imetnik pravice, ki izhaja iz nemške ureditve, v zvezi s prejšnjim obdobjem dodeljevanja, ki jo odločba morebiti postavlja pod vprašaj, ne more biti individualiziran zgolj na podlagi njenega obstoja, kadar se z uporabo splošnega in abstraktnega pravila to pravico dodeli več upravljavcem, ki so določeni objektivno.

Zadeva *US Steel Košice proti Komisiji*³⁰ se je nanašala na razglasitev ničnosti odločbe Komisije, s katero so bili določeni vidiki slovaškega NNR za obdobje 2008-2012 razglašeni za nezdružljive z Direktivo 2003/87³¹ in s katero se je zahtevalo zmanjšanje celotne količine predvidenih pravic. Sodišče prve stopnje je presodilo, da omenjena direktiva in izpodbijana odločba nista vodili do samodejne razdelitve skupnega števila pravic med posamezne naprave, ki naj bi se pokazalo v določenih odstotkih pravic, dodeljenih tožeči stranki in drugim napravam. Izpodbijana odločba tožeče stranka torej ni neposredno zadevala, saj bi bilo morebitno zmanjšanje njenih pravic posledica izvrševanja diskrecije slovaške vlade, kateri ni treba zmanjšati števila posameznih pravic tožeče stranke, ne sme pa preseči omejitev celotne količine pravic, ki jih lahko dodeli.

²⁷ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 1. oktobra 2007 (T-489/04).

²⁸ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 6. novembra 2007 (T-13/07).

²⁹ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 11. septembra 2007 (T-28/07) (v pritožbenem postopku, C-503/07 P).

³⁰ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 1. oktobra 2007 (T-27/07) (v pritožbenem postopku, C-6/08 P).

³¹ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, str. 32).

Sodišče prve stopnje je v sklepu *Drax Power in drugi proti Komisiji*³² presodilo, da odločba Komisije, s katero je bil zavrnjen predlog Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, da spremeni svoj začasni NNR zaradi povečanja dokončnega skupnega števila pravic, ki jih lahko dodeli, tožeče stranke ni neposredno zadevala.

Pravila konkurence za podjetja

1. Prispevek sodne prakse na področju člena 81 ES

a) Uporaba člena 81(3) ES

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Duales System Deutschland proti Komisiji*³³, v kateri je odločalo o zakonitosti odločbe o izjemi, sprejete na podlagi Uredbe št. 17³⁴ in s katero so bile njenemu upravičencu naložene obveznosti, presodilo, da zaveza, ki jo je v upravnem postopku kot odgovor na pomisleke Komisije dalo podjetje, učinkuje kot razjasnitev vsebine dogovorov, ki so bili priglašeni z namenom pridobitve negativnega izvida ali izjeme na podlagi člena 81 ES, in Komisiji nakazuje, kako namerava to podjetje ravnati v prihodnosti. Zato je Komisija upravičeno sprejela odločbo in pri tem upoštevala to zavezo, Sodišču prve stopnje pa ni treba preučiti njene zakonitosti z vidika elementa, ki se mu je tožeča stranka odrekla v upravnem postopku.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da lahko Komisija, kadar naprave, ki so last pogodbenih partnerjev enega podjetja, ki pokriva bistveni del povpraševanja, pomenijo ozko grlo za njegove konkurente, navedenemu podjetju kot pogoj za izjemo naloži obveznost, da skupaj s konkurenti deljeno uporablja navedene naprave, ker bi bila v nasprotnem primeru slednjim dejansko odvzeta vsaka resna možnost vstopiti in ostati na zadevnem trgu.

b) Enotna kršitev

Sodišče prve stopnje je v sodbi *BASF in UCB proti Komisiji*³⁵ poudarilo, da pojem „enotni cilj“, ki opredeljuje enotno in trajajočo kršitev, ne more biti določen s splošnim sklicevanjem na izkrivljanje konkurence na trgu zadevnega proizvoda, ker je vplivanje na konkurenco sestavni del vsakega ravnanja, za katerega se uporablja člen 81(1) ES. Taka opredelitev pojma enotni cilj bi lahko pojmu enotne in trajajoče kršitve odvzela del njegovega smisla, ker bi morale biti posledično več ravnanj, ki se nanašajo na gospodarski sektor in so prepovedana s členom 81(1) ES, sistematično opredeljenih kot sestavni deli enotne kršitve.

³² Sklep Sodišča prve stopnje z dne 25. junija 2007 (T-130/06).

³³ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 24. maja 2007 (T-289/01).

³⁴ Uredba št. 17 Prva uredba o izvajanju členov 85 in 86 Pogodbe (UL 1962, 13, str. 204).

³⁵ Sodbi Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2007 (T-101/05 in T-111/05).

V zvezi s spornimi omejevalnimi sporazumi je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da svetovni in evropski dogovori niso mogli biti hkrati uporabljeni, da so sledili različnim ciljem, da so bili uresničeni z različnimi metodami in da Komisija ni dokazala namere evropskih proizvajalcev pristopiti k svetovnim dogovorom z namenom kasnejše razdelitve trga Evropskega gospodarskega prostora. Svetovni in evropski dogovori so torej pomenili dve ločeni kršitvi. Glede na to, da je kršitev s sodelovanjem pri svetovnem omejevalnem sporazumu zastarala, je Sodišče prve stopnje izpodbijano odločbo razglasilo za nično v delu, v katerem tožečima strankama nalaga globo zaradi sodelovanja pri tem omejevalnem sporazumu.

c) Globe

Iz sodbe *Prym in Prym Consumer proti Komisiji*³⁶ izhaja, da je Komisiji naložena obveznost, da v odločbi, sprejeti z uporabo člena 81 ES, izvede opredelitev zadevnega trga le takrat, kadar brez take opredelitve ni mogoče določiti, ali omejevalni sporazum lahko vpliva na trgovino med državami članicami in ali je njegov cilj ali učinek kršitev konkurence. Kadar je cilj dogovora razdelitev trga proizvodov in geografskega trga, Komisija ni dolžna opredeliti trga za uporabo člena 81 ES. Vendar so dejanske ugotovitve o zadevnem trgu primerne, če v izreku odločbe ni ugotovljena kršitev, pa je vseeno naložena globa. V skladu s smernicami o načinu določanja glob³⁷ je treba pri presoji teže kršitve upoštevati njen dejanski vpliv na trg, kjer se ga lahko meri, ter dejansko gospodarsko zmožnost kršiteljev, da povzročijo večjo škodo drugim subjektom. Presoja teh dejavnikov zahteva določitev velikosti in delov trga, ki pripadajo zadevnim podjetjem.

Ker pa je šlo za kršitev zaradi delitve trga proizvodov in geografskega trga, ki so jo smernice označile za „zelo resno“, je Sodišče prve stopnje menilo, da neobrazložitev v zvezi z opredelitvijo trga v obravnavani zadevi ne more privedi do razveljavitve ali zmanjšanja globe glede na to, da je Komisija izbrala minimalen izhodiščni znesek, ki je glede na navedene smernice določen za tako kršitev.

V sodbi *Bolloré in drugi proti Komisiji*³⁸ je Sodišče prve stopnje uporabilo svojo neomejeno pristojnost v dveh pogledih. Prvič, Sodišče prve stopnje je opozorilo, da čeprav za dokaz kršitve ni pomembno, da eno podjetje ni sodelovalo pri vseh bistvenih dejanjih omejevalnega sporazuma, je treba tako dejanje upoštevati pri presoji teže kršitve in po potrebi pri določitvi globe, ter za 15 odstotkov znižalo končno globo, naloženo enemu od podjetji, ker Komisija ni dokazala, da nesodelovanja pri delitvah trga ni upoštevala v vseh parametrih, ki so privedli do določitve končne globe, ki je bila naložena temu podjetju. Drugič, v okviru zmanjšanja globe zaradi sodelovanja je Sodišče prve stopnje menilo, da čeprav je družba Mougéot, za razliko od družbe AWA, predložila dokumente iz spornega obdobja in čeprav so bile glede nekaterih vprašanj te izjave bolj natančne, so se podatki,

³⁶ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 (T-30/05) (v pritožbenem postopku, C-534/07 P).

³⁷ Smernice o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 15(2) Uredbe št. 17 in člena 65(5) pogodbe ESPJ (UL 1998, C 9, str. 3).

³⁸ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 26. aprila 2007 (T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 in T-136/02) (v pritožbenem postopku, C-322/07 P).

ki jih je predložila družba AWA, nanašali na daljše obdobje in so zajeli večji geografski prostor, ter ugotovilo, da je bilo njuno sodelovanje podobno. Družbi AWA je zato dodelilo enako znižanje, kot je bilo tisto, do katerega je bila upravičena družba Mougeot.

Prav tako je Sodišče prve stopnje v zgoraj navedeni sodbi *BASF in UCB proti Komisiji*, potem ko je ugotovilo, da je kršitev zaradi sodelovanja tožečih strank pri svetovnih dogovorih zastarala, ponovno izračunalo globo, ki jima jo je naložila Komisija. Glede družbe BASF je Sodišče prve stopnje navedlo, da dejstvo, da podjetje Komisiji predloži podatke v zvezi z dejanji, za katera mu ne bi bila naložena nikakršna globa, ne pomeni sodelovanja, za katero bi veljalo obvestilo o ugodni obravnavi iz leta 1996³⁹. Ker so se glavni elementi dokazov, ki jih je v zvezi s svojim sodelovanjem predložila družba BASF, nanašali na svetovne dogovore in ker je bilo ugotovljeno, da je kršitev, ki se je nanašala na te dogovore, zastarala, je Sodišče prve stopnje menilo, da to podjetje ni bilo več upravičeno do 10-odstotnega znižanja, ki mu je bilo dodeljeno s tega naslova. Sodišče prve stopnje je menilo, da mora glede na značilnosti kršitve izhodiščna globa, ki se nanaša na evropske dogovore, ostati enaka tisti, ki je določena za skupek dogovorov, ker ugotovitev, da družbe BASF ni bilo mogoče kaznovati za eno od očitanih ravnanj zaradi zastaranja, ne privede do znižanja globe, ki ji je bila naložena. Kljub znižanju zaradi navedenega zastaranja je končni znesek, ki ga je določilo Sodišče prve stopnje, znašal 35,024 milijona eurov, kar je 54.000 eurov več od globe, ki jo je Komisija naložila družbi BASF.

V sodbi *Coats Holdings in Coats proti Komisiji*⁴⁰ je Sodišče prve stopnje menilo, da je bila vloga tožeče stranke v bistvu zgolj pospeševanje uveljavitve okvirnega omejevalnega sporazuma. Glede na to, da se je njena vloga torej bolj približala vlogi posrednika kot vlogi polnopravnega člana omejevalnega sporazuma, je Sodišče prve stopnje odločilo, da je primerno znižati globo za 20 odstotkov, da bi se upoštevale te olajševalne okoliščine.

d) Odgovornost za kršitveno ravnanje

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Akzo Nobel in drugi proti Komisiji*⁴¹ poudarilo, da lahko Komisija odločbo o naložitvi glob naslovi na matično družbo iz skupine družb na podlagi dejstva, da obe tvorita eno samo podjetje v smislu člena 81 ES, ne pa na podlagi nagovarjanja h kršitvi med matično in hčerinsko družbo ali celo vpletenosti prve v navedeno kršitev.

V posebnem primeru, kadar ima matična družba v lasti ves kapital svoje hčerinske družbe kršiteljice, je podana preprosta domneva, da navedena matična družba odločilno vpliva na ravnanje hčerinske družbe. Matična družba mora ovreči to domnevo, s tem da predloži Sodišču prve stopnje v presojo vse dokaze o organizacijskih, gospodarskih in pravnih povezavah s hčerinsko družbo, da bi dokazala, da nista enoten gospodarski subjekt.

³⁹ Sporočilo Komisije z dne 18. julija 1996 o nenalaganju ali zniževanju glob v kartelnih zadevah (UL 1996, C 207, str. 4).

⁴⁰ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 (T-36/05) (v pritožbenem postopku, C-468/07 P).

⁴¹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2007 (T-112/05).

2. Prispevek sodne prakse na področju člena 82 ES

a) Sodba Microsoft proti Komisiji

Dejavnost Sodišča prve stopnje je bila letos zaznamovana z zadevo, v kateri je bila izdana sodba *Microsoft proti Komisiji*⁴², ki jo je razglasil veliki senat in s katero je bila zavrnjena tožba za razglasitev ničnosti odločbe Komisije⁴³.

Poleg globe več kot 497 milijonov eurov je Komisija družbi Microsoft naložila, da naj odpravi ugotovljeni zlorabi, s tem da razkrije nujne informacije o interoperabilnosti podjetjem, ki želijo razvijati in distribuirati operacijske sisteme za strežnike delovnih skupin, in da ponudi v prodajo različico operacijskega sistema Windows PC, ki ne vsebuje programa Windows Media Player. Da bi pomagal Komisiji pri nadziranju upoštevanja korektivnih ukrepov, je bil v odločbi določen mehanizem spremljanja, ki zajema imenovanje neodvisnega pooblaščenca.

Sodišče prve stopnje je zavrglo vse zahteve tožeče stranke glede zlorab prevladujočega položaja, ki jih je ugotovila Komisija, ter korektivnih ukrepov in naloženih glob, vendar pa je za nične razglasilo določbe o neodvisnem pooblaščenca.

Prvič, Sodišče prve stopnje je glede zlorabe zaradi odklonitve razkritja informacij o interoperabilnosti zavrnilo vse trditve družbe Microsoft, s katerimi je izpodbijala pojem in stopnjo interoperabilnosti, ki ju je ugotovila Komisija, ter skladnost naloženih korektivnih ukrepov. Nato je preučilo vprašanje pravic intelektualne lastnine ali poslovnih skrivnosti, ki naj bi zajemale komunikacijske protokole Microsofta ali njihove specifikacije. Sodišče prve stopnje je ob sklicevanju na sodno prakso Sodišča⁴⁴ poudarilo, da lahko imetnik lastninske pravice le v izjemnih okoliščinah z uresničevanjem izključne pravice povzroči tako zlorabo, in sicer, prvič, kadar se zavrnitev nanaša na proizvod ali storitev, ki je nepogrešljiva za izvajanje dane dejavnosti na sosednjem trgu, drugič, kadar se z zavrnitvijo lahko izključi vsakršno učinkovito konkurenco na sosednjem trgu, tretjič, kadar zavrnitev pomeni oviro za pojav novega proizvoda, za katerega obstaja potencialno povpraševanje potrošnikov in, nazadnje, kadar ta zavrnitev ni objektivno upravičena.

Ob ugotavljanju, ali so bile te okoliščine v obravnavanem primeru izpolnjene, je Sodišče prve stopnje presodilo, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, s tem da je menila, prvič, da morajo biti konkurenčni operacijski sistemi, da bi bili lahko ekonomsko konkurenčni operacijskim sistemom Windows za strežnike delovnih skupin, sposobni interoperirati z arhitekturo domene Windows enako kot s sistemi Windows, drugič, da se je

⁴² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 17. septembra 2007 (T-201/04).

⁴³ Odločba Komisije 2007/53/ES z dne 24. maja 2004 v zvezi s postopkom na podlagi člena 82 Pogodbe ES in člena 54 Sporazuma EGP proti Microsoft Corp. (zadeva št. COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (UL 2007, L 32, str. 23).

⁴⁴ Sodbe Sodišča z dne 5. oktobra 1988 v zadevi Volvo (238/87, Recueil, str. 6211), z dne 6. aprila 1995 v zadevi RTE in ITP proti Komisiji, imenovana „Magill“ (C-241/91 P in C-242/91 P, Recueil, str. I-743), z dne 26. novembra 1998 v zadevi Bronner (C-7/97, Recueil, str. I-7791) in z dne 29. aprila 2004 v zadevi IMS Health (C-418/01, Recueil, str. I-5039).

z razvojem trga pokazalo tveganje odprave konkurence na trgu operacijskih sistemov za strežnike delovnih skupin in, tretjič, da je zavrnitev, ki se očita družbi Microsoft, omejevala tehnični razvoj v škodo potrošnikov v smislu člena 82, drugi pododstavek, (b) ES ter da je bil zato v obravnavanem primeru prisoten pojav novega proizvoda. Sodišče prve stopnje opozarja, da Microsoft ni dokazal obstoja nikakršne objektivne utemeljitve svoje zavrnitve razkritja zadevnih informacij o interoperabilnosti in ni zadostno dokazal, da bi imelo razkritje teh informacij velik negativni učinek na njegove spodbude za uvajanje inovacij.

Drugič, Sodišče prve stopnje je glede zlorabe zaradi vezane prodaje operacijskega sistema Windows za osebne računalnike in predvajalnika Windows Media Player menilo, da je bila analiza sestavin vezane prodaje, ki jo je opravila Komisija, skladna s členom 82 ES in s sodno prakso⁴⁵, pri tem pa je opozorilo, da za te sestavine velja: prvič, zavezujoči in vezani proizvod sta dva ločena proizvoda, drugič, zadevno podjetje ima prevladujoči položaj na trgu zavezujočega proizvoda, tretjič, navedeno podjetje potrošnikom ne daje možnosti, da dobijo zavezujoči proizvod brez vezanega proizvoda, in četrtrič, zadevna praksa omejuje konkurenco.

Tretjič, Sodišče prve stopnje je glede mehanizma spremljanja, ki zajema imenovanje neodvisnega pooblaščenca, presodilo, da odločba nima pravne podlage v Uredbi št. 17⁴⁶ in torej presega preiskovalna in izvedbena pooblastila Komisije. Ocenilo je, da je Komisija vzpostavitev takega mehanizma, ki je dal pooblaščenču časovno neomejeno pooblastilo, da neodvisno od Komisije dostopa do Microsoftovih pomoči, informacij, dokumentov, prostorov in zaposlenih ter izvirne kode njegovih upoštevnihi proizvodov, in ki je dal temu pooblaščenču možnost, da ukrepa na lastno pobudo ali na predlog tretjih, presegla položaj, v katerem imenuje svojega zunanjega izvedenca, da ji med preiskavo svetuje, in je prenesla pristojnosti, ki jih lahko izvaja le ona. Komisija je prav tako presegla svoje pristojnosti, s tem da je družbi Microsoft naložila stroške, povezane s pooblaščenčem, saj nobena določba Uredbe št. 17 ni pooblaščala Komisije, da podjetjem naloži stroške, ki jih je imela sama zaradi nadzora izvajanja korektivnih ukrepov.

Glede naložene globe je Sodišče prve stopnje predvsem poudarilo, da obveznost obrazložitve ni pomenila, da bi se moralo navesti številčne podatke o globi ali da bi se moralo pri določitvi izhodiščne globe razlikovati med različnimi ugotovljenimi kršitvami.

b) Odločitve o zavrnitvi tožb

Sodišče prve stopnje je v zgoraj navedeni sodbi *Ufex in drugi proti Komisiji* opozorilo, da Komisija pri izvrševanju svoje diskrecijske pravice lahko odloči, da pritožbe ne bo obravnavala zaradi premajhnega interesa Skupnosti⁴⁷, vendar pa tega ne sme storiti le z

⁴⁵ Glej zlasti sodbi Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 1991 v zadevi Hilti proti Komisiji (T-30/89, Recueil, str. II-1439) in z dne 6. oktobra 1994 v zadevi Tetra Pak proti Komisiji (T-83/91, Recueil, str. II-755).

⁴⁶ Navedena zgoraj.

⁴⁷ O pojmu interes skupnosti glej tudi sodbi Sodišča prve stopnje z dne 3. julija 2007 v zadevi Au lys de France proti Komisiji (T-458/04) in z dne 12. julija 2007 v zadevi AEPI proti Komisiji (T-229/05) (v pritožbenem postopku, C-425/07 P).

utemeljitvijo, da je takšna praksa prenehala, ne da bi preverila, ali so se protikonkurenčni učinki ohranili in, po potrebi, ali je pritožba v interesu Skupnosti zaradi teže očitanih kršitev konkurence ali trajnosti njihovih posledic. Čeprav protikonkurenčni učinki ne obstajajo več, mora Komisija upoštevati trajanje in težo očitanih kršitev.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje pri preučitvi pritožbe v zvezi z deljeno pristojnostjo Komisije in nacionalnih oblasti poudarilo, da subjektivna drža nacionalnih organov ali nacionalnih sodišč, v skladu s katero bi Komisija lažje obravnavala zadevo, ter obstoj sodelovanja med Komisijo in nacionalnim organom ne moreta ustvariti izključne pristojnosti Komisije ali predpostaviti njene odločitve o obstoju interesa Skupnosti. Poleg tega Komisiji ni treba dati prednosti zadevi, če je nacionalno sodišče odložilo odločanje v pričakovanju njene odločitve.

c) Uporaba člena 82 ES za navzkrižne subvencije

Sodišče prve stopnje je v zgoraj navedeni sodbi *Ufex in drugi proti Komisiji* odločilo, da odločitev podjetja, ki ima prevladujoč položaj, da navzkrižne subvencije iz sektorja, v katerem ima zakonit monopol, dodeli v konkurenčno dejavnost svoje hčerinske družbe, sama po sebi ni zloraba prevladujočega položaja ne glede na politiko, ki ji sledita nekonkurenčni in konkurenčni sektor. Dejstvo, da je podjetju dodeljena izključna pravica, da bi se mu zagotovilo opravljanje storitve v splošnem gospodarskem interesu, ne nasprotuje temu, da ima to podjetje dobiček iz njemu pridržanih dejavnosti, in ga ne ovira pri širitvi dejavnosti na področja, ki mu niso pridržana. Vendar lahko pridobivanje lastniških deležev v podjetju in po analogiji dodeljevanje navzkrižnih subvencij povzročita težave zaradi pravil Skupnosti o konkurenci, kadar sredstva, ki jih uporabi podjetje s prevladujočim položajem na trgu, povzročijo pretirano visoke ali diskriminatorne cene ali druge zlorabe na pridržanem trgu. Prenizko fakturiranje storitev, ki jih podjetje s prevladujočim položajem opravi za svojo hčerinsko družbo, zato ni nujno ovira za konkurente, če hčerinska družba uporabi subvencije, zato da ustvari pomemben dobiček ali izplača višje dividende. Enako velja glede dejstva, da ta hčerinska družba prilagodi svoje cene cenam svojih konkurentov in ustvari zelo velik dobiček, če tako ravnanje ne vpliva na strankino izbiro ponudnika.

d) Zloraba prevladujočega položaja

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Duales System Deutschland proti Komisiji (Der Grüne Punkt)*⁴⁸ presodilo, da ravnanje podjetja za upravljanje sistema zbiranja in predelave odpadkov za celotno ozemlje, ki od podjetij, ki uporabljajo njegov sistem, zahteva plačilo embalažnine za celotno količino embalaž, ki so dane na trg z njegovim logotipom v Nemčiji, pomeni zlorabo prevladujočega položaja, če ta podjetja dokažejo, da za del embalaž ali vse ne uporabljajo tega sistema. Vendar to ne izključuje možnosti, da to podjetje naloži ustrezno embalažnino zgolj za uporabo znamke, če je dokazano, da je bila embalaža, označena z njegovim logotipom, zbrana in predelana v drugem sistemu. Namestitev logotipa je storitev, s katero se kupca obvesti, da mu je sistem na voljo.

⁴⁸ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 24. maja 2007 (T-151/01) (v pritožbenem postopku, C-385/07 P).

e) Plenilske cene

Sodišče prve stopnje se je oprlo na sodbo *AKZO proti Komisiji*⁴⁹ in v sodbi *France Télécom proti Komisiji*⁵⁰ opozorilo na dva različna načina analize pri preverjanju, ali je podjetje prodajalo po plenilskih cenah. Cene, ki so nižje od povprečja spremenljivih stroškov, po katerih je storitve ponujalo podjetje, ki je imelo prevladujoč položaj, same po sebi štejejo za zlorabo, ker je edini namen podjetja s takimi cenami odstraniti konkurente, medtem ko cene, ki so nižje od povprečja celotnih stroškov, vendar višje od povprečja spremenljivih stroškov, pomenijo zlorabo, če so določene v okviru načrta, katerega cilj je odstraniti konkurenta. Ta namen odstranitve je treba ugotoviti na podlagi resnih in usklajenih kazalcev, ne da bi se zahtevalo dokaze o konkretnih učinkih zadevnih ravnanj.

Zato prejemkov in stroškov, ki so nastali po kršitvi, ni mogoče upoštevati za oceno stopnje kritja stroškov v zadevnem obdobju. Člen 82 ES dejansko zadeva položaj, ki ga ima zadevno podjetje na skupnem trgu takrat, ko stori kršitev. Vendar pa ni bilo treba dodatno ugotoviti, ali je imelo zadevno podjetje resno možnost, da nadomesti svoje izgube.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje presodilo, da ni mogoče trditi, da je pravica prevladujočega podjetja do prilagoditve cenam konkurence brezpogojna, zlasti kadar naj bi ta pravica vodila k utemeljevanju tožb glede plenilskih cen, ki jih Pogodba sicer prepoveduje. Če podjetju s prevladujočim položajem ni mogoče odreči pravice do ohranjanja njegovih poslovnih interesov, kadar so ti ogroženi, in če mu je treba dati primerno možnost, da ravna ustrezno, pa takega ravnanja ni mogoče dopustiti, če je njegov namen zlasti okrepitev prevladujočega položaja in njegova zloraba.

f) Obveznosti podjetja s prevladujočim položajem

Sodišče prve stopnje je v zgoraj navedeni sodbi *Alrosa proti Komisiji* prvič odločilo o zakonitosti odločbe, s katero so postale zaveze podjetja s prevladujočim položajem zavezujoče, in o učinkih te odločbe na tretje osebe.

Sodišče je odločilo, da je posledica te odločbe končanje postopka ugotavljanja in kaznovanja kršitve pravil o konkurenci. Torej je ni mogoče obravnavati, kot da je Komisija z njo samo sprejela predlog, ki ga je svobodno podal pogajalski partner, ampak pomeni zavezujoč ukrep za prenehanje kršitve ali morebitne kršitve, v zvezi s katero Komisija uveljavlja posebne pravice, ki jih ima na podlagi členov 81 ES in 82 ES, poleg tega da predložitev predlogov zavez, ki jih podajo zadevna podjetja, pomeni, da ji ni treba dokazati kršitve. Odločba, ki se sprejme na podlagi člena 9 Uredbe št. 1/2003⁵¹ in s katero ravnanje nekega subjekta do tretjih strank postane zavezujoče, ima lahko neposredne pravne učinke *erga omnes*, ki jih zadevno podjetje samo ne bi moglo povzročiti. Po stališču Sodišča prve stopnje jih torej lahko povzroči samo Komisija, ko zaveze, ki jih predlaga zadevno

⁴⁹ Sodba Sodišča z dne 3. julija 1991 (C-62/86, Recueil, str. I-3359).

⁵⁰ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2007 (T-340/03) (v pritožbenem postopku, C-202/07 P).

⁵¹ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 [ES] in 82 [ES] (UL L 1, str. 1).

podjetje, razglasi za zavezujoče, in edina prevzame odgovornost zanje. Komisija ima na podlagi Uredbe št. 1/2003 diskrecijsko pravico za odločitev, da zaveze, ki jih predlagajo zadevna podjetja, razglasi za zavezujoče in da sprejme odločbo na podlagi člena 9 iste Uredbe ali da se ravna po postopku iz člena 7(1) navedene Uredbe, ki zahteva, da se ugotovi kršitev, vendar pa mora spoštovati načelo sorazmernosti.

V obravnavani zadevi je Sodišče prve stopnje v zvezi z odločbo Komisije, s katero se je zahtevalo prenehanje dolgotrajnega trgovinskega odnosa med podjetjema, ki sta stranki dogovora, ki bi lahko pomenil zlorabo prevladujočega položaja, odločilo, da bi se zaradi tesne povezanosti obeh postopkov, ki ju je sprožila Komisija na podlagi členov 81 ES in 82 ES, in dejstva, da je v navedeni odločbi izrecno omenjeno podjetje, ki je pogodbeni stranka, čeprav odločba nanj ni naslovljena, temu podjetju morale v celotnem postopku priznati pravice, ki jih ima zadevno podjetje na podlagi Uredbe št. 1/2003, čeprav *stricto sensu* v postopku na podlagi člena 82 ES ni bilo zadevno podjetje. To podjetje ima zato pravico biti slišano o individualnih zavezah družbe, ki jih je Komisija nameravala razglasiti za zavezujoče, in mora razpolagati z možnostjo, da to pravico v celoti uveljavlja.

3. Prispevek sodne prakse na področju nadzora koncentracij podjetij

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Sun Chemical Group in drugi proti Komisiji*⁵² poudarilo, da v Smernicah o presoji horizontalnih združitve⁵³ ni podana zahteva, da se v vseh primerih preuči vse elemente, ki jih omenjajo, ampak ima Komisija pravico do proste presoje glede (ne)upoštevanja določenih elementov in ji ni treba podati natančne obrazložitve glede presoje določenih vidikov koncentracije, ki se ji zdijo očitno neumestni, brez pomena ali povsem sekundarni za njeno presoj.

Sodišče prve stopnje se pri izvajanju sodnega nadzora ne sme omejiti na to, ali je Komisija upoštevala ali prezrla elemente, za katere je v Smernicah določeno, da naj bi se upoštevali pri presoji učinkov koncentracije, ampak mora preveriti še, ali lahko morebitne opustitve s strani Komisije postavijo pod vprašaj njen sklep.

Sodišče prve stopnje je poleg tega v okviru presoje analize Komisije o prisotnosti presežnih zmogljivosti na trgu sklenilo, da za to, da se združeno podjetje odvrne od morebitnega protikonkurenčnega delovanja, ni nujno, da kupci vsa svoja naročila preusmerijo na druge dobavitelje. Že možnost, da preusmerijo precejšen del svojega povpraševanja na druge dobavitelje, je namreč mogoče šteti za grožnjo z zadostnimi izgubami, ki navedeno podjetje lahko odvrne od vztrajanja pri takšni strategiji.

⁵² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 9. julija 2007 (T-282/06).

⁵³ Smernice o presoji horizontalnih združitve na podlagi Uredbe Sveta o nadzoru koncentracij podjetij (UL 2004, C 31, str. 5).

4. Postopek zatiranja protikonkurenčnih ravnanj

a) Delitev pristojnosti

Namen Uredbe št. 1/2003 je zlasti tesneje povezati organe držav članic, pristojne za konkurenco, pri uporabi pravil Skupnosti o konkurenci in ustanavljanju mreže javnih organov, ki uporabljajo ta pravila na področju sodelovanja. V zvezi s tem je Sodišče prve stopnje v zgoraj navedeni sodbi *France Télécom proti Komisiji* poudarilo, da Uredba št. 1/2003 ohranja prevladujočo vlogo Komisije pri iskanju kršitev. Čeprav člen 11(1) navedene Uredbe navaja splošno pravilo, v skladu s katerim so Komisija in državni organi zavezani tesno sodelovati, ne prepoveduje Komisiji, da izvaja pregled v zvezi z zadevo, ki naj bi jo vzporedno obravnaval državni organ, pristojen za konkurenco. Iz te določbe tudi ni mogoče sklepati, da če je nacionalni organ, pristojen za konkurenco, začel pregledovati posamezna dejstva, Komisija ne more več postopati v tej zadevi ali se zanjo preliminarno zanimati. Nasprotno iz zahteve za sodelovanje med Komisijo in nacionalnimi organi izhaja, da lahko ta organa vsaj na začetnih stopnjah, kot na primer pri preiskavah, delata vzporedno.

Poleg tega člen 11(6) Uredbe št. 1/2003 določa, pod pogojem navadnega posvetovanja z zadevnim nacionalnim organom, da Komisija ohrani možnost, da začne postopek za sprejetje odločbe, tudi če navedeni organ že obravnava zadevo. *A fortiori* Uredbe št. 1/2003 ni mogoče razlagati tako, da v podobnih primerih prepoveduje Komisiji, da opravi pregled, ki je le pripravljalni akt za obravnavanje zadeve in ne privede do formalne uvedbe postopka.

b) Zaupnost komunikacije med odvetniki in strankami

Sodišče prve stopnje je v zgoraj navedeni sodbi *Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals proti Komisiji* odločilo o obsegu načela, ki ga je Sodišče potrdilo v sodbi *AM & S proti Komisiji*⁵⁴ in v skladu s katerim mora Komisija izvrševati pristojnost za pregled, ki ji je bila podeljena za odkrivanje kršitev konkurenčnega prava, pri tem pa mora pod določenimi pogoji spoštovati zaupnost komunikacije med odvetniki in strankami.

Ker gre za postopek, po katerem je treba opraviti preiskavo, je Sodišče prve stopnje presodilo, da ima podjetje pravico, da uslužbencem Komisije zavrne možnost, da pregledajo, čeprav bežno, listine, za katere trdi, da so zaupne, če meni, da tak bežen pregled ni mogoč, ne da bi se razkrila vsebina, in če to ustrezno pojasni. Čeprav Komisija meni, da dokumenti, ki jih je predložilo podjetje, ne dokazujejo zaupne narave zadevnih listin, lahko njeni uslužbenci vložijo kopijo zadevne listine v zapečateno ovojnico in jo nato odnesejo s seboj v pričakovanju poznejše rešitve spora. Sodišče prve stopnje je presodilo, da ta postopek omogoča, da se odpravijo tveganja kršitve načela varstva zaupnosti komunikacije med odvetniki in strankami, in hkrati Komisiji omogoča, da ohrani določen nadzor nad listinami ter preprečuje tveganje poznejšega izginotja teh listin ali manipulacije z njimi.

⁵⁴ Sodba Sodišča z dne 18. maja 1982 (155/79, Recueil, str. 1575).

Sodišče prve stopnje je glede vrste varovanih dokumentov ugotovilo, da so notranje listine podjetja, čeprav niso bile izmenjane z odvetnikom ali niso bile sestavljene, da bi bile poslane odvetniku, kljub temu lahko predmet varstva zaupnosti komunikacije med odvetniki in strankami, če so bile izdelane izključno za pridobitev pravnega mnenja odvetnika v okviru uresničevanja pravic do obrambe. Nasprotno pa samo dejstvo, da je bila listina predmet pogovorov z odvetnikom, ne more zadostovati, da bi bila deležna tega varstva. Sodišče prve stopnje je dodalo, da okoliščina, da je bila listina pripravljena v okviru programa usklajevanja s konkurenčnim pravom, sama po sebi ne zadostuje, da bi bila ta listina deležna varstva. Ti programi namreč po svoji širini obsegajo naloge in vsebujejo informacije, ki pogosto presegajo uresničevanje pravic do obrambe.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje potrdilo, da čeprav je res, da sta posebno priznavanje vloge pravnika podjetja in varstvo zaupnosti komunikacije z njim danes relativno bolj razširjena kot med izrekom sodbe AM & S, vseeno ni mogoče prepoznati enotnih ali jasno večinskih teženj v zvezi s tem v pravu držav članic. Torej se je treba držati odločitve Sodišča v navedeni sodbi, da komunikacije med podjetji in svetovalci, vezanimi nanje z zaposlitvenim razmerjem, ne šteje med varovane komunikacije.

c) Načelo sorazmernosti

S sodbo *CB proti Komisiji*⁵⁵ so bili natančneje opredeljeni pogoji, v katerih lahko Komisija z odločbo odredi preiskave, katerim se morajo podrediti zadevna podjetja ali podjetniška združenja v skladu s členom 14(3) Uredbe št. 17 (odslej člen 20(4) Uredbe št. 1/2003).

Tožeča stranka, francosko gospodarsko interesno združenje, ki so ga ustanovile glavne francoske kreditne institucije, da bi uresničile interoperabilnost svojih sistemov plačil z bančno kartico, je trdila, da je bilo z odločbo o uvedbi prisilne preiskave zoper njo kršeno načelo sorazmernosti, ker taka preiskava ni bila nujen in primeren ukrep za pridobitev podatkov, ki jih je iskala Komisija. Sodišče prve stopnje je ta tožbeni razlog zavrnilo in pri tem poudarilo, da izbira Komisije med različnimi sredstvi, ki jih ima na voljo, ni odvisna od okoliščin, kot so posebej resen položaj, izredna nujnost ali potreba po absolutni diskretnosti, ampak od potrebe po ustrezni preiskavi glede na posebnosti vsakega primera. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da je bil namen izpodbijane odločbe v obravnavanem primeru zbrati podatke o domnevnem namenu določenih velikih francoskih bank, da izključijo s francoskega trga morebitne nove izdajatelje bančnih plačilnih kartic, ter izmenjati zaupne poslovne podatke, za katere je Komisija menila, da jih bo lahko našla v prostorih tožeče stranke. Ob upoštevanju značilnosti iskanih podatkov in vloge, ki so jo te banke imele v strukturi združenja, je Sodišče prve stopnje odločilo, da Komisija s svojo izbiro ni kršila načela sorazmernosti glede na to, da si je težko predstavljati, da bi navedena institucija lahko prišla do teh podatkov drugače kot z odločbo o uvedbi preiskave.

⁵⁵ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. julija 2007 (T-266/03).

d) Objave odločb Komisije in domneva nedolžnosti

Sodišče prve stopnje je v zgoraj navedeni sodbi *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse proti Komisiji* razvilo načela, oblikovana v sodbi *Bank Austria Creditanstalt proti Komisiji*⁵⁶ glede pristojnosti Komisije za objavo odločb in poklicne tajnosti, ter poudarilo, da je treba te pojme razlagati ob upoštevanju zlasti načela domneve nedolžnosti.

Tožeča stranka je s sklicevanjem na to načelo trdila, da je bila objava odločbe o peroksidih nezakonita, ker je zajemala ugotovitve v zvezi z njeno z domnevno kršitvijo. V zvezi s tem je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da čeprav v skladu z zgoraj navedeno sodbo *Bank Austria Creditanstalt proti Komisiji* interes podjetja, da se podrobnosti protikonkurenčnega ravnanja, ki mu ga očita Komisija, ne razkrijejo javnosti, ne potrebuje posebnega varstva, uporaba te sodne prakse predpostavlja, da je ugotovljena kršitev navedena v izreku odločbe, saj je ta okoliščina nujno potrebna, da bi navedeno podjetje lahko izpodbijalo odločbo na sodišču. Ker odločba o peroksidih ni izpolnjevala tega pogoja glede tožeče stranke, je Sodišče prve stopnje presodilo, da ugotovitve v zvezi s tem podjetjem niso utemeljene in ne morejo biti objavljene. Taka situacija je v nasprotju z načelom domneve nedolžnosti in krši načelo varstva poklicne tajnosti, v skladu s katerima se zahteva, da se zagotovi spoštovanje ugleda in dostojanstva tožeče stranke.

Državne pomoči

1. Materialnopravne določbe

a) Elementi državne pomoči

Problematiko opredelitve ukrepov državnih pomoči so v preteklem letu obravnavale različne sodbe Sodišča prve stopnje. Omenili bomo zlasti sodbo *Olympiaki Aeroporia Ypiresies proti Komisiji*⁵⁷, v kateri je Sodišče prve stopnje razglasilo delno ničnost odločbe Komisije, s katero je bila med drugim odrejena izterjava državne pomoči, ki je bila v tem, da je Helenska republika dopuščala neplačevanje davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) za gorivo in rezervne dele za letala. Sodišče prve stopnje je presodilo, da Komisija ni preučila, ali naj bi tako neplačevanje omogočilo dejansko gospodarsko prednost, na podlagi katere bi bilo lahko opredeljeno kot državna pomoč. Ker je DDV v zvezi s konkurenčnim položajem načeloma nevtralen, ker ga je mogoče ali takoj odšteti kot vstopni davek ali dobiti povrnjenega v kratkem roku, je edina prednost, od katere bi lahko imela tožeča stranka korist, prednost likvidnosti, ki izhaja iz začasnega izplačila vstopnega davka. Sodišče prve stopnje pa je poudarilo, da v tem primeru neplačilo DDV načeloma ne zadošča za domnevo, da je tožeča stranka pridobila korist v smislu člena 87 ES.

⁵⁶ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. maja 2006 (T-198/03, ZOdl. str. II-1429).

⁵⁷ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 (T-68/03).

V sodbi *Bouygues in Bouygues Télécom proti Komisiji*⁵⁸ je Sodišče prve stopnje potrdilo odločbo Komisije, s katero je bilo ugotovljeno, da ni šlo za državno pomoč, ker selektivna prednost ni bila dana določenima operaterjema z nacionalnim ukrepom, s katerim so se znižale pristojbine, ki sta jih dolgovala za dovoljenji UMTS (Universal Mobile Telecommunications System), da bi se s tem prilagodilo pogoje za pridobitev vseh dovoljenj. Izguba državnih sredstev, ki izhaja iz tega, namreč ne zadošča za ugotovitev obstoja državne pomoči, saj je bila ta izguba neizogibna zaradi splošne sheme sistema in zaradi smernic Skupnosti glede telekomunikacijskih storitev, ki temeljijo na enakem obravnavanju operaterjev pri dodelitvi dovoljenj ter pri določitvi pristojbin. Sodišče prve stopnje je poleg tega poudarilo, da potencialna prednost, ki izhaja iz predhodne pridobitve dovoljenj prvih operaterjev, v tem primeru zainteresiranim osebam ni koristila zaradi zamude pri razširjanju omrežja UMTS.

b) Obveznost obrazložitve

V sodbi *Irska in drugi proti Komisiji*⁵⁹ je Sodišče prve stopnje razglasilo za nično odločbo Komisije v zvezi s trošarino za mineralna olja, ki se kot gorivo uporabljajo za proizvodnjo aluminijevega oksida v določenih pokrajinah na Irskem, v Franciji in Italiji, pri čemer je po uradni dolžnosti poudarilo neobrazložitev, da se tega ukrepa ni opredelilo kot „veljavno pomoč“, določeno z Uredbo št. 659/1999⁶⁰. V skladu s členom 1(b)(v) navedene uredbe veljavna pomoč pomeni pomoč, za katero se šteje, da je veljavna, ker je mogoče ugotoviti, da takrat, ko se je začela izvajati, ni bila pomoč, pozneje pa je postala pomoč zaradi razvoja skupnega trga in je država članica ni spremenila. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da so bile sporne oprostitve v skladu z določbami Skupnosti, ki urejajo trošarine, dovoljene in podaljšane na podlagi več sklepov Sveta, ki jih je sprejel na predlog Komisije. V teh okoliščinah je Sodišče prve stopnje presodilo, da se Komisija, ko je izključila možnost, da bi zadevne pomoči obravnavala kot veljavne na podlagi zgoraj navedene določbe, ne bi smela omejiti zgolj na trditev, da se Uredba št. 659/1999 v tem primeru ne uporablja.

Zgoraj navedena sodba *Salvat père et fils in drugi proti Komisiji* potrjuje sodno prakso Sodišča prve stopnje v zvezi z zahtevo po obrazložitvi odločb Komisije, ki so sprejete v zvezi z različnimi ukrepi, za katere ta meni, da na podlagi člena 87 ES pomenijo državno pomoč. V tej sodbi je Sodišče prve stopnje pojasnilo, da preizkusa pogojev za uporabo člena 87 ES, ki je bil v odločbi Komisije opravljen na splošno, ni mogoče šteti za neskladnega z obveznostjo obrazložitve zlasti takrat, kadar so zadevni ukrepi zajeti v istem akcijskem načrtu.

V sodbi *Département du Loiret proti Komisiji*⁶¹ pa je Sodišče prve stopnje ugotovilo nezadostno obrazložitev odločbe Komisije, s katero je bila državna pomoč, ki je bila nezakonito dodeljena podjetju v obliki prenosa oskrbovanega ozemlja po preferenčni

⁵⁸ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 4. julija 2007 (T-475/04) (v pritožbenem postopku, C-431/07 P).

⁵⁹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2007 (T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 in T-69/06).

⁶⁰ Uredba Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88 ES] (UL L 83, str. 1).

⁶¹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 29. marca 2007 (T-369/00) (v pritožbenem postopku, C-295/07 P).

ceni, opredeljena za nezdružljivo s skupnim trgom. Sodišče prve stopnje je poudarilo, da ta odločba ni vsebovala obveznih podatkov o načinu izračuna zneska pomoči za izterjavo, zlasti v zvezi z uporabo sestavljene obrestne mere, da bi se revaloriziralo začetno vrednost subvencije.

c) Izterjava

V skladu s sodno prakso, povzeto in potrjeno v členu 13(1) Uredbe št. 659/1999, je Komisija pooblaščenca, da sprejme odločbo na podlagi razpoložljivih podatkov, če država članica ne izpolnjuje obveznosti sodelovanja in zavrača predložitve podatkov, ki jih je zahtevala Komisija za preučitev združljivosti pomoči s skupnim trgom. V sodbi *MTU Friedrichshafen proti Komisiji*⁶² je Sodišče prve stopnje razsodilo, da člen 13(1) navedene uredbe Komisiji omogoča, da na podlagi razpoložljivih podatkov, potem ko je spoštovala v tem členu določene postopkovne zahteve, sprejme odločbo o ugotovitvi nezdružljivosti pomoči in – če je to primerno – odredi, da mora zadevna država članica zahtevati vračilo pomoči od prejemnikov, vendar pa ji ne omogoča, da podjetju naloži, niti solidarno, obveznost vračila določenega zneska pomoči, ki je bila razglašena za nezdružljivo in je bila nezakonito dodeljena, če prenos državnih sredstev, ki naj bi jih to podjetje prejelo, temelji na domnevi.

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Scott proti Komisiji*⁶³ opozorilo, da namen izterjave nezakonite pomoči ni naložitev sankcije, ki ni predvidena s pravom Skupnosti, ampak da upravičenec do pomoči izgubi prednost pred konkurenti, ki jo je imel na trgu, in da se vzpostavi položaj, ki je obstajal pred plačilom navedene pomoči. Komisija torej ne more iz velikodušnosti naložiti izterjave nižjega zneska od vrednosti pomoči, ki jo je prejel upravičenec, niti ne more izraziti svojega neodobravanja glede teže nezakonitosti s tem, da naloži izterjavo zneska, ki je višji od te vrednosti.

d) Uporaba pravnega okvira v času

V sodbi *Freistaat Sachsen proti Komisiji*⁶⁴ je moralo Sodišče prve stopnje odločati o ničnostni tožbi zoper odločbo Komisije o shemah pomoči, ki jih je vzpostavila dežela Saška za mala in srednjevelika podjetja. Sodišče prve stopnje je odobravajoče sprejelo argumentacijo tožeče stranke, v skladu s katero bi morala Komisija preučiti zadevno shemo pomoči glede na določbe, ki so veljale na datum priglasitve, ne pa glede na tiste, ki so začele veljati po tem datumu. Sodišče prve stopnje, ki je poudarilo popolnost prvotne priglasitve pomoči, ki je bila opravljena pred začetkom veljavnosti zadnje uredbe, pojasnjuje, da je novo pravilo, ki se nanaša na združljivost državnih pomoči s pomočjo, ki je bila priglašena pred njegovim začetkom veljavnosti, dopustno samo, če iz besedila, namena ali sistematike nove zakonodaje izhaja, da naj bi se uporabila retroaktivno in po potrebi, če so upravičena pričakovanja zadevnih oseb ustrezno upoštevana.

⁶² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 (T-196/02) (v pritožbenem postopku, C-520/07 P).

⁶³ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 29. marca 2007 (T-366/00) (v pritožbenem postopku, C-290/07 P).

⁶⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 3. maja 2007 (T-357/02) (v pritožbenem postopku, C-334/07 P).

2. Postopkovna pravila

V zgoraj navedeni sodbi *Scott proti Komisiji* je Sodišče prve stopnje pojasnilo, da čeprav nobena določba postopka nadzora nad državnimi pomočmi, ki je urejen s členom 88 ES, upravičencu do pomoči ne daje posebne vloge glede na zainteresirane osebe in čeprav ta upravičenec nima statusa stranke v postopku, je Komisija glede na njeno obveznost skrbnega in nepristranskega preizkusa primera v določenih okoliščinah lahko dolžna upoštevati pripombe upravičenca do pomoči, predložene po poteku roka, določenega za zainteresirane osebe v odločbi o začetku formalnega postopka preiskave.

V tej sodbi je Sodišče prve stopnje tudi pojasnilo svojo sodno prakso, v skladu s katero se zakonitost odločbe Komisije v zadevah državnih pomoči presoja z vidika podatkov, ki so bili na voljo Komisiji med sprejetjem odločbe, tako da se tožeča stranka ne more sklicevati na dejstva, ki Komisiji niso znana in jih ni navajala v tem formalnem postopku preiskave. Sodišče prve stopnje je pojasnilo, da iz te sodne prakse ne izhaja, da se pri presoji zakonitosti izpodbijane odločbe ne bi smelo upoštevati dokazov, ki jih je upravičenec do državne pomoči predlagal v ničnostni tožbi, če so bili ti dokazi pravilno predloženi Komisiji v upravnem postopku pred sprejetjem sporne odločbe in jih je ta iz neupravičenih razlogov izločila.

V zadevi, ki je privedla do sodbe *Tirrenia di Navigazione in drugi proti Komisiji*⁶⁵, so tožeče stranke predlagale razglasitev ničnosti odločbe Komisije o začetku formalnega postopka preiskave v zvezi z državno pomočjo, ki je bila dodeljena italijanskim podjetjem za pomorski prevoz. Ker je Sodišče o glavnih vsehbinskih vprašanjih že odločilo v povezani zadevi⁶⁶, je Sodišče prve stopnje poudarilo, da mora preveriti, ali je mogoče rešitev Sodišča prenesti na ta primer, ker se trditve, ki so jih navedle tožeče stranke, razlikujejo od trditev, na katere je Sodišče že odgovorilo, in ker tožeče stranke v postopku pred Sodiščem prve stopnje niso imele možnosti, da se izjavijo pred Sodiščem, ker intervencija posameznikov pred tem sodiščem v takem sporu ni predvidena.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje, opirajoč se na sodno prakso Sodišča, v zvezi z obsegom prepovedi odločanja *ultra petita*⁶⁷ odločilo, da mora sodišče Skupnosti, če tožena institucija ne navede pravne presoje, katere uveljavljanje bi dokazalo zakonitost izpodbijanega akta, upoštevati tako presojo, da ne bi prišlo do razglasitve ničnosti zakonitega akta. Zato se je Sodišče prve stopnje na svojo pobudo oprlo na presojo, v skladu s katero tretje zainteresirane osebe ne morejo doseči razglasitve ničnosti odločbe na podlagi vsebin, ki jih nacionalni organi niso predložili Komisiji v predhodnem postopku preiskave, in je tožbo zavrnilo.

⁶⁵ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. junija 2007 (T-246/99).

⁶⁶ Sodbi Sodišča z dne 9. oktobra 2001 in z dne 10. maja 2005 v zadevi Italija proti Komisiji (C-400/99, Recueil str. I-7303 in ZOdl. str. I-3657).

⁶⁷ Sklep Sodišča z dne 13. junija 2006 v zadevi Mancini proti Komisiji (C-172/05 P).

Prenehanje veljavnosti Pogodbe ESPJ

Vrsta sodb⁶⁸, razglašenih to leto, je pojasnila posledice prenehanja veljavnosti Pogodbe ESPJ za pristojnost Komisije za ugotovitev kršitev pravil o konkurenci v sektorju, ki je bilo urejeno z navedeno pogodbo.

Sodišče prve stopnje je poudarilo, da je nasledstvo pravnega okvira Pogodbe ES in Pogodbe ESPJ del kontinuitete pravnega reda Skupnosti in njegovih ciljev, ki zahteva, da Evropska skupnost zagotavlja spoštovanje pravic in obveznosti, ki so nastale med veljavnostjo Pogodbe ESPJ. Zasledovanje cilja neizkrivljene konkurence v sektorjih, ki so sprva sodili k skupnemu trgu železa in jekla, tako ni prekinjeno zaradi prenehanja veljavnosti Pogodbe ESPJ, ker se ta cilj zasleduje tudi v okviru Pogodbe ES. Z drugimi besedami, sektorji, ki so prej spadali v Pogodbo ESPJ – *lex specialis* – so od 24. julija 2002 samodejno preneseni na področje uporabe Pogodbe ES – *lex generalis*.

Sodišče prve stopnje vseeno pojasnjuje, da so institucije v okviru vsake pogodbe pristojne le za izvajanje tistih pooblastil, ki so jim bila dodeljena s to pogodbo. Nasprotno pa lahko načela, ki urejajo časovno veljavnost predpisov, vodijo k uporabi določb materialnega prava, ki v trenutku sprejetja akta s strani institucije Skupnosti ne veljajo več.

Sodišče prve stopnje je v sodbi *SP in drugi proti Komisiji* z uporabo teh načel razglasilo za nično odločbo, ki jo je Komisija po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ sprejela na podlagi člena 65(4) in (5) PJ in ne na podlagi ustreznih določb Uredbe št. 17⁶⁹ za ugotovitev kršitve člena 65(1) PJ, ki ga je kršilo več italijanskih izdelovalcev jekla za armiranje betona, in s katero je bila tem podjetjem naložena globa.

Nasprotno pa je Sodišče prve stopnje v sodbi *González y Díez proti Komisiji* razsodilo, da je Komisija po prenehanju veljavnosti Pogodbe ESPJ upravičeno sprejela odločbo v zvezi z državnimi pomočmi, ki so bile dodeljene na področjih uporabe navedene pogodbe, pri čemer se je oprla na člen 88(2) ES, glede položaja, ki je bil dosežen pred prenehanjem veljavnosti Pogodbe ESPJ. Glede vsebinskih pravil pa je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da Komisija ni mogla upravičeno preučiti spornih pomoči glede na uredbo, ki je bila sprejeta v okviru Pogodbe ES.

Znamka Skupnosti

Odločb, izdanih v okviru Uredbe št. 40/94⁷⁰, je bilo tudi to leto med končanimi zadevami veliko (128), saj se je delež teh zadev sedaj povzpел že na 32 % vseh končanih zadev.

⁶⁸ Sodbe Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 v zadevi *González y Díez proti Komisiji* (T-25/04), z dne 25. oktobra 2007 v zadevi *SP in drugi proti Komisiji* (T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 in T-98/03). Obravnavana vprašanja v tej zadnji sodbi so prav tako predmet sodb z istega dne, *Riva Acciaio proti Komisiji* (T-45/03), *Feralpi Siderurgica proti Komisiji* (T-77/03) in *Ferriere Nord proti Komisiji* (T-94/03).

⁶⁹ Zgoraj navedena uredba.

⁷⁰ Uredba Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL L 11, str. 1).

1. Absolutni razlogi za zavrnitev registracije

Sodišče prve stopnje je od skupaj 68 sodb, v katerih je odločalo o zadevah v zvezi z absolutnimi razlogi za zavrnitev registracije, razglasilo tri sodbe, v katerih je razveljavilo izpodbijani akt⁷¹. V sodbi *Kustom Musical Amplification proti UUNT (Oblika kitare)* je ugotovilo kršitev pravice do izjave in obveznosti obrazložitve, ker internetne strani, na podlagi katerih je Urad za usklajevanje na notranjem trgu (v nadaljevanju: UUNT) zavrnil prijavljeno znamko, niso bile dostopne prek povezav, ki jih je UUNT posredoval prijavitelju pred sprejetjem odločbe.

V sodbi *IVG Immobilien proti UUNT (I)* je Sodišče prve stopnje opomnilo na nezadostnost analize, na podlagi katere je UUNT zavrnil registracijo figurativnega znaka, katerega del je črka „i“, za več finančnih in nepremičninskih storitev. Sodišče prve stopnje je presodilo zlasti, da bi si moral UUNT, namesto da se je oprl na vsakdanjost zadevnega znaka, zastaviti vprašanje, ali je lahko ta znak v konkretnem primeru omogočal naslovljeni javnosti, da razlikuje med storitvami prijavitelja znamke in storitvami njegovih konkurentov.

V sodbi *Bang & Olufsen proti UUNT (Oblika zvočnika)* je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da je lahko oblika zvočnika glede na posebno visoko stopnjo pozornosti potrošnika pri nakupu trajnega in tehničnega proizvoda, tudi ob upoštevanju estetskega videza celote, registrirana kot tridimenzionalna znamka. Poleg tega je pojasnilo, da čeprav posebne ali izvirne značilnosti ne pomenijo pogoja *sine qua non* za registracijo, ostaja dejstvo, da lahko po drugi strani dajo znamki zahtevani razlikovalni učinek, ki ga drugače ne bi imela.

Nasprotno pa je Sodišče prve stopnje v sodbi *Neumann proti UUNT (Oblika glave mikrofona)*⁷² potrdilo zavrnitev registracije oblike glave mikrofona kot znamke Skupnosti UUNT. Čeprav je povprečen potrošnik zadevnih proizvodov verjetno pozoren na različne tehnične ali estetske podrobnosti, to avtomatično ne vključuje, da bo to zaznal kot funkcijo znamke. Poleg tega noben razlikovalni učinek ne more izhajati iz dejstva, da so bila konkurenčna podjetja prisiljena prenehati proizvajati ali komercializirati proizvode, ki imajo primerljivo obliko.

2. Relativni razlogi za zavrnitev registracije

a) Dopolnilni značaj proizvodov

V sodbi *El Corte Inglés proti UUNT – Bolaños Sabri (PiraÑAM diseño original Juan Bolaños)*⁷³ je Sodišče prve stopnje razveljavilo odločbo UUNT, s katero je bilo ugotovljeno, da ni bilo podobnosti med oblačili, obutvijo in pokrivali ter proizvodi iz usnja, kot so na primer

⁷¹ Sodbe Sodišča prve stopnje z dne 7. februarja 2007 v zadevi *Kustom Musical Amplification proti UUNT (Oblika kitare)* (T-317/05), z dne 13. junija 2007 v zadevi *IVG Immobilien proti UUNT (I)* (T-441/05) in z dne 10. oktobra 2007 v zadevi *Bang & Olufsen proti UUNT (Oblika zvočnika)* (T-460/05).

⁷² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 v zadevi *Neumann proti UUNT (Oblika glave mikrofona)* (T-358/04).

⁷³ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 (T-443/05).

ročne torbice, listnice in denarnice. Pri presoji dopolnjujočega značaja teh proizvodov je treba upoštevati dejstvo, da ti proizvodi lahko izpolnjujejo estetsko funkcijo in skupaj prispevajo k zunanji podobi potrošnikov. Zaznavo povezav, ki združujejo zadevne proizvode, je torej treba presojati glede na morebitno potrebo po medsebojni usklajenosti različnih sestavin zunanje podobe pri ustvarjanju ali nakupu teh proizvodov. Ta zaznava lahko vodi do sklepanja, da jih izdeluje isto podjetje.

Glede enakega problema je bilo v dveh drugih sodbah ugotovljeno, da stopnja dopolnilnosti med kozarci za vino, karafami in dekanterji po eni strani ter vinom po drugi ni zadostna za priznanje obstoja podobnosti zadevnih proizvodov in da očitna različnost med parfumerijskimi izdelki in izdelki iz usnja ne more biti postavljena pod vprašaj zaradi pomislekov v zvezi z njihovo morebitno estetsko dopolnilnostjo⁷⁴.

b) Ugovori, utemeljeni z znaki, ki niso prejšnje znamke

Člen 8(4) Uredbe št. 40/94 dovoljuje vložitev ugovora zoper prijavo znamke Skupnosti na podlagi znaka, ki ni prejšnja znamka. V sporu med češko družbo Budějovický Budvar in ameriško družbo Anheuser-Busch glede znamk Skupnosti BUDWEISER in BUD je Sodišče prve stopnje pojasnilo obseg pravic, ki so dodeljene z navedeno določbo⁷⁵. Ugotovljeno je bilo, da se družba Budějovický Budvar, ki je predhodno v Franciji na podlagi Lizbonskega aranžmaja o zaščiti označb porekla registrirala označbe porekla za pivo, ne more sklicevati na to, da bi ugovarjala prijavam družbe Anheuser-Busch v zvezi z enakimi ali podobnimi proizvodi. Čeprav francosko pravo razširja varstvo, določeno z Lizbonskim aranžmajem, na primere, v katerih proizvodi niso podobni, pa vseeno zahteva, da lahko uporaba spornih znakov s strani tretje osebe povzroči zlorabo ali zmanjšanje prepoznavnosti zadevnih označb porekla v Franciji, kar pa družba Budějovický Budvar ni dokazala.

c) Ugled prejšnje znamke

V skladu s členom 8(5) Uredbe št. 40/94 je imetnik prejšnje znamke, ki ima ugled, upravičen, da poda ugovor zoper prijavo podobne ali enake znamke, tudi če ta zadeva le proizvode ali storitve, ki so različni od tistih, ki jih zajema prejšnja znamka.

V sodbi *Sigla proti UUNT – Elleni Holding (VIPS)*⁷⁶ je šlo za to, da se dokaže, ali ugled besedne znamke VIPS, ki se nanaša zlasti na verigo restavracij s hitro prehrano, lahko prepreči registracijo te iste znamke med drugim za storitve programiranja računalnikov, namenjene hotelom ali restavracijam. Sodišče prve stopnje je pojasnilo, da obstaja tveganje, da bo

⁷⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 v zadevi Mülhens proti UUNT – Conceria Toska (TOSKA) (T-263/03). Ista analiza je v sodbah Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 v zadevi Mülhens proti UUNT – Cara (TOSKA LEATHER) (T-28/04) in Mülhens proti UUNT – Minoronzoni (TOSCA BLU) (T-150/04).

⁷⁵ Sodbe Sodišča prve stopnje z dne 12. junija 2007 v zadevi Budějovický Budvar in Anheuser-Busch proti UUNT (AB GENUINE Budweiser KING OF BEERS) (T-57/04 in T-71/04), Budějovický Budvar proti UUNT – Anheuser-Busch (BUDWEISER) (od T-53/04 do T-56/04, T-58/04 in T-59/04) ter Budějovický Budvar proti UUNT – Anheuser-Busch (BUD) (od T-60/04 do T-64/04).

⁷⁶ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 22. marca 2007 (T-215/03).

imela prijavljena znamka neupravičeno korist od ugleda ali razlikovalnega učinka prejšnje znamke, če prijavljena znamka sama privlači potrošnika, ne da bi nujno zamenjal trgovski izvor zadevnega proizvoda ali storitve, in bo kupil proizvod ali storitev, na katero se nanaša prijavljena znamka, ker nosi to znamko, ki je enaka ali podobna prejšnji ugledni znamki. Ta presoja je torej drugačna od presoje obstoja tveganja zmede v zvezi s trgovskim izvorom zadevnega proizvoda ali storitve. Ker nujni pogoji niso bili izpolnjeni, je Sodišče prve stopnje tožbeni razlog zavrnilo.

Nasprotno je v sodbi *Aktieselskabet af 21. november 2001 proti UUNT – TDK Kabushiki Kaisha (TDK)*⁷⁷ Sodišče prve stopnje razsodilo, da dejstvo, da ima prejšnja znamka TDK, ki označuje naprave za snemanje zvoka in slike, povečan razlikovalni učinek zaradi svojega ugleda, omogoča imetniku, da učinkovito nasprotuje registraciji enake znamke za športna oblačila. Ker se je prejšnja znamka uporabljala za dejavnosti sponzoriranja, zlasti športnega, je obstajalo nedvomno bodoče tveganje, da bi prijavljena znamka lahko imela neupravičeno korist od ugleda prejšnje znamke. Poleg tega je bilo s sodbo *Antartica proti UUNT – Nasdaq Stock Market (nasdaq)*⁷⁸ pojasnjeno, da je to tveganje mogoče dokazati zlasti na podlagi logičnega sklepanja, ki izhaja iz analize verjetnosti, in ob upoštevanju običajne prakse v ustreznem trgovinskem sektorju ter vseh drugih okoliščin primera.

3. Postopki za razglasitev ničnosti

V skladu s členom 51 in naslednjimi Uredbe št. 40/94 se lahko na UUNT vloži zahteva za razglasitev ničnosti znamk Skupnosti, ki so že registrirane. Sodišče prve stopnje je na podlagi treh tožb s tega področja, ki jih je obravnavalo leta 2007, razglasilo dve sodbi, v katerih je bila razglašena ničnost akta⁷⁹, in v eni od teh sodb (sodba *La Perla proti UUNT – Worldgem Brands (NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC)*) opozorilo, da uporaba člena 8(5) Uredbe št. 40/94 ne zahteva obstoja tveganja zmede.

V drugi sodbi, ki je privedla do razglasitve ničnosti (sodba *Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano proti UUNT – Biraghi (GRANA BIRAGHI)*), se je zastavilo vprašanje, ali zaščita, ki jo Uredba št. 2081/92⁸⁰ daje zaščiteni označbi porekla (v nadaljevanju: ZOP) „grana padano“, upravičuje razglasitev ničnosti znamke GRANA BIRAGHI. Sodišče prve stopnje je, potem ko je opozorilo, da uporaba Uredbe št. 40/94 ne sme posegati v zaščito ZOP, odločilo, da mora UUNT zavrniti ali razglasiti za nično vsako znamko, ki prevzema registrirano ime za proizvode, ki niso zajeti v registraciji, oziroma ki zlorabi, posnema ali navaja določen ZOP. S tem namenom mora izvesti podrobno analizo in preizkusiti, ali prijavljena znamka ne vsebuje zgolj generičnega dela določenega ZOP. Ta preizkus mora temeljiti na indicijah s pravnega, gospodarskega, tehničnega, zgodovinskega, kulturnega in

⁷⁷ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. februarja 2007 (T-477/04) (v pritožbenem postopku, C-197/07 P).

⁷⁸ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. maja 2007 (T-47/06) (v pritožbenem postopku, C-320/07 P).

⁷⁹ Sodbi Sodišča prve stopnje z dne 16. maja 2007 v zadevi *La Perla proti UUNT – Worldgem Brands (NIMEI LA PERLA MODERN CLASSIC)* (T-137/05) in z dne 12. septembra 2007 v zadevi *Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano proti UUNT – Biraghi (GRANA BIRAGHI)* (T-291/03).

⁸⁰ Uredba Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 208, str. 1).

družbenega področja, na veljavni nacionalni zakonodaji in zakonodaji Skupnosti ter na zaznavi imena s strani povprečnega potrošnika (ki se lahko eventualno pridobi na podlagi anket). V tem primeru je Sodišče prve stopnje razsodilo, da je odbor za pritožbe napačno presodil, da je ime „grana“ generično, in da obstoj ZOP „grana padano“ ne preprečuje registracije znamke GRANA BIRAGHI.

4. Obličnostna in postopkovna vprašanja

a) Postopek pred oddelkom za ugovore

Sodišče prve stopnje je razsodilo, da je ugovor, v katerem je bilo navedeno le to, da temelji na verjetnosti zmede, v skladu z zahtevano obliko, ker je ta navedba zadostovala, da sta UUNT in prijavitelj lahko vedela, na kakšnem razlogu temelji ugovor⁸¹. Prav tako je pojasnilo, da se datum, ko je UUNT prejel nepopoln ugovor po telefaksu, upošteva za namen spoštovanja roka za vložitev ugovora, kadar tisti, ki je podal ugovor na lastno iniciativo, zagotovi, da UUNT prejme popoln izvod navedenega obvestila⁸².

Sodišče prve stopnje v zvezi s preizkusom utemeljenosti ugovorov pojasnjuje, da ga mora oddelek za ugovore opraviti, tudi če je v obrazložitvi ugovora navedena le „verjetnost zmede“ in če se obrazložitve ugovora ne da upoštevati, ker je vložena v jeziku, ki ni jezik ugovora. Neobstoj prevoda namreč ne povzroči zavrnitve ugovora zaradi neutemeljenosti. Vseeno pa je treba pri preizkusu upoštevati samo informacije, ki so navedene v prijavi znamke, v registraciji prejšnje znamke in v delu ugovora, ki je napisan v jeziku ugovora⁸³. Poleg tega je Sodišče prve stopnje navedlo, da oddelek za ugovore ni zavezan, da zadevni stranki določi rok za odpravo te nepravilnosti. Navedeni oddelek je torej upravičen, da ne upošteva dokazov, ki jih tisti, ki je podal ugovor, ni predložil pravočasno v ustreznem jeziku⁸⁴.

b) Funkcionalna kontinuiteta

Sodišče je leta 2007 razveljavilo tri odločbe odborov za pritožbe, v katerih se ni upoštevalo dejstev in dokazov, ki jih stranke niso pravočasno predložile oddelkom za ugovore⁸⁵. Na

⁸¹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 16. januarja 2007 v zadevi Calavo Growers proti UUNT – Calvo Sanz (Calvo) (T-53/05).

⁸² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. maja 2007 v zadevi Black & Decker proti UUNT – Atlas Copco (Tridimenzionalna oblika električnega orodja rumene in črne barve in drugo) (T-239/05, od T-240/05 do T-247/05, T-255/05, T-274/05 in T-280/05).

⁸³ Sodba Calvo, glej opombo 81.

⁸⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 v zadevi Flex Equipos de Descanso proti UUNT – Leggett & Platt (LURA-FLEX) (T-192/04).

⁸⁵ V opombi 82 navedena sodba Sodišča prve stopnje LURA-FLEX; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 4. oktobra 2007 v zadevi Advance Magazine Publishers proti UUNT – Capela & Irmãos (VOGUE) (T-481/04) in z dne 6. novembra 2007 v zadevi SAEME proti UUNT – Racke (REVIAN's) (T-407/05).

podlagi novejših sodnih praks Sodišča⁸⁶ je Sodišče prve stopnje razsodilo, da čeprav je res, da stranka nima brezpogojne pravice do tega, da odbor za pritožbe upošteva dejstva in dokaze, ki jih je predložila prepozno, pa imajo navedeni odbori, če ni drugače določeno, diskrecijsko pravico pri odločanju, ali je treba navedene dokaze in dejstva upoštevati pri odločbi, ki jo mora sprejeti. Zato morajo biti vse odločbe v zvezi s tem pravilno obrazložene in presoditi je treba, ali lahko prepozno predloženi dokazi pomembno vplivajo na izid vloženega ugovora in ali faza postopka, v kateri je prišlo do te prepozne predložitve, in njegove okoliščine ne nasprotujejo upoštevanju teh dejstev in dokazov. Sicer pa je Sodišče prve stopnje v drugi zadevi⁸⁷, potem ko je ugotovilo, da veljavne določbe ne dopuščajo nobene diskrecijske pravice odbora za pritožbe, potrdilo, da slednji upravičeno ni upošteval dokaza resne in dejanske uporabe prejšnje znamke, ki mu ga je stranka, ki je vložila ugovor, predložila prepozno.

V zvezi z obveznostjo obrazložitve je Sodišče prve stopnje poudarilo, da kadar odbor za pritožbe v celoti potrdi odločbo oddelka za ugovore, sta ta odločba in njena obrazložitev del konteksta, v katerem je odbor za pritožbe sprejel svojo odločbo⁸⁸.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje opozorilo, da kadar odbor za pritožbe šteje relativni razlog za zavrnitev, ki ga je upošteval odbor za pritožbe, za neutemeljenega, se mora opredeliti tudi do drugih razlogov, ki so bili morebiti navedeni pred omenjenim oddelkom, tudi če jih je ta zavrnil ali jih ni preizkusil⁸⁹.

Sicer pa je Sodišče prve stopnje presodilo, da dejstvo, da stranka, ki je predlagala razveljavitev odločbe odbora za pritožbe, ki je potrdil ugovor zoper registracijo prijavljene znamke, pred odborom za pritožbe ni izpodbijala podobnosti nasprotujočih si znamk, nikakor ne privede do tega, da UUNT ni treba odločiti o vprašanju, ali so si te znamke podobne ali so enake. Navedena okoliščina torej ne more tej stranki odvzeti pravice izpodbijati znotraj pravnega in dejanskega okvira spora pred odborom za pritožbe njegove presoje glede tega vprašanja⁹⁰.

c) Razmerje med absolutnimi in relativnimi razlogi za zavrnitev

V sodbi *Ekabe International proti UUNT – Ebro Puleva (OMEGA3)*⁹¹ je Sodišče prve stopnje odločilo, da mora, čeprav je UUNT v okviru postopka z ugovorom prišel do sklepa, da prevladujoča sestavina, skupna obema znamkama, nima razlikovalnega učinka, ponovno odpreti postopek preizkusa prijavljene znamke in ugotoviti, da tak absolutni razlog za

⁸⁶ Sodba Sodišča z dne 13. marca 2007 v zadevi UUNT proti Kaul (C-29/05 P, ZOdl., str. I-2213).

⁸⁷ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2007 v zadevi K & L Ruppert Stiftung proti UUNT – Lopes de Almeida Cunha in drugi (CORPO livre) (T-86/05).

⁸⁸ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 21. novembra 2007 v zadevi Wesergold Getränkeindustrie proti UUNT – Lidl Stiftung (VITAL FIT) (T-111/06).

⁸⁹ V opombi 76 navedena sodba VIPS.

⁹⁰ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. oktobra 2007 v zadevi AMS proti UUNT – American Medical Systems (AMS Advanced Medical Services) (T-425/03) (v pritožbenem postopku, C-565/07 P).

⁹¹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. oktobra 2007 (T-28/05).

zavrnitev nasprotuje registraciji navedene znamke. V tem primeru je bila tožba zavrnjena, ker tožeča stranka ni imela nobenega interesa za razveljavitev odločbe, s katero je bila zavrnjena njena zahteva za registracijo na podlagi relativnega razloga za zavrnitev, kadar je lahko posledica te zavrnitve le, da UUNT sprejme novo odločbo, s katero se zavrne njena zahteva za registracijo na podlagi absolutnega razloga za zavrnitev.

d) Možnost zožitve seznama proizvodov iz prijave znamke

V sodni praksi – v skladu s katero je tožeča stranka upravičena, da omeji seznam proizvodov iz svoje prijave znamke pod pogojem, da se to izjavo lahko razlaga v smislu, da ne predlaga več razglasitve ničnosti odločbe o zavrnitvi v delu, v katerem ta zajema proizvode, ki jih je odslej izključila⁹² – je leta 2007 prišlo do razvoja, saj Sodišče prve stopnje v dveh primerih ni upoštevalo predloženih omejitev. Prvič, presodilo je, da lahko dejstvo, da se prijavo znamke, ki je najprej zajemala mikrofone, zoži zgolj na „studijske mikrofone in njihove dele“, spremeni predmet spora, ker naj bi se spremenila upoštevna javnost glede na tisto, ki jo je upošteval odbor za pritožbe⁹³. Drugič, odločilo je, da lahko zožitev, ki ne zajema izključitve enega ali več proizvodov s seznama, ampak spremembo namembnosti vseh proizvodov s tega seznama, vpliva na preizkus znamke Skupnosti, ki ga je opravil UUNT⁹⁴.

Dostop do dokumentov

V treh sodbah, razglašanih leta 2007, ki se nanašajo na Uredbo št. 1049/2001⁹⁵, je Sodišče prve stopnje pojasnilo določene izjeme od načela javnosti, ki ga določa navedena uredba za varstvo, prvič, javnega interesa v okviru mednarodnih odnosov in finančne, denarne ali gospodarske politike Skupnosti, drugič, zasebnosti in integritete posameznika, tretjič, sodnih postopkov in, četrtič, namena preiskav.

V zvezi s prvo navedeno izjemo, določeno v členu 4(1)(a), tretja in četrta alineja, Uredbe št. 1049/2001, je bilo v sodbi *WWF European Policy Programme proti Svetu* ugotovljeno, da je Svet upravičeno zavrnil dostop do medinstitucionalnega zapisa o vprašanih v zvezi z ministrsko konferenco, ki jo je organizirala Svetovna trgovinska organizacija v Cancunu septembra 2003. Razsojeno je bilo, da bi razkritje navedenega zapisa vsebovalo razumno predvidljivo in ne zgolj hipotetično tveganje za vplivanje na pogajalsko izhodišče Skupnosti in njenih držav članic.

⁹² Sodba Sodišča prve stopnje z dne 5. marca 2003 v zadevi Unilever proti UUNT (Tablette ovoïde) (T-194/01, Recueil, str. II-383, točka 13).

⁹³ V opombi 72 navedena sodba Oblika glave mikrofona.

⁹⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. novembra 2007 v zadevi Tegometall International proti UUNT – Wuppermann (TEK) (T-458/05).

⁹⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, str. 43). Sodbe Sodišča prve stopnje z dne 25. aprila 2007 v zadevi *WWF European Policy Programme proti Svetu* (T-264/04), z dne 12. septembra 2007 v zadevi *API proti Komisiji* (T-36/04) (v pritožbenem postopku, C-514/07 P) in z dne 8. novembra 2007 v zadevi *Bavarian Lager proti Komisiji* (T-194/04).

V sodbi *Bavarian Lager proti Komisiji* je Sodišče prve stopnje pojasnilo izjemo od pravice do dostopa do dokumentov zaradi varstva zasebnosti in integritete posameznika (člen 4(1) (b) Uredbe št. 1049/2001). Sodišče prve stopnje je razjasnilo razmerje med Uredbo št. 1049/2001, ki skuša zagotavljati največjo mogočo javnost postopka odločanja javnih organov, in Uredbo št. 45/2001⁹⁶, ki skuša zagotoviti varstvo zasebnosti posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov. Sodišče prve stopnje je pri odločanju, ali je Komisija lahko odklonila podjetju posredovanje zapisnika, ki je vseboval imena udeležencev sestanka, ki je v okviru postopka zaradi neizpolnitve obveznosti potekal kakšno leto pred tem, priznalo, da je razkritje navedenih osebnih podatkov vsekakor „obdelava podatkov“ v smislu Uredbe št. 45/2001, vendar je dodalo, da je taka obdelava zakonita, ker se jo zahteva zaradi spoštovanja zakonite obveznosti razkritja, ki je določena z Uredbo št. 1049/2001.

Poleg tega je Sodišče prve stopnje razsodilo, da ker Uredba št. 1049/2001 določa, da prosilec za dostop do dokumenta ni dolžan navesti razlogov za prošnjo, ni treba dokazovati nujnosti prenosa podatkov, ki se zahteva na podlagi Uredbe št. 45/2001. Varstvo osebnih podatkov ostaja vseeno zagotovljeno, ker Uredba št. 1049/2001 omogoča zavrnitev dostopa do dokumenta, kadar bi razkritje oslabilo varstvo zasebnosti in integritete zadevnih posameznikov. Sodišče prve stopnje je, potem ko je opozorilo, da noben načelni razlog ne more izključiti poklicnih ali poslovnih dejavnosti iz pojma „zasebnosti“, potrdilo, da razkritje imen udeležencev sestanka, ki ga je organizirala Komisija, ne posega v zasebnost zadevnih oseb, ker te osebe na sestanku niso podale svojih stališč, ampak so podale stališča subjektov, ki jih predstavljajo. V teh okoliščinah za razkritje imen udeležencev ni bilo potrebno predhodno soglasje zadevnih oseb.

V zvezi z izjemo od načela javnosti zaradi varstva sodnih postopkov (člen 4(2), druga alineja, Uredbe št. 1049/2001) zgoraj navedena sodba *API proti Komisiji* pomeni razvoj sodne prakse v zvezi s pravico do dostopa do postopkovnih listin, ki jih institucije predložijo pri sodiščih Skupnosti.

Sodišče prve stopnje, pri katerem je Association de la presse internationale vložilo tožbo zoper odločbo Komisije, s katero ji je bil zavrnjen dostop do določenih vlog v zvezi z več zadevami, ki so se odvijale pred Sodiščem in Sodiščem prve stopnje, je najprej opozorilo, da je Komisija dolžna konkretno preizkusiti vsebino vsakega dokumenta, za katerega je bil zaprosen dostop. Tako ni mogla upravičeno na splošno presoditi, da vse vloge, ki so bile vložene v zadevah, v katerih je stranka, avtomatično in v celoti štejejo za izjemo od načela javnosti. Možnost, da se ne opravi preizkusa vsebine zaprosenih dokumentov, je dopustna le, če je očitno, da se navedena izjema uporabi za vso njihovo vsebino. Glede na to je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da Komisija lahko do začetka obravnave zavrne razkritje svojih vlog, ne da bi pred tem opravila konkretno presojo njihove vsebine, ker ji mora biti zagotovljeno, da brani svoj položaj brez vsakega zunanega pritiska. Vendar pa je Komisija dolžna po obravnavi opraviti konkretno presojo vsakega zaprosenega dokumenta.

Kar zadeva zavrnitev dostopa do vlog v zvezi z že končano zadevo, je Sodišče prve stopnje presodilo, da se ni mogoče učinkovito sklicevati na izjemo v zvezi z varstvom sodnih

⁹⁶ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL 2001, L 8, str. 1).

postopkov, če se je vsebino vlog že lahko navedlo v poročilu za obravnavo, se je o njej razpravljalo na javni obravnavi in se jo je povzelo v sodbi.

Sicer pa se je Sodišče prve stopnje izjavilo tudi o obsegu izjeme od načela javnosti zaradi varstva namena preiskav (člen 4(2), tretja alineja, Uredbe št. 1049/2001) in je razsodilo, da ta izjema ne dovoljuje Komisiji, da javnosti zavrača dostop do dokumentov, ki se nanašajo na postopek zaradi neizpolnitve obveznosti, dokler se zadevna država članica ne uskladi s sodbo, s katero je bilo ugotovljeno, da je kršila pravo Skupnosti.

Druga pojasnila v zvezi z isto izjemo so bila podana z zgoraj navedeno sodbo *Bavarian Lager proti Komisiji*. Sodišče prve stopnje je ugotovilo, da čeprav je potreba po varovanju anonimnosti oseb, ki so Komisiji posredovale podatke v zvezi z morebitnimi kršitvami prava Skupnosti, upravičen cilj, na podlagi katerega je mogoča zavrnitev popolnega ali samo delnega dostopa do določenih dokumentov, se Komisija ne more *in abstracto* izreči o škodi, ki bi jo lahko razkritje določenih zaprosenih podatkov povzročilo njeni preiskavi. Nasprotno mora dokazati, da bi bil namen te preiskave konkretno in resnično ogrožen z razkritjem dokumenta, za katerega se je zaprosilo več let po koncu postopka zaradi neizpolnitve obveznosti, v okviru katerega je bil ta dokument sestavljen.

Skupna kmetijska politika

Sodišče prve stopnje je s sodbo *Madžarska proti Komisiji*⁹⁷, ki je bila sprejeta po hitrem postopku, razglasilo za nično Uredbo Komisije št. 1572/2006⁹⁸, s katero je bil vpeljana nova kakovostno merilo, in sicer merilo hektolitrske mase, ki ga je treba izpolnjevati s koruzo, da bi bila upravičena do intervencije pri pristojnih nacionalnih organih, ki kupujejo koruzo, pridelano v Skupnosti, po določeni ceni, ki jim je ponujena, če ponudbe ustrezajo določenim pogojem, zlasti v zvezi z njihovo kakovostjo in količino. Vpeljava novega merila hektolitrske mase je bila v tej uredbi utemeljena glede na nov položaj intervencijskega režima, ki je vezan zlasti na dolgotrajno skladiščenje nekaterih žit in njegov vpliv na kakovost proizvodov.

Sodišče prve stopnje je ugotovilo, prvič, da so izpodbijane določbe z vpeljavo novega merila hektolitrske mase za koruzo dvanajst dni pred začetkom uporabe uredbe, in sicer ko so pridelovalci že sejali in niso mogli več vplivati na hektolitrsko maso pridelka, imele posredni učinek na investicije zadevnih pridelovalcev, ker so bistveno spremenile pogoje intervencije za koruzo. Ker zadevni pridelovalci niso bili pravočasno obveščeni o vpeljavi novega merila hektolitrske mase, je Komisija kršila njihova upravičena pričakovanja.

Drugič, Sodišče je tudi ugotovilo, da je bila v skladu s samim besedilom uredbe okrepitev prej obstoječih kakovostnih meril nujna, da bi se zmanjšalo občutljivost intervencijskih proizvodov glede zmanjševanja kakovosti in omogočilo njihovo nadaljnjo uporabo. Nasprotno pa ta uredba natančno in izrecno ne pojasni, v kakšnem obsegu naj bi vpeljava

⁹⁷ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. novembra 2007 (T-310/06).

⁹⁸ Uredba Komisije (ES) št. 1572/2006 z dne 18. oktobra 2006 o spremembi Uredbe (ES) št. 824/2000 o uvedbi postopkov za prevzem žit s strani intervencijskih agencij in določitvi metode analiz za ugotavljanje kakovosti žit (UL L 290, str. 29).

merila hektolitrske mase skušala okrepiti tudi kakovostna merila za koruzo. Sodišče prve stopnje, ki je ugotovilo, da trditev Komisije – da naj bi bilo merilo hektolitrske mase ustrezno za oceno kakovosti koruze, ker naj bi vplivalo na hranilno vrednost koruze – ne samo da ni bila podprta z nobenim dokazom, ampak se ji je poleg tega celo nasprotovalo z dokumenti, ki mu jih je predložila Komisija, in opozorilo, da Sodišče prve stopnje ni dolžno prevzeti vloge strank pri dokazovanju, je lahko ugotovilo le obstoj očitne napake pri presoji.

II. Odškodninski spori

Pristojnost Sodišča prve stopnje

Sodišče prve stopnje je to leto sprejelo tri sklepe⁹⁹, s katerimi je pojasnilo svoje pristojnosti v okviru odškodninskih sporov.

Okoliščina, da ima sodišče Skupnosti na podlagi določb člena 235 ES v povezavi s členom 288 ES izključno pristojnost, da odloča o tožbah za povrnitev škode, za katero je odgovorna Skupnost, ne pomeni, da sodišču Skupnosti ni treba preveriti resnične vrste tožbe, ki je bila vložena zgolj zato, ker naj bi bile za zatrjevano kršitev odgovorne institucije Skupnosti. Tako je Sodišče prve stopnje v sklepu *Sinara Handel proti Svetu in Komisiji* presodilo, da ni pristojno za odločanje o odškodninskem zahtevku v zvezi z izgubljenim dobičkom, ki ustreza znesku protidampinških dajatev po odbitku davkov, ki so bile plačane v zadevnem obdobju. V resnici je treba šteti, da je ta škoda nastala izključno zaradi plačila zneska za naložene protidampinške dajatve, tako da je tožba pravzaprav zahtevak za povrnitev navedenih dajatev. Samo nacionalna sodišča so pristojna za odločanje o takem zahtevku.

V zvezi z zadevo, ki je privedla do sklepa *Document Security Systems proti ECB*, je Sodišče prve stopnje podalo pojasnila glede svoje pristojnosti za odločanje o odgovornosti Skupnosti v primeru, ko je bilo z zatrjevano kršitvijo kršeno pravilo nacionalnega prava.

Ker je bila tožeča stranka imetnica evropskega patenta glede varnostnih elementov proti ponarejanju bankovcev, potrjenega v devetih državah članicah, je menila, da je Evropska centralna banka (v nadaljevanju: ECB) kršila njene pravice iz tega patenta. Tožeča stranka je Sodišču prve stopnje predlagala, naj odloči, da je ECB kršila njene pravice iz tega patenta, in naj slednji naloži plačilo odškodnine za kršitev navedenih pravic. Sodišče prve stopnje je poudarilo, da ima v skladu s Konvencijo o podeljevanju evropskih patentov evropski patent enak pravni učinek kot nacionalni patent v vsaki državi članici in da se vsaka kršitev patenta presoja v skladu z nacionalnim pravom. Iz tega je sklepalo, da tožeča stranka želi s svojo tožbo ECB očitati, da je kršila devet nacionalnih patentov, kar pa ne sodi v pristojnost sodišč Skupnosti, ampak v pristojnost nacionalnih organov.

⁹⁹ Sklep Sodišča prve stopnje z dne 5. februarja 2007 v zadevi *Sinara Handel proti Svetu in Komisiji* (T-91/05); zgoraj naveden sklep *Commune de Champagne in drugi proti Svetu in Komisiji* in sklep Sodišča prve stopnje z dne 5. septembra 2007 v zadevi *Document Security Systems proti ECB* (T-295/05).

Čeprav ni dvoma, da je za odškodninske zahteve pristojno Sodišče prve stopnje, pa je bil zahtevek zavržen kot pravno neutemeljen, ker zadevna kršitev ni bila dokazana pred nacionalnimi sodišči. Sodišče prve stopnje je dodalo, da zastaralni rok za vložitev tožbe zoper Skupnost začne teči od trenutka, ko je tožeča stranka pri pristojnih nacionalnih sodiščih dobila potrditev, da gre za kršitev patenta.

V okviru zadeve, ki je privedla do zgoraj navedenega sklepa *Commune de Champagne in drugi proti Svetu in Komisiji*, je Sodišče prve stopnje poudarilo, da domnevno škodljivi učinki, ki jih ima mednarodni sporazum med Skupnostjo in Švicarsko konfederacijo za tožeče stranke na švicarskem ozemlju, izvirajo zgolj iz okoliščine, da je Švicarska konfederacija s suvereno odločitvijo, da podpiše in ratificira navedeni sporazum, privolila v to, da jo ta zavezuje in da se je zavezala sprejeti primerne ukrepe za zagotovitev izvršitve obveznosti, ki iz njega izhajajo. Iz tega izhaja, da za morebitno škodo, ki bi lahko nastala tožečim strankam na švicarskem ozemlju zaradi ukrepov, ki so jih sprejeli švicarski organi za izvedbo sporazuma, ne more biti odgovorna Skupnost, zato Sodišče prve stopnje ni pristojno za odločanje o tožbi za povrnitev te škode.

Vsebinski pogoji

V skladu z ustaljeno sodno prakso je na področju odgovornosti Skupnosti za škodo, povzročeno posameznikom s kršitvijo prava Skupnosti in za katero je odgovorna institucija ali organ Skupnosti, priznana pravica do odškodnine, če so izpolnjeni trije pogoji, in sicer da je kršeno pravno pravilo, katerega namen je podelitev pravic posameznikom, da je kršitev dovolj resna in da obstaja neposredna vzročna zveza med kršitvijo obveznosti storilca dejanja in škodo, ki je nastala oškodovancem¹⁰⁰.

1. Pojem pravila, ki daje pravice posameznikom

Sodišče prve stopnje je v sodbi *Cytimo proti Komisiji*¹⁰¹ razsodilo, da sta spoštovanje načela dobre vere in prepoved zlorabe pravice pri pogajanjih za sklenitev pogodbe med javnim organom Skupnosti in ponudnikom v postopku oddaje javnega naročila pravili, ki dajeta pravice posameznikom. Čeprav iz člena 101, prvi odstavek, Uredbe št. 1605/2002¹⁰² izhaja, da ima naročnik zelo široko diskrezijsko pravico, da odstopi od sklenitve pogodbe in posledično prekine pogajanja pred sklenitvijo pogodbe, pa je Komisija vseeno dovolj resno kršila načelo dobre vere in zlorabila pravico, ki ji jo daje ta uredba, da odstopi od oddaje javnega naročila, s tem da je dva meseca nadaljevala pogajanja pred sklenitvijo pogodbe, za katera je vedela, da ne bodo uspešna. Sodišče prve stopnje je tako presodilo, da je Komisija, s tem da tožeče stranke ni takoj obvestila o svoji odločitvi, da ne bo oddala

¹⁰⁰ Sodba Sodišča z dne 5. marca 1996 v zadevi *Brasserie du pêcheur in Factortame* (C-46/93 in C-48/93, Recueil, str. I-1029).

¹⁰¹ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. maja 2007 (T-271/04).

¹⁰² Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 248, str. 1).

javnega naročila, povzročila, da je slednja izgubila resno možnost dvomesečne oddaje stavbe v najem tretji osebi.

V zvezi s pravili, ki jih Komisija krši v okviru ekonomskih analiz, ki jih ta opravlja za nadzor nad koncentracijami, je Sodišče prve stopnje v sodbi *Schneider Electric proti Komisiji*¹⁰³ razsodilo, da čeprav je dejanski namen določenih načel in pravil, ki jih je treba upoštevati pri analizi konkurence, da posameznikom podelijo pravice, ni mogoče šteti, da so takšna vsa pravila, ki jih mora Komisija upoštevati pri svojih ekonomskih presoajah. Vendar se Sodišče prve stopnje v tem primeru ni izjavilo o vrsti pravila, katerega kršitev je bila zatrjevana, ampak je le ugotovilo, da zgolj ta kršitev ni mogla biti vzrok za domnevno utrpljeno škodo.

Sodišče prve stopnje je glede kršitve pravic obrambe poudarilo bistveno vlogo obvestila o ugotovitvah o mogočih kršitvah – ker Komisija v obvestilu o ugotovitvah o mogočih kršitvah ni obvestila tožeče stranke, da če ne predloži določenih popravnih ukrepov, nima nobenih možnosti, da pridobi odločbo o razglasitvi združljivosti ravnanja – in presodilo, da je treba v zvezi s tem upoštevati pomembnost finančnih interesov in industrijskih vložkov, ki so del koncentracije na ravni Skupnosti, ter velik obseg pristojnosti za nadzor, ki jo ima Komisija za reguliranje konkurence. Na podlagi tega je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da se je tožeča stranka sklicevala na kršitev pravila, ki daje pravice posameznikom.

Nasprotno je Sodišče prve stopnje v sodbi *Fédération des industries condimentaires de France in drugi proti Komisiji*¹⁰⁴ presodilo, da sta člena 211 ES in 133 ES kot normi, ki dajeta pooblastilo, institucionalni normi, ne pa pravni pravili, ki dajeta pravice posameznikom.

2. Dovolj resna kršitev

Pri pojmu dovolj resna kršitev pravila, ki daje pravice posameznikom, je v zadevi, ki je privedla do zgoraj navedene sodbe *Schneider Electric proti Komisiji*, na področju nadzora nad koncentracijami prišlo do pomembnega razvoja.

Ker je Sodišče prve stopnje v prvi sodbi¹⁰⁵ odločbo Komisije o nezdržljivosti koncentracije med družbama Schneider in Legrand s skupnim trgom razglasilo za nično, je družba Schneider vložila odškodninsko tožbo, da bi dobila odškodnino za utrpele škodo zaradi več nezakonitosti pri navedeni odločbi.

Sodišče prve stopnje je priznalo, da bi lahko prišlo do oviranja Komisije v nasprotju s splošnim interesom Skupnosti, če bi se pojem resne kršitve prava Skupnosti razumelo tako, da zajema vse napake ali kršitve, ki so po svojih značilnostih ali obsegu, čeprav imajo določeno stopnjo resnosti, povezane z normalnim ravnanjem institucije, ki je dolžna zagotoviti uporabo pravil o konkurenci, ki so kompleksna in se jih v velikem obsegu prosto

¹⁰³ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 (T-351/03).

¹⁰⁴ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2007 (T-90/03).

¹⁰⁵ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 22. oktobra 2002 v zadevi *Schneider Electric proti Komisiji* (T-310/01, Recueil, str. II-4071).

presoja. Sodišče prve stopnje, ki je tehtalo te interese, je navedlo, da neizpolnitev zakonske obveznosti, ki jo je mogoče obrazložiti z objektivnimi pritiski na institucijo in njene uradnike, ne more biti dovolj resna kršitev. Nasprotno pa je taka kršitev lahko ravnanje, pri katerem pride do akta, ki je očitno v nasprotju s pravnim pravilom in zelo škodi interesom tretjih oseb ter se ga ne da ne utemeljiti ne obrazložiti z objektivnimi pritiski pri običajnem poteku dela.

V zvezi z napakami ekonomskih analiz je Sodišče prve stopnje poudarilo, da je treba upoštevati, da taka analiza na ravni dejstev in na ravni sklepanja na splošno zajema zapletene in težavne intelektualne ugotovitve, v katerih se lahko upoštevajo pritiske rokov, ki so naloženi institucijam, znajdejo določene pomanjkljivosti. Zato resnost določene pomanjkljivosti dokumenta ali doslednosti zmeraj ne zadošča za odgovornost Skupnosti.

V zvezi s kršitvijo pravice do obrambe je Sodišče prve stopnje navedlo, da dejstvo, da je Komisija v obvestilu o ugotovitvah o mogočih kršitvah izpustila bistveno navedbo o posledicah obvestila in v izreku odločbe bistveno navedbo o nezdružljivosti, pomeni očitno in težko kršitev. Ta kršitev pravice do obrambe torej ne more biti ne upravičena ne obrazložena s posebnimi objektivnimi pritiski na službe Komisije.

3. Vzročna zveza in prispevek k svoji škodi

Sodišče prve stopnje je v zgoraj navedeni sodbi Schneider Electric proti Komisiji pojasnilo, da je treba analizo vzročne zveze začeti s primerjavo med položajem, ki je za tretjo zadevno osebo nastal zaradi krivdnega ravnanja, in položajem, ki bi nastal, če bi institucija ravnala v skladu s pravnim pravilom. Kadar določena odločba vsebuje krivdno okoliščino, zaradi katere ni prišlo do odobritve, ni mogoče predpostaviti, da bi predlagatelj nujno dosegel to odobritev, če te napake ne bi bilo.

V tem primeru je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da tožeča stranka ni imela pravice do priznanja združljivosti koncentracije, bi pa lahko imela resno možnost za ugoditveno odločbo, ker ni mogoče izključiti, da bi tožeča stranka s predlogi za prodajo lahko vplivala na Komisijo, da bi ugotovila združljivost koncentracije, ker bi bila v nasprotnem primeru lahko ugotovljena napačna presoja. Sodišče prve stopnje je vseeno presodilo, da je bila presoja sprememb ekonomskih parametrov, ki naj bi nujno spremljala morebitno odločbo o združljivosti, preveč negotova, da bi bila lahko predmet učinkovite primerjave s položajem, ki ga je povzročila odločba o nezdružljivosti. Zato je bila ta možnost vezana na preveč negotove parametre, da bi bila lahko predmet prepričljive merljivosti, tako da ne obstaja dovolj tesna vzročna zveza med povzročeno nezakonitostjo in izgubo možnosti za morebitno odločbo o združljivosti koncentracije.

Nasprotno pa je Sodišče prve stopnje presodilo, da je taka vzročna zveza obstajala med povzročeno nezakonitostjo in dvema vrstama škode, in sicer stroški, ki so podjetju nastali zaradi ponovnega začetka postopka nadzora koncentracije po sodbi, s katero je bila razglašena ničnost, in nižja prodajna cena, ki jo je morala tožeča stranka odobriti kupcu premoženja družbe Legrand za pridobitev odloga prodaje na takšen datum, da sodni postopki pred sodiščem Skupnosti ne bi postali brezpredmetni. Glede slednjega je Sodišče prve stopnje poudarilo, da je bila tožeča stranka zaradi dveh nezakonitosti iz odločbe o

nezdružljivosti, ki sta se ji lahko zdeli očitni, pri tem ko je legitimno želela doseči zakonito odločbo o združljivosti koncentracije, prisiljena odložiti dejansko izvršitev prodaje družbe Legrand in kupcu odobriti znižanje prodajne cene glede na ceno, ki bi jo dosegla pri definitivni prodaji, ki bi se zgodila, če ne bi bilo odločbe o nezdružljivosti, glede katere je bilo že od začetka očitno, da vsebuje dve očitni nezakonitosti.

Nazadnje ta sodba ponazarja posledice ravnanja tožeče stranke za določitev škode, ki se jo lahko povrne, v skladu s sodno prakso, po kateri tožeča stranka, kadar prispeva k nastanku svoje lastne škode, ne more zahtevati odškodnine za del navedene škode, za katerega je odgovorna¹⁰⁶. Na podlagi tega je Sodišče prve stopnje ugotovilo, da je tožeča stranka, upoštevajoč obseg izvršenega postopka združitve in velike okrepitve gospodarske moči, ki jo je v korist edinih dveh vodilnih subjektov na zadevnem trgu povzročil ta postopek, morala vedeti, da lahko zaradi izvršene združitve pride vsaj do ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja na velikem delu skupnega trga in da bi jo lahko Komisija zaradi tega prepovedala, in naložilo Komisiji, da povrne le dve tretjini škode, ki jo je utrpela tožeča stranka zaradi znižanja prodajne cene družbe Legrand.

III. Pritožbe

Sodišče za uslužbence je začelo delovati 12. decembra 2005 in od takrat je bilo pri Sodišču prve stopnje vloženih 37 pritožb, od tega jih je bilo 27 vloženih leta 2007. V tem letu je bilo končanih sedem zadev¹⁰⁷, izmed katerih se je ena končala s sodbo, s katero je bila izpodbijana odločba razglašena za nično.

V sodbi, izdani v zadevi *Parlament proti Eistrup*, je Sodišče prve stopnje razveljavilo sklep¹⁰⁸, s katerim je Sodišče za uslužbence zavrnilo ugovor nedopustnosti, ki ga je vložil Parlament, ker je imela tožba namesto lastnoročnega podpisa odvetnika tožeče stranke na prvi stopnji odtisnjen le žig z vgraviranim podpisom tega odvetnika. Sodišče prve stopnje je razsodilo, da je v trenutnem stanju prava Skupnosti o sodnih postopkih podpis, ki ga na izvirnik tožbe odvetnik napiše lastnoročno, edini način, ki dopušča prepričanje, da je odgovornost za izpolnitev in vsebino tega procesnega akta prevzela oseba, ki je pooblaščen za zastopanje tožeče stranke pred sodišči Skupnosti¹⁰⁹.

¹⁰⁶ Sodba Sodišča z dne 7. novembra 1985 v zadevi Adams proti Komisiji (145/83, Recueil, str. 3539).

¹⁰⁷ Sodbe Sodišča prve stopnje z dne 23. maja 2007 v zadevi Parlament proti Eistrup (T-223/06 P); z dne 5. julija 2007 v zadevi Sanchez Ferriz proti Komisiji (T-247/06 P); z dne 12. septembra 2007 v zadevi Komisija proti Chatziioannidou (T-20/07 P); sklepi Sodišča prve stopnje z dne 12. junija 2007 v zadevi Komisija proti André (T-69/07 P); z dne 9. julija 2007 v zadevi De Smedt proti Komisiji (T-415/06 P); z dne 12. julija 2007 v zadevi Beau proti Komisiji (T-252/06 P) in z dne 14. decembra 2007 v zadevi Nijs proti Računskemu sodišču (T-311/07 P).

¹⁰⁸ Sklep Sodišča za uslužbence z dne 13. julija 2006 v zadevi Eistrup proti Parlamentu (F-102/05).

¹⁰⁹ Glede tega vprašanja glej tudi sklep Sodišča prve stopnje z dne 17. januarja 2007 v zadevi Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret in Akar proti Komisiji (T-129/06).

IV. Predlogi za izdajo začasne odredbe

V tem letu je bilo pri Sodišču prve stopnje vloženih 34 predlogov za izdajo začasne odredbe, kar pomeni velik porast v primerjavi s številom predlogov (25), vloženih leta 2006. Leta 2007 je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, rešil 41 zadev, v primerjavi s 24 rešenimi zadevami leta 2006. Štirikrat je ugodil predlogom za izdajo začasne odredbe, in sicer v sklepih *IMS proti Komisiji*, *Du Pont de Nemours (Francija) in drugi proti Komisiji*, *Francija proti Komisiji* in *Donnici proti Parlamentu*¹¹⁰.

V zgoraj navedeni sodbi *IMS proti Komisiji* je tožeča stranka vložila predlog za odlog izvršitve pozitivnega mnenja, ki ga je Komisija izdala v zvezi z odlokom, ki so ga francoski organi priglasili v skladu z Direktivo 98/37¹¹¹ in ki prepoveduje uporabo določenih strojev.

Predsednik Sodišča prve stopnje je priznal obstoj *fumus boni juris*, pri čemer je poudaril, da se zdi – ker je Conseil d'État razveljavil francoski odlok in ker francoski organi niso sprejeli nobenega drugega ukrepa z enakim namenom – da je treba stroje, ki jih je proizvedla tožeča stranka, na prvi pogled šteti za skladne z določbami Direktive 98/37. V zvezi z nujnostjo je predsednik Sodišča prve stopnje menil, da izvršitev izpodbijanega mnenja lahko ogrozi obstoj tožeče stranke, ki je majhno podjetje, močno zadolženo pri bankah in katerega proizvodnja je omejena in specializirana. Poudaril je, da je treba nujnost še toliko bolj priznati, ker je bil *fumus boni juris* še posebej resen. Pri tehtanju različnih zadevnih interesov je predsednik Sodišča prve stopnje presodil, da odložitev izvršitve mnenja Komisije ne škoduje varstvu zdravja in varnosti delavcev, ker je Komisija potrebovala več kot pet let za njegovo izdajo.

Predmet zgoraj navedene sodbe *Donnici proti Parlamentu* je bil predlog za zadržanje sklepa Parlamenta, s katerim je bil razveljavljen mandat evropskega poslanca B. Donnicija v korist A. Occhetta, kar je bilo v nasprotju z odločbo Consiglio di Stato, ki je na zadnji instanci potrdil veljavnost mandata B. Donnicija.

Sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, je priznal obstoj *fumus boni juris*, ker je bila argumentacija tožeče stranke v zvezi z nepristojnostjo Parlamenta za sprejetje izpodbijanega sklepa resna in je ni bilo mogoče zavrniti brez poglobljene preučitve, ki jo lahko opravi samo sodišče, ki odloča o glavni stvari. V zvezi z nujnostjo je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, presodil, da bi bila, če bi sodišče, ki odloča o glavni stvari, izpodbijani akt razglasilo za ničnega, škoda, ki bi jo utrpela tožeča stranka, če izvršitev tega akta ne bi bila zadržana, nepopravljiva, saj ne bi mogla več izvrševati mandata evropskega

¹¹⁰ Sklepa predsednika Sodišča prve stopnje z dne 7. junija 2007 v zadevi *IMS proti Komisiji* (T-346/06 R) in z dne 19. julija 2007 v zadevi *Du Pont de Nemours (France) in drugi proti Komisiji* (T-31/07 R); sklepa sodnika, pristojnega za izdajo začasne odredbe, z dne 28. septembra 2007 v zadevi *Francija proti Komisiji* (T-257/07 R) in z dne 15. novembra 2007 v zadevi *Donnici proti Parlamentu* (T-215/07 R) (v pritožbenem postopku, C-512/07 P (R)). Treba je dodati, da je predsednik Sodišča prve stopnje s sklepom z dne 24. januarja 2007 v zadevi *Scott proti Komisiji* (T-366/00 R) ugodil *inaudita altera parte* predlogu za odlog izvršitve odločbe za izterjavo državne pomoči, preden se je s sklepom z dne 30. marca 2007 ugotovilo, da ni treba več odločati o tej zadevi, saj je Sodišče prve stopnje 29. marca 2007 razglasilo ničnost izpodbijane odločbe v postopku v glavni stvari.

¹¹¹ Direktiva 98/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o približevanju zakonov držav članic o strojih (UL L 207, str. 1).

poslanca. Pri tehtanju interesov je bilo treba upoštevati tudi interes A. Occhetta za izvršitev izpodbijanega sklepa, ki pomeni ohranitev njegovega mandata. V tej situaciji enakosti interesov tako tožeče stranke kot A. Occhetta je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, presodil, da je odločilni interes Italijanske republike, da Parlament spoštuje njeno zakonodajo s področja volitev in trdnost in resnost navedenih tožbenih razlogov za dokazovanje *fumus boni juris*. Zato je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, ugodil predlogu za zadržanje.

Komisija je upoštevala razvoj znanstvenih spoznanj s tega področja spremenila ureditev Skupnosti v zvezi s transmisivnimi spongiformnimi encefalopatijami (TSE), tako da je leta 2007 sprejela določbe, ki so omilile veljavne ukrepe v zvezi z zdravstvenim varstvom. V zadevi *Francija proti Komisiji* je tožeča stranka predlagala zadržanje izvrševanja teh določb, ker naj bi kršile previdnostno načelo.

Glede pogoja, ki se nanaša na *fumus boni juris*, je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, presodil, da je bilo to načelo izpolnjeno, ker je obstajala resnična znanstvena negotovost v zvezi z zanesljivostjo testov, predvidenih z novimi določbami. Prav tako se je štelo, da je bil izpolnjen pogoj v zvezi z nujnostjo, ker bi lahko izpodbijane določbe povečale tveganje, da se živali, ki so okužene s TSE, vključi v prehrano ljudi. V zvezi s tehtanjem zadevnih interesov je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, opozoril, da morajo biti zahteve, povezane z varstvom javnega zdravja, glede na vprašanja, povezana z gospodarstvom, odločilne in je zato odredil predlagano zadržanje izvršitve.

V zgoraj navedenem sklepu *Du Pont de Nemours (Francija) in drugi proti Komisiji* v zvezi z nadzorom fitofarmaceutskih sredstev na podlagi Direktive 91/414¹¹² se je predsednik Sodišča prve stopnje izjavil o petih predlogih za zadržanje izvršitve odločb, s katerimi je Komisija omejila ali zmanjšala registracijo za dajanje določenih proizvodov na trg Skupnosti. Ugodil je predlogu za izdajo začasne odredbe v zvezi z omejitvami za uporabo fluzilazola.

V zvezi s *fumus boni juris* je bilo razsojeno, da tožbena razloga v zvezi s kršitvijo Direktive 91/414 in previdnostnega načela na prvi pogled nista bila povsem neutemeljena. Tudi pogoj v zvezi z nujnostjo je veljal za izpolnjenega. Ker je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, presodil, da obstaja resno tveganje, da tožeča stranka utрпи nepopravljivo izgubo tržnih deležev, ki so sicer lahko predmet naknadnega finančnega nadomestila, je vseeno ocenil, da v okoliščinah tega primera obseg škode ne sme temeljiti izključno na računovodski vrednosti dejavnosti, s katero so bili pridobljeni ti tržni deleži, in na izgubi te vrednosti za celo skupino podjetij, ampak je treba upoštevati, da so tožeče stranke prisotne na trgu že več kot 20 let in da imajo registracijo za prodajo fluziazola za večstransko uporabo v več državah članicah in da njihovi proizvodi uživajo poslovni ugled, ki bi bil lahko zaradi prepovedi fluzilazola hudo prizadet. Pri tehtanju različnih zadevnih interesov, zlasti glede na dejstvo, da tožeče stranke predlagajo samo ohranitev stanja, ki traja že vrsto let, in interes kmetovalcev, da imajo na voljo edini učinkoviti proizvod zoper določene bolezni, je sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe, ugodil predlaganemu zadržanju izvršitve.

¹¹² Direktiva Sveta 91/414/EGS z dne 15. julija 1991 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet (UL L 230, str. 1).

Nasprotno so bili v sklepih *Cheminova in drugi proti Komisiji*¹¹³, *FMC Chemical in drugi proti Komisiji*¹¹⁴ ter *Dow AgroSciences in drugi proti Komisiji*¹¹⁵ štirje predlogi za odlog izvršitve odločb, s katerimi je bilo prepovedano trženje določenih substanc, zavrnjeni, ker ni bila izkazana nujnost, saj obseg škode, ki bi jo te odločbe lahko povzročile tožečim strankam, ni bil zadosten, ker je škoda znašala manj kot 1 % njihovega prometa. Glede na to je predsednik Sodišča prve stopnje dodal, da je bil v resnici ta odstotek še nižji, ker ni bilo treba upoštevati škode, ki so jo navedle stranke iz postopka za izdajo začasne odredbe, ki očitno niso mogle vložiti ničnostne tožbe v postopku v glavni stvari, in sicer so bila to podjetja, ki tržijo proizvod in jih izpodbijana odločba posamično ni zadevala.

¹¹³ Sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 4. decembra 2007 (T-326/07 R).

¹¹⁴ Sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 11. decembra 2007 (T-349/07 R in T-350/07 R).

¹¹⁵ Sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 17. decembra 2007 (T-367/07 R).

B – Sestava Sodišča prve stopnje

(Protokolarni red na dan 20. septembra 2007)

Prva vrsta, z leve proti desni:

sodnik J. D. Cooke; predsedniki senatov O. Czúcz, N. J. Forwood in A. W. H. Meij; predsednica senata V. Tiili; predsednik Sodišča prve stopnje M. Jaeger; predsednika senatov J. Azizi in M. Vilaras; predsednici senatov M. E. Martins Ribeiro in I. Pelikánová.

Druga vrsta, z leve proti desni:

sodnik S. Papasavvas; sodnica K. Jürimäe; sodnik D. Šváby; sodnica E. Cremona; sodnik F. Dehousse; sodnica I. Wiszniewska-Białecka; sodnik V. Vadapalas; sodnica I. Labucka; sodnik E. Moavero Milanesi.

Tretja vrsta, z leve proti desni:

sodniki S. Frimodt Nielsen, S. Soldevila Fragoso, V. Ciucă, M. Prek, N. Wahl, T. Tchipev, A. Dittrich in L. Truchot; sodni tajnik E. Coulon.

1. Člani Sodišča prve stopnje

(po vrstnem redu nastopa funkcije)

Marc Jaeger

Rojen leta 1945; odvetnik; attaché de justice, dodeljen državnemu tožilstvu (procureur général); sodnik, podpredsednik Tribunal d'arrondissement de Luxembourg; predavatelj na Centre universitaire de Luxembourg; dodeljeni sodnik, strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti do leta 1986; sodnik na Sodišču prve stopnje od 11. julija 1996; predsednik Sodišča prve stopnje od 17. septembra 2007.

Bo Vesterdorf

Rojen leta 1945; pravnik lingvist na Sodišču Evropskih skupnosti; referent v pravosodnem ministrstvu; sodnik prisednik; pravni svetovalec Stalnega predstavništva Danske pri Evropski gospodarski skupnosti; začasni sodnik na Østre Landsret (dansko pritožbeno sodišče); predstojnik oddelka za ustavno in upravno pravo pri pravosodnem ministrstvu; direktor na pravosodnem ministrstvu; docent; član Pripravljalnega odbora za človekove pravice Sveta Evrope (ESČP), nato član pisarne ESČP; leta 2004 član „Ad-hoc odbora za izobraževanje sodnikov in državnih tožilcev“ na Akademiji za evropsko pravo, Trier, Nemčija; sodnik na Sodišču prve stopnje od 25. septembra 1989; predsednik Sodišča prve stopnje od 4. marca 1998 do 17. septembra 2007.

Rafael García-Valdecasas y Fernández

Rojen leta 1946; abogado del estado (državni pravobranilec v mestih Jaén in Granada); sekretar upravnega gospodarskega sodišča v mestu Jaén, nato v Córdoba; član odvetniške zbornice (v mestih Jaén in Granada); predstojnik službe za spore Skupnosti pri ministrstvu za zunanje zadeve; vodja španske delegacije v delovni skupini Sveta, ki je pripravljala ustanovitev Sodišča prve stopnje; sodnik na Sodišču prve stopnje od 25. septembra 1989 do 17. septembra 2007.

Virpi Tiili

Rojena leta 1942; doktorica pravnih znanosti na univerzi v Helsinkih; asistentka za civilno in gospodarsko pravo na univerzi v Helsinkih; direktorica za pravne zadeve in gospodarsko politiko osrednje trgovinske zbornice Finske; generalna direktorica uprave za varstvo potrošnikov Finske; članica več vladnih odborov in delegacij, med drugim predsednica nadzornega sveta za reklame o zdravilih (1988–1990), članica sveta za zadeve potrošnikov (1990–1994), članica sveta za konkurenco (1991–1994) in članica redakcijskega odbora Nordic Intellectual Property Law Review (1982–1990); sodnica na Sodišču prve stopnje ES od 18. januarja 1995.

Josef Azizi

Rojen leta 1948; doktor pravnih znanosti in magister sociologije in ekonomije na univerzi na Dunaju; predavatelj na gospodarski univerzi na Dunaju in na pravni fakulteti univerze na Dunaju; ministrski svetnik in predstojnik oddelka v uradu zveznega kanclerja; član pripravljalnega odbora za pravno sodelovanje Sveta Evrope (CDCJ); zastopnik pred Verfassungsgerichtshof (ustavnim sodiščem) v postopkih presoje ustavnosti zveznih zakonov; koordinator, pristojen za prilagoditev avstrijskega zveznega prava pravu Skupnosti; sodnik na Sodišču prve stopnje od 18. januarja 1995.

John D. Cooke

Rojen leta 1944; leta 1966 postane barrister (odvetnik) na Irskem; prav tako barrister (odvetnik) v Angliji in Walesu, Severni Irski in Novem Južnem Walesu; odvetnik med letoma 1966 in 1996; leta 1980 postane član Inner Bar na Irskem (Senior Counsel) in leta 1991 v Novem Južnem Walesu; predsednik Sveta odvetniških združenj Evropske skupnosti (CCBE) med letoma 1985 in 1986; gostujoči profesor na pravni fakulteti University College v Dublinu; član Chartered Institute of Arbitrators; predsednik Royal Zoological Society na Irskem med letoma 1987 in 1990; član uprave Honorable Society of Kings Inns, Dublin; častni član uprave Lincoln's Inn, London; sodnik na Sodišču prve stopnje od 10. januarja 1996.

Jörg Pirrung

Rojen leta 1940; znanstveni asistent na univerzi v Marburgu; doktor pravnih znanosti (univerza v Marburgu); referent, pozneje predstojnik referata za mednarodno zasebno pravo, nazadnje predstojnik pododdelka za civilno pravo v zveznem pravosodnem ministrstvu; član upravnega sveta pri Unidroit (1993–1998); predsednik komisije Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu za izdelavo Konvencije o varstvu otrok (1996); honorarni profesor na univerzi v Trieru (mednarodno zasebno in procesno pravo, evropsko pravo); od leta 2002 član strokovnega sosveta Instituta Max-Planck za tuje in mednarodno zasebno pravo v Hamburgu; sodnik na Sodišču prve stopnje od 11. junija 1997 do 17. septembra 2007.

Arjen W. H. Meij

Rojen leta 1944; sodnik na vrhovnem sodišču Nizozemske (1996); sodnik in podpredsednik College van Beroep voor het bedrijfsleven (višje upravno sodišče za trgovino in industrijo) (1986); namestnik člana na Centrale Raad van Beroep (pritožbeno sodišče za socialno varnost) in na Tariefcommissie (komisija za carinsko tarifo); strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti (1980); strokovni sodelavec za evropsko pravo na pravni fakulteti univerze v Groningenu in asistent raziskovalec na University of Michigan Law School; član mednarodnega sekretariata trgovinske zbornice v Amsterdamu (1970); sodnik na Sodišču prve stopnje od 17. septembra 1998.

Mihalis Vilaras

Rojen leta 1950; odvetnik (1974–1980); nacionalni strokovnjak v pravni službi Komisije Evropskih skupnosti, nato administrateur principal (višji uradnik) v direkciji V (zaposlovanje, delovna razmerja, socialne zadeve); strokovni sodelavec nižje stopnje, strokovni sodelavec višje stopnje in od leta 1999 svetovalec pri državnem svetu; pridružen član Posebnega vrhovnega sodišča Grčije; član grškega centralnega odbora za pripravo predlogov zakonov (1996–1998); direktor pravne službe v Generalnem sekretariatu grške vlade; sodnik na Sodišču prve stopnje od 17. septembra 1998.

Nicholas James Forwood

Rojen leta 1948; univerza v Cambridgeu (BA 1969, MA 1973) (strojne znanosti in pravo); leta 1970 vpis v angleško odvetniško zbornico, odvetnik v Londonu (1971–1999) in v Bruslju (1979–1999); leta 1981 vpis v irsko odvetniško zbornico; leta 1987 podelitev naziva Queen's Counsel in leta 1998 imenovanje za člana uprave (bencher) za Middle Temple; zastopnik angleške in valižanske odvetniške zbornice pri Svetu odvetniških združenj Evropske skupnosti (CCBE) in predsednik stalne delegacije CCBE pri Sodišču Evropskih skupnosti (1995–1999); član vodstvenega organa Združenja za svetovno trgovinsko pravo (World Trade Law Association) in Organizacije za evropsko pomorsko pravo (European Maritime Law Organization) (1993–2002); sodnik na Sodišču prve stopnje od 15. decembra 1999.

Hubert Legal

Rojen leta 1954; član Conseil d'État (Francija); diplomant École normale supérieure Saint-Cloud in École nationale d'administration; profesor (professeur agrégé) za angleški jezik (1979–1985); poročevalec, nato commissaire du gouvernement pred raznimi senati državnega sveta (1988–1993); pravni svetovalec stalnega predstavništva Francije pri Združenih narodih v New Yorku (1993–1997); strokovni sodelavec v kabinetu sodnika Puissocheta na Sodišču Evropskih skupnosti (1997–2001); sodnik na Sodišču prve stopnje od 19. septembra 2001 do 17. septembra 2007.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Rojena leta 1956; študij v Lizboni, Bruslju in Strasbourgu; odvetnica na Portugalskem in v Bruslju; svobodna raziskovalka na Inštitutu za evropske študije svobodne univerze v Bruslju; strokovna sodelavka pri portugalskem sodniku na Sodišču Evropskih skupnosti Montinhodeju Almeida (med letoma 1986 in 2000), nato pri predsedniku Sodišča prve stopnje Boju Vestendorfu (2000–2003); sodnica na Sodišču prve stopnje od 31. marca 2003.

Franklin Dehousse

Rojen leta 1959; diploma iz pravnih znanosti (univerza v Liègu, 1981); sodelavec (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); pravni svetovalec v Poslanski zbornici (Chambre des représentants, 1981–1990); doktor pravnih znanosti (univerza v Strasbourgu, 1990); profesor (univerza v Liègu in v Strasbourgu, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, univerza Montesquieu v Bordeauxu; collège Michel Servet univerz v Parizu; fakultete Notre-Dame de la Paix v Namurju); posebni predstavnik ministrstva za zunanje zadeve (1995–1999); direktor evropskih študij na Institut royal des relations internationales (1998–2003); sodnik prisodnik v Conseil d'État (2001–2003); svetovalec Evropske komisije (1990–2003); član l'Observatoire Internet (2001–2003); sodnik na Sodišču prve stopnje od 7. oktobra 2003.

Ena Cremona

Rojena leta 1936; diploma iz jezikov na kraljevi univerzi na Malti (1955); doktorica pravnih znanosti na kraljevi univerzi na Malti (1958); odvetnica na Malti od leta 1959; pravna svetovalka pri nacionalnem svetu za ženske (1964–1979); članica komisije za javne uslužbenke (1987–1989); članica upravnega odbora Lombard Bank (Malta) Ltd, predstavnica države kot delničarke (1987–1993); članica volilne komisije od leta 1993; članica komisije za doktorate na pravni fakulteti kraljeve univerze na Malti; članica Evropske komisije proti rasizmu in netolerantnosti (ECRI) (2003–2004); sodnica na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Ottó Czúcz

Rojen leta 1946; doktor pravnih znanosti na univerzi v Szegedu (1971); referent na ministrstvu za delo (1971–1974); predavatelj in profesor (1974–1989), dekan pravne fakultete (1989–1990), prorektor (1992–1997) univerze v Szegedu; odvetnik; član uprave nacionalne pokojninske zavarovalnice; podpredsednik Evropskega instituta za socialno varnost (1998–2002); član znanstvenega sveta Mednarodnega združenja za socialno varnost; sodnik na ustavnem sodišču (1998–2004); sodnik na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Irena Wiszniewska-Bialecka

Rojena leta 1947; diploma iz prava na univerzi v Varšavi (1965–1969); raziskovalka (asistentka, docentka, profesorica) na inštitutu pravnih znanosti poljske akademije znanosti (1969–2004); raziskovalka na Inštitutu Max Planck za tuje in mednarodno patentno, avtorsko in konkurenčno pravo v Münchnu (štipendija AvH Stiftung/Foundation: 1985–1986); odvetnica (1992–2000); sodnica na vrhovnem upravnem sodišču (2001–2004); sodnica na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Irena Pelikánová

Rojena leta 1949; doktorica pravnih znanosti, asistentka za gospodarsko pravo (pred 1989), nato doktorica znanosti, profesorica gospodarskega prava (od 1993) na pravni fakulteti Karlove univerze v Pragi; članica vodilnega organa Komisije za vrednostne papirje (1999–2002); odvetnica; članica zakonodajnega sveta češke vlade (1998–2004); sodnica na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Daniel Šváby

Rojen leta 1951; doktor pravnih znanosti (univerza v Bratislavi); sodnik na sodišču prve stopnje v Bratislavi; sodnik na višjem sodišču, pristojen za civilne zadeve, in podpredsednik višjega sodišča v Bratislavi; član oddelka za civilno in družinsko pravo inštituta za pravo pri ministrstvu za pravosodje; začasni sodnik na vrhovnem sodišču, zadolžen za zadeve gospodarskega prava; član Evropske komisije za človekove pravice (Strasbourg); sodnik na ustavnem sodišču (2000–2004); sodnik na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Vilenas Vadapalas

Rojen leta 1954; doktor pravnih znanosti (univerza v Moskvi); habilitacija iz pravnih znanosti (univerza v Varšavi); profesor na univerzi v Vilni: mednarodno pravo (od 1981), človekove pravice (od 1991) in pravo Skupnosti (od 2000); svetovalec vlade za področje zunanjih zadev (1991–1993); član koordinacijske skupine delegacije za pogajanja za pristop k Evropski uniji; generalni direktor oddelka vlade za evropsko pravo (1997–2004); profesor evropskega prava na univerzi v Vilni; nosilec katedre Jean Monnet; predsednik litovskega društva za študije o Evropski uniji; predsednik parlamentarne delovne skupine za ustavno reformo, povezano s pristopom Litve; član mednarodne komisije pravnikov (april 2003); sodnik na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Küllike Jürimäe

Rojena leta 1962; diploma iz prava na univerzi v Tartuju (1981–1986); namestnica državnega tožilca v Talinu (1986–1991); diploma estonske diplomatske šole (1991–1992); pravna svetovalka (1991–1993) in generalna svetovalka pri trgovinski in industrijski zbornici (1992–1993); sodnica na višjem sodišču v Talinu (1993–2004); European Master na področju človekovih pravic in demokratizacije na univerzi v Padovi in univerzi v Nottinghamu (2002–2003); sodnica na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Ingrida Labucka

Rojena leta 1963; diploma prava na univerzi Latvije (1986); inšpektorica ministrstva za notranje zadeve za regijo Kirov in mesto Riga (1986–1989); sodnica na sodišču prve stopnje v Rigi (1990–1994); odvetnica (1994–1998 in julij 1999–maj 2000); ministrica za pravosodje (november 1998–julij 1999 in maj 2000–oktober 2002); članica Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu (2001–2004); poslanka (2002–2004); sodnica na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Savvas S. Papasavvas

Rojen leta 1969; študij na univerzi v Atenah (Ptychion leta 1991); podiplomski študij na univerzi Paris II (magistrski študij javnega prava leta 1992) in na univerzi Aix-Marseille III (doktorat pravnih znanosti leta 1995); vpis v ciprsko odvetniško zbornico, član odvetniške zbornice v Nikoziji od leta 1993; predavatelj na univerzi na Cipru (1997–2002), docent ustavnega prava od septembra 2002; raziskovalec na evropskem centru za javno pravo (2001–2002); sodnik na Sodišču prve stopnje od 12. maja 2004.

Enzo Moavero Milanesi

Rojen leta 1954; doktor prava (univerza La Sapienza, Rim); študij prava Skupnosti (Collège d'Europe, Bruges); član odvetniške zbornice, odvetnik (1978–1983); predavatelj prava Skupnosti na univerzah La Sapienza, Rim (1993–1996), Luiss, Rim (1993–1996 in 2002–2006), in Bocconi, Milano (1996–2000); svetovalec pri italijanskemu predsedniku vlade za vprašanja s področja Skupnosti (1993–1995); uradnik Evropske komisije: pravni svetovalec in nato vodja kabineta podpredsednika (1989–1992), vodja kabineta komisarja, pristojnega za „notranji trg“ (1995–1999) in „konkurenco“ (1999); direktor generalnega direktorata Konkurenca (2000–2002), namestnik generalnega sekretarja Evropske komisije (2002–2005), generalni direktor Skupine političnih svetovalcev (2006); sodnik na Sodišču prve stopnje od 3. maja 2006.

Nils Wahl

Rojen leta 1961; magister prava, univerza v Stockholmu (1985); doktor prava, univerza v Stockholmu (1995); izredni profesor (docent) in nosilec katedre Jean Monet za evropsko pravo (1995); profesor evropskega prava, univerza v Stockholmu (2001); odvetniški kandidat v zasebni odvetniški pisarni (1987–1989); upravni direktor izobraževalne ustanove (1993–2004); predsednik Nätverket för europarättslig forskning (švedsko združenje za študije evropskega prava) (2001–2006); član Rådet för konkurrensfrågor (Svet za vprašanja konkurence, 2001–2006); sodnik na Hovrätten över Skåne och Blekinge (drugostopenjsko sodišče) (2005); sodnik na Sodišču prve stopnje od 7. oktobra 2006.

Miro Prek

Rojen leta 1965; diploma iz prava (1989); pravosodni izpit (1994); različne naloge in položaji v javni upravi, zlasti v Službi vlade za zakonodajo (državni podsekretar in namestnik direktorja ter vodja oddelka za evropsko in primerjalno pravo) in v Službi vlade za evropske zadeve (državni podsekretar); član pogajalske skupine za pridružitveni sporazum (1994–1996) in za pristop k Evropski uniji (1998–2003), odgovoren za pravne zadeve; odvetnik; vodja projektov za prilagoditev evropski zakonodaji in za evropsko integracijo, zlasti na Zahodnem Balkanu; vodja oddelka na Sodišču Evropskih skupnosti (2004–2006); sodnik na Sodišču prve stopnje od 7. oktobra 2006.

Teodor Tchipev

Rojen leta 1940; študij prava na univerzi St Kliment Ohridski v Sofiji (1961); doktor prava (1977); odvetnik (1963–1964); pravni svetovalec v državnem cestnem podjetju za mednarodni prevoz (1964–1973); raziskovalec na pravnem institutu bolgarske akademije znanosti (1973–1988); gostujoči profesor za civilni pravdni postopek na pravni fakulteti univerze St Kliment Ohridski v Sofiji (1988–1991); arbiter na arbitražnem sodišču trgovske in industrijske zbornice (1988–2006); sodnik na ustavnem sodišču (1991–1994); gostujoči profesor na univerzi Paissiy Hilendarski v Plovdivu (februar 2001–2006); minister za pravosodje (1994–1995); gostujoči profesor za civilni pravdni postopek na novi bolgarski univerzi v Sofiji (1995–2006); sodnik na Sodišču prve stopnje od 12. januarja 2007.

Valeriu M. Ciucă

Rojen leta 1960; diploma iz prava (1984), doktor prava (1997) (univerza Alexandre Jean Cuza v Iași); sodnik prvostopenjskega sodišča v Suceavi (1984–1989); vojaški sodnik vojaškega sodišča v Iași (1989–1990); profesor na univerzi Alexandre Jean Cuza v Iași (1990–2006); štipendija za specializacijo iz zasebnega prava na univerzi v Rennesu (1991–1992); docent na univerzi Petre Andrei v Iași (1999–2002); gostujoči profesor na Université Littoral Côte d'Opale (LAB. RII) (2006); sodnik na Sodišču prve stopnje od 12. januarja 2007.

Alfred Dittrich

Rojen leta 1950; študij prava na univerzi Erlangen-Nürnberg (1970–1975); pravnik pripravnik na območju Oberlandesgericht (višje regionalno sodišče) v Nürnbergu (1975–1978); referent na zveznem ministrstvu za gospodarstvo (1978–1982); referent na stalnem predstavništvu Zvezne republike Nemčije pri Evropskih skupnostih (1982); referent na zveznem ministrstvu za gospodarstvo, zadolžen za vprašanja prava Skupnosti in konkurence (1983–1992); vodja oddelka „pravo Evropske unije“ (1992–2007) na ministrstvu za pravosodje; vodja nemških članov delovne skupine „Sodišče Evropskih skupnosti“ pri Svetu; zastopnik nemške vlade v številnih zadevah pred Sodiščem Evropskih skupnosti; sodnik Sodišča prve stopnje od 17. septembra 2007.

Santiago Soldevila Fragoso

Rojen leta 1960; diploma iz prava na Universidad Autónoma de Barcelona (avtonomna univerza v Barceloni) (1983); sodnik v Kataloniji, na Kanarskih otokih in v Madridu (1985–1992); sodni uradnik oddelka za upravne spore višjega sodišča na Kanarskih otokih (Santa Cruz, Tenerife) (1992 in 1993); strokovni sodelavec na ustavnem sodišču (1993–1998); sodni uradnik Magistrado der Sección Sexta de la Sala de lo Contencioso Administrativo (šesta sekcija oddelka za upravne spore) Audiencia Nacional (državno drugostopenjsko in hkrati prvostopenjsko sodišče za posebej določene spore) (Madrid, 1998–avgust 2007); sodnik Sodišča prve stopnje od 17. septembra 2007.

Laurent Truchot

Rojen leta 1962; diploma na Institut d'études politiques de Paris (inštitut za politične študije v Parizu) (1984); študent École nationale de la magistrature (državna šola za sodne uradnike) (1986–1988); sodnik Tribunal de grande instance de Marseille (januar 1988–januar 1990); sodni uradnik oddelka za civilne zadeve na ministrstvu za pravosodje (januar 1990–junij 1992); namestnik vodje in nato vodja splošnega oddelka za konkurenco, potrošnike in preprečevanje prevar na ministrstvu za gospodarstvo, finance in industrijo (junij 1992–september 1994); tehnični svetovalec ministra za pravosodje (september 1994–maj 1995); sodnik na Tribunal de grande instance de Nîmes (maj 1995–maj 1996); strokovni sodelavec na Sodišču pri generalnem pravobranilcu Légerju (maj 1996–december 2001); strokovni svetovalec na Cour de cassation (december 2001–avgust 2007); sodnik Sodišča prve stopnje od 17. septembra 2007.

Sten Frimodt Nielsen

Rojen leta 1963; diploma iz prava, univerza v Københavnu (1988); uradnik na ministrstvu za zunanje zadeve (1988–1991); predavatelj mednarodnega in evropskega prava na univerzi v Københavnu (1988–1991); sekretar pri stalnem predstavništvu Danske pri Združenih narodih v New Yorku (1991–1994); uradnik v pravni službi ministrstva za zunanje zadeve (1994–1995); izredni profesor na univerzi v Københavnu (1995); svetovalec in nato glavni svetovalec službe predsednika vlade (1995–1998); minister svetovalec stalnega predstavništva Danske pri Evropski uniji (1998–2001); posebni svetovalec službe predsednika vlade za pravna vprašanja (2001–2002); vodja oddelka in pravni svetovalec službe predsednika vlade (marec 2002–julij 2004); državni podsekretar in pravni svetovalec službe predsednika vlade (avgust 2004–avgust 2007); sodnik Sodišča prve stopnje od 17. septembra 2007.

Emmanuel Coulon

Rojen leta 1968; študij prava (univerza Panthéon-Assas, Pariz); študij upravljanja (univerza Paris-Dauphine); Collège d'Europe (1992), sprejemni izpit za regionalni center za izobraževanje za odvetniški poklic v Parizu; potrdilo odvetniške zbornice v Bruslju o sposobnosti za opravljanje odvetniškega poklica; uspešen kandidat na splošnem natečaju Komisije Evropskih skupnosti; strokovni sodelavec na Sodišču prve stopnje Evropskih skupnosti (kabinet predsednika Saggia, 1996–1996; kabinet predsednika Vesterdorfa, 1998–2002); vodja kabineta predsednika Sodišča prve stopnje (2003–2005); sodni tajnik Sodišča prve stopnje od 6. oktobra 2005.

2. Spremembe v sestavi Sodišča prve stopnje leta 2007

Slavnostna seja 12. januarja 2007

Po pristopu Republike Bolgarije in Romunije k Evropski uniji 1. januarja 2007 so predstavniki vlad držav članic Evropske unije za sodnika Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti imenovali Teodorja Tchipeva za obdobje od 12. januarja 2007 do 31. avgusta 2007 in Valeriuja Ciucă za obdobje od 12. januarja 2007 do 31. avgusta 2010.

Slavnostna seja 17. septembra 2007

Predstavniki vlad držav članic so za obdobje od 1. septembra 2007 do 31. avgusta 2013 podaljšali mandate sodnicam oziroma sodnikom Sodišča prve stopnje Johnu D. Cooku, Nicholasu Jamesu Forwoodu, Eni Cremona, Ireni Pelikánovi, Vilenasu Vadapalasu, Ingridi Labucka, Enzu Moaveru Milanesi, Nilsu Wahlu, Miru Preku in Teodoru Tchipevu.

Kot člani za obdobje od 1. septembra 2007 do 31. avgusta 2013 so bili imenovani Alfred Dittrich, ki nadomesti Jörga Pirrunga, Santiago Soldevila Fragoso, ki nadomesti Rafaela García-Valdecasasa y Fernández, Laurent Truchot, ki nadomesti Huberta Legala, in za obdobje od 17. septembra 2007 do 31. avgusta 2010 Sten Frimodt Nielsen, ki nadomesti Boja Vesterdorfa.

Po delni zamenjavi članov Sodišča prve stopnje je bil Marc Jaeger, sodnik Sodišča prve stopnje od 11. julija 1996, izvoljen za predsednika Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti za obdobje od 17. septembra 2007 do 31. avgusta 2010.

Na podlagi člena 7 Poslovnika Sodišča prve stopnje: „Sodniki takoj po delni zamenjavi, ki je predvidena v členu 224 Pogodbe ES in členu 140 Pogodbe ESAE, izvolijo predsednika Sodišča prve stopnje med svojimi člani za dobo treh let.“

3. Protokolarni vrstni red

Od 1. januarja do 11. januarja 2007

B. VESTERDORF, predsednik Sodišča prve stopnje

M. JAEGER, predsednik senata

J. PIRRUNG, predsednik senata

M. VILARAS, predsednik senata

H. LEGAL, predsednik senata

J. D. COOKE, predsednik senata

R. GARCÍA-VALDECASAS, sodnik

V. TIILI, sodnica

J. AZIZI, sodnik

A. W. H. MEIJ, sodnik

N. J. FORWOOD, sodnik

M. E. MARTINS RIBEIRO, sodnica

F. DEHOUSSE, sodnik

E. CREMONA, sodnica

O. CZÚCZ, sodnik

I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sodnica

I. PELIKÁNOVÁ, sodnica

D. ŠVÁBY, sodnik

V. VADAPALAS, sodnik

K. JÜRIMÄE, sodnica

I. LABUCKA, sodnica

S. PAPASAVVAS, sodnik

E. MOAVERO MILANESI, sodnik

N. WAHL, sodnik

M. PREK, sodnik

E. COULON, sodni tajnik

Od 12. januarja do 17. septembra 2007

B. VESTERDORF, predsednik Sodišča prve stopnje

M. JAEGER, predsednik senata

J. PIRRUNG, predsednik senata

M. VILARAS, predsednik senata

H. LEGAL, predsednik senata

J. D. COOKE, predsednik senata

R. GARCÍA-VALDECASAS, sodnik

V. TIILI, sodnica

J. AZIZI, sodnik

A. W. H. MEIJ, sodnik

N. J. FORWOOD, sodnik

M. E. MARTINS RIBEIRO, sodnica

F. DEHOUSSE, sodnik

E. CREMONA, sodnica

O. CZÚCZ, sodnik

I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sodnica

I. PELIKÁNOVÁ, sodnica

D. ŠVÁBY, sodnik

V. VADAPALAS, sodnik

K. JÜRIMÄE, sodnica

I. LABUCKA, sodnica

S. PAPASAVVAS, sodnik

E. MOAVERO MILANESI, sodnik

N. WAHL, sodnik

M. PREK, sodnik

T. TCHIEV, sodnik

V. CIUCĂ, sodnik

E. COULON, sodni tajnik

Od 20. septembra do 31. decembra 2007

M. JAEGER , predsednik Sodišča prve stopnje
V. TIILI , predsednica senata
J. AZIZI, predsednik senata
A. W. H. MEIJ, predsednik senata
M. VILARAS, predsednik senata
N. J. FORWOOD, predsednik senata
M. E. MARTINS RIBEIRO, predsednica senata
O. CZÚCZ, predsednik senata
I. PELIKÁNOVÁ, predsednica senata
J. D. COOKE, sodnik
F. DEHOUSSE, sodnik
E. CREMONA, sodnica
I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, sodnica
D. ŠVÁBY, sodnik
V. VADAPALAS, sodnik
K. JÜRIMÄE, sodnica
I. LABUCKA, sodnica
S. PAPASAVVAS, sodnik
E. MOAVERO MILANESI, sodnik
N. WAHL, sodnik
M. PREK, sodnik
T. TCHIEV, sodnik
V. CIUCĂ, sodnik
A. DITTRICH, sodnik
S. SOLDEVILA FRAGOSO, sodnik
L. TRUCHOT, sodnik
S. FRIMODT NIELSEN, sodnik

E. COULON, sodni tajnik

4. Nekdanji člani Sodišča prve stopnje

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995), predsednik od 1989 do 1995
Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)
Saggio Antonio (1989–1998), predsednik od 1995 do 1998
Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)
Kirschner Heinrich (1989–1997)
Yeraris Christos (1989–1992)
Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)
Briët Cornelis Paulus (1989–1998)
Biancarelli Jacques (1989–1995)
Lenaerts Koen (1989–2003)
Bellamy Christopher William (1992–1999)
Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)
Lindh Pernilla (1995–2006)
Potocki André (1995–2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)
Mengozi Paolo (1998–2006)
Trstenjak Verica (2004–2006)

Predsednika

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995)
Saggio Antonio (1995–1998)

Sodni tajnik

Jung Hans (1989–2005)

C – Sodne statistike Sodišča prve stopnje

Splošna dejavnost Sodišča prve stopnje

1. Vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve (2000–2007)

Vložene zadeve

2. Vrste postopkov (2000–2007)
3. Vrste tožb (2000–2007)
4. Predmet tožbe (2000–2006)

Končane zadeve

5. Vrste postopkov (2000–2007)
6. Predmet tožbe (2007)
7. Predmet tožbe (2000–2007) (sodbe in sklepi)
8. Sestava (2000–2007)
9. Trajanje postopkov v mesecih (2000–2007) (sodbe in sklepi)

Nerešene zadeve na dan 31. decembra

10. Vrste postopkov (2000–2007)
11. Predmet tožbe (2000–2007)
12. Sestava (2000–2007)

Razno

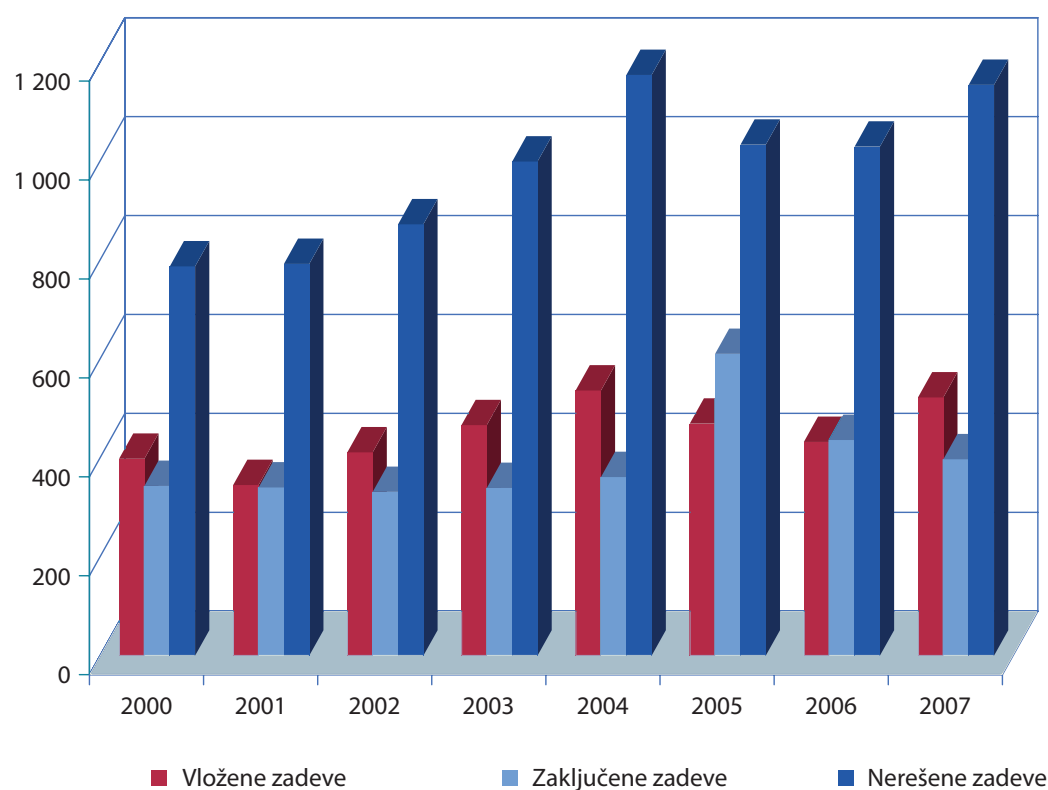
13. Odločbe o začasnih odredbah (2000–2007)
14. Hitri postopki (2001–2007)
15. Odločbe Sodišča prve stopnje, zoper katere je bila pri Sodišču vložena pritožba (1989–2007)
16. Porazdelitev pritožbenih postopkov pri Sodišču po vrsti postopka (1989–2007)
17. Izidi pritožbenih postopkov pri Sodišču (2007) (sodbe in sklepi)
18. Splošni razvoj (1989–2007) (vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve)

1. *Splošna dejavnost Sodišča prve stopnje – Vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve (2000–2007)*¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vložene zadeve	398	345	411	466	536	469	432	522
Končane zadeve	343	340	331	339	361	610	436	397
Nerešene zadeve	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

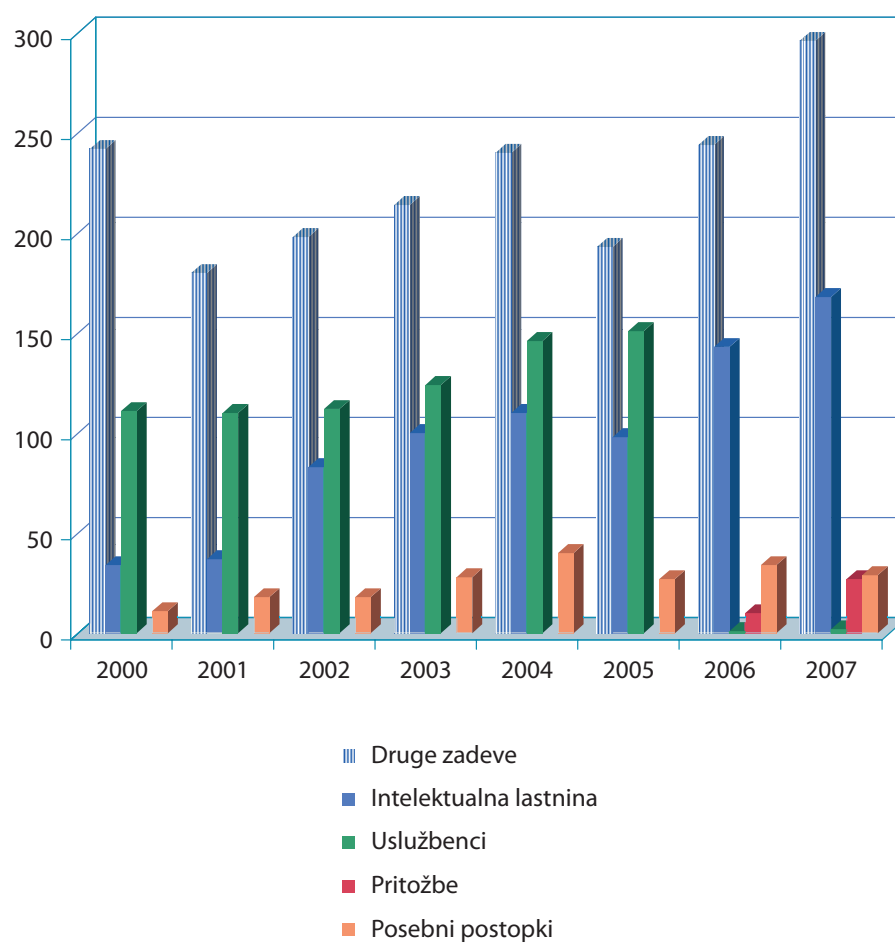
¹ Če ni drugače označeno, ta in naslednje tabele upoštevajo posebne postopke.

Za „posebne postopke“ se štejejo: ugovor zoper sodbo (člen 41 Statuta ES; člen 122 Poslovnika Sodišča prve stopnje); ugovor tretjega (člen 42 Statuta ES; člen 123 Poslovnika Sodišča prve stopnje); obnova postopka (člen 44 Statuta ES; člen 125 Poslovnika Sodišča prve stopnje); razlaga sodbe (člen 43 Statuta ES; člen 129 Poslovnika Sodišča prve stopnje); odmera stroškov (člen 92 Poslovnika Sodišča prve stopnje); pravna pomoč (člen 94 Poslovnika Sodišča prve stopnje) in poprava sodbe (člen 84 Poslovnika Sodišča prve stopnje).

2. Vložene zadeve – Vrste postopkov (2000–2007)¹

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Druge zadeve	242	180	198	214	240	193	244	296
Intelektualna lastnina	34	37	83	100	110	98	143	168
Uslužbenci	111	110	112	124	146	151	1	2
Pritožbe							10	27
Posebni postopki	11	18	18	28	40	27	34	29
Skupaj	398	345	411	466	536	469	432	522

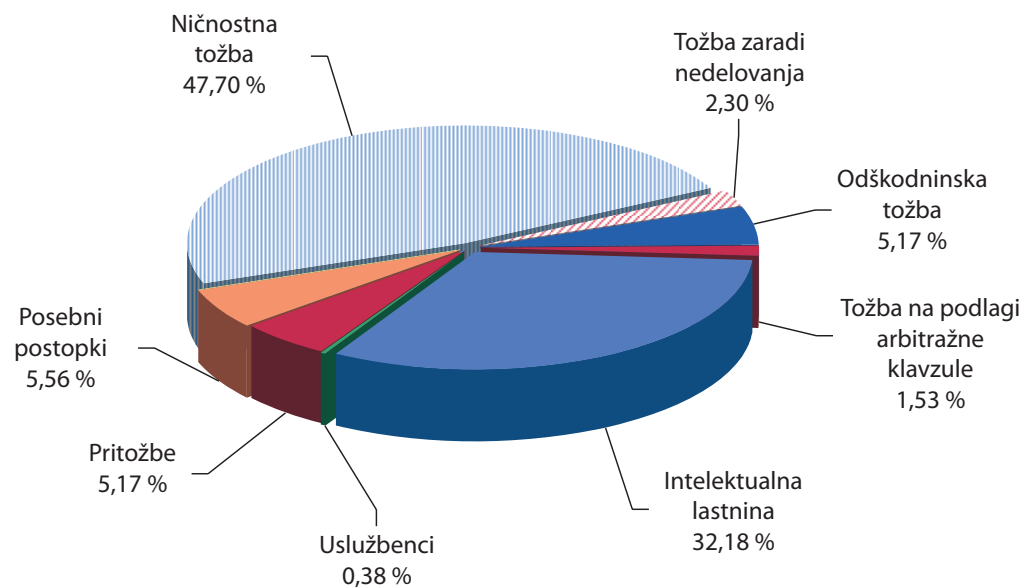
¹ V tej in naslednjih tabelah pomeni označba „drugi spori“ vse tožbe, ki so jih vložile fizične ali pravne osebe, ki niso uradniki Evropskih skupnosti, in ki niso spori s področja intelektualne lastnine.

3. Vložene zadeve – Vrste tožb (2000–2007)

Porazdelitev leta 2007

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ničnostna tožba	219	134	172	174	199	160	223	249
Tožba zaradi nedelovanja	6	17	12	13	15	9	4	12
Odškodninska tožba	17	21	12	24	18	16	8	27
Tožba na podlagi arbitražne klavzule		8	2	3	8	8	9	8
Intellectualna lastnina	34	37	83	100	110	98	143	168
Uslužbenci	111	110	112	124	146	151	1	2
Pritožbe							10	27
Posebni postopki	11	18	18	28	40	27	34	29
Skupaj	398	345	411	466	536	469	432	522

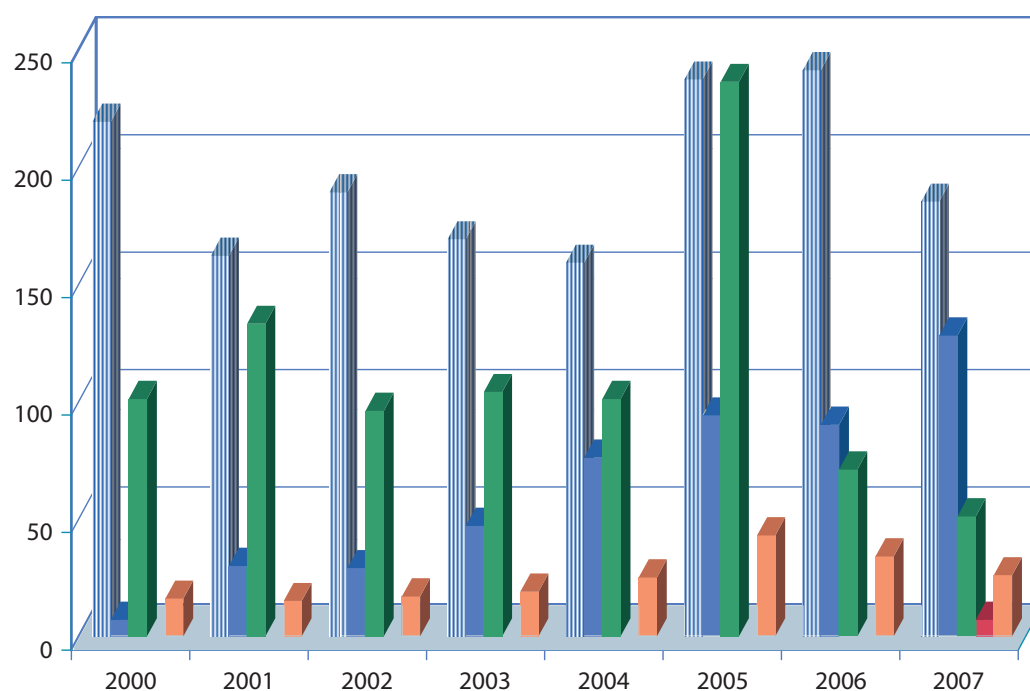
4. Vložene zadeve – Predmet tožbe (2000–2007)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbitražna klavzula		2	1			2	3	1
Carinska unija	14	2	6	5	11	2		4
Državne pomoči	80	42	51	25	46	25	28	37
Ekonomska in monetarna politika						1	2	
Energija		2		2			1	
Evropsko državljanstvo	2							
Intelektualna lastnina	34	37	83	101	110	98	145	168
Kmetijstvo	18	17	9	11	25	21	18	34
Konkurenca	36	36	61	43	36	40	81	62
Kultura	2	1					3	1
Lastna sredstva Skupnosti						2		
Obdavčenje			1	5			1	2
Okolje in potrošniki	14	2	8	14	30	18	21	41
Podjetniško pravo	4	6	3	3	6	12	11	10
Politika na področju ribištva	5	6	3	25	3	2		5
Pravica do ustanavljanja	7	1			1			
Pravo institucij	24	16	17	26	33	28	15	28
Pravosodje in notranje zadeve		1	1			1		3
Približevanje zakonodaj		2	1	3	1			1
Pridruževanje čezmorskih držav in ozemelj	6	6		1				
Pristop novih držav				1	1			
Promet		2	1	1	3		1	4
Proračun skupnosti								2
Prosti pretok blaga	2	1			1			1
Prosto gibanje oseb	1	3	2	7	1	2	4	4
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	1	3	1	3	6	9	5	10
Regionalna politika		1	6	7	10	12	16	18
Skupna carinska tarifa	1	2			1		2	1
Skupna varnostna in zunanja politika	1	3	6	2	4		5	12
Socialna politika	7	1	3	2	5	9	3	5
Svoboda opravljanja storitev							1	
Trgovinska politika	8	4	5	6	12	5	18	9
Zunanji odnosi	8	14	8	10	3	2	2	1
Skupaj Pogodba ES	275	213	276	303	349	291	386	464
Skupaj Pogodba PJ	1	4	2	11				
Skupaj Pogodba AE			2		1		1	
Kadrovski predpisi	111	110	112	124	146	151	11	29
Posebni postopki	11	18	18	28	40	27	34	29
SKUPAJ	398	345	411	466	536	469	432	522

5. Končane zadeve – Vrste postopkov (2000–2007)

- |||| Druge zadeve
- Intelektualna lastnina
- Uslužbenci
- Pritožbe
- Posebni postopki

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Druge zadeve	219	162	189	169	159	237	241	185
Intelektualna lastnina	7	30	29	47	76	94	90	128
Uslužbenci	101	133	96	104	101	236	71	51
Pritožbe								7
Posebni postopki	16	15	17	19	25	43	34	26
Skupaj	343	340	331	339	361	610	436	397

6. Končane zadeve – Predmet tožbe (2007)

	Sodbe	Sklepi	Skupaj
Arbitražna klavzula		1	1
Carinska unija	1	1	2
Državne pomoči	22	14	36
Ekonomska in monetarna politika		1	1
Energija		1	1
Intelektualna lastnina	99	30	129
Kmetijstvo	5	6	11
Konkurenca	30	8	38
Okolje in potrošniki	5	10	15
Podjetniško pravo	2	4	6
Politika na področju ribištva	2	2	4
Pravo institucij	7	10	17
Pravosodje in notranje zadeve		2	2
Približevanje zakonodaj	1		1
Promet		1	1
Proračun skupnosti		1	1
Prosto gibanje oseb		4	4
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	7	3	10
Regionalna politika	3	3	6
Skupna carinska tarifa		1	1
Skupna varnostna in zunanja politika	3		3
Socialna politika	2	1	3
Svoboda opravljanja storitev		1	1
Trgovinska politika	1	3	4
Zunanji odnosi	2	2	4
Skupaj Pogodba ES	192	110	302
Skupaj Pogodba PJ	10		10
Skupaj Pogodba AE	1		1
Kadrovski predpisi	44	14	58
Posebni postopki		26	26
SKUPAJ	247	150	397

7. Končane zadeve – Predmet tožbe (2000–2007)

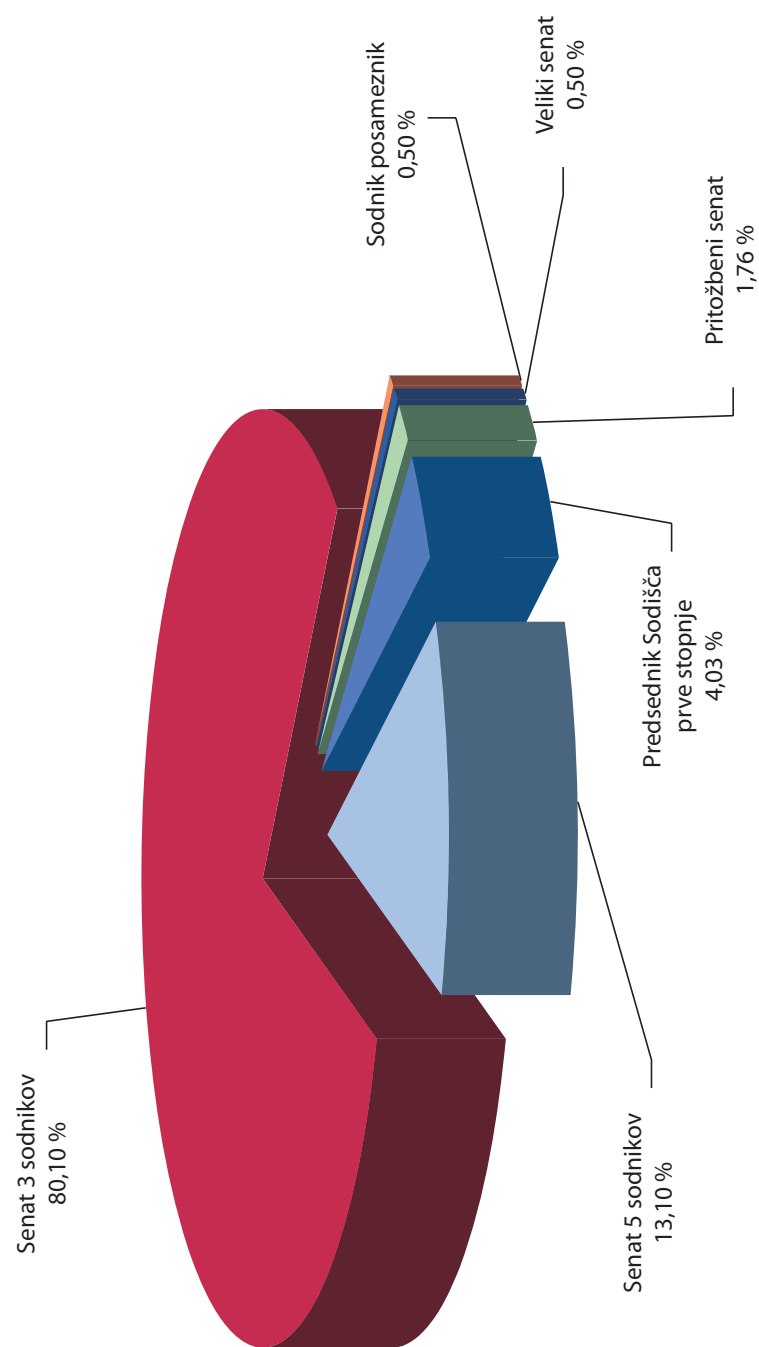
(sodbe in sklepi)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbitražna klavzula	2			1	2	1		1
Carinska unija	5	15	18	3	3	7	2	2
Državne pomoči	35	12	31	26	54	53	54	36
Ekonomska in monetarna politika							1	1
Energija							3	1
Evropsko državljanstvo	1	1						
Intelektualna lastnina	7	30	29	47	76	94	91	129
Kmetijstvo	14	47	28	21	15	34	25	11
Konkurenca	61	21	40	38	26	35	42	38
Kultura			2	1				
Lastna sredstva Skupnosti							2	
Obdavčenje				5	1		1	
Okolje in potrošniki	7		12	9	4	19	19	15
Podjetniško pravo	4	4	4	2	2	6	6	6
Politika na področju ribištva	1	7	2	2	6	2	24	4
Pravica do ustanavljanja	3	4	2			1		
Pravo institucij	31	19	15	20	16	35	14	17
Pravosodje in notranje zadeve			1	1		1		2
Približevanje zakonodaj			2	1	3			1
Pridruževanje čezmorskih držav in ozemelj	1	2	6	4		4	2	
Pristop novih držav				1			1	
Promet	2		2	2	1	1	2	1
Proračun skupnosti								1
Prosti pretok blaga			2		1	1		
Prosto gibanje oseb	1	2		8	2	1	4	4
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	1		2	4		1	3	10
Regionalna politika	5		1		4	4	7	6
Skupna carinska tarifa		3		2				1
Skupna varnostna in zunanja politika		3			2	5	4	3
Socialna politika	18	2	2	1	4	6	5	3
Svoboda opravljanja storitev	1							1
Trgovinska politika	17	5	6	6	1	7	13	4
Zunanji odnosi	6	2	6	11	7	11	5	4
Skupaj Pogodba ES	223	179	213	216	230	329	330	302
Skupaj Pogodba PJ	3	10	4		5	1	1	10
Skupaj Pogodba AE		1	1			1		1
Kadrovski predpisi	101	135	96	104	101	236	71	58
Posebni postopki	16	15	17	19	25	43	34	26
SKUPAJ	343	340	331	339	361	610	436	397

8. Končane zadeve – Sestava sodišča (2000–2007)

Porazdelitev leta 2007

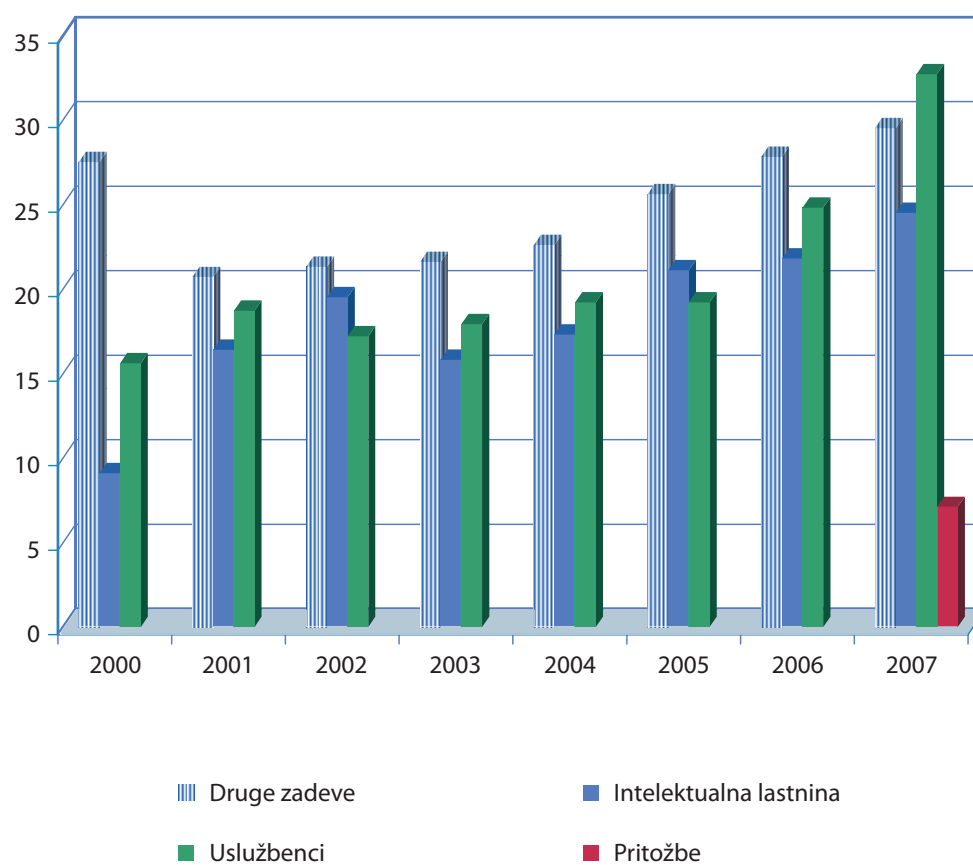

	2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007		
	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj	Sodbe	Sklepi	Skupaj
Veliki senat																6		6				2		2
Pritožbeni senat																						3	4	7
Predsednik Sodišča prve stopnje		3	3		6	6		4	4		8	8	7	7	7	25	25	25	19	19		16	16	16
Senat 5 sodnikov	84	28	112	17	25	42	48	16	64	18	21	39	18	46	64	28	34	62	22	33	55	44	8	52
Senat 3 sodnikov	96	117	213	135	145	280	144	113	257	146	131	277	141	135	276	181	329	510	198	157	355	196	122	318
Sodnik posameznik	11	4	15	10	2	12	5	1	6	14	1	15	13	1	14	7		7	7		7	2		2
Skupaj	191	152	343	162	178	340	197	134	331	178	161	339	172	189	361	222	388	610	227	209	436	247	150	397

9. Končane zadeve – Trajanje postopkov v mesecih (2000–2007)¹ (sodbe in sklepi)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Druge zadeve	27,5	20,7	21,3	21,6	22,6	25,6	27,8	29,5
Intelektualna lastnina	9,1	16,4	19,5	15,8	17,3	21,1	21,8	24,5
Uslužbenci	15,6	18,7	17,2	17,9	19,2	19,2	24,8	32,7
Pritožbe								7,1

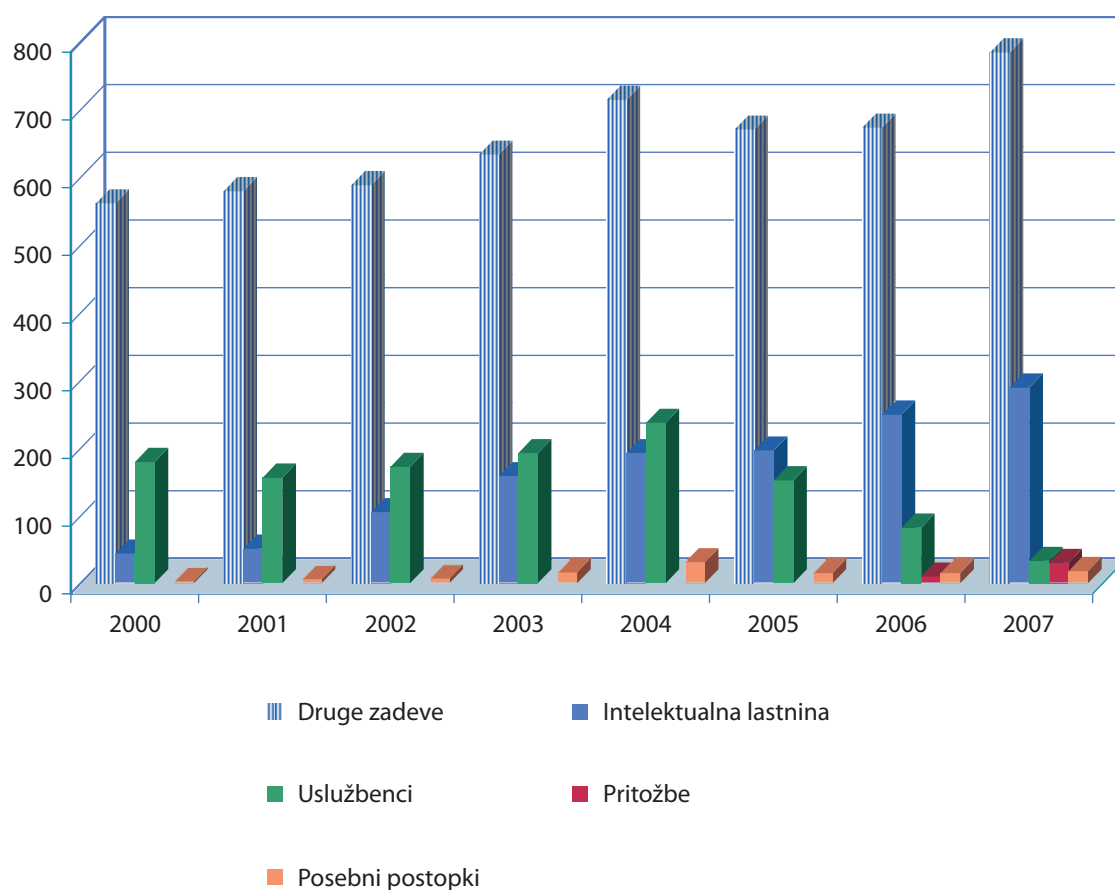
¹ Pri izračunu povprečnega trajanja postopkov se ne upoštevajo: zadeve, v katerih je izdana vmesna sodba; posebni postopki; zadeve, ki jih je Sodišče odstopilo po spremembi porazdelitve pristojnosti med Sodiščem in Sodiščem prve stopnje; zadeve, ki jih je Sodišče prve stopnje odstopilo po prevzemu funkcij Sodišča za uslužbence.

Čas trajanja je izražen v mesecih in desetinah mesecev.

10. Nerešene zadeve na dan 31. decembra – Vrste postopkov (2000–2007)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Druge zadeve	561	579	588	633	714	670	673	784
Intelektualna lastnina	44	51	105	158	192	196	249	289
Uslužbenci	179	156	172	192	237	152	82	33
Pritožbe							10	30
Posebni postopki	3	6	7	16	31	15	15	18
Skupaj	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

11. Nerešene zadeve na dan 31. decembra – Predmet tožbe (2000–2007)

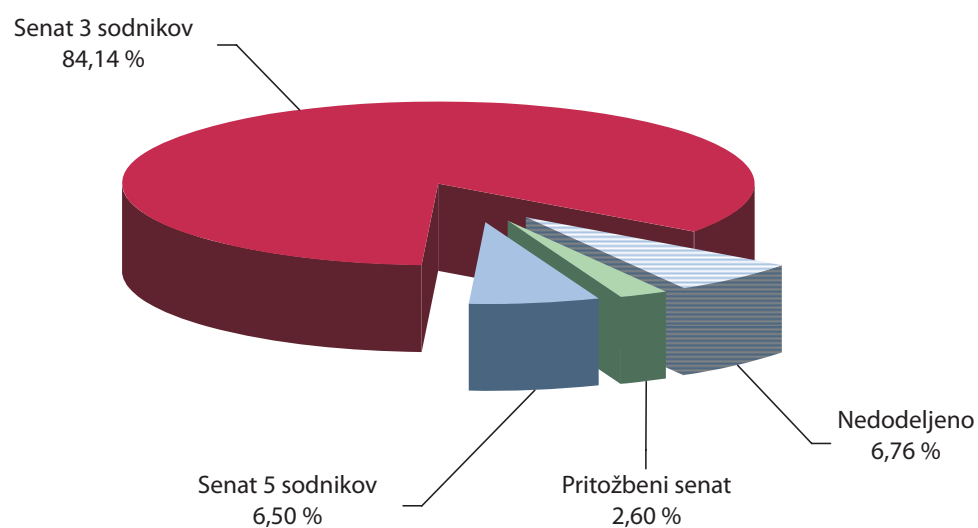
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbitražna klavzula		2	3	2		1	3	3
Carinska unija	33	20	8	10	18	13	11	13
Državne pomoči	177	207	227	226	218	190	164	165
Ekonomska in monetarna politika						1	2	1
Energija		2	2	4	4	4	2	1
Evropsko državljanstvo	1							
Intelektualna lastnina	44	51	105	159	193	197	251	290
Kmetijstvo	144	114	95	85	95	82	74	97
Konkurenca	78	93	114	119	129	134	173	197
Kultura	2	3	1				3	4
Lastna sredstva Skupnosti						2		
Obdavčenje			1	1				2
Okolje in potrošniki	15	17	13	18	44	43	44	70
Podjetniško pravo	4	6	5	6	10	16	23	27
Politika na področju ribištva	8	7	8	31	28	28	4	5
Pravica do ustanavljanja	5	2			1			
Pravo institucij	27	24	26	32	49	42	43	54
Pravosodje in notranje zadeve		1	1					1
Približevanje zakonodaj		2	1	3	1	1	1	1
Pridruževanje čezmorskih držav in ozemelj	11	15	9	6	6	2		
Pristop novih držav					1	1		
Promet	1	3	2	1	3	2	1	4
Proračun skupnosti								1
Prosti pretok blaga	2	3	1	1	1			1
Prosto gibanje oseb		1	3	2	1	2	3	3
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	1	4	3	2	8	16	18	18
Regionalna politika		1	6	13	19	27	36	48
Skupna carinska tarifa	3	2	2		1	1	3	3
Skupna varnostna in zunanja politika	3	3	9	11	13	8	9	18
Socialna politika	4	3	4	5	6	9	7	9
Svoboda opravljanja storitev							1	
Trgovinska politika	16	15	14	14	25	23	28	33
Zunanji odnosi	9	21	23	22	18	9	6	3
Skupaj Pogodba ES	588	622	686	773	892	854	910	1072
Skupaj Pogodba PJ	14	8	6	17	12	11	10	
Skupaj Pogodba AE	1		1	1	2	1	2	1
Kadrovski predpisi	181	156	172	192	237	152	92	63
Posebni postopki	3	6	7	16	31	15	15	18
SKUPAJ	787	792	872	999	1174	1033	1029	1154

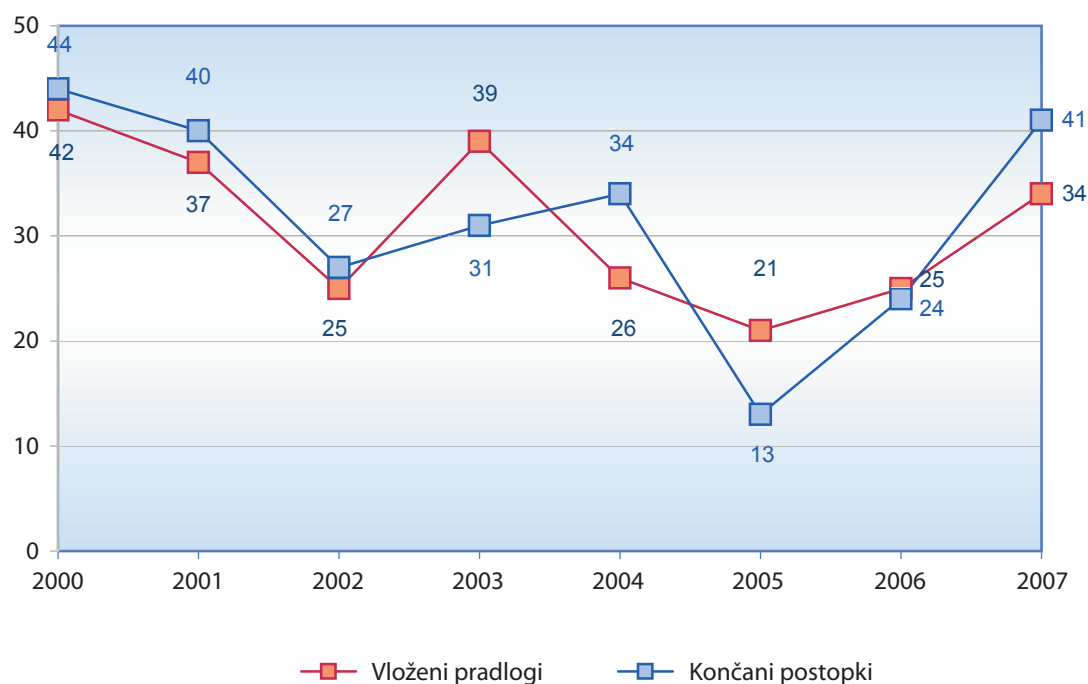
12. Nerešene zadeve na dan 31. decembra – Sestava sodišča (2000–2007)

Porazdelitev leta 2007

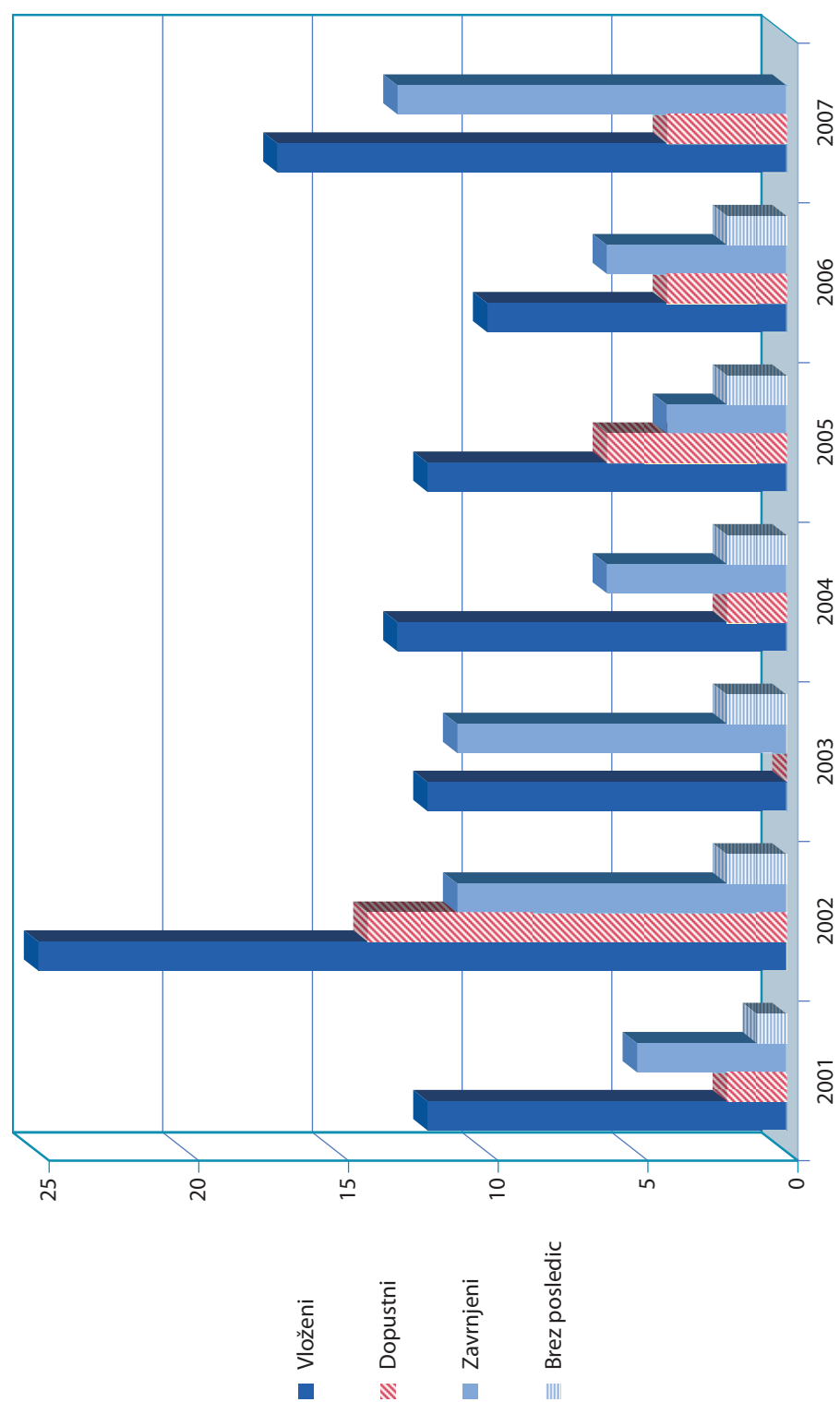
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Veliki senat					6	1	2	
Pritožbeni senat							10	30
Predsednik Sodišča prve stopnje							1	
Senat 5 sodnikov	247	264	276	251	187	146	117	75
Senat 3 sodnikov	512	479	532	691	914	846	825	971
Sodnik posameznik	5	3	8	6	1	4	2	
Nedodeljeno	23	46	56	51	66	36	72	78
Skupaj	787	792	872	999	1 174	1 033	1 029	1 154

13. Razno – Odločbe o začasnih odredbah (2000–2007)**Porazdelitev leta 2007**

	Vloženi predlogi za izdajo začasnih odredb	Končani postopki za izdajo začasnih odredb	Vrsta odločitve		
			Zavrnjeno	Ugodeno	Izbris zadeve/ Ustavitev postopka
Državne pomoči	3	3	2		1
Intelektualna lastnina	1				
Kmetijstvo	2	3	2	1	
Konkurenca	3	2	2		
Kultura	1	1			1
Okolje in potrošniki	13	19	17	2	
Politika na področju ribištva	1	1			1
Pravo institucij	5	5	4	1	
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike	2	3	2		1
Regionalna politika	2	2	2		
Socialna politika	1	2	2		
Skupaj Pogodba ES	34	41	33	4	4
SKUPAJ	34	41	33	4	4

14. Razno – Hitri postopki (2001–2007)

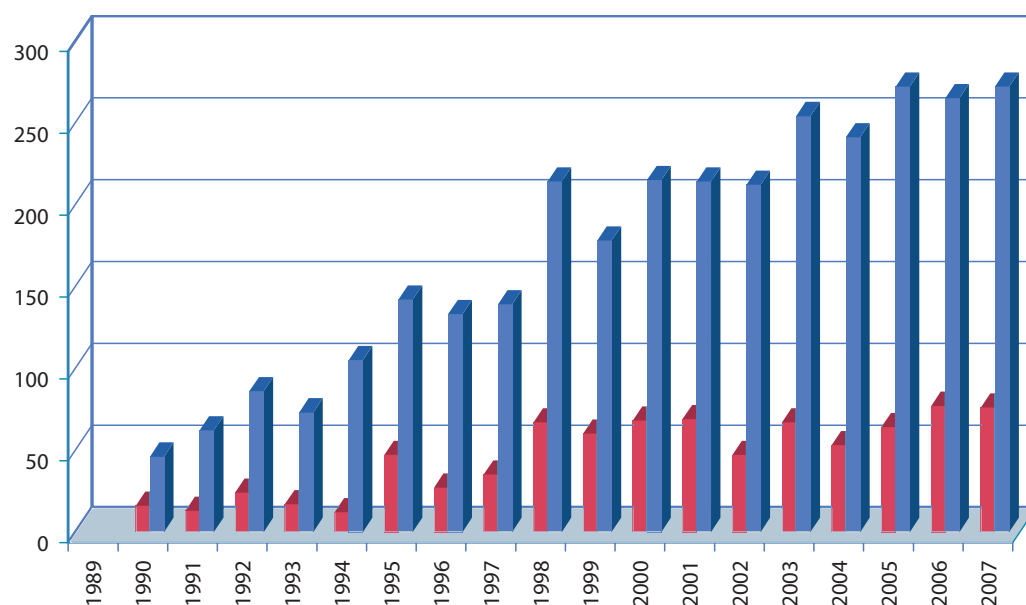

	2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007									
	Vrsta odločitve			Vrsta odločitve			Vrsta odločitve			Vrsta odločitve			Vrsta odločitve			Vrsta odločitve			Vrsta odločitve									
	Vloženi	Dopustni	Zavrženi	Brez posledic	Vloženi	Dopustni	Zavrženi	Brez posledic	Vloženi	Dopustni	Zavrženi	Brez posledic	Vloženi	Dopustni	Zavrženi	Brez posledic	Vloženi	Dopustni	Zavrženi	Brez posledic								
Državne pomoči	3	2			2	3	2	1								1				2								
	3	3		1	1				1																			
							2																					
	1			15	13	2	1	1	3				2	3	2	4	2	2	1	1								
Okolje in potrošniki																												
Podjetniško pravo																												
Politika na področju ribištva	3	1	1	2	3	4	1	2	1	2	1	1																
Pravo institucij																												
Promet																												
Prosto gibanje oseb																												
Raziskave, informacije, izobraževanje, statistike																												
Skupna varnostna in zunanja politika	1																											
Trgovinska politika	1	1		1																								
Zunanji odnosi																												
Skupaj	12	2	5	1	25	14	11	2	12	0	11	2	13	2	6	2	12	6	4	2	10	4	6	2	17	4	13	0

Hitro obravnavanje zadeve pred Sodiščem prve stopnje je mogoče na podlagi člena 76a Poslovnika. Ta določba velja od 1. februarja 2001. V kategorijo „brez posledice“ spadajo naslednji primeri: umik predloga, odstop in primeri, ko je postopek končan s sklepom, preden je odločeno o zahtevi za hitri postopek.

15. Razno – Odločbe Sodišče prve stopnje, zoper katere je bila pri Sodišču vložena pritožba (1989–2007)

■ Število odločb, zoper katere je bila vložena pritožba

■ Skupno število izpodbojnih odločb¹

	Število odločb, zoper katere je bila vložena pritožba	Skupno število izpodbojnih odločb ¹	Odstotek odločb, zoper katere je bila vložena pritožba
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %
2007	76	272	28 %

¹ Skupno število izpodbojnih odločb – sodbe in sklepi o nedopustnosti, začasnih odredbah, ustavitvi postopka in zavrnitvi intervencije – za katere se je rok za vložitev pritožbe iztekel ali zoper katere je bila vložena pritožba.

16. Razno – Porazdelitev pritožb predloženih Sodišču glede na vrsto postopka (1989–2007)

	1990			1991			1992			1993			1994			1995			1996			1997			1998		
	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %
Druge zadeve	2	8	25 %	5	16	31 %	15	31	48 %	6	17	35 %	7	44	16 %	38	91	42 %	15	59	25 %	22	86	26 %	48	120	40 %
Intelektualna lastnina	14	38	37 %	8	46	17 %	8	54	15 %	10	55	18 %	5	61	8 %	9	51	18 %	12	74	16 %	13	53	25 %	18	93	19 %
Uslužbenci	16	46	35 %	13	62	21 %	23	85	27 %	16	72	22 %	12	105	11 %	47	142	33 %	27	133	20 %	35	139	25 %	66	213	31 %
Posebni postopki							1	1	100 %	1	1	100 %													1	1	100 %
Skupaj	16	46	35 %	13	62	21 %	24	86	28 %	17	73	23 %	12	105	11 %	47	142	33 %	27	133	20 %	35	139	25 %	67	214	31 %

	1999			2000			2001			2002			2003			2004			2005			2006			2007		
	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %	Pritožbe	Izpodbijne odločbe	Pritožbe v %
Druge zadeve	45	118	38 %	58	132	44 %	40	115	35 %	32	134	24 %	51	134	38 %	41	114	35 %	37	120	31 %	46	146	32 %	52	163	32 %
Intelektualna lastnina	1	1	100 %	1	7	14 %	13	25	52 %	6	20	30 %	7	33	21 %	7	45	16 %	16	71	23 %	18	59	31 %	14	63	22 %
Uslužbenci	14	59	24 %	8	75	11 %	15	73	21 %	9	58	16 %	9	87	10 %	5	82	6 %	11	81	14 %	13	60	22 %	10	46	22 %
Skupaj	60	178	34 %	67	214	31 %	68	213	32 %	47	212	22 %	67	254	26 %	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %
Posebni postopki				1	1	100 %	1	1	100 %																		
Skupaj	60	178	34 %	68	215	32 %	69	214	32 %	47	212	22 %	67	254	26 %	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %

17. Razno – Izidi pritožbenih postopkov pred Sodiščem (2007)

(sodbe in sklepi)

	Zavrjena pritožba	Razveljavitev ali delna razveljavitev brez vrnitve v ponovno odločanje	Razveljavitev ali delna razveljavitev z vrnitvijo v ponovno odločanje	Izbris zadeve/ Ustavev postopka	Skupaj
Carinska unija	3				3
Državne pomoči	5	1		1	7
Intelektualna lastnina	15	1	2	2	20
Kadrovski predpisi	13	1	3		17
Kmetijstvo	2				2
Konkurenca	13	1		1	15
Lastna sredstva Skupnosti	2				2
Okolje in potrošniki	5	1			6
Podjetniško pravo	2				2
Politika na področju ribištva	1				1
Pravo institucij	4	1			5
Regionalna politika	2	2			4
Skupna varnostna in zunanja politika	2		1		3
Svoboda opravljanja storitev	1				1
Zunanji odnosi	2				2
Skupaj	72	8	6	4	90

18. Razno – Splošni razvoj (1989–2007)

Vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve

	Vložene zadeve ¹	Končane zadeve ²	Nerešene zadeve na dan 31. decembra
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
Skupaj	6 778	5 624	

¹ 1989: Sodišče je 153 zadev odstopilo v odločanje novo ustanovljenemu Sodišču prve stopnje.

1993: Sodišče je 451 zadev odstopilo po prvi širitvi pristojnosti Sodišča prve stopnje.

1994: Sodišče je 14 zadev odstopilo po drugi širitvi pristojnosti Sodišča prve stopnje.

2004/2005: Sodišče je 25 zadev odstopilo po tretji širitvi pristojnosti Sodišča prve stopnje

² 2005–2006: Sodišče prve stopnje je 118 zadev odstopilo v odločanje novo ustanovljenemu Sodišču za uslužbenke.

Poglavje III

Sodišče za uslužbence Evropske unije

A – Dejavnost Sodišča za uslužbence leta 2007

Paul J. Mahoney, predsednik

1. Leto 2007 je zaznamoval začetek veljavnosti Poslovnika Sodišča za uslužbence Evropske unije. Ta je bil objavljen 29. avgusta 2007¹ v *Uradnem listu Evropske unije* in je skladno s členom 121 začel veljati prvi dan tretjega meseca po njegovi objavi, torej 1. novembra 2007. Istega dne so začela veljati² tudi Navodila sodnemu tajniku Sodišča za uslužbence Evropske unije³.

2. Medtem ko je bilo prvo leto delovanja Sodišča za uslužbence posvečeno predvsem določitvi njegovih notranjih in zunanjih postopkov in zlasti dokončanju osnutka njegovega poslovnika, številke iz leta 2007 že kažejo redno sodno dejavnost.

Sodišče za uslužbence je namreč leta 2007 končalo 150 zadev, vloženih pa je bilo 157 novih vlog. Ravnotežje med številom predloženih in končanih zadev je torej skoraj doseženo.

Predloženih tožb v tem letu (157) je bilo malo več kot v preteklem letu, ko jih je bilo 148.

Število nerešenih zadev (235) ostaja sorazmerno visoko, zlasti ker število zadev, končanih v prvem letu delovanja Sodišča za uslužbence (50), ne izraža njegovih sodnih kapacitet. Pripomniti je treba, da je bilo veliko nerešenih zadev prekinjenih v pričakovanju „poskusne“ sodbe Sodišča prve stopnje⁴ oziroma v pričakovanju odločitev Sodišča glede pritožbe⁵.

S sodbo je bilo končanih 44 odstotkov zadev, s sklepom pa 56 odstotkov. Povprečno trajanje postopka za zadeve, končane leta 2007, je bilo 16,9 meseca za sodbe in 10,3 meseca za sklepe.

Leta 2007 so bile pred Sodiščem prve stopnje vložene pritožbe zoper 25 odločb Sodišča za uslužbence, kar pomeni 32 odstotkov izpodbojnih odločb, ki jih je slednje izreklo, in 19 odstotkov vseh končanih zadev, razen v primeru enostranskega umika ene od strank.

3. V nadaljevanju bodo najprej predstavljene glavne novosti, ki jih uvaja Poslovnik Sodišča za uslužbence (I). Sledil bo prikaz letošnjih največjih prispevkov k sodni praksi, pri čemer bodo najprej navedeni spori o zakonitosti in odškodninah (II), nato predlogi za izdajo

¹ UL L 225, str. 1.

² Sodišče za uslužbence je 23. novembra in 7. decembra 2007, da bi informiralo na eni strani institucije in na drugi strani sindikalne in poklicne organizacije ter odbore uslužbencev o novih postopkovnih instrumentih, ki jih lahko uporabi, z njihovimi predstavniki organiziralo dve srečanju kot nadaljevanje srečanj, začelih leta 2006.

³ UL L 249, str. 3.

⁴ V približno dvajsetih zadevah je bil postopek prekinjen v pričakovanju razglasitve odločbe Sodišča prve stopnje v zadevi Angé Serrano in drugi proti Parlamentu (T-47/05).

⁵ V približno petdesetih zadevah je bil postopek prekinjen v pričakovanju razglasitve odločbe Sodišča prve stopnje v zadevi Centeno Mediavilla in drugi proti Komisiji (C-443/07).

začasne odredbe (III) ter vloge za pravno pomoč (IV). Na koncu bo sledil opis prve bilance mirnega reševanja sporov (V).

I. Glavne novosti Poslovnika

Sodišče za uslužbence si je prizadevalo za ohranitev zdajšnje enotnosti pristopa in prakse treh sodišč Skupnosti. Vseeno pa so bile uvedene določene novosti, bodisi kot posledica udejanjanja odločitev Sveta, zlasti iz člena 7 priloge I k Statutu Sodišča, dodane s Sklepom Sveta z dne 2. novembra 2004 o ustanovitvi Sodišča za uslužbence Evropske unije (2004/752/ES, Euratom) (UL L 333, str. 7), bodisi zaradi upoštevanja značilnosti Sodišča za uslužbence in sporov, v katerih odloča.

Glavne novosti Poslovnika temeljijo na treh glavnih idejah: poenostavitvi postopka; iskanju možnosti za mirno rešitev spora na vsaki stopnji postopka in dolžnosti plačila stroškov po pravilu „plača neuspešna stranka“. Poleg njih je treba omeniti še druge novosti.

Poenostavitev postopka

Pisni postopek je načeloma omejen le na eno izmenjavo pisnih vlog, razen če Sodišče za uslužbence odloči, da je potrebna druga izmenjava. Do druge izmenjave pisnih vlog lahko pride po uradni dolžnosti ali na obrazloženi predlog tožeče stranke. Ob drugi izmenjavi pisnih vlog lahko Sodišče za uslužbence odloči, da s soglasjem strank presodi brez ustne obravnave.

Okoliščina, da se pisne vloge v načelu izmenjajo le enkrat, kaže, da je Poslovnik Sodišča za uslužbence strožji glede predložitve tožbenih predlogov in trditev v tožbi, saj ta vloga v nasprotju s tem, kar splošno določa člen 21, prvi odstavek, Statuta Sodišča, ne sme biti „povzetek“. Slednja določba namreč ne sme odvzeti dejanskega učinka členu 7(3) priloge I k navedenemu statutu, ki na isti hierarhični ravni določa načelo le ene izmenjave pisnih vlog.

Le ena izmenjava pisnih vlog med drugim pomeni skrajšanje roka za predložitev zahteve za intervencijo: to je štiri tedne od datuma objave obvestila o tožbi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta izhaja tudi iz odločitve, da se ne vzpostavi pospešeni postopek, katerega značilnost je na podlagi Poslovnika Sodišča prve stopnje – poleg prednostnega obravnavanja zadeve – ravno omejenost pisnega postopka na eno izmenjavo pisnih vlog.

Zaradi želje po pospešitvi poteka pisnega postopka je Sodišče za uslužbence določilo, da je vsak ugovor nedopustnosti, podan z ločenim aktom, ki praktično lahko v primeru združitve podaljša postopek, treba predložiti v roku enega meseca od vročitve tožbe, namesto v dveh mesecih, kot je določeno za predložitev odgovora na tožbo.

Nazadnje, Sodišče za uslužbence je v skrbi za pravilen potek predhodnega postopka in za čimprejšnje odkritje morebitne težave z dopustnostjo uveljavilo določbo, iz katere izhaja,

da je predložitev pritožbe, če do nje pride, in odgovora nanjo zdaj dolžnost tožeče stranke.

Mirno reševanje sporov

Poslovnik Sodišča za uslužbence posveča mirnemu reševanju sporov poglavje, ki je ločeno od poglavja v zvezi z ukrepi procesnega vodstva, s čimer je izraženo mnenje, da se ta postopek razlikuje od običajnega sodnega postopka.

O tem, ali se spor skuša rešiti po mirni poti, odloča senat, ki lahko zadolži sodnika poročevalca, naj izpelje tako reševanje spora.

Posebne določbe urejajo vprašanje umika, ki sledi sporazumu med strankama, doseženemu pred Sodiščem za uslužbence ali zunaj njega. V prvem primeru se o vsebini tega sporazuma naredi zapisnik, ki je javna listina. Zadeva se izbriše z obrazloženim sklepom predsednika senata; v sklep se na zahtevo glavnih strank vpiše sporazum. V obeh primerih se o stroških odloči v skladu s sporazumom ali, če ni sporazuma o stroških, po prosti presoji.

Določeno je, da Sodišče za uslužbence in stranke ne morejo mnenj, predlogov, ponudb, priznanj ali listin, ki so bili izraženi, dani oziroma predloženi s ciljem mirne rešitve spora, uporabiti v sodnem postopku. Da bi poskus mirnega reševanja sporov čim bolj uspel, je namreč treba strankam zagotoviti svobodo izražanja za olajšanje pogajanja med njimi, ne da bi jim izražena mnenja oziroma priznanja ob neuspehu škodila.

Stroški

Do zdaj je na podlagi člena 88 Poslovnika Sodišča prve stopnje v sporih med Skupnostmi in njihovimi uslužbenci tožeča stranka, ki ni bila uspešna, nosila le svoje stroške in ne stroškov institucije, razen če je ta stranka nasprotni stranki povzročila stroške brez razloga ali iz nagajanja oziroma iz izrednih razlogov.

Člen 7(5) priloge I k Statutu Sodišča določa, da se, razen v primerih, določenih s posebnimi določbami Poslovnika, neuspešni stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. V zvezi s tem člen 87(2) Poslovnika določa, da Sodišče za uslužbence lahko, če to zahteva pravičnost, odloči, da se neuspešni stranki naloži le delno plačilo stroškov ali da se ji plačilo stroškov ne naloži.

Člen 94(a) Poslovnika Sodišča za uslužbence določa, da se stranki lahko naloži plačilo stroškov, ki jih je ta povzročila Sodišču za uslužbence in ki bi se jim bilo mogoče izogniti, zlasti če je z vložitvijo tožbe očitno zlorabila postopek, ne da bi znesek tega povračila presegel znesek 2000 eurov. Gre za to, da se Sodišču za uslužbence v izjemnih primerih omogoči, da tožeči stranki, ki bi po nepotrebnem preobremenjevala sodišče, na primer s ponovnimi in slabo utemeljenimi tožbami, naloži del stroškov, ki mu jih je povzročila. Ta možnost je v skladu s ciljem Sveta konkretizirana z uporabo pravila „plača neuspešna stranka“ za vsako stranko, ki ji ni uspelo pred Sodiščem za uslužbence, da v interesu dobrega delovanja sodnega organa omeji tožbe, ki so neupravičene.

Druge pomembne novosti

Iskanje stalnosti v načinu delovanja sodišča, poteku postopka in reševanju zadev ni preprečilo, da bi bile uvedene nekatere novosti, zlasti:

- na področju prekinitve postopka – dobro delovanje sodnega organa lahko zdaj upraviči prekinitev postopka po opredelitvi strank;
- na področju povezanosti – prestrogi pogoj, da morajo zadeve, zato da se lahko združijo, imeti „isti predmet“, je ukinjen;
- na področju pojasnitve ureditev ukrepov procesnega vodstva in pripravljalnih ukrepov, pri čemer se prvi nanašajo na stranke, natančneje na njihove zastopnike, drugi pa se bodisi na tretje bodisi na same stranke;
- na področju prenosa zadeve s senata treh sodnikov na občno sejo ali na senat petih sodnikov – ne zahteva se več posvetovanje s strankami, ker je pravica do pravičnega postopka zagotovljena že s prenosom zadeve na sestavo večjega števila sodnikov;
- na področju intervencije – Poslovnik uveljavlja možnost, da predsednik senata povabi tretje, ki imajo interes glede rešitve spora, naj intervenirajo;
- na področju sklepov – njihov sistem je poenostavljen iz istega razloga kot sistem sodb.

II. Spori o zakonitosti in odškodnini

Postopek

1. Zavrnitev oziroma zavrženje s sklepom

Sodišče za uslužbence je podalo razlago člena 111 Poslovnika Sodišča prve stopnje, ki se uporabi *mutatis mutandis* in ki določa, da lahko to sodišče, če očitno ni pristojno za odločanje o tožbi ali če je tožba očitno nedopustna ali očitno brez pravne podlage, odloči z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek.

Sodišče za uslužbence je med drugim presodilo, da se ta določba ne uporablja le v primerih, ko je kršitev pravil na področju dopustnosti tako očitna, da se ni mogoče sklicevati na noben resen argument v prid dopustnosti, ampak se uporablja tudi v primerih, ko je senat ob branju spisa popolnoma prepričan o nedopustnosti vloge, zlasti zato, ker je slednja kršila zahteve, določene z ustaljeno sodno prakso, in poleg tega meni, da obravnava ne bi prispevala nič novega v zvezi s tem (sklepi z dne 27. marca 2007 v zadevi *Manté proti Svetu*, F-87/06; z dne 20. aprila 2007 v zadevi *L/EMEA*, F-13/07, in z dne 20. junija 2007 v zadevi *Tesoka proti FEACVT*, F-51/06).

Poleg tega je Sodišče za uslužbence pojasnilo, da mora zadnji primer, ki ga navaja ta določba, zajeti vsako tožbo, ki očitno ne bo uspešna, in sicer zaradi razlogov, ki se nanašajo na temelj zadeve (sklep z dne 26. septembra 2007 v zadevi *Salvador Roldán proti Komisiji*, F-129/06).

Sodišče za uslužbence je v zgoraj navedenih zadevah poudarilo, da zavrnitev oziroma zavrženje tožbe s sklepom ne le poveča ekonomičnost postopka, ampak strankam prihrani tudi stroške, ki bi nastali zaradi obravnave.

2. Predlog

V sodbi z dne 17. aprila 2007 v zadevi *C in F proti Komisiji* (F-44/06 in F-94/06) je Sodišče za uslužbence o procesnem vprašanju odločilo na podlagi člena 233 ES in sodne prakse, v skladu s katero mora uprava v primeru sodbe o razglasitvi ničnosti ukrepati in sama sprejeti ukrepe za izvršitev pravnomočne odločbe, ne da bi moral uradnik v zvezi s tem podati kakršen koli predlog. Sodišče za uslužbence je presodilo, da če se odškodnina zahteva zaradi nerazumnega roka izvršitve ali ker ni nobenega ukrepa za izvedbo sodbe, pravilnost predhodnega postopka ne sme biti odvisna od predložitve zahteve uradnika v smislu člena 90(1) Kadrovskih predpisov za uslužbence Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi).

3. Akt, ki posega v položaj

V sklepu z dne 24. maja 2007 v zadevi *Lofaro proti Komisiji* (F-27/06 in F-75/06) je Sodišče za uslužbence menilo, da je poročilo o končanju poskusne dobe, na katerega se je sklicevala uprava pri odpustitvi uslužbenca, le pripravljalni akt za odločbo o odpustitvi in torej ne posega v položaj zadevne stranke v smislu člena 90(2) Kadrovskih predpisov.

4. Roki

Sodna praksa – v skladu s katero sprejetje novega predpisa pomeni novo pomembno dejstvo, tudi za uradnike, ki niso njegovi naslovniki, če zaradi takega predpisa pride do neupravičeno neenakega obravnavanja med njimi in tistimi, za katere ima pozitivne posledice – je bila uporabljena v zadevi *Genette proti Komisiji* (sodba z dne 16. januarja 2007, F-92/05) glede skupnega vpliva novih kadrovskih predpisov in belgijskega zakona iz leta 2003, ki spreminja pogoje prenosa pokojninskih pravic, pridobljenih v Belgiji, v sistem Skupnosti.

V sodbi z dne 1. februarja 2007 v zadevi *Tsarnavas proti Komisiji* (F-125/05) je Sodišče za uslužbence v zvezi z domnevno nezakonitim ravnanjem institucije opozorilo na sodno prakso, po kateri morajo uradniki ali uslužbenci instituciji predložiti odškodninski zahtevek v razumnem roku od takrat, ko so bili seznanjeni s položajem, glede katerega se pritožujejo. Razumnost roka se presoja glede na okoliščine vsakega primera in zlasti glede na interese oseb v sporu, zapletenost zadeve ter ravnanje udeleženih strank. Upoštevati je treba tudi izhodišče za primerjavo, ki jo ponuja zastaralni rok petih let, ki je v členu 46 Statuta Sodišča predpisan za tožbe v zadevah, ki izhajajo iz nepogodbene odgovornosti.

Iz sklepa z dne 25. aprila 2007 v zadevi *Kerstens proti Komisiji* (F-59/06) izhaja, da če iz zapisov vpogledov v sistem Sysper 2 izhaja, da je tožeča stranka odprla spis, v katerem je akt, ki ji je

bil poslan po elektronski pošti, je treba šteti, da je bila tožeča stranka v celoti seznanjena z vsebino navedenega akta, kar pomeni, da je začel teči rok za pritožbo zoper ta akt.

Vsebina

V tem poročilu ni mogoče izčrpno podati pregleda sodne prakse Sodišča za uslužbence za leto 2007. Navedeni bodo torej le najpomembnejši prispevki tega leta, najprej glede splošnih načel prava javnih uslužbencev Skupnosti, nato pa glede razlage glavnih določb novih kadrovskih predpisov, ki bodo predstavljene v zaporedju poglavij navedenih kadrovskih predpisov.

1. Splošna načela prava javnih uslužbencev Skupnosti

a) Dolžna skrbnost

V zadevi *Giraudy proti Komisiji* (sodba z dne 2. maja 2007, F-23/05) je Sodišče za uslužbence obravnavalo vprašanja o usklajevanju med jasnostjo in pravilnim potekom preiskave Evropskega urada za boj proti goljufijam (v nadaljevanju: OLAF), med pravico javnosti, da je obveščena, in med varstvom domneve nedolžnosti, časti in poklicnega ugleda uradnika, premeščenega v interesu službe. Sodišče za uslužbence je v obravnavani zadevi naložilo Komisiji, naj tožeči stranki povrne nepremoženjsko škodo, ki ji je nastala z ogrožitvijo njene časti in poklicnega ugleda, ker je kršila svojo dolžno skrbnost, s tem ko jo je ponovno imenovala na njen predhodni položaj po začetku preiskave OLAF. Sodišče za uslužbence je ugotovilo, da Komisija ni spoštovala pravega ravnovesja med interesi tožeče stranke in interesi institucije, s tem ko je ob začetku preiskave OLAF posebej veliko publicitete namenila premestitvi tožeče stranke, pri čemer je dopustila razlago, da je bila tožeča stranka osebno vpletena v zadevne morebitne nepravilnosti, ne da bi bila na lastno iniciativo Komisije dana kakršna koli publiciteta končnemu poročilu OLAF, ki je tožečo stranko izvzel iz obtožb v zvezi z navedbami, ki so povzročile začetek preiskav. Stališča tiskovnega predstavnika Komisije, ki je izrazil svoje sočustvovanje in sočustvovanje institucije s tožečo stranko, ni mogoče primerjati niti po načinu podajanja niti po intenzivnosti s publiciteto ob premestitvi tožeče stranke v začetku postopka. Sodišče za uslužbence meni, da je Komisija, s tem ko ni v največji možni meri omejila škode, ki je bila tožeči stranki povzročena zaradi začetka preiskave, kršila dolžno skrbnost, ki jo ima do svojih uradnikov in začasnih uslužbencev, in je storila napako službe, za katero je odgovorna.

b) Obveznost pomoči

V zadevah *Vienne in drugi proti Parlamentu* (sodba z dne 16. januarja 2007, F-115/05) ter *Frankin in drugi proti Komisiji* (sodba z dne 16. januarja 2007, F-3/06) je bila Sodišču za uslužbence predložena tožba za razglasitev ničnosti odločb Parlamenta in Komisije o zavrnitvi zahtev po pomoči, ki jih je na podlagi člena 24 Kadrovskih predpisov vložilo približno 650 uradnikov in začasnih uslužbencev, ki so, preden je začela veljati nova belgijska zakonodaja, že dosegli upoštevanje svojih pokojninskih pravic v sistemu

Skupnosti, pridobljenih pri belgijskih pokojninskih organih, in ki so od Parlamenta oziroma Komisije zahtevali, da jim pomagata pri uveljavitvi novega izračuna pokojninskih pravic, pridobljenih v Belgiji na podlagi novega zakona. V zgoraj navedeni sodbi *Vienne in drugi proti Parlamentu* je Sodišče za uslužbence menilo, da obveznost pomoči institucij ni pogojena s tem, da je bila nezakonitost ravnanj, zaradi katerih je bila vložena zahteva za pomoč, predhodno ugotovljena s sodno odločbo. Tak pogoj bi bil v nasprotju s samim ciljem zahteve za pomoč v primerih, ki so pogosti, ko je ta zahteva podana ravno zato, da bi se z zahtevkom na sodišču ob pomoči institucije doseglo, da se navedena ravnanja razglasijo za nezakonita. Vendar je hkrati nujno, da je navedena ravnanja mogoče „razumno opredeliti za ravnanja, ki ogrožajo pravice uradnikov“. Ker tožeče stranke niso mogle predložiti „zadostnega dokaza, da naj bi bile diskriminirane zaradi ravnanja tretjega“, je Parlament lahko pravilno ugotovil, da ni prišlo do kršitev njihovih pravic iz Kadrovskih predpisov, kar bi upravičevalo pomoč institucije.

c) Varstvo legitimnih pričakovanj

S sodbo z dne 1. marca 2007 v zadevi *Neirinck proti Komisiji* (F-84/05) je Sodišče za uslužbence ugotovilo, da dejstvo, da je vodja službe imel stike s kandidatom za delovno mesto začasnega uslužbenca, da bi preučil možnosti za vključitev v svojo skupino, in da naj bi kandidatu izrazil željo o taki vključitvi, ne pomeni obljube zaposlitve. Zato je Sodišče za uslužbence menilo, da kandidat za delovno mesto ne more zatrjevati, da je uprava pri njem ustvarila legitimna pričakovanja glede njegove zaposlitve.

2. Kariera uradnika

a) Zaposlitev

i) Nova karierna struktura

V sodbi z dne 28. junija 2007 v zadevi *Da Silva proti Komisiji* (F-21/06) je Sodišče za uslužbence razglasilo ničnost odločbe o razporeditvi tožeče stranke v naziv, ki je bila v skladu s členom 29(2) Kadrovskih predpisov imenovana za direktorja in razporejena v isti naziv, ki ga je imela prej, vendar v nižji plačilni razred. Po mnenju Sodišča za uslužbence tako imenovanje pomeni napredovanje v karieri uradnika in zato ne more imeti za posledico znižanja njegovega naziva in plačilnega razreda ter njegove plače, ne da bi bilo s tem kršeno načelo upravičenosti vseh uradnikov do kariere v njihovi instituciji.

V sodbi z dne 5. julija 2007 v zadevi *Dethomas proti Komisiji* (F-93/06) je Sodišče za uslužbence, potem ko je ugotovilo, da Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 723/2004 z dne 22. marca 2004 (UL L 124, str. 1) ne vsebuje nobene prehodne določbe glede uporabe člena 32, tretji odstavek, Kadrovskih predpisov od 1. maja 2004, presodilo, da po začetku veljavnosti navedene uredbe zaradi neobstoja prehodnih določb ta člen v celoti velja še naprej za razporeditev v plačilni razred vsakega začasnega uslužbenca, imenovanega v uradnika z nazivom, ki ga je imel do tedaj.

Opozoriti je treba tudi na sodbo z dne 8. novembra 2007 v zadevi *Deffaa proti Komisiji* (F-125/06), ki ponazarja tehnične težave pri razlagi novih določb Kadrovskih predpisov glede odnosa med členom 44, drugi odstavek, Kadrovskih predpisov in členom 7(4) priloge XIII h Kadrovskim predpisom v zvezi z „nagrado za vodenje“, katere dodelitev je povezana s pridobitvijo funkcij vodje enote, direktorja ali generalnega direktorja.

ii) Natečaj

Sodišče za uslužbence je presojalo v številnih zadevah, povezanih z natečajem, med katerimi je treba opozoriti na zadevo *De Meerleer proti Komisiji* (sodba z dne 14. junija 2007, F-121/05). Sodišče za uslužbence je v zgoraj navedeni sodbi opredelilo, da pooblastilo natečajne komisije za ponovno preučitev svoje odločitve ni primerljivo z nadzorom, ki ga v okviru pritožbe izvaja ta organ, pristojen za imenovanja (v nadaljevanju: OPI), in sodnik Skupnosti v primeru pravnega sredstva, in da ima zato tožeča stranka ločen in dejanski interes, da njeno zahtevo za ponovno preučitev preuči natečajna komisija, čeprav bi lahko vložila pritožbo in pravno sredstvo zoper to prvotno odločbo natečajne komisije. Sodišče za uslužbence je v isti sodbi preučilo, ali so se kandidati dejansko lahko seznanili z prvotno odločbo natečajne komisije prek sistema za iskanje podatkov iz svojega elektronskega dosjeja EPSO, da bi lahko v predpisanem roku vložili zahtevo za ponovno preučitev odločitve natečajne komisije.

iii) Zdravniški pregled

V sodbi z dne 13. decembra 2007 v zadevi *N proti Komisiji* (F-95/05) je Sodišče za uslužbence menilo, da je treba tudi glede kandidatov, ki se zaposlijo v tretji državi, spoštovati postopek zdravniškega pregleda, kot je določen v členu 33 Kadrovskih predpisov.

b) Položaji na podlagi Kadrovskih predpisov

Sodišče za uslužbence se je za razlago člena 42a Kadrovskih predpisov v sodbi z dne 13. decembra 2007 v zadevi *Duyster proti Komisiji* (F-51/05 in F-18/06) pri opredelitvi starševskega dopusta sklicevalo na Direktivo Sveta 96/34/ES z dne 3. junija 1996 o okvirnem sporazumu o starševskem dopustu, sklenjenem med UNICE, CEEP in ETUC (UL L 145, str. 4). Sodišče za uslužbence se je ob sklicevanju na sodno prakso Sodišča opredelilo, da če OPI odloča o zahtevi za razglasitev ničnosti ali za prekinitev starševskega dopusta, je njegova možnost proste presoje omejena, če zadevna oseba, ki koristi starševski dopust, v svoji zahtevi za prekinitev dopusta dokaže, da jo dogodki po dodelitvi navedenega dopusta neizpodbojno postavljajo v položaj, da se ne more ukvarjati z otrokom v prvotno navedenih okoliščinah. Do takega položaja pride zlasti, če uradnik zboli za boleznijo, ki je tako huda oziroma ima take značilnosti, da zanj nastane tak položaj nezmožnosti. Ker te okoliščine v obravnavani zadevi niso bile dokazane, je bila tožba zavržena.

c) Ocenjevanje in napredovanje

Tudi v tem letu je bilo sorazmerno veliko sporov glede ocenjevanja in napredovanja.

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 22. novembra 2007 v zadevi *Michail proti Komisiji* (F-67/05) – potem ko je poudarilo, da tožeči stranki, čeprav aktivno zaposleni v smislu člena 36 Kadrovskih predpisov, v referenčnem obdobju ni bila dodeljena nobena funkcija, ki bi lahko bila ocenjena – na podlagi tega ugotovilo, da ji Komisija ne bi smela podati ocene sposobnosti, in je zato razveljavilo karierno ocenjevalno poročilo zadevne osebe.

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 13. decembra 2007 v zadevi *Sundholm proti Komisiji* (F-42/06) razveljavilo karierno ocenjevalno poročilo uradnika z obrazložitvijo, da Komisija za obdobje, ki ga zadeva navedeno poročilo, zadevne osebe ni seznaniła s cilji in merili ocenjevanja ter pri ocenjevanju njenih sposobnosti ni upoštevala take okoliščine.

Sodišče za uslužbence je v sodbah z dne 22. novembra 2007 v zadevi *Dittert proti Komisiji* (F-109/06) in v zadevi *Carpi Badia proti Komisiji* (F-110/06) razglasilo ničnost zavrnitve napredovanja tožečih strank zaradi bistvene kršitve postopka napredovanja. Imen tožečih strank namreč zaradi računalniške težave ni bilo na seznamu, ki ga je generalni direktor uporabil pri dodelitvi prednostnih točk generalnega direktorata, tako da jima ni bila dodeljena nobena točka.

3. Delovne razmere

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 16. januarja 2007 v zadevi *Gesner proti UUNT* (F-119/05) glede zahteve začasnega uslužbenca, da se imenuje invalidsko komisijo, zato da bi izkoristil zavarovanje zaradi invalidnosti, razglasilo ničnost odločbe o zavrnitvi organa, pooblaščenega za sklepanje pogodb (v nadaljevanju: OPSP), z obrazložitvijo, da se je ta napačno oprl na člen 59(4) Kadrovskih predpisov, s tem ko je štel, da tožeča stranka ni imela skupno vsaj dvanajstih mesecev bolniškega dopusta v treh letih. Sodišče za uslužbence je opredelilo, da „cilj te določbe ni predhodno določiti pogojev trajanja bolniškega dopusta, ki bi ga morali upoštevati uradniki oziroma drugi uslužbenci, ki zahtevajo sklic invalidske komisije, ampak določiti pogoje izvajanja pooblastila za prosto presojo, ki ga imata OPI oziroma OPSP, kadar – če ni zahteve uradnika ali začasnega uslužbenca – po uradni dolžnosti odločata, ali je treba začeti tak postopek“. Zavrnitev OPSP, da začne postopek v zvezi z invalidnostjo, je po mnenju Sodišča za uslužbence še toliko manj sprejemljiva, ker OPSP ni pooblaščen, da se izreče o invalidnosti zadevne osebe. Sodišče za uslužbence je glede tega poudarilo pravico uradnika oziroma uslužbenca, da njegovo zdravstveno stanje oceni invalidska komisija, razen če gre pri zahtevi za zlorabo.

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 22. maja 2007 v zadevi *López Teruel proti UUNT* (F-99/06) opredelilo potek novega arbitražnega postopka, določenega v členu 59(1), od petega do osmega pododstavka, Kadrovskih predpisov, s katerim lahko uradnik na bolniškem dopustu izpodbija izvide zdravniškega pregleda, ki ga je izvedla institucija, če se pri navedenem pregledu ugotovi, da je njegova odsotnost neupravičena.

4. *Prejemki in socialne ugodnosti uradnika*

a) **Plača in povračilo stroškov**

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 16. januarja 2007 v zadevi *Borbély proti Komisiji* (F-126/05) zavrnilo trditev Komisije, da od spremembe člena 5(1) priloge VII h Kadrovskim predpisom, izvedene z reformo leta 2004, prebivališče v smislu te določbe ne more biti več enako središču interesov uradnika, kot je izhajalo iz ustaljene sodne prakse. Izraz „prebivališče“ je treba odslej vedno razlagati tako, da opredeljuje središče interesov uradnika ali uslužbenca.

Sodišče za uslužbence je v zadevi *Chassagne proti Komisiji* (sodba z dne 23. januarja 2007, F-43/05) zavrnilo ugovor nezakonnosti člena 8 priloge VII k novim kadrovskim predpisom. Sodišče za uslužbence je opredelilo, da pavšalno plačilo potnih stroškov od kraja zaposlitve do matičnega kraja ne pomeni kršitve cilja tega člena – in sicer da se omogoči uradniku, da se vsaj enkrat letno vrne v matični kraj, da ohranja družinske, socialne in kulturne vezi – niti ni preseglo meja širokega pooblastila zakonodajalca Skupnosti za odločanje po prostem preudarku na tem področju.

b) **Socialna varnost**

Sodišče za uslužbence je v zadevi *Roodhuijzen proti Komisiji* (sodba z dne 27. novembra 2007, F-122/06) odločilo, da ima na podlagi sporazuma o skupnem življenju, sklenjenega na Nizozemskem pred notarjem med uradnikom in uradnikovo zunajzakonsko partnerko, slednja v skladu s členom 72 Kadrovskih predpisov in člena 12 Pravilnika o zdravstvenem zavarovanju uradnikov Evropskih skupnosti pravico do ugodnosti iz skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja Evropskih skupnosti.

c) **Pokojnine**

i) **Stopnja prispevka**

Na občni seji Sodišča za uslužbence v zadevi *Wils proti Parlamentu* (sodba z dne 11. julija 2007, F-105/05) je bila zavrnjena tožba, ki je z ugovorom izpodbijala nova podrobna pravila izračuna stopnje prispevka uradnikov v pokojninski sistem, ki so bila določena s prilogo XII h Kadrovskim predpisom. Sodišče za uslužbence je najprej zavrnilo tožbeni razlog, da naj bi bila navedena priloga sprejeta s kršitvijo postopka tripartitnega posvetovanja, ki je bil vzpostavljen s sklepom Sveta z dne 23. junija 1981 na področju odnosov z osebjem. Sodišče za uslužbence je nato presodilo, da odločitev zakonodajalca, da s členom 10(2) priloge XII h Kadrovskim predpisom določi aktuarsko stopnjo kot povprečje dejanskih povprečnih obrestnih mer za 12 let pred tekočim letom, ni vplivala na veljavnost aktuarske metode, določene s prilogo XII h Kadrovskim predpisom, niti ni ogrožala cilja aktuarskega ravnotežja pokojninskega sistema Skupnosti in da zato predpisano obdobje dvanajstih let ni niti očitno napačno niti očitno neprimerno. V teh okoliščinah, čeprav je iz spisa izhajalo, da je bilo referenčno obdobje za izračun aktuarske stopnje predmet političnih pogajanj in je bilo na dvanajst let določeno zato, da se upošteva proračunske težave, tožeča stranka ni

mogla zatrjevati, da je izbira takega obdobja pomenila zlorabo pooblastil. Tožeča stranka je nazadnje navajala, da so bila s prilogo XII h Kadrovskim predpisom kršena legitimna pričakovanja uradnikov, ki so jih imeli na podlagi pravila iz člena 83(2) tako starih kot tudi novih kadrovskih predpisov, ki omejuje prispevek uradnikov na financiranje tretjine dajatev po pokojninskem sistemu. Po mnenju tožeče stranke priloga XII h Kadrovskim predpisom dejansko ne upošteva presežka prispevkov, plačanih do 30. aprila 2004. Sodišče za uslužbence je ugotovilo, da ni moglo presoditi utemeljenosti navedb tožeče stranke v zvezi s tem, saj pred letom 1998 ni bila opravljena nobena aktuarska študija pokojninskega sistema Skupnosti in zato pred tem datumom ni bil znan znesek prispevka uradnika, ki se zahteva za zagotovitev aktuarskega ravnotežja sistema.

ii) Prenos pokojninskih pravic

Sodišče za uslužbence se je v zgoraj navedeni zadevi *Genette proti Komisiji*, ki jo je Komisija navajala kot „poskusno“ zadevo, izreklo glede vprašanja o uradnikih, ki jih je bilo v tem primeru veliko, ki so v sistem Skupnosti prenesli pokojninske pravice, predhodno pridobljene pri belgijskih pokojninskih organih. Tožeča stranka je zahtevala, da se njene, že prenesene pravice, ponovno izračunajo, da bi se upoštevala ugodnejša podrobna pravila o prenosu, ki so bila uveljavljena z belgijskim zakonom iz leta 2003. Komisija je zavrnila umik svojih odločitev glede pokojninskih pravic tožeče stranke, ki so bile prenesene v sistem Skupnosti, z obrazložitvijo, da bi bil tak umik nezakonit, ker ni določb prava Skupnosti, ki bi to izrecno dovoljevale. Sodišče za uslužbence je presodilo, da je bilo v tej obrazložitvi napačno uporabljeno pravo. Ugotovilo je namreč, da splošni pogoji, ki so se oblikovali s sodno prakso Sodišča glede umika posamezne odločitve, ki ustvarja pravico, niso bili ovira za umik take odločitve, čeprav zakonite, če je umik zahtevala oseba, ki ima pravice iz te odločitve, in če ta umik ne ogroža pravic tretjih.

V zadevah *Tsirimokos proti Parlamentu* in *Colovea proti Parlamentu* (sodbi z dne 13. novembra 2007, F-76/06 in F-77/06) je Sodišče za uslužbence pojasnilo, da tako iz dobesedne kot iz sistematične razlage člena 4(b) priloge IVa h Kadrovskim predpisom izhaja, da se ta člen ne nanaša na anuitete, pridobljene po prenosu pokojninskih pravic v pokojninski sistem Skupnosti. Zato je Sodišče za uslužbence zavrnilo zahteve tožečih strank za razglasitev ničnosti odločb o tem, da se ne upoštevajo anuitete, pridobljene po prenosu pokojninskih pravic, pridobljenih v nacionalnih sistemih, pri izračunu plače, izplačane za delo s polovičnim delovnim časom v okviru priprave na upokojitve.

iii) Korekcijski koeficienti

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 19. junija 2007 v zadevi *Davis in drugi proti Svetu* (F-54/06) ugotovilo, da novi pokojninski sistem, ki ukinja korekcijske koeficiente za pokojninske pravice, pridobljene od 1. maja 2004 dalje, in ki spreminja pravice, pridobljene pred tem datumom, in sicer s tem ko so korekcijski faktorji odslej določeni na podlagi življenjskih stroškov v državi članici dejanskega bivališča upokojenca, in ne več na podlagi življenjskih stroškov v glavnem mestu države članice, v kateri je uradnik zaposlen, ne krši načel enakega obravnavanja in prepovedi diskriminacije niti načel svobode gibanja in svobode ustanavljanja.

5. Disciplinska ureditev

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 8. novembra 2007 v zadevi *Andreasen proti Komisiji* (F-40/05) uporabilo nove kadrovske predpise zlasti glede ugotavljanja teže ravnanj, ki so bila razlog za odstavitev uradnika. Člen 10 priloge IX h Kadrovskim predpisom določa, da mora biti naložena disciplinska sankcija sorazmerna s težo storjene kršitve, in določa merila, ki jih mora OPI upoštevati zlasti pri izbiri sankcij. Sodišče za uslužbence je ravno v tem pravnem okviru presojalo trditve tožeče stranke glede domnevne kršitve spoštovanja sorazmernosti sankcije. Sodišče za uslužbence se je tudi izreklo o časovnem vidiku uporabe določb priloge IX h Kadrovskim predpisom v zvezi s sestavo in organizacijo disciplinskega sveta, ki so začele veljati med disciplinskim postopkom.

6. Ureditev, ki se uporabi za druge uslužbence Evropskih skupnosti

Sodišče za uslužbence je v sodbi z dne 4. oktobra 2007 v zadevi *de la Cruz in drugi proti Evropski agenciji za varnost in zdravje pri delu* (F-32/06) ugodilo zahtevi tožečih strank, nekdanjih lokalnih uslužbencev, ki so izpodbijali svojo razvrstitev v funkcionalno skupino II na podlagi svojih pogodb začasnih uslužbencev, in sicer na podlagi pravilno opravljenih nalog.

Stroški

Sodišče za uslužbence je večkrat uporabilo člen 87(3) Poslovnika Sodišča prve stopnje, ki se lahko *mutatis mutandis* uporabi za odločitev, bodisi na podlagi prvega pododstavka te določbe, da se stroški v izjemnih okoliščinah razdelijo med strankama (sodba z dne 7. novembra 2007 v zadevi *Hinderyckx proti Svetu*, F-57/06, in sklep z dne 14. decembra 2007 v zadevi *Steinmetz proti Komisiji*, F-131/06), bodisi na podlagi njegovega drugega pododstavka, da se stranki, ki je uspela, naloži plačilo dela stroškov, ki jih je priglasi druga stranka, za katere se oceni, da jih je ta stranka povzročila brez razloga in iz nagajanja (sodba z dne 9. oktobra 2007 v zadevi *Bellantone proti Računskemu sodišču*, F-85/06, in zgoraj navedena sodba *Duyster proti Komisiji*), in sicer tudi v primeru tožbe, za katero sodišče meni, da je očitno nedopustna (sklep z dne 27. marca 2007 v zadevi *Manté proti Svetu*, F-87/06).

III. Predlogi za izdajo začasnih odredb

Leta 2007 so bili vloženi štiri predlogi za izdajo začasnih odredb, ki so bili zavrnjeni, ker ni bila podana nujnost pri predlaganih ukrepih, ki jih ustaljena sodna praksa opredeljuje v smislu, da morajo biti sprejeti in morajo učinkovati pred izrekom sodbe v glavni stvari, da tožeči stranki ne nastane velika in nenadomestljiva škoda (sklepi predsednika Sodišča za uslužbence z dne 1. februarja 2007 v zadevi *Bligny proti Komisiji*, F-142/06 R; z dne 13. marca 2007 v zadevi *Chassagne proti Komisiji*, F-1/07 R; z dne 10. septembra 2007 v zadevi *Zangerl-Posselt proti Komisiji*, F-83/07 R, in z dne 21. novembra 2007 v zadevi *Petrilli proti Komisiji*, F-98/07 R).

V zgoraj navedenih zadevah *Chassagne proti Komisiji* in *Petrilli proti Komisiji* je sodnik za izdajo začasne odredbe opozoril na ustaljeno sodno prakso Sodišča prve stopnje, v skladu s katero povsem finančne škode načeloma ni mogoče obravnavati kot nenadomestljivo oziroma celo težko nadomestljivo, če se lahko naknadno finančno povrne.

V zgoraj navedenih zadevah *Bligny proti Komisiji* in *Zangerl-Posselt proti Komisiji* je sodnik za izdajo začasne odredbe opozoril na ustaljeno sodno prakso Sodišča in Sodišča prve stopnje, v skladu s katero nadaljevanje preizkusov splošnega natečaja ne more povzročiti nenadomestljive škode kandidatu, ki je bil v manj ugodnem položaju zaradi nepravilnosti pri navedenem natečaju. Namreč, če je v okviru natečaja, organiziranega za sestavo čakalnega seznama za zaposlitev, razveljavljen en preizkus, so pravice kandidata popolnoma ustrezno varovane, če natečajna komisija in OPI ponovno obravnavata svoje odločitve in poiščeta ustrezno rešitev za njegov primer.

IV. Predlogi za pravno pomoč

Leta 2007 je bilo sprejetih sedemnajst sklepov, s katerimi je bilo odločeno o predlogih za pravno pomoč. Ugodeno je bilo le trem predlogom, drugi so bili zavrženi zaradi očitne nedopustnosti ali zavrženi zaradi očitne neutemeljenosti nameravane ali vložene tožbe bodisi zato, ker predlagatelj ni bil oziroma ni dokazal, da je zaradi svojega ekonomskega položaja popolnoma ali delno nesposoben nositi stroške, ki se nanašajo na pomoč in zastopanje pred sodiščem.

V. Prva bilanca prakse mirnega reševanja sporov

Sodišče za uslužbence si je v svoji sodni praksi prizadevalo izpolniti željo zakonodajalca, in sicer olajšati mirno reševanje sporov v vseh stopnjah postopka. Tako je Sodišče za uslužbence na podlagi člena 7(4) priloge I k Statutu Sodišča in člena 64(2)(d) Poslovnika Sodišča prve stopnje, ki se *mutatis mutandis* uporabi za Sodišče za uslužbence do začetka veljavnosti Poslovnika Sodišča za uslužbence, večkrat poskusilo mirno rešiti spor. Štirinajst zadev je bilo mogoče končati z mirno rešitvijo spora, med njimi sedem s posredovanjem Sodišča za uslužbence, največkrat na neuradnem sestanku, ki ga je organiziral sodnik poročevalec, ali na obravnavi. Ti podatki se očitno v prihodnje lahko spremenijo zaradi spodbud Sodišča za uslužbence v prid iskanju mirne rešitve sporov in na podlagi odprtosti, ki jo bodo v zvezi s tem izkazali zastopniki strank.

Čeprav sestavljanje taksativnega seznama okoliščin, v katerih se priporoča mirna rešitev spora, ni niti mogoče niti zaželeno, je Sodišče za uslužbence določilo nekaj kategorij sporov, primernih za iskanje mirne rešitve spora.

Najprej gre za tožbe, katerih končni izid ne sme biti zgolj pravna rešitev, ki ne bi končala spora oziroma napetosti, ki je pogosto temelj medosebnega spora. Pri takih zadevah bi bilo treba dati prednost iskanju rešitve, ki je pravičnejša oziroma bolj človeška in je s pravno analizo ni mogoče doseči. Za to se predpostavlja, da spor ne sproža nobenega vprašanja, ki bi bil v splošnem interesu drugih uradnikov. Mirno rešitev spora bi bilo primerno iskati

tudi v zadevah, do katerih javnost ne bi imela v celoti dostopa in pri katerih pravni prispevek sodbe ne bi bil očiten (na primer v primeru psihičnega ali spolnega nadlegovanja, premestitve uradnika zaradi konflikta med njim in njegovim nadrejenim). Navedemo lahko tudi ponavljajoče se zadeve, ki sledijo „poskusni“ zadevi in ki bi lahko imele enako rešitev kot v sodbi, izrečeni v tej zadevi.

Dodati je treba, da ima uprava pogosto široko pooblastilo za odločanje po prostem preudarku, da lahko uspešno opravi naloge, ki so ji dodeljene, in da je sodni nadzor notranje zakonitosti pogosto zelo omejen. Čeprav sodišče v določenem sporu ne more šteti, da je akt, ki ga je sprejel OPI na podlagi svojega širokega pooblastila za odločanje po prostem preudarku, nezakonit zaradi prekoračitve pooblastil, ni izključeno, da bi OPI lahko dosegel iskani cilj s sprejetjem drugega akta, ki bi bil prav tako zakonit, kot je izpodbijani akt, in ki ne bi povzročil zadevnega spora. V tem primeru so še zlasti ugodne možnosti za iskanje mirne rešitve spora.

B – Sestava Sodišča za uslužbence

(Protokolarna razvrstitev z dne 1. januarja 2007)

Od leve proti desni:

sodnik H. Tagaras; sodnica I. Boruta; predsednik senata H. Kreppel; predsednik Sodišča za uslužbence P. Mahoney; predsednik senata S. Van Raepenbusch; sodnik H. Kanninen; sodnik S. Gervasoni; sodna tajnica W. Hakenberg.

1. Člani Sodišča za uslužbence

(po vrstnem redu nastopa funkcije)

Paul J. Mahoney

Rojen leta 1946; študij prava (Master of Arts, univerza Oxford, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); predavatelj, University College London (1967–1973); barrister (London, 1972–1974); administrator, glavni administrator na Evropskem sodišču za človekove pravice (1974–1990); profesor prava, povabljen na univerzo v Saskatchewanu, Saskatoon, Kanada (1988); vodja osebja pri Svetu Evrope (1990–1993); vodja oddelka (1993–1995), namestnik sodnega tajnika (1995–2001), sodni tajnik Evropskega sodišča za človekove pravice (2001–september 2005); predsednik Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Horstpeter Kreppel

Rojen leta 1945; univerzitetni študij v Berlinu, Münchnu, Frankfurtu na Majni (1966–1972); prvi državni izpit (1972); sodnik pripravnik v Frankfurtu na Majni (1972–1973 in 1974–1975); Collège d'Europe v Brugesu (1973–1974); drugi državni izpit (Frankfurt na Majni, 1976); uslužbenec Zveznega urada za delo in odvetnik (1976); sodnik delovnega sodišča (Zvezna dežela Hessen, 1977–1993); nosilec predmeta na Fachhochschule für Sozialarbeit v Frankfurtu na Majni in na Verwaltungsfachhochschule v Wiesbadnu (1979–1990); nacionalni strokovnjak v pravni službi Komisije Evropskih skupnosti (1993–1996 in 2001–2005); ataše za socialne zadeve na veleposlaništvu Zvezne republike Nemčije v Madridu (1996–2001); sodnik delovnega sodišča v Frankfurtu na Majni (februar–september 2005); sodnik Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Irena Boruta

Rojena leta 1950; diploma iz prava univerze v Wrocławu (1972), doktorica prava (Łódź 1982); odvetnica v odvetniški zbornici Republike Poljske (od leta 1977); povabljen raziskovalka (univerza Paris X, 1987–1988; univerza v Nantesu, 1993–1994); strokovnjakinja „Solidarnosc“ (1995–2000); profesorica delovnega in evropskega socialnega prava na univerzi v Łodzi (1997–1998 in 2001–2005), redna profesorica na Szkoła Główna Handlowa v Varšavi (2002), profesorica delovnega in socialnega prava na univerzi Cardinal Stefan Wyszyński v Varšavi (2002–2005); namestnica ministra za delo in socialne zadeve (1998–2001); članica pogajalskega odbora za pristop Republike Poljske k Evropski uniji (1998–2001); predstavnik poljske vlade pri Mednarodni organizaciji dela (1998–2001); avtorica več del o delovnem pravu in evropskem socialnem pravu; sodnica Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Heikki Kanninen

Rojen leta 1952; diploma ekonomske fakultete v Helsinkih in pravne fakultete univerze v Helsinkih; strokovni sodelavec na finskem vrhovnem upravnem sodišču; generalni sekretar odbora za reformo pravnega varstva v državni upravi; glavni administrator na vrhovnem upravnem sodišču; generalni sekretar odbora za reformo upravnih sporov; svetovalec uprave za zakonodajo na pravosodnem ministrstvu; namestnik sodnega tajnika na razsodišču EFTE; strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti; sodnik vrhovnega upravnega sodišča (1998–2005); član komisije za tožbe beguncev; podpredsednik odbora za razvoj finskih sodnih institucij; sodnik Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Haris Tagaras

Rojen leta 1955; diploma iz prava (univerza v Solunu, 1977); specializacija iz evropskega prava (Institut d'études européennes de l'université libre de Bruxelles, 1980); doktor prava (univerza v Solunu, 1984); pravnik prevajalec pri Svetu Evropskih skupnosti (1980–1982); raziskovalec na centru za mednarodno in evropsko gospodarsko pravo v Solunu (1982–1984); administrator na Sodišču Evropskih skupnosti in na Komisiji Evropskih skupnosti (1986–1990); profesor prava Skupnosti, mednarodnega prava in prava človekovih pravic na univerzi Panteion v Atenah (od 1990); zunanji sodelavec za evropske zadeve na pravosodnem ministrstvu in član stalnega odbora za Lugansko konvencijo (1991–2004); član državne komisije za konkurenco (1999–2005); član državne komisije za pošto in telekomunikacije (2000–2002); član odvetniške zbornice v Solunu, odvetnik pri kasacijskem sodišču; ustanovni član Union des avocats européens (UAE); pridruženi član Académie internationale de droit comparé; sodnik Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Sean Van Raepenbusch

Rojen leta 1956; diploma iz prava (université libre de Bruxelles, 1979); specializacija iz mednarodnega prava (Bruselj, 1980); doktor prava (1989); odgovorni pravne službe Société anonyme du canal et des installations maritimes de Bruxelles (1979–1984); uslužbenec Komisije Evropskih skupnosti (generalni direktorat za socialne zadeve 1984–1988); član pravne službe Komisije Evropskih skupnosti (1988–1994); strokovni sodelavec na Sodišču Evropskih skupnosti (1994–2005); predavatelj na centre universitaire de Charleroi (mednarodno in evropsko socialno pravo, 1989–1991), na univerzi Mons-Hainaut (evropsko pravo, 1991–1997), na univerzi v Liègu (pravo evropskih uslužbencev, 1989–1991; pravo institucij Evropske unije, 1995–2005; evropsko socialno pravo, 2004–2005); številne objave na področju evropskega socialnega prava in ustavnega prava Evropske unije; sodnik Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Stéphane Gervasoni

Rojen leta 1967; diplomiral na Institut d'études politiques de Grenoble (1988) in na École nationale d'administration (1993); član Conseil d'État (oddelek za spore, 1993–1997, oddelek za socialne zadeve, 1996–1997; strokovni sodelavec višje stopnje od 1996); docent na Institut d'études politiques de Paris (1993–1995); komisar vlade pri posebni pritožbeni komisiji za pokojnine (1994–1996); pravni svetovalec na ministrstvu za javne uslužbence mesta Pariz (1995–1997); generalni sekretar na prefekturi za departma Yonne, podprefekt okrožja Auxerre (1997–1999); generalni sekretar na prefekturi departmaja Savoie, podprefekt okrožja Chambéry (1999–2001); strokovni sodelavec na Sodišču evropskih skupnosti (september 2001–september 2005); imenovani član komisije za pritožbe pri NATU (2001–2005); sodnik Sodišča za uslužbence od 6. oktobra 2005.

Waltraud Hakenberg

Rojena leta 1955; študij prava v Ratisbonnu in Ženevi (1974–1979); prvi državni izpit (1979); podiplomski študij prava Skupnosti na Collège d'Europe v Brugesu (1979–1980); sodnica pripravnica v Ratisbonnu (1980–1983); doktorica prava (1982); drugi državni izpit (1983); odvetnica v Münchnu in Parizu (1983–1989); uradnica Sodišča Evropskih skupnosti (1990–2005); strokovna sodelavka na Sodišču Evropskih skupnosti (kabinet sodnika Janna, 1995–2005); poučevanje na več univerzah v Nemčiji, Avstriji, Švici in Rusiji; častna profesorica na univerzi Sarre (od 1999); članica različnih odborov, združenj in pravnih komisij; številne objave na področju prava in sodne prakse Skupnosti; sodna tajnica Sodišča za uslužbence Evropske unije od 30. novembra 2005.

2. Protokolarna razvrstitev

od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2007

P. MAHONEY, predsednik Sodišča za uslužbence

H. KREPPEL, predsednik senata

S. VAN RAEPENBUSCH, predsednik senata

I. BORUTA, sodnica

H. KANNINEN, sodnik

H. TAGARAS, sodnik

S. GERVASONI, sodnik

W. HAKENBERG, sodna tajnica

C – Sodne statistike Sodišča za uslužbence

Glavne dejavnosti Sodišča za uslužbence

1. Predložene, končane in nerešene zadeve (2005–2007)

Predložene zadeve

2. Odstotek števila zadev, v katerih so institucije glavne tožene stranke (2006–2007)
3. Jezik postopka (2006–2007)

Končane zadeve

4. Sodbe in sklepi/Sestava (2007)
5. Pomen odločitve (2007)
6. Izdane začasne odredbe: pomen odločitve (2007)
7. Trajanje postopkov (2007)

Nerešene zadeve 31. decembra

8. Sestava (2007)
9. Število tožečih strank (2007)

Razno

10. Odločitve Sodišča za uslužbence, ki so bile predmet pritožbe pred Sodiščem prve stopnje (2006–2007)
11. Izidi pritožb pred Sodiščem prve stopnje (2006–2007)

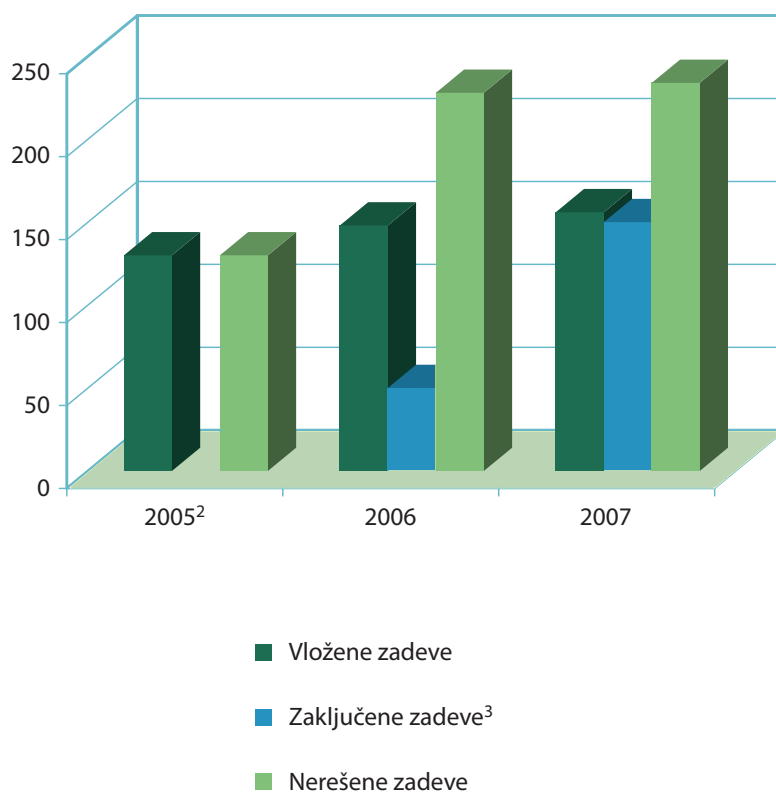

1. Splošna dejavnost Sodišča za uslužbence

Vložene zadeve, končane zadeve, nerešene zadeve (2005–2007)¹

	2005 ²	2006	2007
Vložene zadeve	130	148	157
Končane zadeve ³	0	50	150
Nerešene zadeve	130	228	235 ⁴

¹ Navedene številke (bruto številke) označujejo celotno število zadev, neodvisno od združitve zaradi povezanosti (številka zadeve = ena zadeva).

² 2005: Sodišče prve stopnje je na novoustanovljeno Sodišče za uslužbence preneslo 117 zadev. 2006: Sodišče prve stopnje je na Sodišče za uslužbence preneslo še eno zadevo.

³ Če ni označeno drugače, ta tabela in naslednje upoštevajo za leto 2007 vse postopke, razen postopkov za izdajo začasne odredbe. Skupaj s postopki za izdajo začasne odrede: 52 zadev v 2006 (poleg 1 vmesne sodbe), 154 zadev v 2007, torej skupaj 206 zadev.

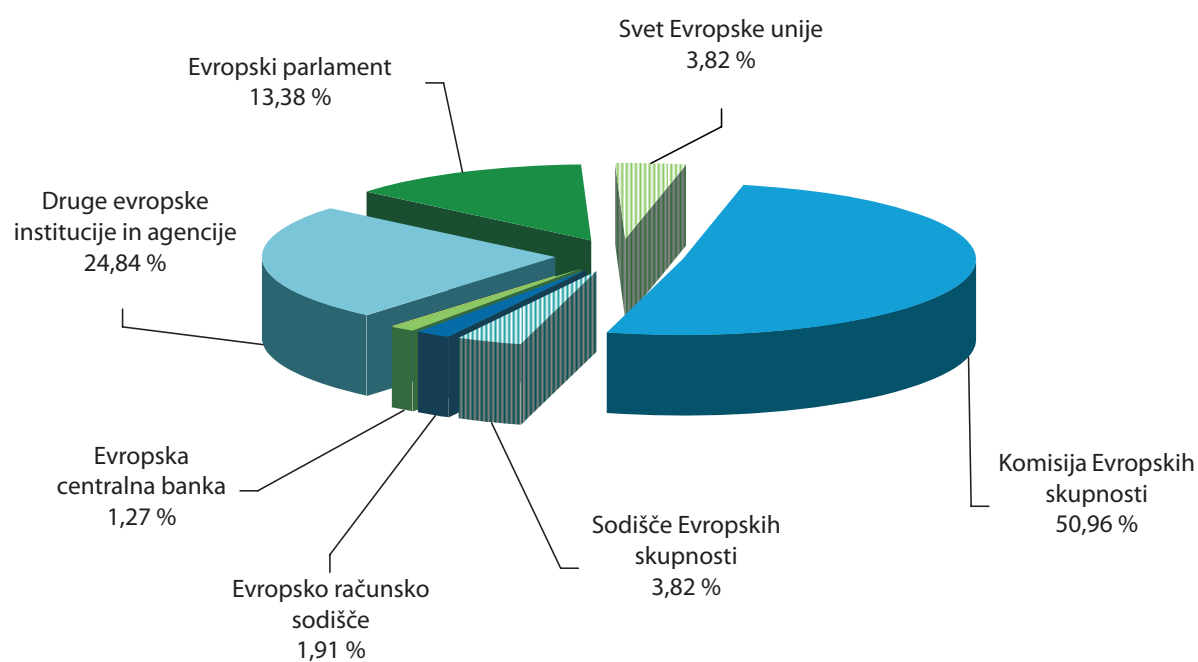
⁴ Od tega jih je bilo 77 prekinjenih.

2. Vložene zadeve – Odstotek števila zadev institucij kot glavnih toženih strank (2006–2007)

Odstotek števila vloženih zadev (2007)

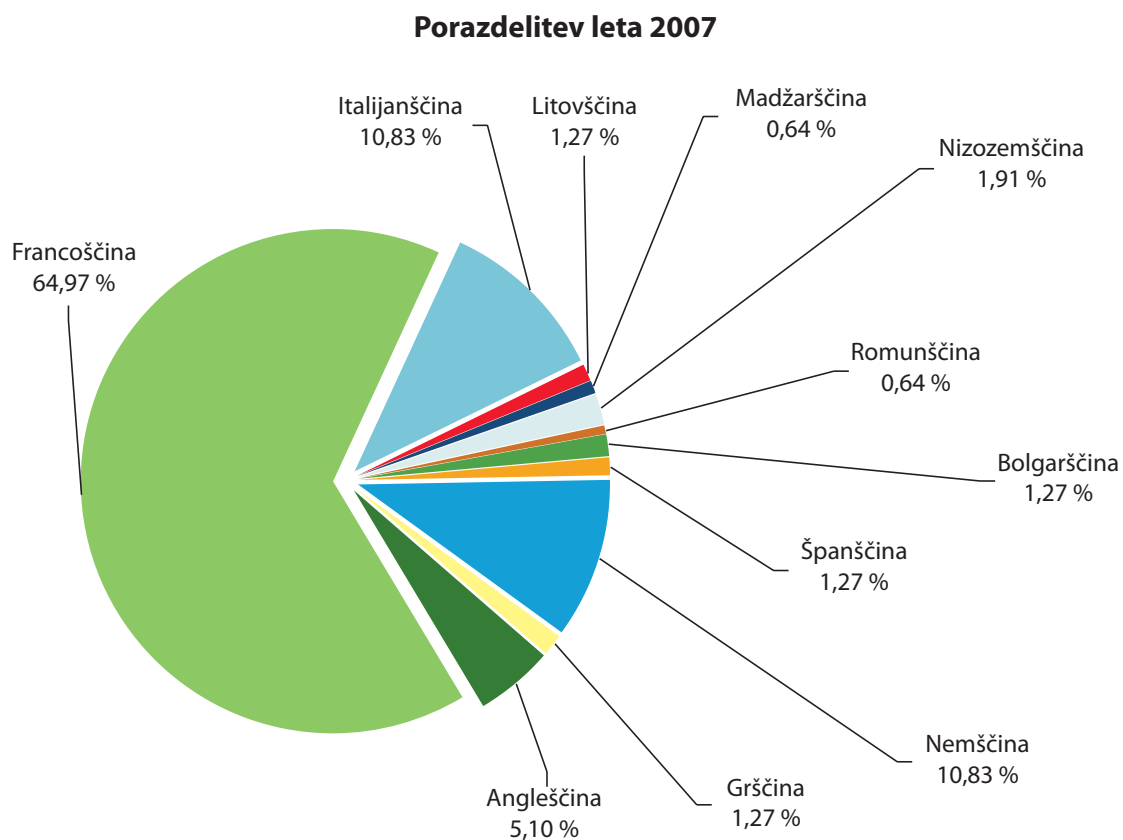

	2006	2007
Evropski parlament	7,14 %	13,38 %
Svet Evropske unije	6,07 %	3,82 %
Komisija Evropskih skupnosti	75,00 %	50,96 %
Sodišče Evropskih skupnosti	3,57 %	3,82 %
Evropsko računsko sodišče	1,79 %	1,91 %
Evropska centralna banka	1,07 %	1,27 %
Druge evropske institucije in agencije	5,36 %	24,84 %
Skupaj	100 %	100 %

3. Vložene zadeve – Jezik postopka (2006–2007)

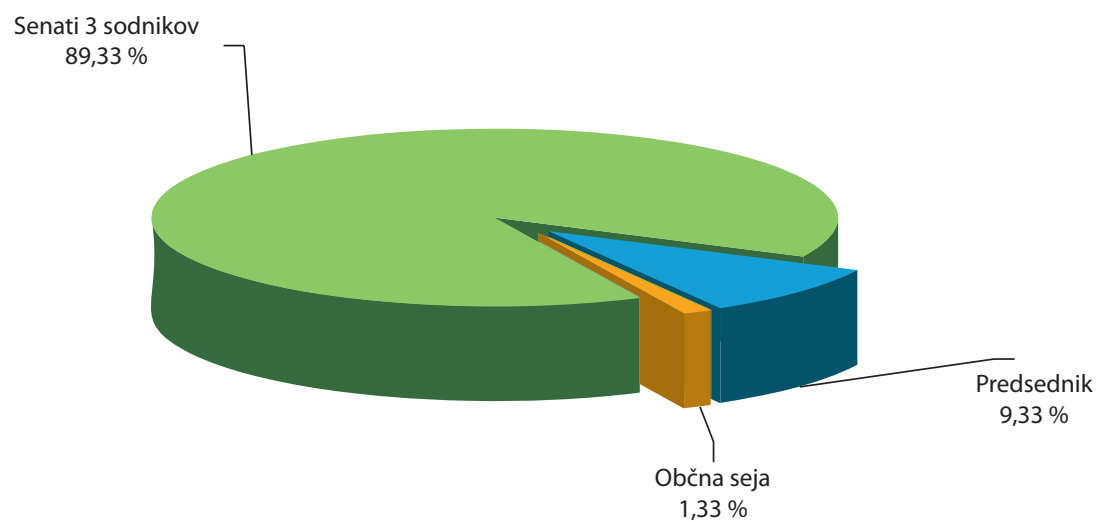
Jezik postopka	2006	2007
Bolgarščina	-	2
Španščina	1	2
Nemščina	2	17
Grščina	3	2
Angleščina	8	8
Francoščina	113	102
Italijanščina	10	17
Litovščina	-	2
Madžarščina	2	1
Nizozemščina	7	3
Romunščina	-	1
Slovenščina	1	-
Finščina	1	-
Skupaj	148	157

Jezik postopka je jezik, v katerem je bila zadeva vložena, in ne materni jezik ali jezik državljanstva tožeče stranke.

4. Končane zadeve – Sodbe in sklepi – Sestava sodišča (2007)

	Sodbe	Sklepi, s katerimi se postopek konča ¹	Drugi sklepi	Skupaj
Občna seja	1	1	0	2
Senati 3 sodnikov	65	48	21	134
Predsednik	0	12	2	14
Skupaj	66	61	23	150

¹ Sodni sklepi, s katerimi se konča postopek, vključno s sklepi o izbrisu po sporazumni rešitvi med strankama na podlagi posredovanja Sodišča za uslužbence (razen sklepov, s katerimi se postopek konča z izbrisom iz drugih razlogov).

5. Končane zadeve – Vrsta odločitve (2007)

	Sodbe		Sklepi				Skupaj
	Razglasitev ničnosti odločbe	Zavrnitev tožbe	Sklepi (nedopustne ali očitno nedopustne ali neutemeljene tožbe)	Sporazumne rešitve sporov po posredovanju Sodišča za uslužbence	Izbrisi iz drugega razloga	Drugo	
Delovni pogoji – Dopusti	1	1	2	1	2		7
Disciplinski postopki		3	6		1		10
Natečaji	1	2	2				5
Ocenjevanje / Napredovanje	6	13	4		12		35
Osební prejemek in nadomestila	3	6	4		1	1	15
Pokojnine in invalidnine		1					1
Prenehanje pogodbe uslužbenca	7	4	6		5		22
Razporeditev / Prerazporeditev	2	6	6	2	2		18
Socialna varnost / Poklicna bolezen / Nesreče		3	3	1		1	8
Zaposlovanje / Imenovanje / Razvrstitev v naziv	4		4	2		2	12
DRUGA področja brez področja javnih uslužbencev	2	1		1			4
Skupaj	26	40	37	7	23	4	137¹

¹ Temu številu je treba dodati 13 končanih zadev na področju pravne pomoči in 4 sklepe o začasni odredbi.

6. Razglašene zadeve: vrsta odločitve (2007)

Število začasnih odredb	Vrsta odločitve	
	Razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe	Zavrnitev / Potrditev izpodbijane odločbe
4		4

7. Končane zadeve – Trajanje postopkov (2007)¹

Sodbe		Povprečno trajanje	Splošno povprečje
Zadeve, predložene Sodišču za uslužbence	48	14,7	16,9
Zadeve, predložene Sodišču prve stopnje ¹	18	22,7	
Skupaj	66		
Sklepi			
Zadeve, predložene Sodišču za uslužbence	72	7,6	10,3
Zadeve, predložene Sodišču prve stopnje ¹	12	25,1	
Skupaj	84		
SKUPAJ SPLOŠNO	150		13,2

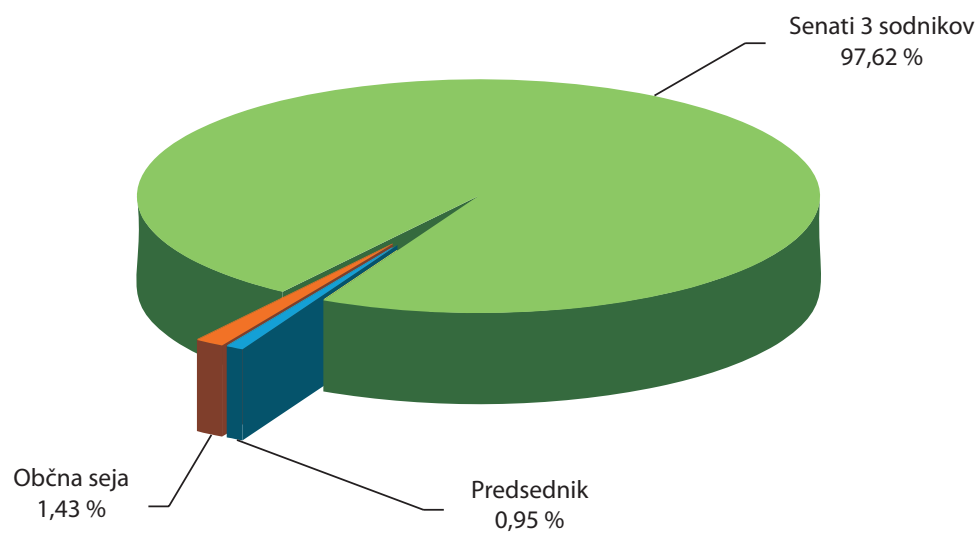
Čas trajanja je izražen v mesecih in desetinah mesecev.

¹ 2005: Sodišče prve stopnje je na novoustanovljeno Sodišče za uslužbence preneslo 117 zadev.
2006: Sodišče prve stopnje je na Sodišče za uslužbence preneslo še eno zadevo.

8. Nerešene zadeve na dan 31. decembra – Sestava (2007)

	2007
Občna seja	3
Senati 3 sodnikov	205
Predsednik	2
Skupaj	210 ¹

¹ Temu številu je treba dodati 25 nedodeljenih zadev.

9. Nerešene zadeve na dan 31. decembra – Število tožečih strank – (2007)**Vložene zadeve, v katerih je največje število tožečih strank v eni sami zadevi**

Število tožečih strank na zadevo ¹	Področja ²
309	Kadrovski predpisi – Pokojnina – Uporaba korekcijskega koeficienta, izračunanega glede na povprečne življenjske stroške v državi bivanja
181	Kadrovski predpisi – Zaposlovanje – Pogodbeni uslužbenci – Trajanje pogodb, obnova in/ali podaljšanje za določen ali nedoločen čas
143	Kadrovski predpisi – Imenovanja – Kandidati, ki so bili pred začetkom veljavnosti novih kadrovskih predpisov vpisani na čakalni seznam
76	Kadrovski predpisi – Imenovanja – Sprememba pogodb za določen čas v eno pogodbo za nedoločen čas
59	Kadrovski predpisi – Napredovanje – Napredovalno obdobje 2005 – Dodatni nazivi, določeni v novih kadrovskih predpisih
29	Kadrovski predpisi – Imenovanja – Kandidati, ki so bili pred začetkom veljavnosti novih kadrovskih predpisov vpisani na čakalni seznam
21	Kadrovski predpisi – Pogodbeni uslužbenci – Revizija razvrstitve in osebnega prejemka
20	Kadrovski predpisi – Pokojnina – Pokojninski listi – Koeficient, izračunan glede na povprečne življenjske stroške v državi bivanja in ne več glede na glavno mesto te države
19	Kadrovski predpisi – Imenovanja – Razvrstitev v naziv – Množilni koeficient in izbris točk za napredovanje
15	Kadrovski predpisi – Imenovanja – Kandidati, ki so bili pred začetkom veljavnosti novih kadrovskih predpisov vpisani na čakalni seznam

Skupno število tožečih strank za vse vložene zadeve

Skupno število tožečih strank	Skupno število nerešenih zadev
1 267	235

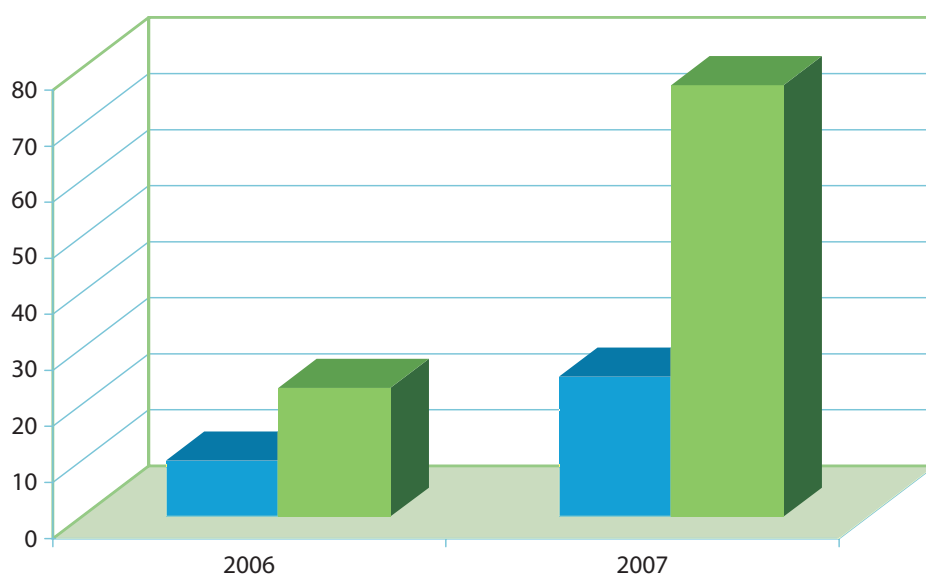
¹ Tožeče stranke, ki so vložile več tožb, so bile upoštevane pri vsaki vloženi tožbi.

² Izraz „Kadrovski predpisi“ zajema Kadrovske predpise za uradnike Evropskih skupnosti in Pogoje za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti.

10. Razno – Odločbe Sodišča za uslužbence, zoper katere je bila vložena pritožba na Sodišče prve stopnje (2006-2007)

■ Število odločb, zoper katere je bila vložena pritožba¹

■ Skupno število izpodbojnih odločb²

	Število odločb, zoper katere je bila vložena pritožba ¹	Skupno število izpodbojnih odločb ²	Odstotek odločb, zoper katere je bila vložena pritožba ³
2006	10	23	43 %
2007	25	77	32 %

¹ Zoper vsako od odločb v zadevah F-92/05 in F-17/05 sta bili vloženi dve pritožbi.

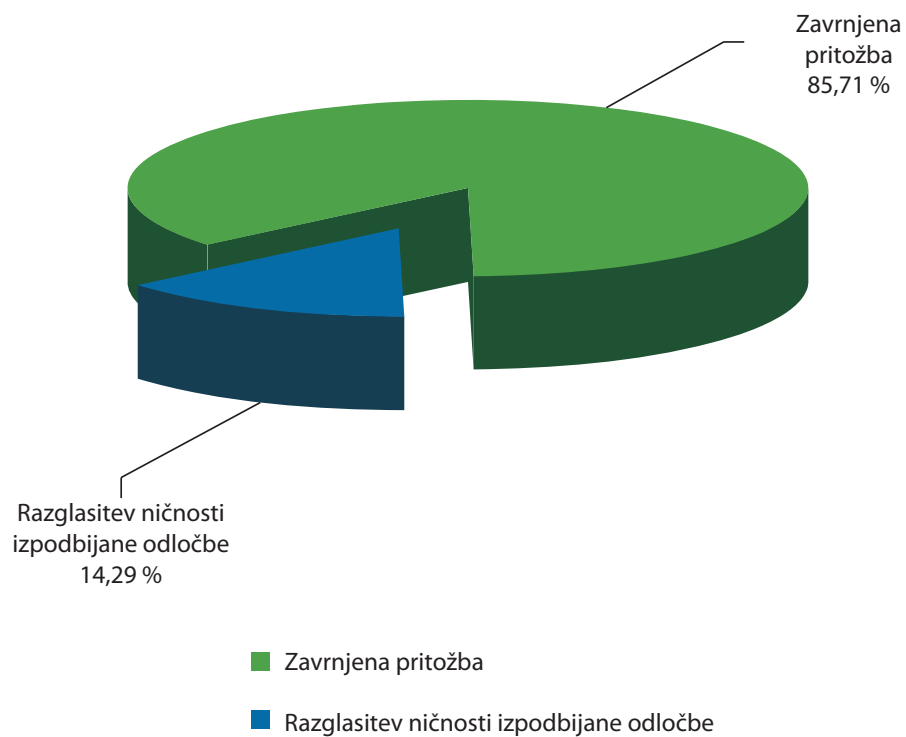
² Skupno število izpodbojnih odločb – sodbe in sklepi o nedopustnosti, začasnih odredbah, ustavitvi postopka in zavrnitvi intervencije – za katere se je rok za vložitev pritožbe iztekel ali zoper katere je bila vložena pritožba.

³ Odstotek odločb, zoper katere je bila vložena pritožba, v letu 2007 znaša 19 % skupnega števila končanih zadev, brez primerov enostranskega odstopa ene od strank. V letu 2006 je znašal 21 %.

11. Razno – Izidi pritožbenih postopkov na Sodišču prve stopnje (2006–2007)

Porazdelitev leta 2007

	Zavrjena pritožba	Razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe	Izbris zadeve / Ustavitev postopka	Skupaj
2006	0	0	0	0
2007	6	1	0	7

Poglavje IV

Srečanja in obiski

A – Uradni obiski in prireditve na Sodišču, Sodišču prve stopnje in Sodišču za uslužbence

Sodišče

1. februar	Nj. eksc. B. Faure, izredni in pooblaščen veleposlanik Republike Sejšeli pri Evropski uniji
5. februar	Nj. eksc. R. Prodi, predsednik sveta ministrov Italijanske republike
8. februar	Profesor Köck in profesorica Karollus
23. februar	Nemško-belgijsko-luksemburška parlamentarna skupina nemškega parlamenta
26.–27. februar	Delegacija francoskega Conseil d'État
1. marec	O. I. Navarrete Barrero, predsednica Tribunal de Justicia de la Comunidad Andina
5. marec	Nj. eksc. M. Foucher, veleposlanik
5.–6. marec	Delegacija Ustavnega sodišča Republike Slovenije
8. marec	Nj. eksc. M. Burke, veleposlanik Irske v Velikem vojvodstvu Luksemburg
14.–15. marec	Delegacija švicarskega Tribunal fédéral
26.–27. marec	Simpozij ob 50-letnici podpisa Rimskih pogodb
19. april	Nj. eksc. R. Cachia Caruana, stalni predstavnik Republike Malte pri Evropski uniji
23. april	Nj. eksc. B. Reka, izredni in pooblaščen veleposlanik, šef misije Makedonije, nekdanje jugoslovanske republike, pri Evropski uniji
23. april	I. Kalfin, minister za zunanje zadeve Republike Bolgarije
23.–25. april	Delegacija Súdna rada Slovenske republike
14.–15. maj	Delegacija visokih sodnikov in državnih tožilcev iz Kraljevine Danske
15.–16. maj	Delegacija Tribunal Supremo Kraljevine Španije (La Sala Tercera de lo Contencioso–Administrativo)
5. junij	V. Hoff, minister za zvezne in evropske zadeve Zvezne dežele Hessen
5. junij	Informativni dan za nove člane Sodišča prve stopnje
18. junij	Srečanje zastopnikov držav članic

Srečanja in obiski

Uradni obiski

18. junij	V. Itälä, poročevalec Evropskega parlamenta za proračun za leto 2008
19. junij	L. Fernandes, zastopnik portugalske vlade
25. junij	Delegacija Sveta odvetniških združenj Evropske skupnosti (CCBE)
27. junij	K. G. Balakrishnan, predsednik Supreme Court of India
2.–3. julij	Delegacija tajništva British Commonwealth of Nations
10.–11. september	Delegacija nemških sodnikov, tožilcev, profesorjev in odvetnikov, strokovnjakov na področju prava Skupnosti
27. september	V. Lamanda, prvi predsednik francoskega Cour de cassation
27. september	A. A. Ivanov, predsednik vrhovnega arbitražnega sodišča Ruske federacije, in T. Andreeva, podpredsednica vrhovnega arbitražnega sodišča Ruske federacije, v spremstvu nj. eksc. E. Malajana, veleposlanika Ruske federacije v Velikem vojvodstvu Luksemburg
1.–2. oktober	Delegacija Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága
9. oktober	Nj. eksc. R. Bettarini, veleposlanik Italijanske republike v Velikem vojvodstvu Luksemburg
9.–10. oktober	Delegacija Nejvyšší soud České republiky
16. oktober	M. Lobo Antunes, državni sekretar za evropske zadeve Portugalske republike
18. oktober	D. Wallis, članica Evropskega parlamenta
25. oktober	Nj. eksc. C.-H. d'Aragon, veleposlanik Francoske republike v Velikem vojvodstvu Luksemburg
5.–7. november	Delegacija Latvijas Republikas Satversmes tiesa
12. november	Konferenca F. Frattinija, podpredsednika Evropske komisije
22. november	B. Wagener, veleposlanica, ministrstvo za zunanje zadeve Zvezne republike Nemčije
3. december	Forum sodnikov iz Evropske unije o okolju
11.–12. december	Delegacija pritožbenega organa Svetovne trgovinske organizacije

Sodišče prve stopnje

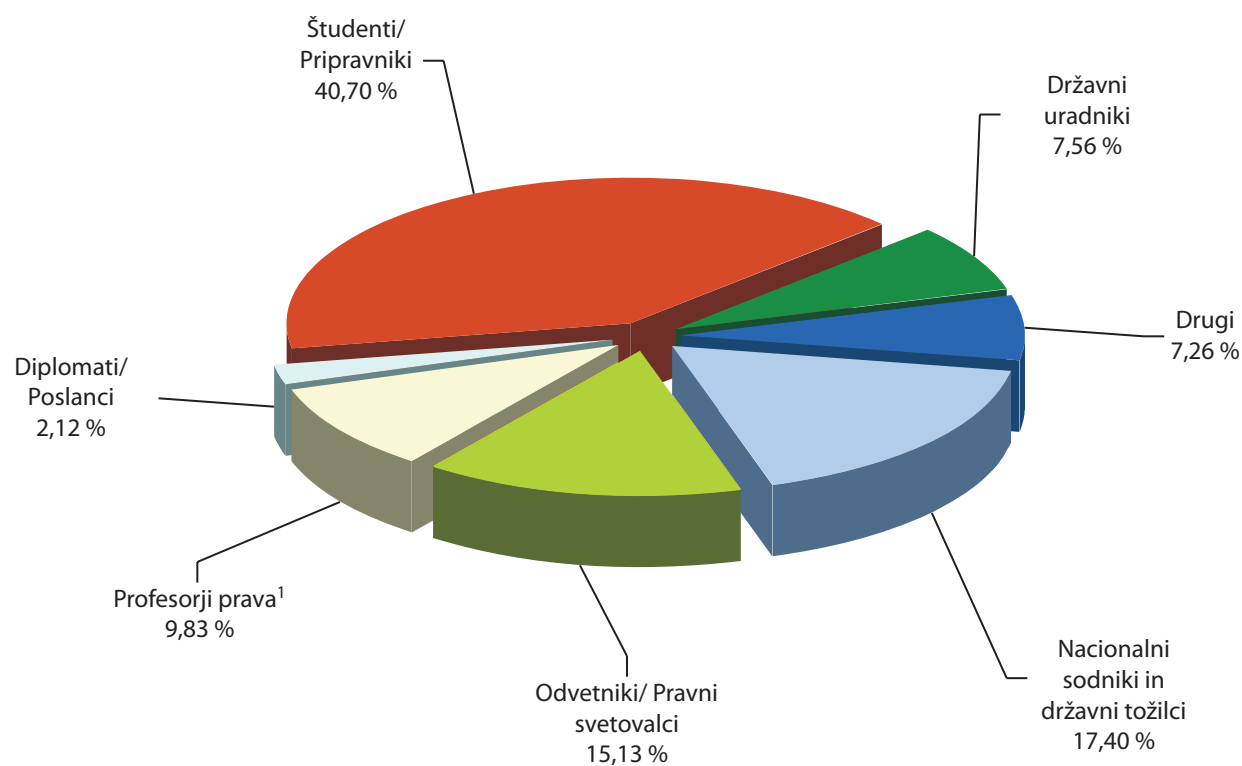
22. oktober	Dr. D. Žalimas, profesor prava na Univerzi v Vilni, in dr. S. Žalimienė, pomočnik direktorja oddelka za evropsko pravo pri litovskem ministrstvu za pravosodje
23. november	Allar Jõks, varuh človekovih pravic Republike Estonije
26.–27. november	L. Burián, M. Maczonkai, K. Ligeti, C. Nagy, madžarski profesorji
12. december	Delegacija pritožbenega organa Svetovne trgovinske organizacije

Sodišče za uslužbence

11. junij	C. Pennera, pravni svetovalec pri Evropskem parlamentu
27. junij	M. Lanners, predsednica Cour administrative du Grand-Duché de Luxembourg, in G. Ravarani, predsednik Tribunal administratif du Grand-Duché de Luxembourg
18.–19. oktober	Inter-Agency Legal Network

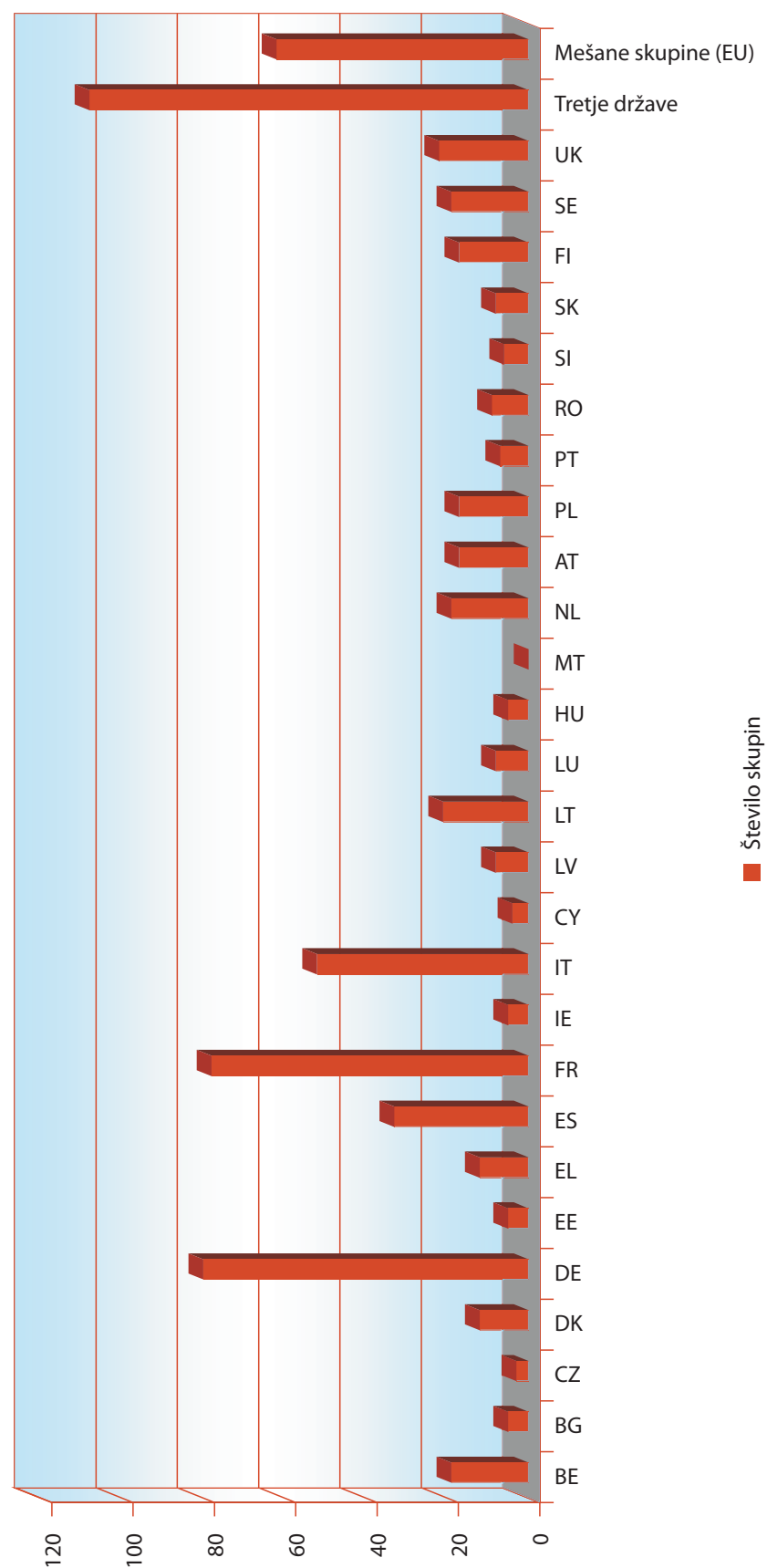

B – Obiski, namenjeni izobraževanju (2007)**Porazdelitev po vrsti skupin**

	Nacionalni sodniki in državni tožilci	Odvetniki/ Pravni svetovalci	Profesorji prava ¹	Diplomati/ Poslanci	Študenti/ Pripravniki	Državni uradniki	Drugi	Skupaj
Število skupin	115	100	65	14	269	50	48	661

¹ Razen profesorjev, ki spremljajo skupine študentov.

Obiski, namenjeni izobraževanju – Porazdelitev po državah članicah (2007)¹⁾

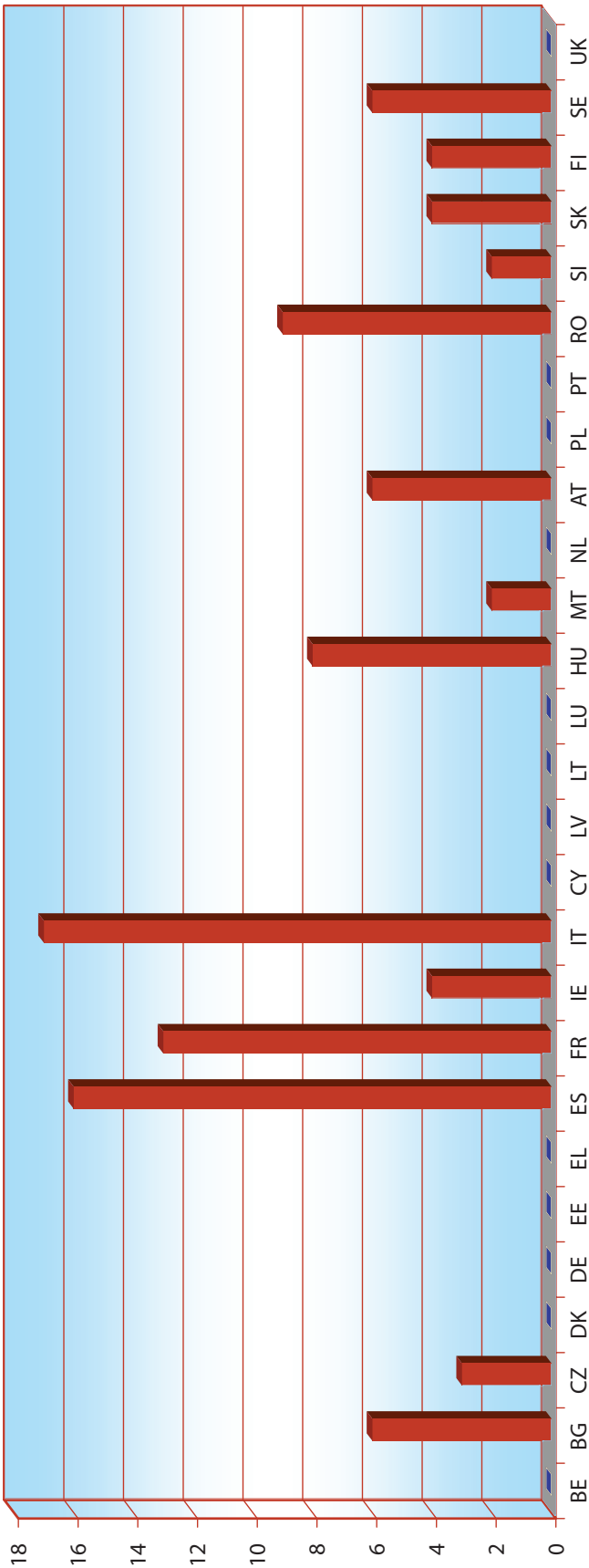
Število obiskovalcev										Število skupin
Nacionalni sodniki in državni tožilci	Odvetniki/Pravni svetovalci	Profesorji prava ¹	Diplomati/Poslanci	Študenti/Pripravniki	Državni uradniki	Drugi	Skupaj			
BE	80	12	7	36	393	25	9	562	19	
BG	20			1	48	18		87	5	
CZ				7	26		26	59	3	
DK	10	9			215	50		284	12	
DE	385	272	4		800	59	749	2 269	80	
EE	2	20		11				33	5	
EL	9		5		132	42	18	206	12	
ES	62	188	10		279	37	69	645	33	
FR	194	176		31	984	29	105	1 519	78	
IE	16				58			74	5	
IT	1	40	31	13	409		2	496	52	
CY	6	4			10			20	4	
LV	6	9				8		23	8	
LT	91		15	25	20		11	162	21	
LU			4		91	29	96	220	8	
HU			8		111			119	5	
MT								0	0	
NL	12	144			311	23		490	19	
AT	50	13			337	53	11	464	17	
PL	28	127	2		16	38		211	17	
PT			7					7	7	
RO	29	10				10	42	91	9	
SI		60			44	4		108	6	
SK	8	68		8	26			110	8	
FI	87	32	46		61	5	28	259	17	
SE	286	9		39		27	22	383	19	
UK	99	70	2		156	28		355	22	
Tretje države	206	149	16	42	1 641	107	18	2 179	108	
Mešane skupine (EU)	32	613			1 010	519		2 174	62	
Skupaj	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609	661	

1

Razen profesorjev, ki spremljajo skupine študentov.

¹ Razen profesorjev, ki spremljajo skupine študentov.

Obiski, namenjeni izobraževanju – Nacionalni sodniki in državni tožilci (2007)

		Seminariji																Poskusno delo											
		BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Skupaj
Seminariji																													0
Poskusno delo		6	3						16	13	4	17					8	2		6			9	2	4	4	6		100

C – Slavnostne seje

12. januar	Slavnostna seja ob nastopu funkcije novih sodnikov Sodišča in Sodišča prve stopnje po širitvi Evropske unije
22. januar	Slavnostna seja ob slovesni izjavi novih članov Evropske komisije po širitvi Evropske unije
5. februar	Slavnostna seja ob slovesni izjavi novih članov Evropskega računskega sodišča po širitvi Evropske unije
17. september	Slavnostna seja ob delni zamenjavi sodnikov Sodišča prve stopnje

D – Obiski ali udeležba na uradnih prireditvah

Sodišče

3. januar	Zastopanje Sodišča na novoletnem sprejemu belgijskega Cour de cassation v Bruslju
10. januar	Udeležba delegacije Sodišča na novoletnem sprejemu, ki sta ga priredili njuni kraljevi visokosti v Palais grand-ducal v Luksemburgu
18. januar	Udeležba predsednika na srečanju, ki ga je pripravila B. Zypries, ministrica za pravosodje Zvezne republike Nemčije, v Berlinu
19. januar	Udeležba delegacije Sodišča na slavnostni seji Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu
29. januar	Udeležba predsednika na srečanju, ki ga je pripravil Guy Canivet, prvi predsednik francoskega Cour de cassation, in odprtje ciklusa „Droit européen 2007“ v Parizu
29. januar	Zastopanje Sodišča na Rechtspolitischen Neujahrsempfang na ministrstvu za pravosodje v Berlinu
13. februar	Zastopanje Sodišča na slavnostni seji Evropskega parlamenta v Strasbourgu ob tem, ko je H.-G. Pöttering nastopil funkcijo predsednika
17.–25. februar	Uradni obisk delegacije Sodišča v Združenih državah Amerike
28. februar	Zastopanje Sodišča na uradni slovesnosti, ki jo je ob 50-letnici podpisa Rimskih pogodb priredila fundacija Konrada Adenauerja v Berlinu
8.–9. marec	Zastopanje Sodišča na konferenci, ki sta jo pripravili International Bar Association in Evropska komisija o temi „Cartel enforcement and Antitrust damages actions in Europe“ v Bruslju
15.–16. marec	Zastopanje Sodišča na konferenci, ki jo je organiziralo Association des Conseils d'État et des juridictions administratives suprêmes de l'Union européenne o temi „La justice administrative en Europe“ v Parizu
25.–28. april	Zastopanje Sodišča na mednarodnem seminarju ob 45-letnici turškega Anayasa Mahkemesi v Ankari in Istanbulu
13.–14. maj	Zastopanje Sodišča na srečanju upravnega odbora in generalne skupščine Association des Conseils d'État et des juridictions administratives suprêmes de l'Union européenne v Varšavi
17.–18. maj	Uradni obisk delegacije Sodišča na Irskem

1. junij	Zastopanje Sodišča na slovesnosti ob državnem prazniku na povabilo predsednika Italijanske republike v Rimu
7.–8. junij	Zastopanje Sodišča na generalni skupščini Réseau Européen des Conseils de la Justice v Bruslju
25.–26. junij	Zastopanje Sodišča na simpoziju, ki ga je pripravil Bundespatentgericht v sodelovanju z ministrstvom za pravosodje, o temi „Die Zukunft der Patentgerichtsbarkeit in Europa“ v Münchnu
11.–15. julij	Uradni obisk delegacije Sodišča na portugalskem Supremo Tribunal de Justiça
19. julij	Zastopanje Sodišča na Meeting of Presidents of International Courts and Tribunals
24. julij	Udeležba predsednika na sprejemu predsednika Helenske republike ob 33-letnici ponovne vzpostavitve republike v Atenah
5.–7. september	Zastopanje Sodišča na konferenci, ki jo je pripravilo Eesti Vabariigi Riigikohus ob 15-letnici sprejetja ustave Republike Estonije v Talinu
18. september	Udeležba predsednika na povabilo A. Coste, portugalskega ministra za pravosodje, in predstavitev predlogov o nujnem postopku predhodnega odločanja članom Sveta za pravosodje in notranje zadeve pri Svetu ministrov v Bruslju
27.–28. september	Udeležba delegacije Sodišča na 5. simpoziju evropskih sodnikov na področju znamk in modelov v Alicanteju
30. september	Zastopanje Sodišča na večerji, ki jo je priredil lord Hunt („Parliamentary Under-Secretary“, ministrstvo za pravosodje), v Londonu
1. oktober	Zastopanje Sodišča na Meeting of Regional and International Courts of the World v Managui
1. oktober	Zastopanje Sodišča, na povabilo lorda Chancelloja, na slovesnosti ob začetku sodnega leta v Londonu
8. oktober	Zastopanje Sodišča na seminarju, ki ga je pripravil odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, o temi „Judges and legislators in a multi-level protection of fundamental rights in Europe“
15. oktober	Udeležba predsednika na proslavi ob 175-letnici belgijskega Cour de cassation v Bruslju
18.–19. oktober	Zastopanje Sodišča na 4. konferenci Forum des juges commerciaux européens, ki sta ga pripravila Hoge Raad der Nederlanden in nizozemski Raad voor de Rechtspraak v Haagu

25.–26. oktober	Zastopanje Sodišča na konferenci ob 50-letnici zakonodaje Skupnosti o enakosti spolov, ki jo je pripravila Evropska komisija v Bruslju
29.–30. oktober	Uradni obisk delegacije Sodišča na Madžarskem
8.–9. november	Zastopanje Sodišča na 5 th Annual Meeting of the Chief Justices of Mercosur v Braziliji
9. november	Uradni obisk delegacije Sodišča na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu
12. november	Zastopanje Sodišča na srečanju upravnega odbora Association des Conseils d'État et des juridictions administratives suprêmes de l'Union européenne v Bruslju
22.–24. november	Zastopanje Sodišča na 9. kongresu International Association of Supreme Administrative Juridictions v Bangkoku
23. november	Zastopanje Sodišča na sestanku delovne skupine za vprašanja za predhodno odločanje, ki jo je ustanovilo Association des Conseils d'État et des juridictions administratives suprêmes de l'Union européenne, pri Conseil d'État v Bruslju
3. december	Udeležba delegacije Sodišča na sestanku predsednikov mednarodnih sodišč, ki ga je organiziralo Meddržavno sodišče v Haagu
3. december	Zastopanje Sodišča na sestanku delovne skupine za vprašanja za predhodno odločanje, ki jo je ustanovilo Association des Conseils d'État et des juridictions administratives suprêmes de l'Union européenne, pri Conseil d'État v Bruslju
7. december	Zastopanje Sodišča na seji ob upokojitvi predsednika Centrale Raad van Beroep in sodelovanje na kolokviju, prirejenem ob tej priložnosti o temi „La responsabilité de l'État en cas d'infraction au droit communautaire“ v Utrechtu

Sodišče prve stopnje

17. januar	Udeležba predsednika Sodišča prve stopnje na srečanju z „The Select Committee“ House of Lords v Londonu o ustanovitvi „Evropskega sodišča za konkurenco“
5. februar	Udeležba z govorom predsednika Sodišča prve stopnje v okviru konference o temi „Where next for EU Merger Control“ v Bruslju
21. februar	Obisk predsednika Sodišča prve stopnje na ministrstvu za pravosodje v Københavnu
15. marec	Udeležba predsednika Sodišča prve stopnje in govor ob 20-letnici Conseil de la concurrence v Parizu

17. april	Udeležba predsednika Sodišča prve stopnje in govor na konferenci „Forum for EU-US Legal-Economic Affairs“ v Bruslju
24. maj	Udeležba predsednika Sodišča prve stopnje in govor na „International Forum on European Competition Law“, ki ga je pripravil Studienvereinigung Kartellrecht v Bruslju
18. julij	Udeležba predsednika Sodišča prve stopnje na okrogli mizi „EU-US Comparative Law“ v Bruslju
30. avgust	Uradna pogrebna slovesnost za Gastona Thorna, častnega ministra Velikega vojvodstva Luksemburg; zastopanje Sodišča prve stopnje Marca Jaegra, sodnika
19. oktober	Udeležba predsednika Sodišča prve stopnje in govor na konferenci „50 years protecting the principle of legality in Community law“, ki jo je pripravila univerza v Vilni

Sodišče za uslužbence

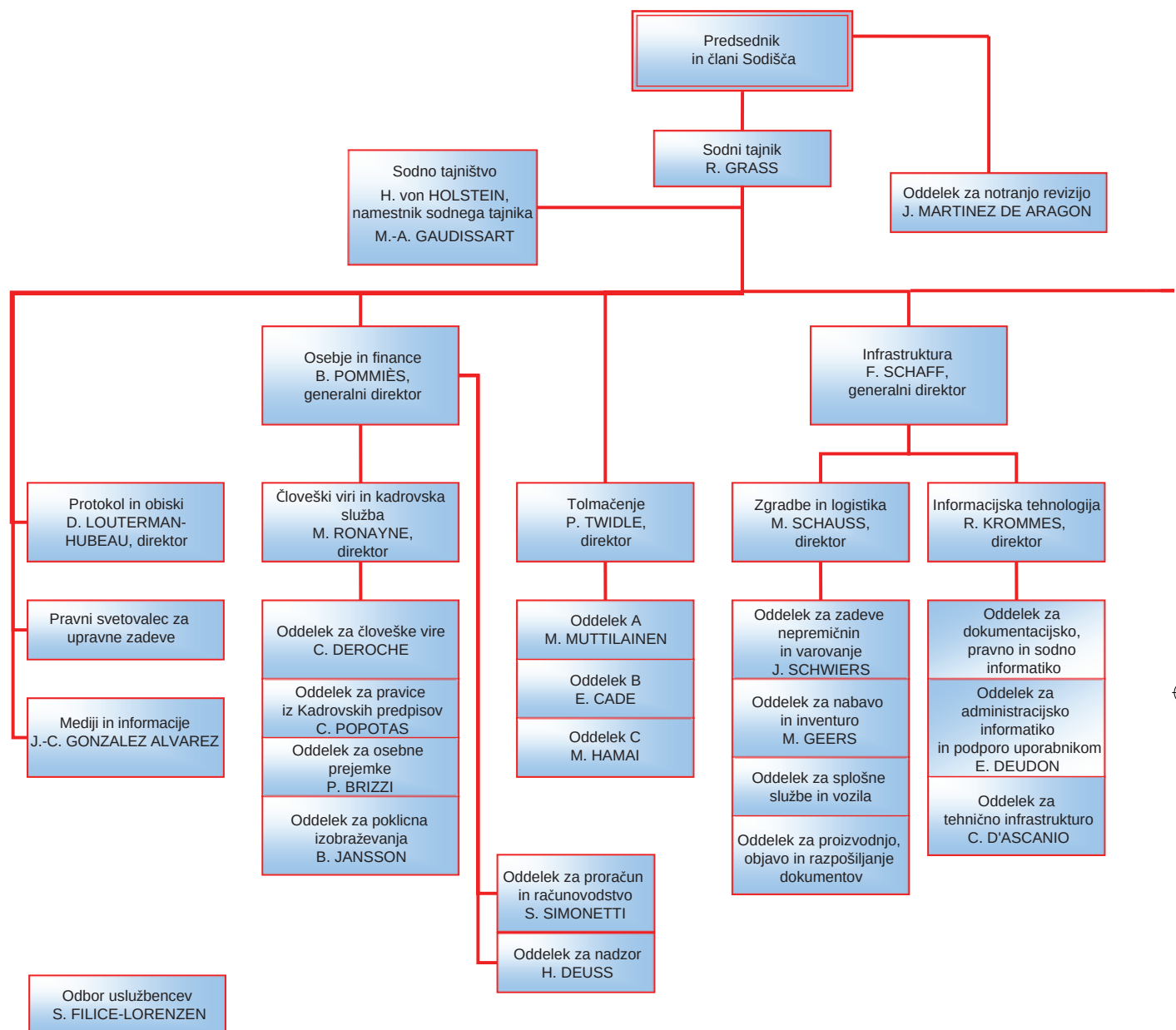
6.–8. junij	Srečanje s člani in delegacijo članov Bundesverwaltungsgericht v Leipzigu o kadrovskih sporih
18. junij	Udeležba P. Mahoneya, predsednika, in S. Van Raepenbuscha, sodnika, na kolokviju o „L'incidence des modifications du statut des fonctionnaires et agents de l'Union européenne sur le contentieux communautaire de la fonction publique“, ki ga je pripravil oddelek za evropske pravne študije Collège d'Europe v Brugesu v sodelovanju s profesorjem G. Vandersandenom in L. Levijem (CMS DeBacker)

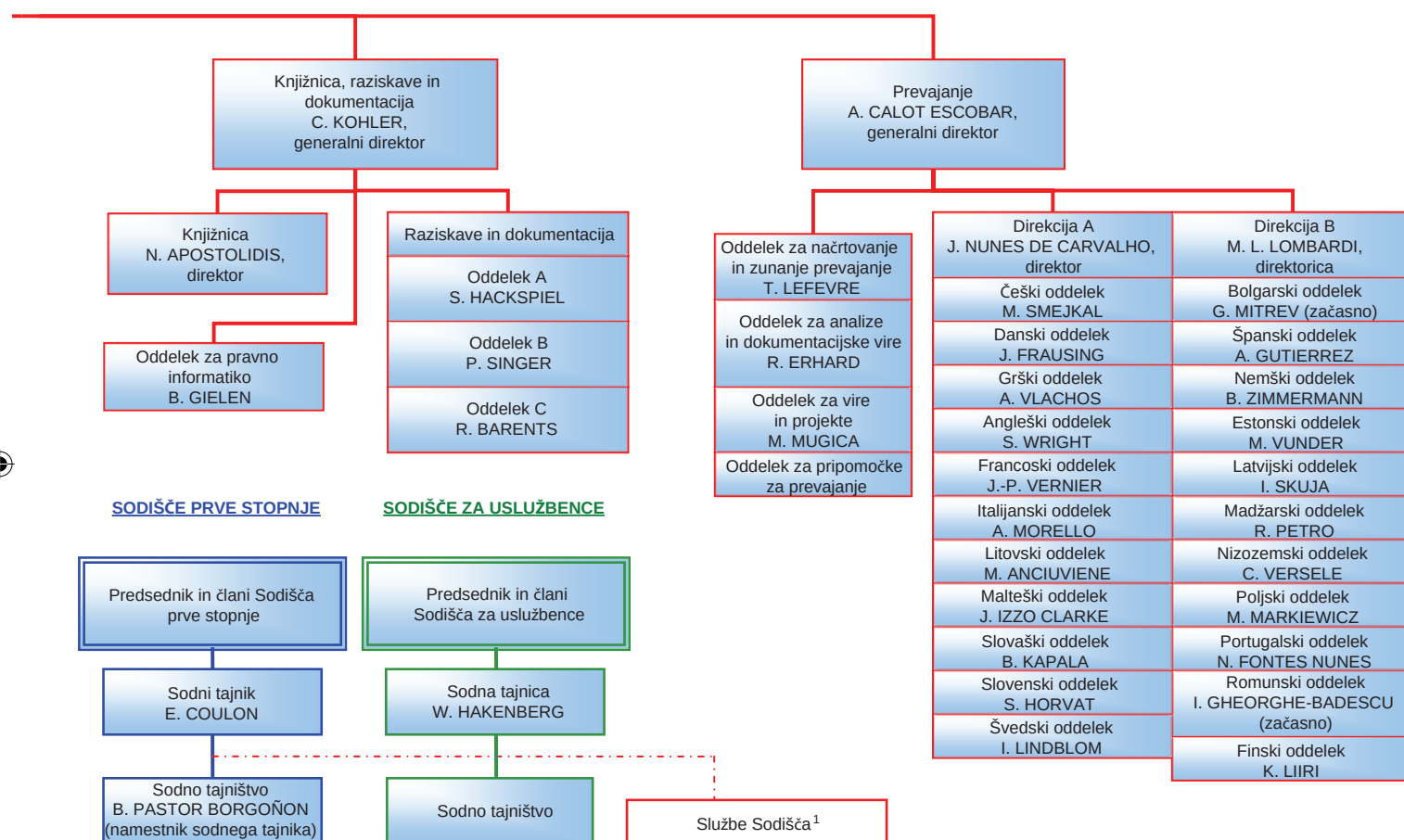
Strnjeni organigram

December 2007

¹ Na podlagi člena 52 Prokola o Statutu Sodišča in člena 6 priloge k temu protokolu uradniki in drugi uslužbenci opravljajo naloge za Sodišče prve stopnje in Sodišče za uslužbence, da bi zagotovili njuno delovanje. Na podlagi člena 52 Prokola o Statutu Sodišča in člena 6 priloge k temu protokolu uradniki in drugi uslužbenci opravljajo naloge za Sodišče prve stopnje in Sodišče za uslužbence, da bi zagotovili njuno delovanje.

Podatki Sodišča

Podatki Sodišča so:

Sodišče Evropskih skupnosti

Poštni naslov: L-2925 Luxembourg

Telefon: (352) 43 03-1

Telex sodnega tajništva: 2510 CURIA LU

Telegrafski naslov: CURIA

Faks Sodišča: (352) 43 03-2600

Faks oddelka Mediji in informacije: (352) 43 03-2500

Faks oddelka Operativno-tehnične zadeve – Oddelek za objavo: (352) 43 03-2650

Spletna stran Sodišča: www.curia.eu.int

Sodišče Evropskih Skupnosti

**Letno poročilo 2007 – Pregled dejavnosti Sodišča
in Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti**

Luxembourg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti

2008 – 243 str. – 21 x 29,7 cm

Kataloška številka: QDAG08001SLC

ISBN 978-92-829-0885-3

ISSN 1830-1967

Urad za publikacije
Publications.europa.eu

ISBN 978-92-829-0885-3

9 789282 908853

